

**UCHWAŁA NR IV/40/24
RADY MIEJSKIEJ W OLSZTYNIE**

z dnia 12 listopada 2024 r.

w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2024, poz. 1465) oraz zgodnie z art. 17 ust. 1 oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024, poz. 54 ze zm.)¹⁾, a także art. 55 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024, poz. 1112) Rada Miejska w Olsztynie uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko, stanowiące załączniki do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Olsztyn.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodnicząca Rady
Miejskiej w Olsztynie

Katarzyna Kulińska-Pluta

¹⁾Dz.U. z 2024 poz. 834 Dz.U. z 2024 poz. 1089

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr IV/40/24
Rady Miejskiej w Olsztynie
z dnia 12 listopada 2024 r.

**Prognoza oddziaływania na środowisko
dla Programu Ochrony Środowiska
dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030**

Olsztyn 08.01.2024

Zamawiający:

Miasto i Gmina Olsztyn
Plac Marszałka Józefa Piłsudskiego 10
42-256 Olsztyn

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów pod kierownictwem
Karoliny Drzewieckiej – Kierownika Projektu:
Joanna Kaszubska – Konsultant
Zuzanna Ciska – Analityk

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	5
1.1. Stan formalno-prawny i cel sporządzenia prognozy.....	5
1.2. Zakres merytoryczny Prognozy	5
2. Zastosowane metody i wykorzystane materiały	7
3. Informacje o zawartości, głównych celach Programu i powiązaniu jej z innymi dokumentami	8
3.1 Przedmiot i główne cele Programu	8
3.2. Powiązanie Programu z dokumentami szczebla międzynarodowego, wspólnotowego, krajowego, regionalnego i lokalnego.....	10
4. Charakterystyka ogólna miasta i gminy	28
5. Stan środowiska na obszarach objętych potencjalnym znaczącym oddziaływaniem	30
5.1. Jakość powietrza	30
5.2. Klimat akustyczny.....	34
5.3. Pola elektromagnetyczne	35
5.4. Wody powierzchniowe i podziemne	36
5.5. Gleby i zasoby geologiczne	42
5.6. Zasoby przyrodnicze	46
5.7. Zagrożenia poważnymi awariami.....	54
5.8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji Programu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochrony przyrody	55
6. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji Programu	56
7. Przewidywane znaczące oddziaływania Programu na poszczególne komponenty środowiska	56
7.1. Wprowadzenie.....	56
7.2. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000	61
7.3. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną	70
7.4. Oddziaływanie na ludzi.....	74
7.5. Oddziaływanie na zwierzęta	76

7.6. Oddziaływanie na rośliny	79
7.7. Oddziaływanie na wody	82
7.8. Oddziaływanie na powietrze	84
7.9. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	87
7.10. Oddziaływanie na krajobraz.....	90
7.11. Oddziaływanie na klimat.....	92
7.12. Oddziaływanie na zasoby naturalne	95
7.13. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne	97
7.14. Wpływ na środowisko realizacji zadań monitorowanych	100
7.15. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	100
8. Edukacja ekologiczna.....	101
9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Programu	102
10. Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie Programu	106
11. Napotkane trudności i luki w wiedzy	106
12. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego Programu oraz częstotliwości jej przeprowadzania – monitoring.....	106
13. Konsultacje społeczne	111
14. Streszczenie w języku niespecjalistyczny.....	111
15. Spis tabel, rysunków	115

1. Wprowadzenie

1.1. Stan formalno-prawny i cel sporządzenia prognozy

Przepisy art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094 ze zm.) zobowiązują do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej sooś) projektów dokumentów wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Jednym z dokumentów, dla których wymagane jest przeprowadzenie sooś, jest projekt programu ochrony środowiska.

Prognozę Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 sporządzono w celu określenia wpływu na środowisko zaplanowanych w nim działań. Przedmiotowa Prognoza przedstawia możliwe do wystąpienia skutki realizacji Programu, wskazując jednocześnie zalecenia dotyczące przeciwdziałania ewentualnym negatywnym oddziaływaniom oraz sposoby ich minimalizacji.

Określając cele Programu, wzięto pod uwagę postanowienia następujących dokumentów:

1. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001),
2. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniająca w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003),
3. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7, ze zm.),
4. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003),
5. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094 ze zm.),
6. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2022 poz. 2556 ze zm.),
7. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz.U. z 2023 poz. 1336 ze zm.).

1.2. Zakres merytoryczny Prognozy

Zgodnie z art. 51 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094 ze zm.) prognoza oddziaływania na środowisko powinna:

1) zawierać:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

2) określać, analizować i oceniać:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

3) przedstawiać:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do

rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Przedmiotowa Prognoza została wykonana zgodnie z zakresem określonym w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094 ze zm.) oraz zakresem i stopniem szczegółowości uzgodnionym z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach pismem znak: WOOŚ.411.208.2023.AOK z dnia 21 listopada 2023 r. i Śląskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym pismem znak: NS-NZ.9022.22.14.2023 z dnia 13.12.2023 r.

2. Zastosowane metody i wykorzystane materiały

W ramach przedmiotowej Prognozy w pierwszej kolejności przeanalizowano, czy zapisy ujęte w Programie Ochrony Środowiska będą wspierały realizację celów określonych w dokumentach strategicznych odnoszących się do problematyki środowiska i zrównoważonego rozwoju, zarówno na szczeblu międzynarodowym, jak i krajowym, w tym również regionalnym i lokalnym. Następnie dokonano oceny obecnego stanu środowiska w granicach administracyjnych miasta i gminy Olsztyn oraz potencjalnych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji Programu.

Zidentyfikowano również potencjalne oddziaływania planowanych działań na środowisko, co zaprezentowano w postaci macierzy – w wierszach uwzględniono działania, a w kolumnach następujące elementy:

- obszary chronione, w tym obszary Natura 2000,
- różnorodność biologiczna,
- ludzie,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wody,
- powietrze,
- powierzchnia ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki i dobra materialne.

Występowanie oddziaływania zaznaczono symbolem:

- **(+)** – realizacja działania spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(-)** – realizacja działania spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(+/-)** – realizacja działania może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie różnych aspektów analizowanego zagadnienia,
- **(0)** – realizacja działania nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- **(+/0)** – realizacja działania może spowodować pozytywne oddziaływanie lub nie będzie wpływać w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- **(-/0)** – realizacja działania może spowodować negatywne oddziaływanie lub nie będzie wpływać w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- **(N)** – brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków, są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji, uwarunkowań.

3. Informacje o zawartości, głównych celach Programu i powiązaniu jej z innymi dokumentami

3.1 Przedmiot i główne cele Programu

Program Ochrony Środowiska, dla którego opracowano prognozę oddziaływania na środowisko zawiera:

- efekty realizacji dotychczasowego programu,
- ocenę stanu środowiska:
 - charakterystykę gminy pod względem: położenia administracyjnego i geograficznego, wyposażenia w infrastrukturę techniczną,
 - analizę stanu środowiska w granicach administracyjnych gminy w zakresie: ochrony klimatu i jakości powietrza, zagrożeń hałasu, pól elektromagnetycznych, gospodarowania wodami, gospodarki wodno-ściekowej, zasobów geologicznych i gleb, gospodarki odpadami i zapobiegania powstawania odpadów, zasobów przyrodniczych, zagrożeń poważnymi awariami,
- zagadnienia horyzontalne,
- cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie,
- system realizacji programu,
- spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi,
- streszczenie w języku niespecjalistycznym.

W Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 przeanalizowano następujące obszary interwencji:

- ochrona klimatu i jakości powietrza,

- zagrożenia hałasem,
- gospodarowanie wodami,
- gospodarka wodno-ściekowa,
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
- zasoby przyrodnicze,
- zagrożenia poważnymi awariami.

Cele określone w Programie Ochrony Środowiska zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 1. Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Obszar interwencji	Cel
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza atmosferycznego
Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego
Gospodarowanie wodami	Ochrona jakości wód
Gospodarka wodno-ściekowa	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami
Zasoby przyrodnicze	Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych
Zagrożenia poważnymi awariami	Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi

Źródło: Opracowanie własne

Analizując cele określone w Programie, oprócz oceny ich wpływu na środowisko, należy dokonać odniesienia tych celów do kierunków działań przedstawionych w dokumentach krajowych, wojewódzkich i powiatowych oraz dokumentach na szczeblu lokalnym. Od komplementarności i zharmonizowania tych celów zależy bowiem możliwość osiągnięcia celów określonych dla miasta i gminy Olsztyn.

3.2. Powiązanie Programu z dokumentami szczebla międzynarodowego, wspólnotowego, krajowego, regionalnego i lokalnego

Tabela 2. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Globalna Agenda 21	Dokument przyjęty na konferencji „Środowisko i Rozwój” z inicjatywy ONZ w 1992 roku na II Konferencji w Rio de Janeiro	<p>Dokument stanowi globalny program działań na rzecz środowiska i rozwoju i wskazuje w jaki sposób należy równoważyć rozwój gospodarczy i społeczny z poszanowaniem środowiska.</p> <p>Jednym z celów wyznaczonych w dokumencie jest zapewnienie stanu równowagi ekologicznej. Do kluczowych zadań należy ochrona atmosfery, zwalczanie wylesiania, ochrona delikatnego środowiska, ochrona różnorodności biologicznej, kontrola zanieczyszczeń oraz zarządzanie biotechnologią i odpadami radioaktywnymi.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym <p>Cel: Ochrona jakości wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <p>Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii</p>
Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030	Dokument przyjęty podczas Zgromadzenia Ogólnego ONZ w Nowym Jorku we wrześniu 2015 r.	<p>Cele określone w Agendzie:</p> <p>Cel 1: Wyeliminować ubóstwo we wszystkich jego formach na całym świecie,</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>Cel 2: Wyeliminować głód, osiągnąć bezpieczeństwo żywnościowe i lepsze odżywianie oraz promować zrównoważone rolnictwo,</p> <p>Cel 3: Zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt,</p> <p>Cel 4: Zapewnić wszystkim edukację wysokiej jakości oraz promować uczenie się przez całe życie,</p> <p>Cel 5: Osiągnąć równość płci oraz wzmocnić pozycję kobiet i dziewcząt,</p> <p>Cel 6: Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi,</p> <p>Cel 7: Zapewnić wszystkim dostęp do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie,</p> <p>Cel 8: Promować stabilny, zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywnie zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi,</p> <p>Cel 9: Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność,</p> <p>Cel 10: Zmniejszyć nierówność w krajach i między krajami,</p> <p>Cel 11: Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu,</p> <p>Cel 12: Zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji,</p> <p>Cel 13: Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom,</p> <p>Cel 14: Chronić oceany, morza i zasoby morskie oraz wykorzystywać je w sposób zrównoważony,</p> <p>Cel 15: Chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczać pustoszczenie, powstrzymać i odwracać proces</p>	<p>— Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym</p> <p>Cel: Ochrona jakości wód</p> <p>— Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi</p> <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <p>— Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej</p> <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <p>— Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest</p> <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <p>— Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących</p> <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <p>Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej,</p> <p>Cel 16: Promować pokojowe i inkluzywne społeczeństwa, zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz budować na wszystkich szczeblach skuteczne i odpowiedzialne instytucje, sprzyjające włączeniu społecznemu,</p> <p>Cel 17: Wzmocnić środki wdrażania i ożywić globalne partnerstwo na rzecz zrównoważonego rozwoju.</p>	
Europejska Konwencja Krajobrazowa	Dokument sporządzony we Florencji 20 października 2000 r., natomiast ratyfikowany przez Polskę 27 września 2004 r., a wszedł w życie 1 stycznia 2005 r.	<p>Celami Konwencji są: promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu, a także organizowanie współpracy europejskiej w zakresie zagadnień dotyczących krajobrazu.</p> <p>W ramach Konwencji podejmowane są działania na rzecz ochrony, planowania i gospodarowania krajobrazem. Do środków ogólnych zalicza się prawne uznanie krajobrazu jako istotnego komponentu otoczenia ludzi, ustanowienie i wdrożenie polityki krajobrazowej, stworzenie procedur udziału społeczeństwa w kreowaniu tej polityki oraz uwzględnienie kwestii krajobrazowych we wszelkich innych politykach, które bezpośrednio lub pośrednio oddziałują na krajobraz.</p> <p>Wśród środków specjalnych (określonych w art. 6 Konwencji) istotnym elementem działań na rzecz ochrony krajobrazu jest podnoszenie świadomości społeczeństwa oraz innych podmiotów w zakresie wartości krajobrazów, ich roli i wprowadzanych w nich zmian.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym <p>Cel: Ochrona jakości wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <p>Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Europejski Zielony Ład	Dokument został zainicjowany przez Komisję w grudniu 2019 r.	Europejski Zielony Ład to pakiet inicjatyw politycznych, którego celem jest skierowanie Unii Europejskiej na drogę transformacji ekologicznej, a ostatecznie – osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. Realizacja tego celu będzie wymagała transformacji społeczno-gospodarczej w Europie: racjonalnej kosztowo, sprawiedliwej i zrównoważonej społecznie. Działania zostały wyznaczone w następujących obszarach: Klimat, Energia, Rolnictwo, Przemysł, Środowisko i oceany, Transport, Finanse i rozwój regionalny, Badania naukowe i innowacje.	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym <p>Cel: Ochrona jakości wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <p>Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii</p>
Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030	Dokument opublikowany przez Komisję Europejską w dniu 20 maja 2020 r.	Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 jest wszechstronnym, ambitnym i długotrwałym planem mającym na celu ochronę przyrody i odwrócenie procesu degradacji ekosystemów. Głównym celem strategii jest odbudowa bioróżnorodności w Europie do 2030 r. poprzez zastosowanie konkretnych działań i wypełnienie zobowiązań.	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej <p>Cel: Ochrona jakości wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.	<p>Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Rozwój obszarów wiejskich; <p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii - Energia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju; — Kierunek interwencji – Poprawa efektywności energetycznej; <p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii - Środowisko:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód; — Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego; — Kierunek interwencji – Ochrona gleb przed degradacją; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami geologicznymi; — Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji – Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym <p>Cel: Ochrona jakości wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii
Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (spa 2020)	Rada Ministrów przyjęła Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, tzw.SPA2020w dniu 29.10.2013 r.	<p>Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 1.1 – dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu; 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisjiCO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>— Kierunek działań 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie.</p> <p>Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich:</p> <p>— Kierunek działań 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu;</p> <p>Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu:</p> <p>— Kierunek działań 4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie);</p> <p>Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu:</p> <p>— Kierunek działań 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczenia ich wpływu</p>	
Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030	Konkluzje Rady Europejskiej z dn. 23-24października2014 r.	<p>Cel: Ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych względem roku 1990;</p> <p>Cel: Zapewnienie co najmniej 32% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii;</p> <p>Cel: Poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5%.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <p>— Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂</p> <p>— Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE</p> <p>— Kierunek: Poprawa efektywności</p>
Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej	Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.	<p>Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:</p> <p>— Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód;</p> <p>— Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania;</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <p>— Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂</p> <p>— Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE</p> <p>— Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej</p> <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <p>— Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym</p> <p>Cel: Ochrona jakości wód</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>— Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej; Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska:</p> <p>— Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym; Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych;</p> <p>— Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu;</p> <p>— Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych; Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa;</p> <p>— Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji; Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska;</p> <p>— Kierunek interwencji: Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania</p>	<p>— Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <p>— Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <p>— Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <p>— Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <p>— Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii</p>
Polityka energetyczna Polski do 2030 roku	Uchwała nr 202/2009 (Obwieszczenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2009 r.)	<p>Cel: dążenie do utrzymania zero energetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną;</p> <p>Cel: konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15,</p> <p>Cel: zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego,</p> <p>Cel: zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <p>— Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂</p> <p>— Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE</p> <p>— Kierunek: Poprawa efektywności</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii,</p> <p>Cel: wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych,</p> <p>Cel: ograniczenie emisji CO2 do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego,</p> <p>Cel: ograniczenie emisji SO2 i NOx oraz pyłów (w tymPM10 i PM2,5) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych,</p> <p>Cel: ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych,</p> <p>Cel: minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce,</p> <p>Cel: zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.</p>	
<p>Polityka energetyczna Polski do 2040 roku</p>	<p>Uchwała nr 22/2021(Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 r. M.P. z 2021 r. poz. 264)</p>	<p>Cel szczegółowy: Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozbudowa infrastruktury wytwórczej sieciowej energii elektrycznej;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozwój odnawialnych źródeł energii;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji;</p> <p>Cel szczegółowy: Poprawa efektywności energetycznej.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisjiCO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności
<p>Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2030</p>	<p>Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17września 2019 r.</p>	<p>Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów. 	<p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej
<p>Strategia rozwoju kapitału ludzkiego 2030</p>	<p>Uchwała Rady Ministrów nr 184/2020 z dnia 14grudnia</p>	<p>Cel szczegółowy: Poprawa zdrowia obywateli oraz systemu opieki zdrowotnej.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisjiCO₂

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
	2020 r. (M.P.2020 poz. 1060)		<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2030	Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15października 2019 r.(M.P. z 2019 r. poz.1150)	<p>Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia infrastruktury i stanu środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska; — Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisjiCO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym <p>Cel: Ochrona jakości wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii
Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030	Uchwała nr 155 Rady Ministrów z dnia 27października 2020 r.(M.P. z 2020 r. poz.1060)	<p>Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji 1.2. – rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisjiCO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Uchwała nr 105 z dnia 24września 2019 r. (M.P. z2019 r. poz. 1054)	Kierunek interwencji: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego — Kierunek: Zmniejszenie emisjiCO ₂ Cel: Poprawa klimatu akustycznego — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym
Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030)	Komunikat Ministra Środowiska z dnia 17września 2015 r. w sprawie Krajowego Programu Ochrony Powietrza	Cele szczegółowe: — Osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM _{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia; — Osiągnięcie w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego — Kierunek: Zmniejszenie emisjiCO ₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej
Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032	Uchwała nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15marca 2010 r.	Cele: — usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, — minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju, — likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest
Krajowy Program Zapobiegania Powstawaniu Odpadów	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady2008/98/WE z dnia 19listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy	Cele: — rozwój zrównoważonej gospodarki opartej na efektywniejszym wykorzystaniu zasobów, poszanowaniu środowiska i osiągnięciu wyższej konkurencyjności, dzięki wykorzystaniu technologii o niższym zapotrzebowaniu na surowce i energię oraz umożliwiającej wykorzystanie surowców wtórnych i odnawialnych źródeł energii;	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — budowa świadomego i odpowiedzialnego społeczeństwa na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez edukację ekologiczną opartą na propagowaniu działań o charakterze niematerialnym np. propagowanie inwestycji w rozwój kompetencji, naukę, rozpowszechnianie kultury, turystyki zamiast dóbr materialnych, ograniczenia zbędnej konsumpcji, uczenia podejmowania świadomych wyborów i wsparciu dobrych praktyk oraz inicjatyw społecznych; — zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych. 	
Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028	Uchwała nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r.	<p>Cele określone w Planie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — wdrażanie ZPO oraz zmniejszenie ilości powstających odpadów, — zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat ZPO, w tym zakresie ZPO żywności, — osiągnięcie następujących poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych: <ul style="list-style-type: none"> — 55% dla roku 2025, — 60% dla roku 2030, — 65% dla roku 2035, — minimalizacja ilości składowanych odpadów: <ul style="list-style-type: none"> — do 30% w roku 2025, — do 20% w roku 2030, — do 10% w roku 2035, — zwiększenie recyklingu organicznego przez propagowanie kompostowania przez mieszkańców bioodpadów „u źródła”, — zapewnienie selektywnego zbierania bioodpadów od mieszkańców oraz zakładów zbiorowego żywienia, — zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat postępowania z odpadami, w tym w 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>zakresie selektywnego zbierania odpadów oraz zagrożeń związanych z nielegalnym postępowaniem z odpadami,</p> <ul style="list-style-type: none"> — zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w strumieniu obieranych i zbieranych odpadów, — zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych selektywnie odpadów, aby mogły one zostać skierowane do procesu recyklingu, — utrzymanie występującego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszania ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska, aby składowanych nie było więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r., — ograniczenie powstawania tzw. dzikich wysypisk. 	
Aktualizacja „Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych”	Rada Ministrów 5 maja 2022 r. przyjęła szóstą aktualizację KPOŚK.	Celem Programu, przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.	Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej
Program wodno-środowiskowy kraju	Artykuł 4 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. (RDW)	Cele: — nie pogarszanie stanu części wód, — osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych, — spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów	Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie), — zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji.	
Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry	Cele Planu: — nie pogarszanie się stanu wód powierzchniowych oraz ochrona i przywrócenie dobrego stanu JCW, — osiągnięcie, co najmniej dobrego stanu lub potencjału ekologicznego wód powierzchniowych, — stopniowe eliminowanie, a w rezultacie zaprzestanie zrzutów do wód powierzchniowych substancji priorytetowych i niebezpiecznych, a także zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych	Cel: Ochrona jakości wód — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi
Plany zarządzania ryzykiem powodziowym	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r.	Cele zawarte w dokumencie: — Wyeliminowanie/unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, — Określenie warunków możliwego zagospodarowywania obszarów chronionych obwałowaniami, — Ograniczanie istniejącego zagrożenia powodziowego, — Ograniczanie wrażliwości obiektów i społeczności, — Budowa instrumentów prawnych i finansowych zniechęcających lub skłaniających do określonych zachowań zwiększających bezpieczeństwo powodziowe,	Cel: Ochrona jakości wód — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Budowa programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego.	
Plan przeciwdziałania skutkom suszy	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy	Cel: skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych	Cel: Ochrona jakości wód — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi
Strategia rozwoju województwa śląskiego „Śląskie 2030” – Zielone Śląskie	Uchwała nr VI/24/1/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19 listopada 2020 r.	Cel strategiczny C: Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni Cele operacyjne: — Wysoka jakość środowiska, — Efektywna infrastruktura, — Atrakcyjne warunki zamieszkania, kompleksowa rewitalizacja, zapobieganie i dostosowanie do zmian klimatu	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego — Kierunek: Zmniejszenie emisjiCO ₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej Cel: Poprawa klimatu akustycznego — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym Cel: Ochrona jakości wód — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi — Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego 2020+	Uchwała Nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r.	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Promocja gospodarczego wzrostu i innowacji. — Zapewnienie mieszkańcom dostępu do usług publicznych. — Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego. — Infrastrukturalne powiązania regionu. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym <p>Cel: Ochrona jakości wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii
Program ochrony środowiska dla województwa śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024	Uchwała Nr V/11/8/2015 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 31 grudnia 2015 roku	<p>Cel nadrzędny: innowacyjna gospodarka i wysoka jakości życia przy zachowaniu dobrego stanu środowiska przyrodniczego.</p> <p>Cele podrzędne:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Znacząca poprawa jakości powietrza na obszarze województwa śląskiego związana z realizacją kierunków działań naprawczych, 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym <p>Cel: Ochrona jakości wód</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami, — System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód, — Zbudowanie systemu zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami, w której priorytetem jest zapobieganie powstawaniu odpadów, a następnie przygotowanie do ponownego użycia, recykling i inne metody odzysku oraz wdrożenie modelu gospodarowania odpadami komunalnymi opartego na ich selektywnym zbieraniu i termicznym przekształcaniu pozostałych odpadów palnych z odzyskiem energii, — Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu, — Zrównoważona gospodarka zasobami surowców naturalnych, — Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi, — Przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych województwa śląskiego zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społeczno – ekonomicznymi, — Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska, — Utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych, niskich poziomach, — Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków. 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi — Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2023	Uchwała nr VI/12/8/2019 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 26 sierpnia 2019 roku	Celem Programu jest wyszczególnienie podstawowych kierunków i zakresu niezbędnych do przywrócenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.	Cel: Poprawa klimatu akustycznego — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym
Program usuwania azbestu z terenu województwa śląskiego do roku 2032	Uchwała 1258/49/IV/2011 Zarządu Województwa Śląskiego	Celem Programu jest aktywizacja działań związanych z oczyszczaniem terenu województwa śląskiego z azbestu tj. wyrobów budowlanych zawierających azbest jak również pozostałych wyrobów azbestowych w określonym horyzoncie czasowym.	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest
Program ochrony środowiska dla powiatu częstochowskiego do roku 2023 z perspektywą na lata 2024-2027	Uchwała nr XXII/175/2021 Rady Powiatu Częstochowskiego z dnia 11 lutego 2021 roku	Cele Programu: — Znacząca poprawa jakości powietrza na obszarze województwa śląskiego związana z realizacją kierunków działań naprawczych, — Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami, — System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód, — Zbudowanie systemu zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami, w której priorytetem jest zapobieganie powstawaniu odpadów, a następnie przygotowanie do ponownego użycia, recykling i inne metody odzysku oraz wdrożenie modelu gospodarowania odpadami komunalnymi opartego na ich selektywnym zbieraniu i termicznym przekształcaniu pozostałych odpadów palnych z odzyskiem energii, — Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu, — Zrównoważona gospodarka zasobami surowców naturalnych, — Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi,	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO ₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej Cel: Poprawa klimatu akustycznego — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym Cel: Ochrona jakości wód — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi — Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych województwa śląskiego zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społecznoekonomicznymi, — Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska, — Utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych, niskich poziomach, — Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych 	
<p>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Olsztyn</p>	<p>Uchwała nr II/15/18 Rady Gminy Olsztyn z dnia 17 grudnia 2018 r.</p>	<p>W Studium wskazano cele obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów; — Kierunki i wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów; — Zasady ochrony środowiska i jego zasobów; — Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego; — Kierunki rozwoju transportu; — Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej; — Obszary dla których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego; — Obszary dla których należy sporządzić plany miejscowe; — Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej; — Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji. Obszar narażony na niebezpieczeństwo powodzi. 	<p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących

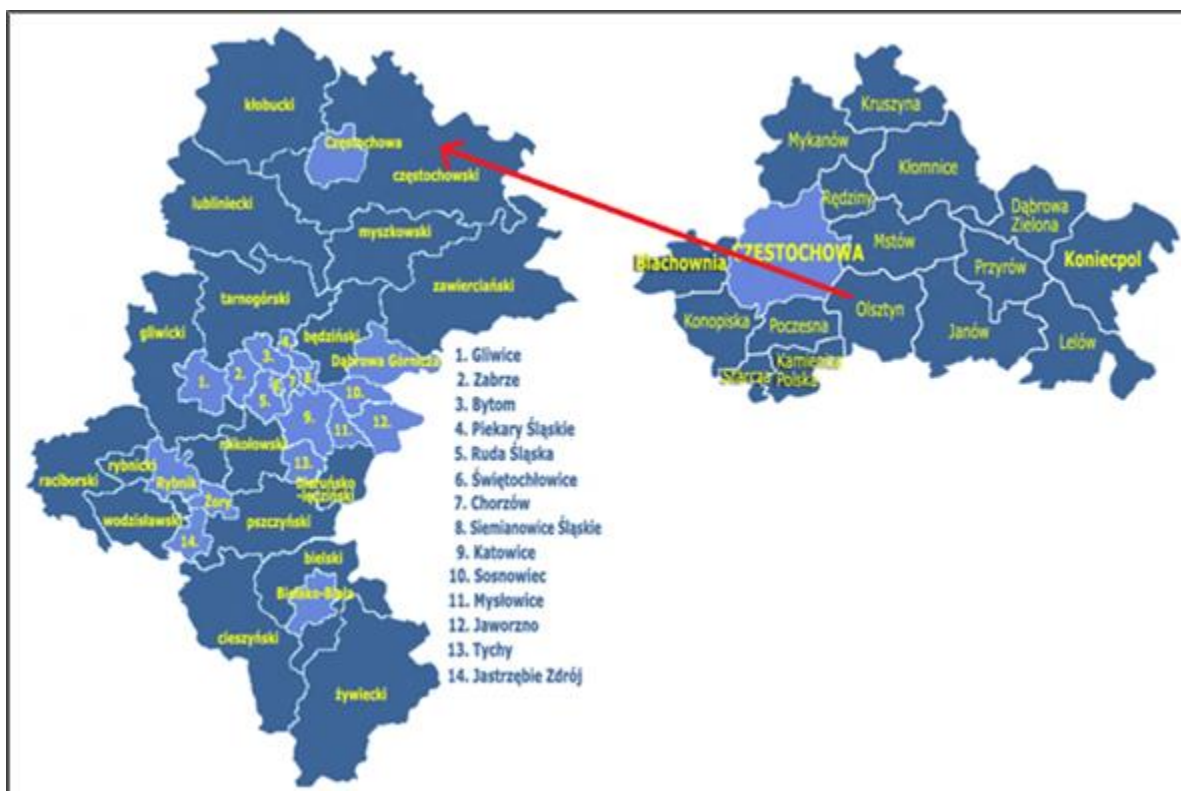
Źródło: Opracowanie własne

4. Charakterystyka ogólna miasta i gminy

Miasto i Gmina Olsztyn jest gminą miejsko-wiejską o powierzchni 10 913 ha, położoną w powiecie częstochowskim, województwie śląskim. W jej skład wchodzi 12 sołectw: Olsztyn, Odrzykoń, Skrajnica, Kusięta, Turów, Bukowno, Przyمیłowice, Zrębice Pierwsze, Zrębice Drugie, Krasawa, Biskupice i Biskupice Nowe. Sąsiaduje z¹:

- Gminą Mstów, pow. częstochowski, woj. śląskie,
- Gminą Janów, pow. częstochowski, woj. śląskie,
- Gminą Żarki, pow. myszkowski, woj. śląskie,
- Gminą Poraj, pow. myszkowski, woj. śląskie,
- Gminą Kamienica Polska, pow. częstochowski, woj. śląskie,
- Gminą Poczesna, pow. częstochowski, woj. śląskie,
- Miastem na prawach powiatu Częstochowa, woj. śląskie.

Rysunek 1. Położenie Miasta i Gminy Olsztyn na tle powiatu częstochowskiego i województwa śląskiego

Źródło: <http://gminy.pl>

Zgodnie z Regionalizacją fizycznogeograficzną Polski, Miasto i Gmina Olsztyn należy do mezoregionów: Wyżyny Częstochowskiej, która obejmuje większą część miasta i gminy oraz Obniżenia Górnej Warty, która położona jest w zachodniej części.

¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Olsztyn

Tabela 3. Położenie Miasta i Gminy Olsztyn według regionalizacji fizycznogeograficznej Polski

Miasto i Gmina Olsztyn		
Megaregion	Pozaalpejska Europa Środkowa	
Prowincja	Wyżyny Polskie	
Podprowincja	Wyżyna Śląsko-Krakowska	
Makroregion	Wyżyna Woźnico-Wieluńska	Wyżyna Krakowsko-Częstochowska
Mezoregion	Obniżenie Górnej Warty	Wyżyna Częstochowska

Źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl>

Przez obszar miasta i gminy Olsztyn przebiega sieć dróg obejmujących 107 dróg publicznych o łącznej długości 121,32 km oraz 43 drogi wewnętrzne o długości 18,54 km².

Drogą krajową przebiegającą przez teren miasta i gminy jest droga krajowa DK 46 o długości 12,3 km³. Nie przebiegają tu żadne drogi wojewódzkie, natomiast występuje 10 dróg powiatowych o łącznej długości 43,8 km⁴:

- S1010, relacji Częstochowa – Dębowiec – Choroń,
- S1012, relacji Zrębice – Biskupice – Choroń,
- S1013, relacji Biskupice – Zaborze – Przybynow,
- S1042, relacji Częstochowa – Kusięta – Odrzykoń,
- S1043, relacji Brzyszków – Olsztyn,
- S1044, relacji Małusy Wielkie – Turów – Zrębice,
- S1045, relacji Olsztyn – Turów,
- S1065, relacji Olsztyn – Biskupice,
- S1066, relacji Zrębice – Krasawa – Siedlec – do drogi 793,
- S1069, relacji Turów – do drogi 1041.

Pozostałą sieć dróg stanowi 94 drogi gminne, z czego 44 znajdują się poza granicami miasta Olsztyn. Dodatkowo przez obszar miasta i gminy przebiega linia kolejowa nr 61, relacji Kielce – Fosowskie⁵.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w 2021 roku długość dróg dla rowerów na obszarze miasta i gminy wynosiła 11,8 km.⁶

² Raport o stanie Miasta i Gminy Olsztyn za 2022 rok

³ Raport o stanie Miasta i Gminy Olsztyn za 2022 rok

⁴ <https://czestochowa.powiat.pl/pzd/index.php?page=olsztyn>

⁵ Raport o stanie Miasta i Gminy Olsztyn za 2022 rok

⁶ Brak danych za 2022 rok, stan na dzień 05.12.2023 r.

5. Stan środowiska na obszarach objętych potencjalnym znaczącym oddziaływaniem

5.1. Jakość powietrza

Na terenie miasta i gminy Olsztyn można wyodrębnić dwa rodzaje zanieczyszczeń powietrza – tzw. emisję powierzchniową i emisję liniową. Głównym źródłem zanieczyszczeń powierzchniowych jest emisja z ogrzewania budynków (głównie emisja niska uzależniona od rodzaju stosowanych paliw do celów grzewczych i nisko sprawnych urządzeń grzewczych). Miasto i Gmina Olsztyn udziela dofinansowania na wymianę źródeł ciepła, co przyczynia się do zmniejszenia źródeł emisji powierzchniowych. Natomiast do zanieczyszczeń liniowych na tym obszarze w głównej mierze zalicza się przebiegającą drogę krajową, która jest głównym szlakiem komunikacyjnym na tym obszarze. Z uwagi na to, iż drogi krajowe cechuje duże natężenie ruchu, są one narażone na wzmożoną emisję zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Do ograniczenia emisji ze źródeł liniowych przyczyniają się głównie inwestycje w zakresie przebudowy czy też modernizacji szlaków komunikacyjnych. Korzystny wpływ na ograniczenie tego rodzaju emisji wywierają również kampanie społeczne o tematyce proekologicznej, np. zachęcanie do korzystania z środków transportu publicznego.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni oraz odrębnie dla każdej substancji dokonuje klasyfikacji stref. Na podstawie tej oceny sporządzane jest opracowanie: „Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Śląskim”.

W celu oceny jakości powietrza teren kraju podzielony został na strefy. Wyznaczono je w oparciu o podział administracyjny. Strefy stanowią aglomeracje obejmujące miasta powyżej 100 tys. mieszkańców oraz pozostałe obszary leżące w granicach województwa. Miasto i Gmina Olsztyn zlokalizowana jest w strefie śląskiej.

Stan jakości powietrza w województwie śląskim jest co roku oceniany na podstawie pomiarów prowadzonych na stacjach automatycznych i manualnych oraz wyników modelowania matematycznego. Stacje pomiarowe zlokalizowane są w taki sposób, aby pomiary poziomów stężeń zanieczyszczeń prowadzone na nich zapewniały informacje o wielkościach stężeń na dużym obszarze.

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref⁷:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:

— **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,

⁷ Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim. Raport za rok 2022

— **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Poziom dopuszczalny – dopuszczalny poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko, jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy – docelowy poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:

— **klasa D1** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,

— **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Poziom celu długoterminowego – poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie – z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków – w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

3. Dla PM_{2,5}, dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:

— **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,

— **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Poziom dopuszczalny faza II – poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej. Od 1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 µg/m³.

W poniższych tabelach zestawiono wyniki klasyfikacji poszczególnych zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia i roślin dla strefy śląskiej za 2022 rok.

Tabela 4. Wynikowe klasy strefy śląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustalonych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy
		Kryterium – poziom dopuszczalny							Kryterium – poziom docelowy						Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂	NO ₂	PM10	PM2,5		Pb	C ₆ H ₆	CO	As	B(a)P	Cd	Ni	O ₃	
			Faza I	Faza II											
strefa śląska	PL2405	A	A	C	A	C1	A	A	A	A	C	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim za rok 2022

Tabela 5. Wynikowe klasy strefy śląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy				Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
		Kryterium – poziom dopuszczalny				Kryterium - poziom docelowy	Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂		NO _x			
strefa śląska	PL2405	A		A		A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim za rok 2022

Roczna ocena jakości powietrza za 2022 r. w strefie śląskiej wykazała przekroczenia następujących standardów emisyjnych:

- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne (kryterium ochrona zdrowia) – przekroczenie pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe (kryterium ochrona zdrowia) – przekroczenie benzo(a)pirenu,
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy celu długoterminowego (kryterium ochrona zdrowia oraz kryterium ochrona roślin) – przekroczenie ozonu.

Dla pozostałych zanieczyszczeń standardy emisyjne na terenie strefy śląskiej były dotrzymane. Bezpośrednio na terenie miasta i gminy Olsztyn doszło do przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomu docelowego benzo(a)pirenu i ozonu na poziomie celu długoterminowego.

Miasto i Gminy Olsztyn realizuje założenia programu „Czyste powietrze”, którego celem jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

Na terenie województwa śląskiego obowiązują ograniczenia i zakazy zawarte w uchwale nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Na terenie miasta i gminy zostały zlokalizowane czujniki powietrza Airly oraz Ekosłupki w celu stałej weryfikacji stanu jakości powietrza⁸.

W zakresie odnawialnych źródeł energii, główne źródło stanowi energia słoneczna w postaci kolektorów słonecznych oraz paneli fotowoltaicznych. Rozwiązania te zostały zastosowane w takich miejscach, jak: GOSiR w Olsztynie, UG Olsztyn, SP Olsztyn Kuhna, SP Olsztyn Zielona, Przedszkole w Olsztynie, SP w Zrębicach, SP w Biskupicach, SP w Turnowie i SP w Kusiętach⁹. Ponadto mieszkańcy w celach grzewczych wykorzystują energię geotermalną przy użyciu pomp ciepła. Dodatkowo w gospodarstwach domowych funkcjonują piece na biomasę, dzięki czemu ten rodzaj odnawialnych źródeł energii także jest wykorzystywany.

Poprawa jakości powietrza jest możliwa poprzez następujące działania:

⁸ <https://czestochowa.naszemiasto.pl/nowoczesne-czujniki-mierzace-jakosc-powietrza-w-jurajskiej/ar/c15-8304784>

⁹ Dane pozyskane z Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn

- ograniczenie stosowania tradycyjnych paliw na rzecz niskoemisyjnych źródeł energii: gazowych, olejowych lub poprzez podłączanie obiektów do scentralizowanych źródeł ciepła (rozbudowa sieci ciepłowniczej),
- wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii,
- wykonywanie termomodernizacji budynków,
- wprowadzanie zmian technologicznych w zakładach przemysłowych zmierzających do eliminacji lub ograniczenia emisji szkodliwych gazów i pyłów do atmosfery,
- wprowadzanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż tras komunikacyjnych oraz w sąsiedztwie obiektów i urządzeń emitujących zanieczyszczenia.

5.2. Klimat akustyczny

Przez hałas rozumie się dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania.

W przypadku miasta i gminy Olsztyn głównym źródłem hałasu jest hałas komunikacyjny z powodu występowania drogi krajowej DK 46, którą cechuje duże natężenie ruchu, przez co hałas powoduje uciążliwość dla mieszkańców. Na dwóch odcinkach drogi krajowej znajdujących się w granicach miasta i gminy Olsztyn prowadzony był pomiar Średniego Dobowego Ruchu Roczno w ramach Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/21. Na żadnej z dróg nie doszło do przekroczenia średniej wartości określającej ruch na drogach krajowych.

Dodatkowo, na terenie miasta i gminy funkcjonuje przedsiębiorstwo, które przyczynia się do emisji zanieczyszczeń hałasem na obszarze miasta i gminy. Jest to firma WEGA-TRANS Olsztyn Transport. Zakład ten zajmuje się spedycją, logistyką oraz transportem drogowy. Zgłaszane problemy przez mieszkańców to: hałas, uciążliwości spowodowane wzmożonym ruchem

z naczepami oraz niszczenie nawierzchni dróg¹⁰.

Podstawowym kryterium oceny hałasu w środowisku są dopuszczalne poziomy hałasu odnoszące się do różnych grup źródeł hałasu oraz rodzajów terenów, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112).

Na terenie miasta i gminy Olsztyn w latach 2019-2022 Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska nie prowadził badań stanu akustycznego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Nie wykonano także pomiarów hałasu przemysłowego i komunikacyjnego¹¹.

¹⁰ Dane pozyskane z Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn

¹¹ Dane pozyskane od GIOŚ, stan na dzień 03.07.2023 r.

5.3. Pola elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne występuje powszechnie w środowisku, przy czym ujemny wpływ na stan środowiska i zdrowie ludzi mają urządzenia, które emitują fale elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz.

Wszelkie urządzenia, czy instalacje, w których następuje przepływ prądu, jak np. sieci energetyczne w tym linie wysokiego napięcia, stacje radiowe i telewizyjne, stacje bazowe i telefony telefonii komórkowej, farmy fotowoltaiczne, radiotelefony, CB-radio, urządzenia radiowo-nawigacyjne, urządzenia elektryczne wykorzystywane w domu, itp. są źródłem promieniowania elektromagnetycznego.¹²

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach, a także zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Przez obszar miasta i gminy przebiegają linie elektroenergetyczne najwyższych napięć: 400 kV, 220 kV. Zaopatrzenie w sieć średniego napięcia 15 kV odbywa się ze stacji zlokalizowanych w sąsiednich gminach. Ponadto obszar ten przecinają dwie linie napowietrzne wysokiego napięcia 110 kV. Dystrybucja energii elektrycznej na obszarze miasta i gminy odbywa się na średnim napięciu 15 kV oraz na niskim napięciu – liniami napowietrznymi i kablowymi.¹³

Na obszarze miasta i gminy Olsztyn zlokalizowane są pojedyncze stacje bazowe telefonii komórkowej. Są to nadajniki o standardach GSM i UMTS, w których transmisja mowy i danych może odbywać się w różnych pasmach częstotliwości. Na terenie miasta i gminy zlokalizowane są następujące stacje telefonii komórkowej: Plus, Orange, T-mobile oraz Play.

W ramach PMŚ, w 2022 roku na obszarze miasta i gminy Olsztyn przeprowadzono pomiar okresowy promieniowania elektromagnetycznego w punkcie zlokalizowanym w rejonie ul. Mstowskiej. Wyniki badań PEM nie wykazały przekroczeń progę czułości sondy pomiarowej, tj. 0,7 V/m. Oznacza to, że pomiar nie wykazał przekroczenia dopuszczalnych poziomów pola elektromagnetycznego w środowisku dla badanego zakresu częstotliwości, o wartości minimalnej wynoszącej 28 V/m, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r. poz. 2448)¹⁴.

¹² <https://www.wios.warszawa.pl>

¹³ Projekt do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Olsztyn

¹⁴ Dane pozyskane od GIOŚ, stan na dzień 03.07.2023 r.

5.4. Wody powierzchniowe i podziemne

Obszar miasta i gminy Olsztyn znajduje się na obszarze dorzecza Warty. Do płynących cieków powierzchniowych (rzek, strumieni, potoków) występujących na terenie miasta i gminy należą: Dopływ spod góry Pustelnia, Dopływ spod Choronia i Ordonówka. Na północny zachód od stacji kolejowej Kusięta, w dnie szerokiego obniżenia dolinnego, znajduje się podłużne jezioro, którego zasięg zmienia się sezonowo, w zależności od ilości opadów. Jest to forma jeziora krasowego. Krasowa depresja wypełniona została nieprzepuszczalnymi glinami, co spowodowało zahamowanie odpływu wód powierzchniowych do podziemnych poziomów wodonośnych istniejących w pokładach wapieni. Występują także nieliczne stawy i oczka wodne. Sieć hydrologiczna na terenie miasta i gminy jest słabo rozwinięta¹⁵.

Zgodnie z wykazem obowiązującym w latach 2016-2021, Miasto i Gmina Olsztyn znajdowała się na terenie 5 zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych:

- RW600017181369 – Wiercica,
- RW60001918133 – Warta od Zbiornika Poraj do Cieku spod Rudnik,
- RW600061811549 – Ordonka,
- RW600061811949 – Dopływ spod Choronia,
- RW6000618132 – Kucelinka.

Zlewnie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych znajdujące się obecnie na terenie miasta i gminy Olsztyn (zgodnie z wykazem z dnia 17 lutego 2023 w ramach rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry)¹⁶:

- RW60000618132 – Kucelinka,
- RW6000111813399 – Warta od Zbiornika Poraj do Cieku spod Rudnik,
- RW6000061811549 – Ordonka,
- RW6000061811949 – Dopływ spod Choronia,
- RW6000101813699 – Wiercica.

¹⁵ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Olsztyn

¹⁶ <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>

Tabela 6. Charakterystyka zlewni JCWP prowadzonych na obszarze miasta i gminy

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Typ JCWP	Status JCWP	Czy JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych?
RW60000618132	Kucelinka	RW_wap	SCW	zagrożona
RW6000111813399	Warta od Zbiornika Poraj do Cieku spod Rudnik	RzN	SZCW	zagrożona
RW6000061811549	Ordonka	RW_wap	SZCW	zagrożona
RW6000061811949	Dopływ spod Choronia	RW_wap	NAT	niezagrożona
RW6000101813699	Wiercica	PNp	NAT	zagrożona

Legenda:

RW_wap – Potok lub mała rzeka wyżynna na podłożu węglanowym

RZN – Rzeka nizinna

PNp – Potok lub strumień nizinny piaszczysty

SCW – Sztuczna część wód

SZCW – Silnie zmieniona część wód

NAT – Naturalna część wód

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>

Poniżej przedstawiono klasyfikację i ocenę zlewni JCWP w obrębie miasta i gminy Olsztyn. Ocena stanu wszystkich JCWP wskazuje na ich zły stan, na co wpływa stan chemiczny poniżej dobrego.

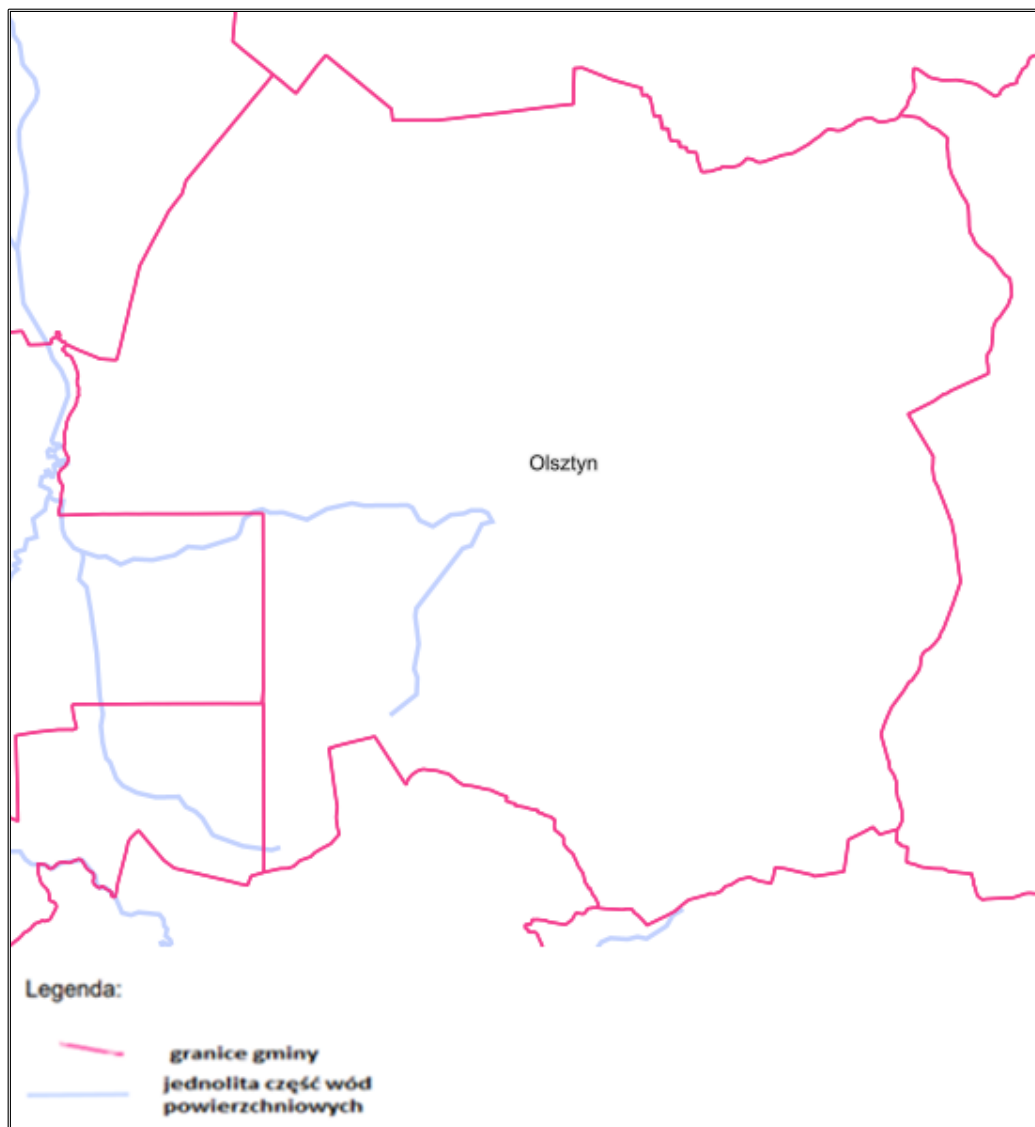
Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Tabela 7. Klasyfikacja i ocena zlewni JCWP na terenie miasta i gminy Olsztyn

Nazwa ocenianej JCWP		Kucelinka	Warta od Zbiornika Poraj do Cieku spod Rudnik	Ordonka	Dopływ spod Choronia	Wiercica
Kod JCWP		RW60000618132	RW600011813399	RW6000061811549	RW6000061811949	RW6000101813699
Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód	Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	3 (2020)	3 (2020)	3 (2020)	3 (2021)	4 (2022)
	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	5 (2020)	2 (2017)	3 (2017)	3 (2017)	4 (2022)
	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	>2 (2020)	>2 (2020)	>2 (2020)	>2 (2021)	2 (2022)
	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)	2 (2020)	2 (2020)	2 (2020)	2 (2021)	2 (2022)
STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)		Umiarkowany potencjał ekologiczny (2021)	Umiarkowany potencjał ekologiczny (2020)	Umiarkowany stan ekologiczny (2020)	Umiarkowany stan ekologiczny (2021)	Słaby stan ekologiczny (2020)
STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)		Stan chemiczny poniżej dobrego (2020)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2020)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2021)
OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)		Zły stan wód (2020)	Zły stan wód (2021)	Zły stan wód (2020)	Zły stan wód (2021)	Zły stan wód (2021)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska

Rysunek 2. Zlewnie JCWP na terenie miasta i gminy Olsztyn

Źródło: https://mapy.geoportal.gov.pl/imap/lmgp_2.html

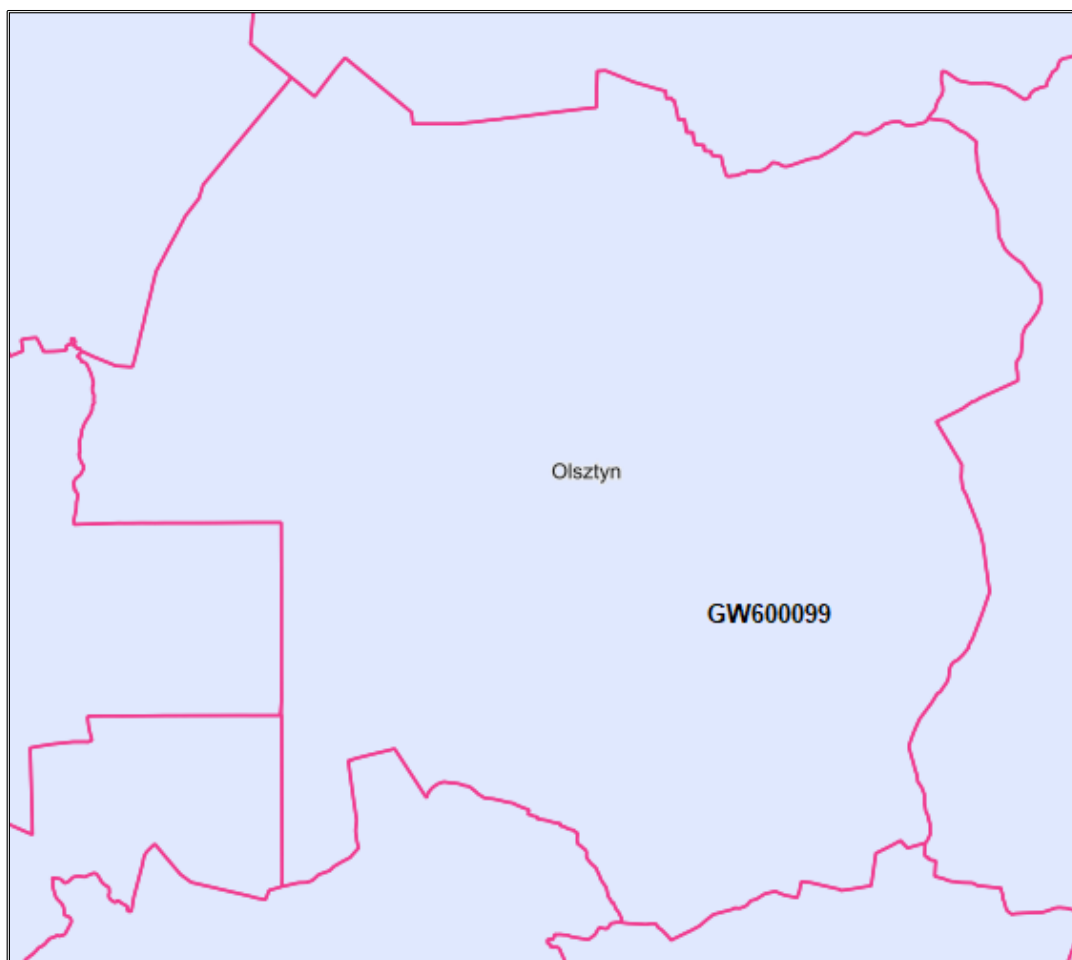
Jednolita Część Wód Podziemnych znajdująca się na terenie miasta i gminy to: GW600099.

Na terenie tym dokonano oceny stanu JCWPd. Została ona wykonana na zlecenie GIOŚ przez Państwową Służbę Hydrogeologiczną w oparciu o wyniki monitoringu diagnostycznego z roku 2019. Przedstawiają się one następująco¹⁷:

- PLGW600099:
 - stan ilościowy: dobry,
 - stan chemiczny: dobry,
 - stan wód: dobry.

¹⁷ Raport o stanie Jednolitych Części Wód Podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2019

Rysunek 3. JCWPd na obszarze miasta i gminy Olsztyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z <https://mapy.geoportal.gov.pl>

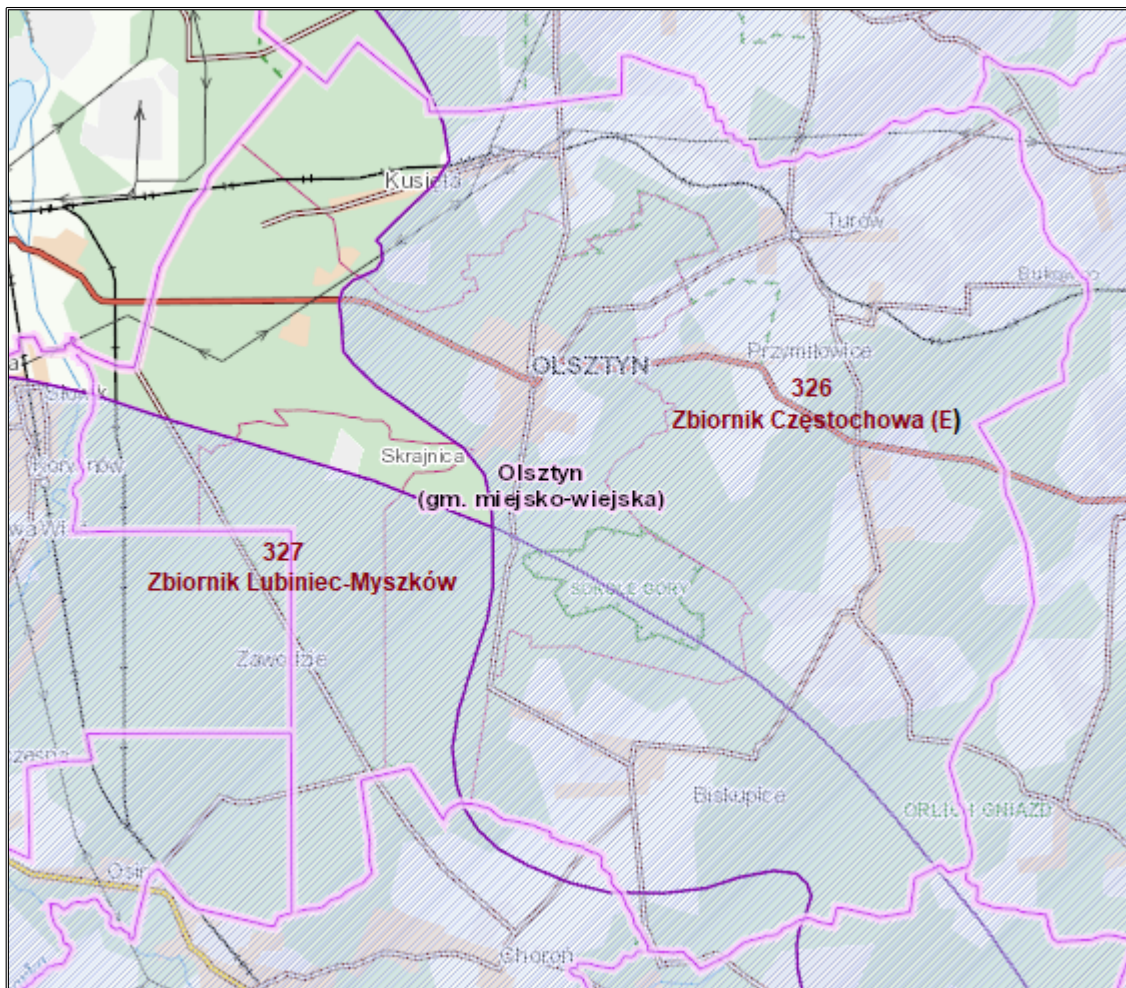
Granice administracyjne miasta i gminy Olsztyn zlokalizowane są w obrębie dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych:

- 326 – Zbiornik Częstochowa (E),
- 327 – Zbiornik Lubiniec – Myszków.

Na terenie miasta i gminy Olsztyn prowadzone są badania wód podziemnych w punkcie sieci regionalnej J322 Olsztyn Lipówka. Badania sieci regionalnej GZWP mają miejsce co 3 lata. W bieżącym roku, wody GZWP nr 326 zaklasyfikowano jako wody klasy II (dobrej jakości), co oznacza, że mogą być wykorzystywane jako źródło zaopatrzenia w wodę hodowli zwierząt, do celów rekreacyjnych i innych¹⁸.

¹⁸ Dane pozyskane od GIOŚ, stan na dzień 03.07.2023 r.

Rysunek 4. GZWP znajdujące w granicach administracyjnych miasta i gminy Olsztyn

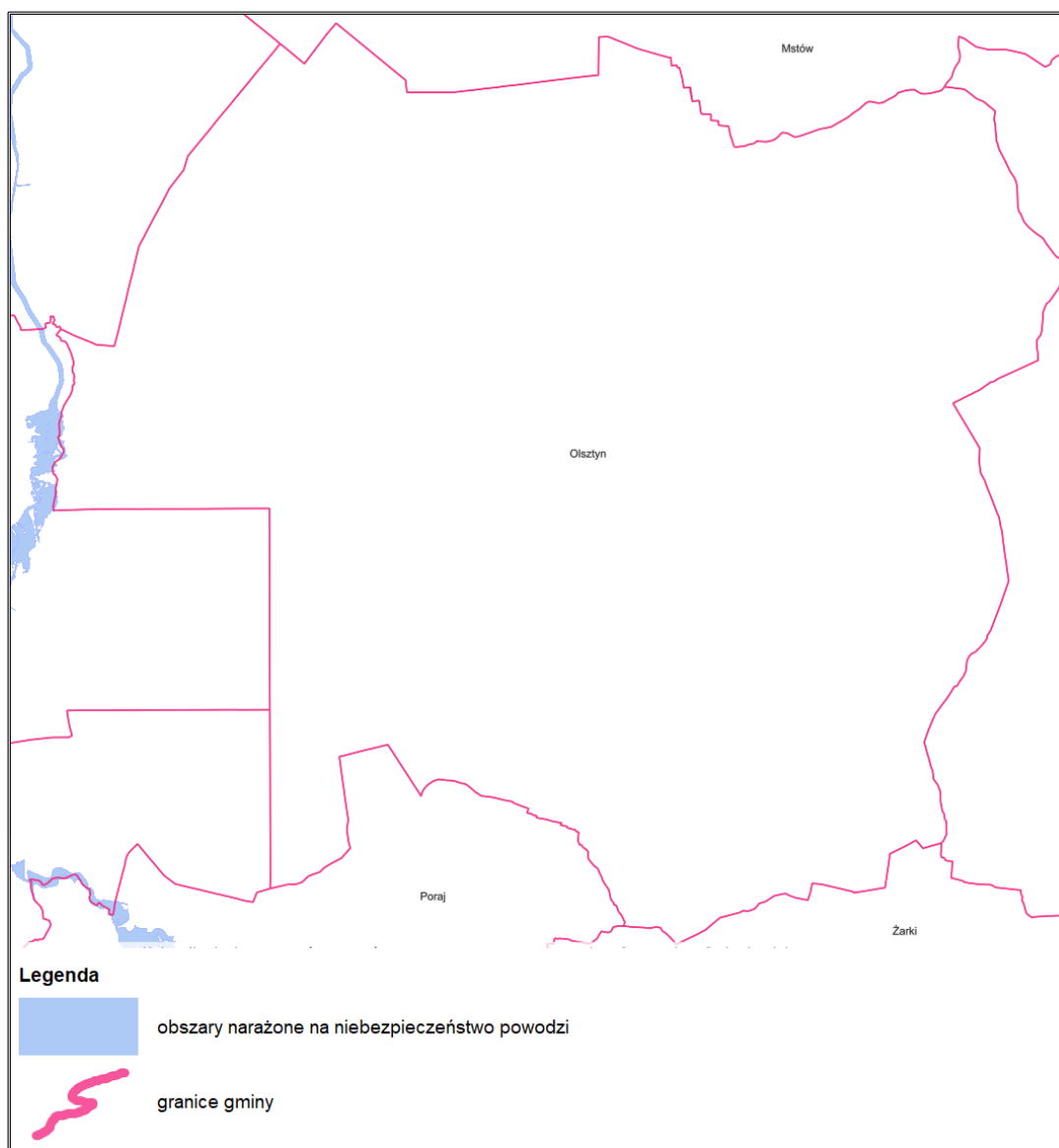
Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geologia.pgi.gov.pl/>

Zagrożenie i ryzyko powodziowe

Występowanie zagrożenia powodziowego na danym terenie oznacza duże prawdopodobieństwo wystąpienia tam zjawiska powodzi. Ryzyko powodzi natomiast oznacza kombinację prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i prawdopodobieństwa wystąpienia związanych z powodzią potencjalnych negatywnych konsekwencji dla życia i zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej.

Ocena ryzyka powodziowego przygotowywana jest przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej. Obszar miasta i gminy Olsztyn jest jedynie w niewielkim stopniu narażony na zagrożenie powodzią od strony zachodniej, co prezentuje poniższa mapa.

Rysunek 5. Obszar miasta i gminy Olsztyn, dla którego opracowane zostały arkusze map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie https://mapy.geoportal.gov.pl/imap/lmgp_2.html?gmap=gp0

5.5. Gleby i zasoby geologiczne

Gleby

Większość gleb na terenie miasta i gminy Olsztyn zalicza się do kompleksów rolnych: żytniego słabego oraz żytniego bardzo słabego. Jest to spowodowane niedoborem wilgoci i składników pokarmowych w glebie. Znacznie mniejsza część gleb należy do kompleksów: żytniego dobrego, zbożowego- pastewnego słabego oraz do użytków zielonych średnich. Dodatkowo znaczna część gleb została zakwalifikowana do rolniczo nieprzydatnych¹⁹.

Grunty rolne stanowią 45% powierzchni całkowitej gleb. Najwięcej jest gleb klasy V i VI. Znacznie mniej gleb klasy IV (6,6% powierzchni terenu miasta i gminy) i klasy III (0,3% powierzchni miasta i

¹⁹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Olsztyn

gminy). Część użytków rolnych w wyniku wieloletniego odłogowania została pokryta lekkonasiennymi drzewami: brzozą i sosną²⁰.

Według informacji uzyskanych z WIOŚ w Katowicach, organ ten nie prowadził badań chemizmu gleb na terenie miasta i gminy. Na tym obszarze nie został zlokalizowany punkt pomiarowo-kontrolny monitoringu chemizmu gleb ornych, realizowanego w ramach obowiązującego Państwowego Monitoringu Środowiska, z racji czego nie dokonano żadnych badań w kontekście jakości gleby na tym obszarze²¹.

Geologia

Geologia powiązana jest ściśle z rzeźbą terenu. Lokalizacja miasta i gminy Olsztyn na obszarze Wyżyny Częstochowskiej klasyfikuje jej przynależność pod względem geologicznym do Monokliny Śląsko - Krakowskiej. Charakterystyczne dla tego terenu są widoczne wzniesienia oraz pojedyncze skały-ostańce zbudowane ze zbitego wapienia skalistego. Pozostała pod powierzchnią gruntu część zbudowana jest z wapienia płytowego.

²⁰ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Olsztyn

²¹ Raport z III etapu realizacji zamówienia „Monitoring chemizmu gleb ornych w Polsce w latach 2020-2022”

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Lp.	Numer złoża	Nazwa	Stan zagospodarowania
10.	7681	Olsztyn-Szubienice	Złoże rozpoznane szczegółowo
11.	1183	Zrębice	Eksploatacja złoża zaniechana
12.	2822	Olsztyn	Złoże skreślone z bilansu zasobów
13.	2541	Kielnik-Olsztyn	Eksploatacja złoża zaniechana
14.	1185	Biskupice X	Złoże rozpoznane wstępnie
15.	1184	Kotysów I	Złoże skreślone z bilansu zasobów
16.	1191	Podgrabie	Złoże rozpoznane wstępnie
17.	1190	Krasawa II	Złoże rozpoznane wstępnie
18.	1189	Zaborze	Złoże skreślone z bilansu zasobów
19.	42	Libidza-Olsztyn (rej.)	Złoże o zasobach prognostycznych
20.	1192	Krótką Wieś	Złoże rozpoznane wstępnie
21.	1198	Zaborze	Złoże zagospodarowane
22.	44	Tadeusz II (kop.)	Złoże skreślone z bilansu zasobów
23.	45	Dębowiec (kop.)	Złoże skreślone z bilansu zasobów
24.	2832	Biskupice	Złoże skreślone z bilansu zasobów
25.	8187	Odrzykoń	Złoże rozpoznane szczegółowo

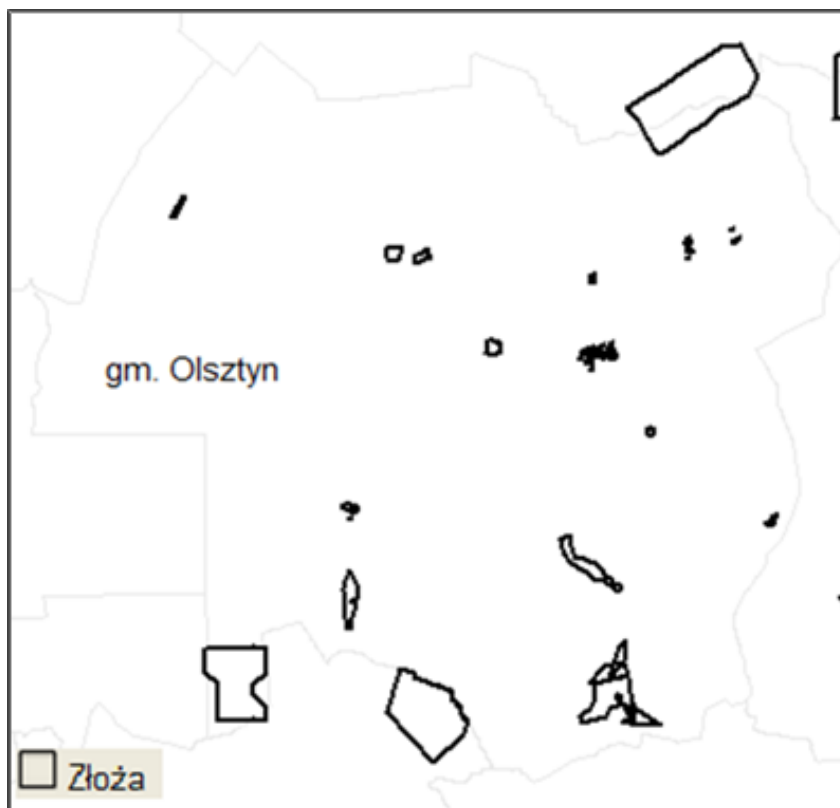
Źródło: Serwis MIDAS <http://geoportal.pgi.gov.pl/>

Tabela 9. Charakterystyka obszarów górniczych na terenie miasta i gminy Olsztyn

Nazwa przestrzeni	Typ	Nr w rejestrze	Status	Położenie
Skrajnica	OG	VII/1/51	aktualny	Skrajnica, dz. 129/1, 129/2, 130, 131
Biskupice	OG	VII/1/58	aktualny	Biskupice
Zaborze II	OG	10-12/3/211	aktualny	Biskupice

Źródło: Serwis MIDAS <http://geoportal.pgi.gov.pl/>

Tabela 10. Obszary występowania złóż na terenie miasta i gminy Olsztyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/pages/index.jsf?conversationContext=2>

Osuwiska

Osuwisko jest przemieszczeniem się mas ziemnych, powierzchniowej zwierzeliny i mas skalnych podłoża spowodowanym siłami przyrody lub działalnością człowieka. Ruchy masowe ziemi stanowią w niektórych przypadkach zagrożenie dla obiektów budowlanych posadowionych na uruchomionej powierzchni oraz zagrożenie dla życia i zdrowia.

Zgodnie z mapą dostępną na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego (System Osłony Przeciwosuwiskowej SOPO), na terenie miasta i gminy Olsztyn wstępnie nie rozpoznano obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych, w tym zagrożeń osuwania się mas ziemnych/skalnych.

5.6. Zasoby przyrodnicze

Zasoby przyrodnicze na terenie miasta i gminy Olsztyn są zależne od występujących form rzeźby terenu. Znaczną część walorów przyrodniczych na tym obszarze stanowią znajdujące się tam skały. Są to głównie skały pozostałe po zlodowaceniach. Największe ich nagromadzenie znajdują się w zachodniej części strefy wapieni skalistych. Na terenie miasta i gminy występują liczne jaskinie, które są siedliskiem reliktowych gatunków bezkręgowców oraz nietoperzy²².

Na obszarze miasta i gminy występuje wiele gatunków roślin chronionych: wawrzynek wilczyko, kłokoczka południowa, bluszcz i dziewięciśń beżłodygowy. Gatunki drzew występujących najczęściej:

²² Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Olsztyn

buk, dąb, grab, sosna, świerk, jawor, jodła, brzoza. Można również zidentyfikować takie krzewy jak: leszczyna, malina, jeżyna²³.

Gatunkami zwierząt występującymi na tym terenie są głównie gatunki bytujące w lasach: wiewiórki, łasice, myszy leśne, sarny, jelenie, lisy, dziki, borsuki. Dodatkowo można wyodrębnić kilka gatunków płazów: kumaka nizinnego, ropuchę szarą, ropuchę paskówkę, rzekotkę drzewną. Natomiast do gatunków ptaków występujących na tym obszarze zaliczamy: bażanta, kuropatwę, drozda śpiewaka, turkawkę, dzięcioła zielonego, puszczyka i lelka kozodoja²⁴.

Lasy na obszarze miasta i gminy zajmują powierzchnię 5 375,58 ha, stanowiąc przy tym 47,9% ogółu gruntów gminnych. Lasy publiczne pokrywają 79,95% powierzchni ogólnej lasów, z czego większość z nich należy do Skarbu Państwa. Poniżej zamieszczono tabelę z podziałem gruntów leśnych na terenie miasta i gminy Olsztyn.

Tabela 11. Struktura lasów na terenie miasta i gminy Olsztyn

Wyszczególnienie	Jednostka	2018	2019	2020	2021	2022
Lesistość	%	46,7	46,9	46,9	47,9	47,9
Lasy ogółem	ha	5 244,75	5 267,04	5 264,67	5 375,73	5 375,58
Lasy publiczne ogółem	ha	4 273,75	4 296,04	4 293,67	4 297,73	4 297,58
Lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	4 141,75	4 164,04	4 161,67	4 165,73	4 165,58
Lasy prywatne ogółem	ha	971,00	971,00	971,00	1 078,00	1 078,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Lasy Państwowe znajdujące się na terenie miasta i gminy znajdują się w zarządzie Nadleśnictwa Złoty Potok. Miasto i Gmina Olsztyn znajduje się na terenie Wyżyny Krakowsko – Częstochowskiej. Wyżyna Krakowsko - Częstochowska posiada ogromną różnorodność warunków siedliskowych, dzięki czemu wykształciła się lub zachowała z poprzednich okresów klimatycznych bardzo bogata szata roślinna. Według obliczeń niektórych przyrodników tylko w okolicach Olsztyna i Janowa znajduje się ponad 800 gatunków roślin naczyniowych. Dużym bogactwem gatunków szczycą się również rośliny niższe: ok. 400 gatunków grzybów dostrzegalnych gołym okiem, ponad 200 gatunków mchów²⁵.

Teren miasta i gminy położony jest także w pełni na obszarze Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach. Na tym obszarze znajduje się ok. 754 tys. ha lasów. Największą część lasów zajmują takie zespoły gatunków drzew, jak: sosna i modrzew (66,4% oraz dąb, klon, jawor, wiąz, jesion (8,2%)²⁶.

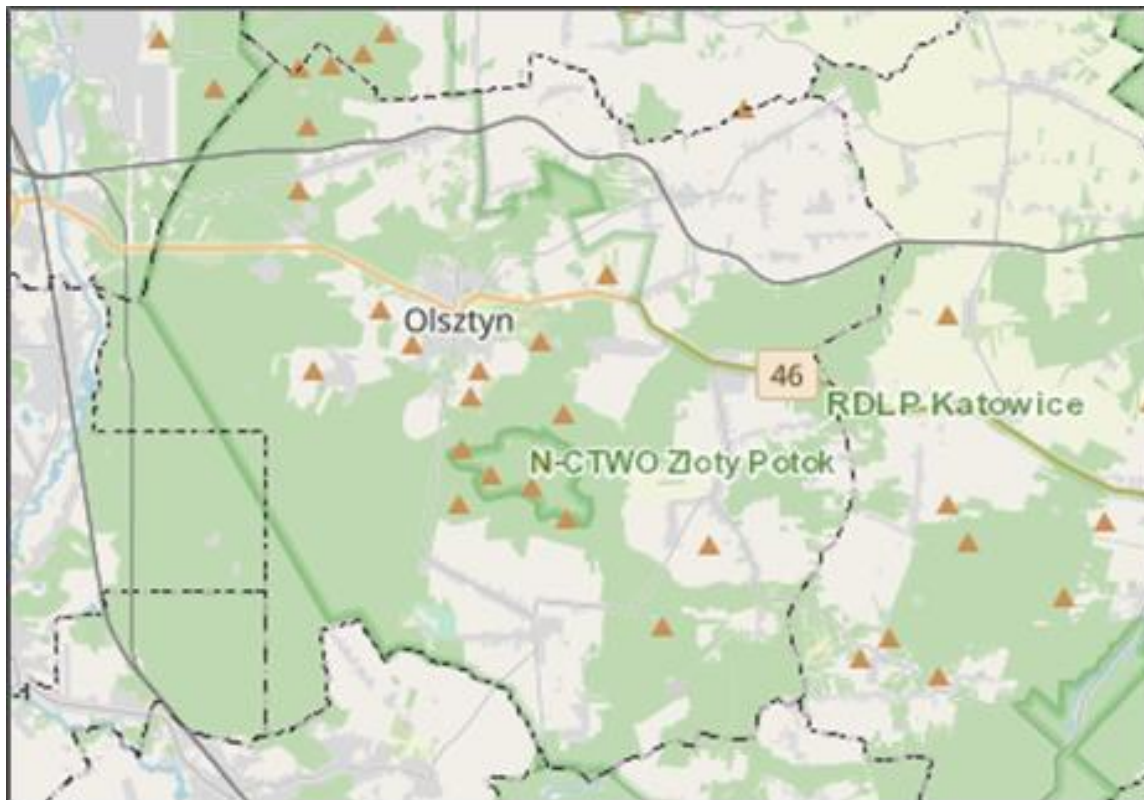
²³ http://www.archiwum.olsztyn-jurajski.pl/kategorie/jurajska_fauna_i_flora_1

²⁴ http://www.archiwum.olsztyn-jurajski.pl/kategorie/jurajska_fauna_i_flora_1

²⁵ http://www.archiwum.olsztyn-jurajski.pl/kategorie/jurajska_fauna_i_flora_1

²⁶ <https://www.katowice.lasy.gov.pl/lasy-regionu>

Rysunek 7. Mapa obszarów leśnych na terenie miasta i gminy Olsztyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://www.bdl.lasy.gov.pl>

Większość zwierząt i ptaków występujących na terenie miasta i gminy Olsztyn podlega ochronie prawnej na mocy ustawy o ochronie przyrody (Dz.U.2023., poz. 1336) i Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2022 r., poz. 2380).

Formami ochrony przyrody w Polsce, w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody są:

- parki narodowe, rezerваты przyrody,
- parki krajobrazowe,
- obszary chronionego krajobrazu,
- obszary Natura 2000,
- pomniki przyrody,
- stanowiska dokumentacyjne,
- użytki ekologiczne,
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na terenie miasta i gminy Olsztyn występują:

- Rezerwat Przyrody Sokole Góry,
- Rezerwat Przyrody Zielona Góra,

- Park Krajobrazowy Orlich Gniazd,
- Obszar Natura 2000 Ostoja Olsztyńsko – Mirowska,
- Użytek ekologiczny Góry Towarne,
- 13 pomników przyrody.

Rezerwat Przyrody Sokole Góry – rezerwat Sokole Góry położony jest na południe od Olsztyna w północnej części Jury Krakowsko-Częstochowskiej. Został utworzony w drodze Zarządzenia Ministra Leśnictwa z dnia 8 grudnia 1953 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody na powierzchni 333,27 ha; w 1963 roku zmniejszono go do 215,95 ha. Obejmuje szereg wapiennych wzgórz porośniętych lasem. Przez obszar ten przebiega czerwony Szlak Orlich Gniazd. Jest on drugim pod względem wielkości, po Dolinie Raclawki, rezerwatem na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej. Celem ochrony tego terenu jest zachowanie za względów naukowych, dydaktycznych i społecznych obszaru leśnego o różnych typach lasów mieszanych i sosnowych porastających szczególnie wyróżniający się pięknem krajobrazu fragment Jury Krakowsko-Wieluńskiej z charakterystycznymi wychodniami skał wapiennych uformowanych i wyłobionych erozją w fantastyczne kształty, jaskinie itp.

Rezerwat Przyrody Zielona Góra – rezerwat przyrody nieożywionej położony na wzniesieniu Zielona Góra w pobliżu wsi Kusięta w Mieście i Gminie Olsztyn. Pod względem geograficznym znajduje się na Wyżynie Mirowsko-Olsztyńskiej i w obrębie Jury Krakowsko-Częstochowskiej. Pod względem ochrony przyrody znajduje się na obszarze Ostoi Olsztyńsko-Mirowskiej w obrębie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd. Przez rezerwat przebiega Szlak Orlich Gniazd. Rezerwat został utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa z dnia 27 kwietnia 1953 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. W 1963 powiększono go do 19,66 ha. Obecnie podawana wielkość rezerwatu to 19,36 ha. Rezerwat stanowi wzgórze wapienne o wysokości 343 m n.p.m. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną ścisłą, chroniona jest tu ciepłolubna roślinność murawowo-zaroślowa i leśna (buczyna, grąd). Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i społecznych obszaru leśnego. Obejmującego wzgórze wapienne Jury Krakowsko-Wieluńskiej z różnymi typami lasów mieszanych z charakterystycznymi wschodnimi skał wapiennych, uformowanych i wyłobionych erozją w kształty, jaskinie itp.

Rysunek 8. Rezerwy Przyrody znajdujące się w obrębie miasta i gminy Olsztyn

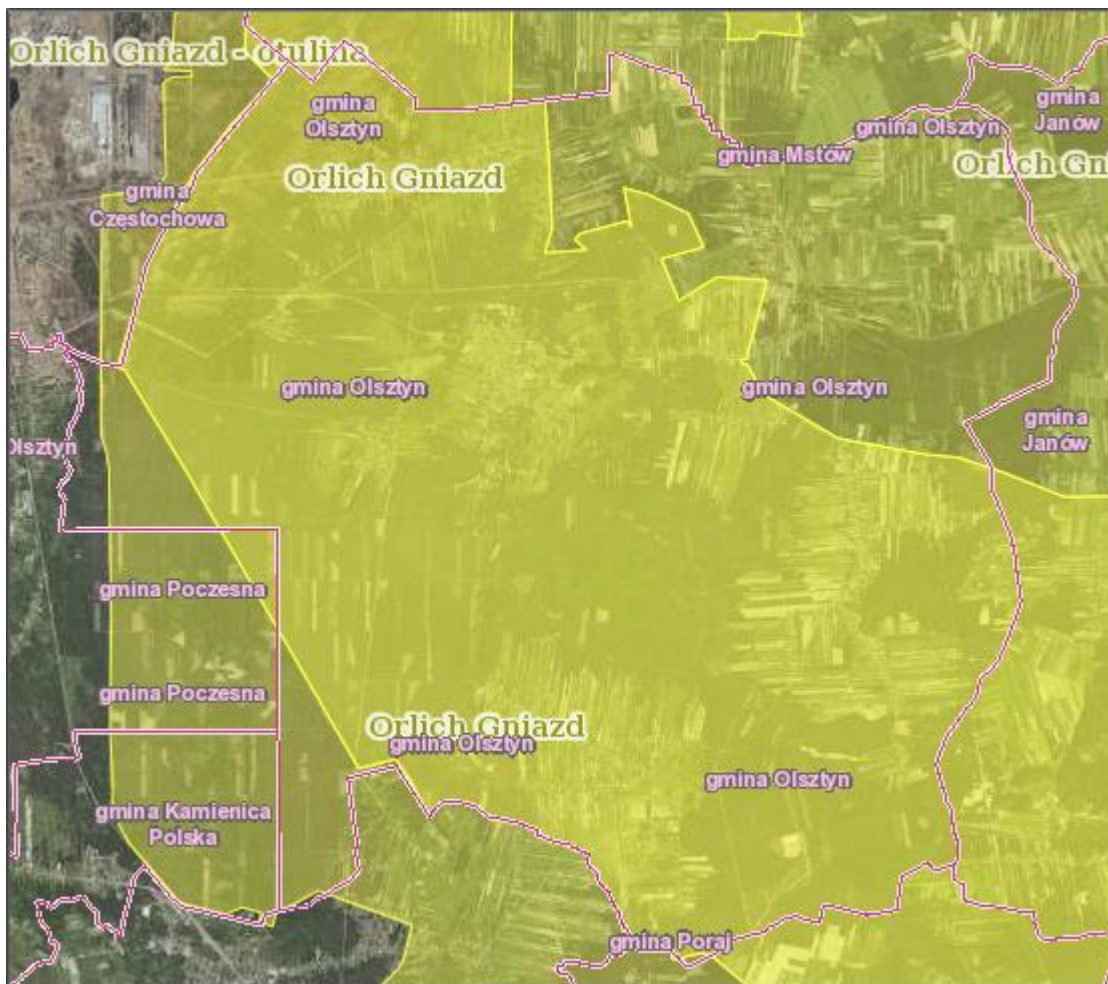

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Park Krajobrazowy Orlich Gniazd - obszar parku podlega pod Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego i Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego. Park Krajobrazowy Orlich Gniazd (PKOG) położony jest w północno-wschodniej części województwa śląskiego, jego granice rozciągają się od przełomu rzeki Warta koło Mstowa do doliny Białej Przemszy. Zachodni kraniec PKOG stanowi tzw. kuesta jurajska – próg strukturalny. Od wschodu mniej wyraźnie widoczna jest granica z Niecką Nidziańską. Obszar ten jest mocno zróżnicowany krajobrazowo i przyrodniczo. Budowa geologiczna to przede wszystkim twory jurajskie. Do charakterystycznych obiektów tutejszej przyrody nieożywionej, które stanowią atrakcje turystyczne, należą wapienne ostańce, doliny krasowe oraz jaskinie, których na terenie województwa śląskiego naliczono dotychczas przeszło pół tysiąca. W urozmaiconym krajobrazie Wyżyny znajduje się szereg różnorodnych zbiorowisk roślinnych, natomiast wśród zwierząt charakterystycznymi gatunkami są nietoperze oraz rzadkie, ciepłolubne bezkręgowce. Ponadto występują tu średniowieczne zamczyska, które z powodu usytuowania na skalnych, trudno dostępnych wniesieniach, otrzymały nazwę Orlich Gniazd. Na obszarze parku leży jedna z największych w Europie warowni, zamek Ogradzieniec w Podzamczu. Inne, najbardziej znane obiekty Szlaku Orlich Gniazd, to twierdze w Mirowie, Bobolicach, Morsku i Smoleniu.

Park Krajobrazowy Orlich Gniazd utworzony został 20.06.1980 r. na mocy uchwały Nr III/11/80 Woj. Rady Narodowej w Katowicach z dnia 20 czerwca 1980 r., zaś w obecnej formie uchwałą Nr XVI/70/82 Wojewódzkiej Rady Nadzorczej w Częstochowie z dnia 17 czerwca 1982 r. w sprawie utworzenia Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych w granicach województwa częstochowskiego.

Rysunek 9. Park Krajobrazowy znajdujący się w obrębie miasta i gminy Olsztyn

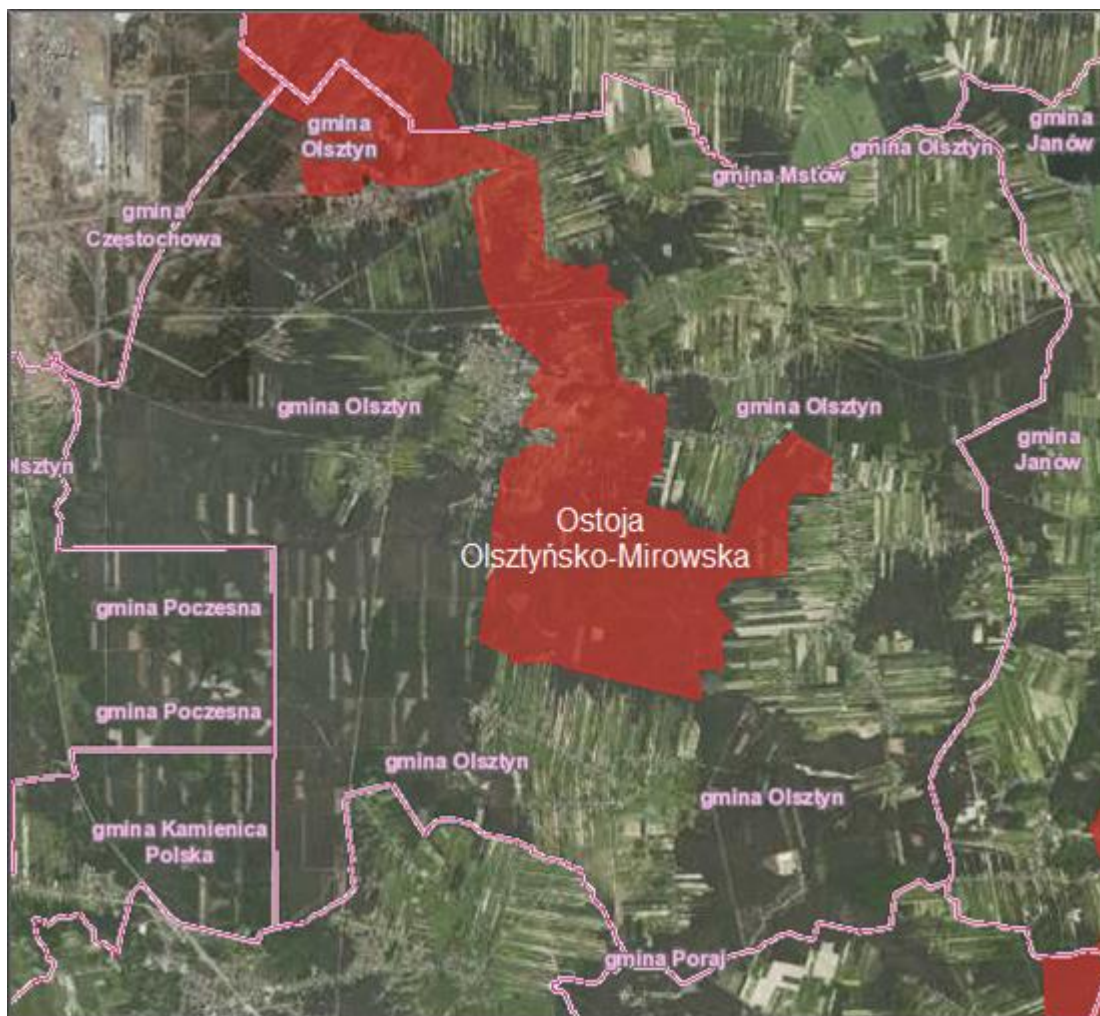

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Obszar Natura 2000 Ostoja Olsztyńsko - Mirowska (PLH240015) – specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 na Wyżynie Częstochowskiej. Obejmuje obszar o powierzchni 2 210,878 ha, który charakteryzuje się dużym zalesieniem, zróżnicowaniem krajobrazowym i siedliskowym, występowaniem wapiennych wzgórz (mogotów), licznych form skałkowych oraz licznych jaskiń i schronisk. Wzniesienia w obrębie ostoi wykorzystywane były do celów pasterskich, wskutek czego wytworzyły się na nich murawy kserotermiczne, w tym również murawy naskalne z charakterystycznymi dla tego typu siedlisk gatunkami roślin, w tym rzadkich, takich jak skalnica gronkowa, kostrzewa błada, pszonak panoński i będąca polskim endemitem przytulia krakowska. Wzniesienia, na których występują naturalne lasy bukowe, objęte zostały ochroną rezerwatową. Jaskinie są schronieniem i miejscem rozrodu dla licznych nietoperzy, m.in.: podkowiec mały, nocek orzęsiony, nocek duży.

Na terenie obszaru obowiązuje rozporządzenie z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Olsztyńsko-Mirowska (PLH240015).

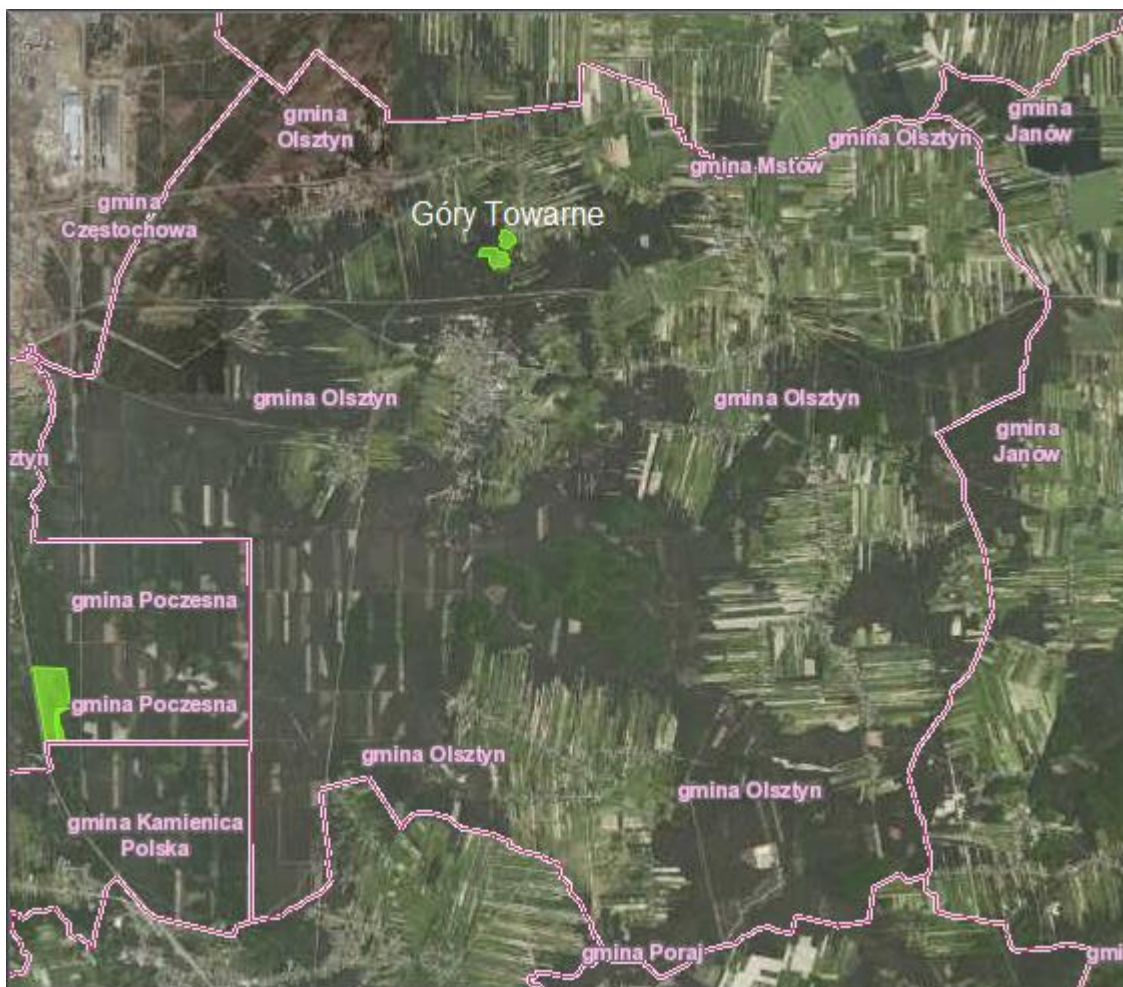
Rysunek 10. Obszar Natura 2000 znajdujący się w obrębie miasta i gminy Olsztyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Użytek ekologiczny Góry Towarne - kompleks wzgórz krasowych o pow. 10,38 ha. Przedmiotem ochrony są tu rzadkie gatunki roślin porastające murawy kserotermiczne oraz murawy naskalne. Celem jego ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych kompleksu wzgórz krasowych z murawami naskalnymi i kserotermicznymi, ze stanowiskami regionalnie rzadkich i ustępujących gatunków roślin.

Rysunek 11. Użytek ekologiczny znajdujący się w obrębie miasta i gminy Olsztyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Pomniki przyrody

Na terenie miasta i gminy Olsztyn znajduje się 13 pomników przyrody.

Tabela 12. Pomniki przyrody na terenie miasta i gminy Olsztyn

L.p.	Typ pomnika	Rodzaj twor	Tekstowy opis położenia
1.	Wieloobiektowy	grupa drzew Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i> Lipa szerokolistna - <i>Tilia platyphyllos</i>	przy murze kościoła p.w. Św. Jana Chrzciciela w Olsztynie, ul. Kościelna 6
2.	Wielobiektowy	Grupa drzew Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i> Lipa szerokolistna - <i>Tilia platyphyllos</i>	przy murze kościoła p.w. Św. Jana Chrzciciela w Olsztynie, ul. Kościelna 6
3.	Jednoobiektowy	drzewo Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - <i>Pinus sylvestris</i>	przy skrzyżowaniu dróg prowadzących do Olsztyna i do Czeszochowy, ul. Słoneczna 12
4.	Jednoobiektowy	drzewo Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>	na terenie Zespołu Szkół w Zrębicach, ul. Główna 143, 42-256 Olsztyn

L.p.	Typ pomnika	Rodzaj tworu	Tekstowy opis położenia
5.	Jednoobiektowy	drzewo Lipa drobnolistna - Tilia cordata	na posesji Koła Łowieckiego "Orlik" w Biskupicach ul. Olsztyńska 4, 42-256 Olsztyn
6.	Jednoobiektowy	krzew Kłokoczka południowa	Nadleśnictwo Złoty Potok, Leśnictwo Zrębice, oddział 339d lub c, Przymiłowice-Kotysów przy słupku granicznym nr. 1873
7.	Jednoobiektowy	krzew Kłokoczka południowa	na terenie posesji Przymiłowice 38 (przy ogrodzeniu)
8.	Wieloobiektowy	grupa drzew Morwa biała - Morus alba	przy kapliczce św. Idziego w Zrębicach
9.	Jednoobiektowy	drzewo Lipa szerokolistna - Tilia platyphyllos	przy murze cmentarza w Zrębicach przy ul. Żareckiej 35
10.	Wieloobiektowy	grupa drzew Lipa drobnolistna - Tilia cordata Lipa szerokolistna - Tilia platyphyllos	na placu Kościoła p.w. Św. Idziego w Zrębicach
11.	Wieloobiektowy	grupa drzew Dąb szypułkowy - Quercus robur	na parkingu za stacją paliw w Przymiłowcach przy DK-1; oddz. 333d
12.	Jednoobiektowy	drzewo Dąb szypułkowy - Quercus robur	Nadleśnictwo Złoty Potok, Leśnictwo Zrębice, oddział 334a, na skraju lasu w pobliżu miejscowości Przymiłowice-Kotysów oraz parkingu przy DK-1 za stacją paliw w Przymiłowcach
13.	Jednoobiektowy	drzewo Czereśnia – Cerasum	przy drodze polnej, naprzeciwko oddziałów 335 i 336 Nadleśnictwa Złoty Potok

Źródło: Dane pozyskane od Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn

Korytarze ekologiczne

Korytarz ekologiczny to wydłużony obszar łączący podobne siedliska będący drogą wybieraną przez zwierzęta do przemieszczania się między nimi. Oprócz drogi wędrówki zwierząt jest też drogą rozprzestrzeniania się roślin i grzybów.

Na terenie miasta i gminy Olsztyn nie znajdują się korytarze ekologiczne²⁷.

5.7. Zagrożenia poważnymi awariami

Zagadnienia związane z poważnymi awariami zostały uregulowane przede wszystkim w ustawie Prawo ochrony środowiska (IV „Poważne awarie”). Definicja ustawowa określa poważną awarię jako „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej

²⁷ <https://mapa.korytarze.pl/>

niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem” (art. 3, ust. 23).

Zakładem stwarzającym zagrożenie awarią przemysłową jest każdy zakład, na którego terenie znajdują się substancje niebezpieczne, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska. Ze względu na rodzaj i ilość substancji niebezpiecznych zakłady, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2022 r. , poz. 2556 ze zm.) dzielimy na:

- zakłady o dużym ryzyku,
- zakłady o zwiększonym ryzyku.

W obydwu przypadkach dzielimy je jeszcze z uwzględnieniem:

- kryteriów kwalifikowania substancji do kategorii substancji stwarzających zagrożenia:
 - dla zdrowia,
 - fizyczne,
 - dla środowiska,
 - pozostałe,
- nazw i oznaczeń numerycznych substancji niebezpiecznych decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku.

Na terenie miasta i gminy Olsztyn nie funkcjonują zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZDR) ani zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZZR)²⁸.

Przebiegająca droga krajowa DK 46 przez obszar miasta i gminy Olsztyn, stanowi ryzyko transportu substancji niebezpiecznych i zagrożeń z tego wynikających.

5.8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji Programu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody

Poniżej przedstawiono najistotniejsze problemy w zakresie ochrony środowiska występujące na terenie miasta i gminy Olsztyn w poszczególnych obszarach interwencji:

Ochrona klimatu i jakości powietrza: przekroczenie bezno(a)pirenu oraz ozonu niekorzystnie wpływające na zdrowie mieszkańców Miasta i Gminy Olsztyn oraz emisja zanieczyszczeń z wykorzystywanych indywidualnych źródeł ciepła do ogrzewania gospodarstw domowych.

Zagrożenia hałasem: występowanie drogi krajowej, na której pojazdy korzystające emitują hałas uciążliwy dla ludzi i środowiska oraz występowanie przedsiębiorstwa zajmującego się logistyką, przez które występuje zagrożenie hałasem komunikacyjnym.

Pola elektromagnetyczne: występowanie na terenie miasta i gminy napowietrznych linii energetycznych.

²⁸ Wykaz zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej wg stanu na 31.12.2021

Gospodarowanie wodami: mały zasób wód powierzchniowych, dodatkowo w złym stanie.

Gospodarka wodno-ściekowa: dysproporcja pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania obszaru miasta i gminy oraz duża liczba występujących zbiorników bezodpływowych.

Zasoby geologiczne: brak złóż kopalin o znaczeniu ponadlokalnym i ponadregionalnym.

Gleby: występowanie gleb o niskiej jakości oraz brak stałego monitoringu gleb.

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów: bardzo niski stopień usuwania wyrobów azbestowych na terenie miasta i gminy oraz występowanie przedsiębiorstwa szczególnie uciążliwego dla środowiska.

Zasoby przyrodnicze: presja urbanistyczna i turystyczna na obszary chronione, brak pełnej waloryzacji przyrodniczej obszaru oraz brak korytarzy ekologicznych przebiegających przez obszar miasta i gminy.

Zagrożenia poważnymi awariami: występowanie szlaku komunikacyjnego transportu substancji niebezpiecznych oraz małe prawdopodobieństwo przewidzenia możliwości wystąpienia awarii.

6. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji Programu

Brak realizacji zaplanowanych w ramach Programu działań może skutkować stopniowym pogarszaniem się stanu środowiska przyrodniczego, wpływając na:

- pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego poprzez pogłębienie problemu niskiej emisji,
- pogorszenie klimatu akustycznego i zwiększenie liczby mieszkańców narażonych na zwiększone natężenie dźwięku,
- degradacja gleb,
- zmniejszenie różnorodności biologicznej cennych przyrodniczo terenów,
- pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- zaniedbanie obszarów i terenów zielonych,
- pogorszenie zdrowia i jakości życia mieszkańców.

Analizując powyższe podpunkty, można stwierdzić, iż brak podjęcia zaplanowanych działań może powodować negatywną presję na środowisko przyrodnicze, a w konsekwencji jego degradację.

7. Przewidywane znaczące oddziaływania Programu na poszczególne komponenty środowiska

7.1. Wprowadzenie

W stosunku do każdego przedsięwzięcia ujętego w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 przeanalizowano potencjalne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego (obszary chronione, w tym

obszary Natura 2000, różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne). Należy jednak zwrócić uwagę, że dokładne oddziaływania na środowisko poszczególnych zadań będzie można określić dopiero w oparciu o sprecyzowane dane projektowe na etapie procedury oceny oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji. Przedmiotowy Program jest dokumentem zawierającym ogólne ramy planowanych do realizacji przedsięwzięć i w chwili jego opracowania nie są znane szczegółowe parametry techniczne i lokalizacyjne wszystkich działań.

Na podstawie karty informacyjnej przedsięwzięcia, organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach stwierdza o konieczności lub nie, przeprowadzenia pełnej procedury środowiskowej, w tym o konieczności sporządzenia raportu o oddziaływania na środowisko. Zakres raportu określa art. 66 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Celem raportu jest określenie oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na poszczególne elementy środowiska oraz ludzi przy uwzględnieniu przyjętych przez inwestora rozwiązań lokalizacyjnych, projektowych, technologicznych, technicznych i organizacyjnych. Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach wydawane są dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Ocenę oddziaływań na środowisko poszczególnych zadań dokonano w tzw. macierzy skutków środowiskowych. W zbiorczej tabeli przedstawiającej przewidywane znaczące oddziaływania zastosowano następujące oznaczenia:

- **(+)** – realizacja działania spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(-)** – realizacja działania spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(+/-)** – realizacja działania może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie różnych aspektów analizowanego zagadnienia,
- **(0)** – realizacja działania nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- **(+/0)** – realizacja działania może spowodować pozytywne oddziaływanie lub nie będzie wpływać w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- **(-/0)** – realizacja działania może spowodować negatywne oddziaływanie lub nie będzie wpływać w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- **(N)** – brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków, są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji, uwarunkowań.

Tabela 13. Wpływ zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na poszczególne komponenty środowiska, zdrowie i dobra materialne

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:											
		Obszary chronione, w tym obszary Natura	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
1.	Wymiana nieekologicznych źródeł ciepła	0	+0	+	+	+0	+	+	0	0	+	+	0
2.	Wymiana systemów grzewczych w budynkach gminnych (pompy ciepła)	0	+0	+	+	+0	+	+	0	0	+	+	0
3.	Montaż instalacji odnawialnych źródeł ciepła	0	+0	+	+/-	+0	+	+	0	0	+	+	0
4.	Budowa ścieżek rowerowych	0	0	+	+/-	-0	0/+	+	-0	+0	+	0	-0
5.	Budowa ścieżki rowerowej od Parkingu Sokole Góry do Biskupic	0	0	+	+/-	-0	0/+	+	-0	+0	+	0	-0
6.	Budowa ścieżki rowerowej na trasie Srocko – Kusiecia - Olsztyn	0	0	+	+/-	-0	+/-	+	-	+/-	+	0	-0
7.	Budowa drogi gminnej w miejscowości Kusiecia	-0	0	+/-	-0	-0	+/-	+/-	-	+/-	+/-	0	-0
8.	Modernizacja ul. Bukowej w Olsztynie	0	0	+	0	0	0	+/-	0	+	+/-	0	-0
9.	Modernizacja ul. Granitowej w Zrębicach	0	0	+	0	0	0	+/-	0	+	+/-	0	-0
10.	Budowa drogi na wzgórze Biakło	-0	0	+/-	+/-	-0	+/-	+/-	-	+/-	+/-	0	-0
11.	Budowa drogi gminnej w Turowie	-0	0	+/-	+/-	-0	+/-	+/-	-	+/-	+/-	0	-0
12.	Modernizacja ul. Akacyjowej w Turowie	0	0	+	0	0	0	+/-	0	+	+/-	0	-0
13.	Modernizacja ul. Topolowej w Turowie	0	0	+	0	0	0	+/-	0	+	+/-	0	-0
14.	Budowa drogi przebiegającej przez działki nr 59 i 187 w Krasawie	-0	0	+/-	+/-	-0	+/-	+/-	-	+/-	+/-	0	-0
15.	Modernizacja ul. Polnej w Zrębicach	0	0	+	0	0	0	+/-	0	+	+/-	0	-0
16.	Modernizacja ul. Bukowskiej w Zrębicach	0	0	+	0	0	0	+/-	0	+	+/-	0	-0
17.	Modernizacja ul. Jurajskiej w Zrębicach	0	0	+	0	0	0	+/-	0	+	+/-	0	-0

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:											
		Obszary chronione, w tym obszary Natura	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
18.	Budowa chodnika wzdłuż ul. Chorońskiej w Biskupicach	0	0	+	+/-	-/0	0/+	+	-/0	+/0	+	0	-/0
19.	Budowa chodnika wzdłuż ul. Krótkiej i ul. Zrębskiej w Biskupicach	0	0	+	+/-	-/0	0/+	+	-/0	+/0	+	0	-/0
20.	Modernizacja ulic Strażackiej, Cichej, Krótkiej i Ks. Kuźmińskiego w Zrębicach	0	0	+	0	0	0	+/-	0	+	+/-	0	-/0
21.	Modernizacja łącznika przy ulicach Krótkiej i Lawendowej	0	0	+	0	0	0	+/-	0	+	+/-	0	-/0
22.	Budowa przedłużenia ul. Granicznej w Bukownie	-/0	0	+/-	+/-	-/0	+/-	+/-	-	+/-	+/-	0	-/0
23.	Budowa przedłużenia przy łączniku ulic Kościelnej i Zrębskiej	-/0	0	+/-	+/-	-/0	+/-	+/-	-	+/-	+/-	0	-/0
24.	Modernizacja ul. Polnej w Biskupicach	0	0	+	0	0	0	+/-	0	+	+/-	0	-/0
25.	Modernizacja ul. Słonecznej w Biskupicach	0	0	+	0	0	0	+/-	0	+	+/-	0	-/0
26.	Modernizacja ul. Kochanowskiego w Olsztynie	0	0	+	0	0	0	+/-	0	+	+/-	0	-/0
27.	Budowa dróg w ramach tzw. Przedziału w Biskupicach	-/0	0	+/-	+/-	-/0	+/-	+/-	-	+/-	+/-	0	-/0
28.	Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie	0	+/0	+	0	-/0	+	+	-/0	+/-	+	0	-/0
29.	Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie (Odrzykoń)	0	+/0	+	0	-/0	+	+	-/0	+/-	+	0	-/0
30.	Modernizacja ul. Prostopadłej w Olsztynie	0	0	+	0	0	0	+/-	0	+	+/-	0	-/0
31.	Modernizacja ul. Combika w Olsztynie	0	0	+	0	0	0	+/-	0	+	+/-	0	-/0
32.	Modernizacja ul. Konopnickiej i ul. Mickiewicza w Olsztynie	0	0	+	0	0	0	+/-	0	+	+/-	0	-/0
33.	Budowa drogi przebiegającej przez działkę nr 51 w Skrajnicy	-/0	0	+/-	+/-	-/0	+/-	+/-	-	+/-	+/-	0	-/0
34.	Modernizacja ul. Karłowatej Sosny w Olsztynie	0	0	+	0	0	0	+/-	0	+	+/-	0	-/0
35.	Modernizacja ul. Olsztyńskiej w Biskupicach	0	0	+	0	0	0	+/-	0	+	+/-	0	-/0
36.	Budowa drogi gminnej w Turowie	-/0	0	+/-	+/-	-/0	+/-	+/-	-/0	+/-	+/-	0	-/0

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:											
		Obszary chronione, w tym obszary Natura	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
37.	Budowa drogi gminnej do „Geotermii” w Olsztynie	-/0	0	+/-	+/-	-/0	+/-	+/-	-/0	+/-	+/-	0	-/0
38.	Budowa drogi gminnej na odcinku Biskupice – gmina Olsztyn do Choroń – gmina Poraj	-/0	0	+/-	+/-	-/0	+/-	+/-	-/0	+/-	+/-	0	-/0
39.	Budowa dróg gminnych w celu skomunikowania nowego osiedla w miejscowości Olsztyn z centrum i drogami wyższej kategorii	-/0	0	+/-	+/-	-/0	+/-	+/-	-/0	+/-	+/-	0	-/0
40.	Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w zakresie edukacji producentów rolnych w tematyce gospodarowania wodami	0	0	+	0	+	+	0	+/0	0	0	0	0
41.	Budowa zbiornika retencyjnego na wody opadowe z dróg w miejscowości Olsztyn - poprawa bezpieczeństwa i jakości życia	-/0	0	+	0	+	+	0	-/0	+/-	0	0	-/0
42.	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Olsztynie k/Częstochowy przy ul. Storczykowej	-/0	0	+	+/-	+/-	+	+/-	+/-	+/-	+/-	0	0
43.	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	+	0	+	+	+	+	+	0	+	+	0	0
44.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	0	+	+	+	+	+	+	0	0	+	0	0
45.	Nasadenia roślinności	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	0	0/+
46.	Wyposażenie jednostek Straży Pożarnej	+/0	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	+

Źródło: Opracowanie własne

W celu minimalizacji uciążliwości związanych z oddziaływaniami skumulowanymi, należy ustalić harmonogram prac związanych z realizacją poszczególnych zadań oraz na bieżąco informować zainteresowane strony (tj. mieszkańców, administratorów infrastruktury technicznej) o zamiarze wykonania danej inwestycji. Korzystne dla środowiska oraz zdrowia i jakości życia mieszkańców jest także łączenie realizacji poszczególnych prac w obrębie tych samych obiektów przez różnych administratorów w tym samym czasie – np. podczas budowy odcinka drogi można wykonać wszystkie planowane prace w ramach infrastruktury liniowej (np. sieci wodno-kanalizacyjnej), zlokalizowanej w pasie drogowym.

Realizacja zadań określonych w Programie ma na celu ochronę środowiska i podniesienie jakości życia mieszkańców z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.

Zaplanowane działania mają na celu poprawę jakości środowiska na terenie miasta i gminy Olsztyn. Ich realizacja nie wpłynie negatywnie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000. Zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji planowanej do utworzenia infrastruktury nie będą podejmowane działania, których skutkiem byłoby naruszenie katalogu czynności zabronionych w odniesieniu do poszczególnych form ochrony przyrody, występujących na tym obszarze. Zadania nie wpłyną w sposób znaczący na populacje siedlisk i gatunków chronionych. Realizacja Programu Ochrony Środowiska nie wpłynie negatywnie na realizację celów ochrony obszarów chronionych. Przedsięwzięcia prowadzone będą głównie na terenach zurbanizowanych. Spodziewane są jedynie krótkoterminowe oddziaływania lub uciążliwości związane z prowadzonymi robotami budowlanymi, które ustaną po ich zakończeniu. Zasięg oddziaływania ogranicza się do placu budowy oraz miejsc przechowywania materiałów i sprzętu budowlanego. Oddziaływania są odwracalne i ustąpią w chwili zakończenia prac budowlanych. Po ich wykonaniu tereny zostaną przywrócone do stanu pierwotnego, a ewentualne wycinki drzew i krzewów zostaną skompensowane nowymi nasadzeniami.

7.2. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

Potencjalne negatywne oddziaływanie na istniejące formy ochrony przyrody, w tym na obszary Natura 2000, które wystąpi w fazie realizacji przedsięwzięć, można scharakteryzować jak: chwilowe, nieciągłe, o niewielkim natężeniu, skoncentrowane w granicach placu budowy infrastruktury i wzdłuż trasy realizacji inwestycji liniowych. Oddziaływanie nie przekroczy standardów jakości środowiska poza granicami terenu, na którym będą prowadzone prace. W trakcie realizacji zadań planuje się prowadzenie robót budowlanych wyłącznie w porze dziennej dla zminimalizowania wpływu hałasu na otoczenie pochodzącego z pracy maszyn budowlanych. Wzrost emisji spalin z wykorzystywanych maszyn budowlanych nie przekroczy dopuszczalnych norm. Na etapie prac budowlanych nieunikniona jest ingerencja w pokrywą glebową. Działanie to jest niezbędne, lecz nie spowoduje pogorszenia stanu środowiska. Podczas realizacji inwestycji liniowych przestrzegane powinny być zapisy art. 87a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Prace ziemne w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa lub w obrębie korzeni lub pędów krzewu przeprowadzane powinny być w sposób najmniej

szkodzący drzewom lub krzewom. Sprzęt i materiały wykorzystywane do przeprowadzenia prac spełniać będą odpowiednie normy jakościowe i środowiskowe. Prace odbywać się będą poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów.

Formami ochrony przyrody występującymi na terenie miasta i gminy Olsztyn są:

- Rezerwat Przyrody Sokole Góry,
- Rezerwat Przyrody Zielona Góra,
- Park Krajobrazowy Orlich Gniazd,
- Obszar Natura 2000 Ostoja Olsztyńsko – Mirowska,
- Użytek ekologiczny Góry Towarne,
- 13 pomników przyrody.

Rezerwat Przyrody „Sokole Góry” jest rezerwatem leśnym. Zgodnie z zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 16 maja 2023 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Sokole Góry”, celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych, społecznych i krajobrazowych lasu o różnych typach, charakterystycznych wychodni skał wapiennych porośniętych roślinnością naskalną oraz jaskiń z zamieszkującymi je gatunkami. Ponadto na terenie rezerwatu obowiązują zadania ochronne określone w zarządzeniu nr 12/2021 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 18 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Sokole Góry.

Rezerwat Przyrody „Zielona Góra” jest rezerwatem przyrody nieożywionej. Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i społecznych obszaru leśnego, obejmującego wzgórze wapienne Jury Krakowsko-Wieluńskiej z różnymi typami lasów mieszanych z charakterystycznymi wychodniami skał wapiennych, uformowanych i wyżłobionych erozją w różne kształty, jaskinie itp. Ponadto na terenie rezerwatu obowiązują zadania ochronne określone w zarządzeniu nr 25/2022 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 2 grudnia 2022 r. w sprawie zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Zielona Góra.

Na terenie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd obowiązują plan ochrony przyjęty uchwałą nr IV/48/2/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 10 marca 2014 r., w którym ustala się następujące szczególne cele ochrony Parku:

- ochrona wartości przyrodniczych:
 - zachowanie charakterystycznych elementów przyrody nieożywionej,
 - ochrona naturalnej różnorodności florystycznej i faunistycznej,
 - zachowanie naturalnych i półnaturalnych zbiorowisk roślinnych, ze szczególnym uwzględnieniem roślinności kserotermicznej, torfowiskowej oraz wilgotnych łąk,
 - zachowanie korytarzy ekologicznych,
- ochrona wartości historycznych i kulturowych:
 - ochrona tradycyjnych form zabudowy i zespołów wiejskich oraz podmiejskich,

- współdziałanie w zakresie ochrony obiektów zabytkowych i ich otoczenia,
- ochrona walorów krajobrazowych:
 - zachowanie otwartych terenów krajobrazowych jurajskich,
 - ochrona przed przekształceniem terenów wyróżniających się walorami estetyczno-widokowymi,
- społeczne cele ochrony:
 - racjonalna gospodarka przestrzeni,
 - hamowanie presji urbanistycznej,
 - promowanie i rozwijanie funkcji zgodnych z uwarunkowaniami środowiska, w tym szczególnie turystyki, wypoczynku i edukacji.

Obszar Natura 2000 Ostoja Olsztyńsko-Mirowska (PLH240015) jest specjalnym obszarem ochrony siedlisk o powierzchni 2 210,88 ha. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Olsztyńsko-Mirowska (PLH240015), obszar ten wyznacza się w celu:

- trwałej ochrony:
 - siedlisk przyrodniczych,
 - populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin,
 - populacji zagrożonych wyginięciem gatunków zwierząt innych niż ptaki,
- odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony gatunków.

Na wskazanym obszarze obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 3 czerwca 2022 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Olsztyńsko-Mirowska PLH240015. Zgodnie z nim, przedmiotami ochrony Natura 2000 są:

- wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi,
- zarośla jałowca pospolitego na murawach nawapiennych lub na wrzosowiskach,
- ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe,
- murawy kserotermiczne,
- ekstensywnie użytkowane łąki świeże,
- podgórskie i wyżynne rumowiska wapienne,
- wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami,
- jaskinie nieudostępniane do zwiedzania,
- kwaśne buczyny,
- żyzne buczyny,
- ciepłolubne buczyny storczykowe,
- grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny,

- ciepłolubne dąbrowy,
- świętokrzyski bór jodłowy,
- przytulia krakowska,
- podkowiec mały,
- mopek,
- nocek łydkowłosy,
- nocek orzęsiony,
- nocek Bechsteina,
- nocek duży,
- modraszek telejus.

W poniższej tabeli zostały zestawione wszystkie przedmioty ochrony objęte obszarem Natura 2000 wraz z działaniami ochronnymi, które należy uwzględnić podczas realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska.

Tabela 14. Przedmioty ochrony występujące na obszarze Natura 2000 wraz z zaplanowanymi działaniami ochronnymi

L.p.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne
1.	2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi 5130 Zarośla jałowca pospolitego na murawach nawapiennych lub na wrzosowiskach 6120 Ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe (Koelerion glaucae) 6210 Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea) 6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (Arrhenatherion)	Zachowanie siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony, położonych na trwałych użytkach zielonych poprzez użytkowanie pastwiskowe, kośnopastwiskowe lub kośne trwałych użytków zielonych.
2.	2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi 5130 Zarośla jałowca pospolitego na murawach nawapiennych lub na wrzosowiskach 6120 Ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe (Koelerion glaucae) 6210 Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea)	Poprawa warunków świetlnych poprzez usunięcie 80-90% drzew i krzewów z całego obszaru zajmowanego przez siedlisko oraz w promieniu 30 m od granic płatu siedliska (z wyjątkiem osobnikowo pokroju pomnikowym oraz z wyjątkiem zidentyfikowanych płatów siedlisk leśnych – przedmiotów ochrony). Bezwzględnie należy pozostawić wszystkie osobniki jałowca pospolitego <i>Juniperus communis</i> . Pierwszy raz: w 3 roku obowiązywania PZO, następnie usuwanie nalotu krzewów i drzew w 8 roku PZO (w przypadku nadmiernego rozwoju drzew i krzewów zabiegi można wykonać częściej). Działanie w okresie od stycznia do połowy marca lub od października do końca grudnia z obowiązkowym usunięciem pozyskanej biomasy poza płat siedliska. Wykonanie w sposób nieniszczący struktury fitocenozy oraz ostańców skalnych: przy użyciu sprzętu lekkiego (pilarki spalinowe, ręczne kosy spalinowe), ręczne usunięcie pozyskanego materiału. Należy

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

L.p.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne
		pozostawić większość osobników jałowca pospolitego <i>Juniperus communis</i> w siedlisku 6210 z wyjątkiem osobników zaatakowanych przez choroby grzybowe i szkodniki oraz gęsto rosnących i ocieniających siedlisko muraw. Duże zwarcie jałowców eliminuje gatunki murawowe i utrudnia wypas tych płatów, gdyż owce nie wchodzi pomiędzy gęste krzewy.
3.	2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi 5130 Zarośla jałowca pospolitego na murawach nawapiennych lub na wrzosowiskach 6120 Ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>) 6210 Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i>)	Eliminowanie gatunków ekspansywnych (w tym inwazyjnych) oraz problematycznych gatunków rodzimych poprzez koszenie i wrywanie dwukrotnie w ciągu sezonu wegetacyjnego, przed wydaniem nasion lub zarodników.
4.	5130 Zarośla jałowca pospolitego na murawach nawapiennych lub na wrzosowiskach 6210 Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i>)	Wypas zwierzętami gospodarskimi. Wypas zwierzętami gospodarskimi (wskazane stado mieszane – owce z niewielkim udziałem kóz i innych zwierząt gospodarskich.), w celu ograniczenia ekspansji krzewów liściastych oraz poprawy struktury i składu gatunkowego siedlisk. Wypas co roku na pełnej powierzchni, równomiernie w czasie całego sezonu wegetacyjnego. Wypas na poziomie obsady od 0,3 do 1 DJP/ha w zależności od stanu zachowania siedliska. Dopuszcza się wypas całoroczny zwierząt gospodarskich lub dziko żyjących pod odpowiednim nadzorem.
5.	6510 Ekstensywnie użytkowane nizowe łąki świeże (<i>Arrhenatherion</i>)	Ekstensywne użytkowanie płatów siedliska, polegające na wykonaniu jednego lub dwóch pokosów w ciągu roku wraz z usunięciem biomasy, w terminie od 15 czerwca do 30 września. Od 3 roku obowiązywania PZO, co roku.
6.	2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi 5130 Zarośla jałowca pospolitego na murawach nawapiennych lub na wrzosowiskach 6120 Ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>) 6210 Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i>) 6510 Ekstensywnie użytkowane nizowe łąki świeże (<i>Arrhenatherion</i>)	Ograniczenie dewastacji siedliska poprzez podjęcie działań edukacyjnych społeczeństwa (działania w mediach, warsztaty). Przez cały okres obowiązywania PZO.
7.	8210 Wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami	Wyłączenie płatów siedlisk z użytkowania. W miejscach występowania cieniolutnego podtypu siedliska (8210-2-2) i w odległości 30 m od płatów siedlisk. Przez cały okres funkcjonowania PZO.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

L.p.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne
	(Potentilletalia caulescentis)	
8.	8210 Wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami (Potentilletalia caulescentis)	Odstąpienie od wyznaczania nowych dróg wspinaczkowych. W miejscach występowania cieniolutubnego podtypu siedliska (8210-2-2), szczególnie na stanowiskach z Ctenidio-Polypodietum – zespół paprotki pospolitej i grzebieniowca piórkowatego. Przez cały okres funkcjonowania PZO.
9.	8210 Wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami (Potentilletalia caulescentis) 2189 Przytulia krakowska (Galium cracoviense)	Obniżenie stanowisk zjazdowych. Wykonanie prac w miejscach występowania światłolubnego podtypu siedliska 8210-2-1, przechodzącego w siedlisko 6210-1 murawy naskalne, podtypu cieniolutubnego siedliska 8210-2-2, przechodzącego w siedlisko 6210-1 murawy naskalne (przypadki płaskich wierzchołków skał z dostawą światła) oraz w płatach przytulii krakowskiej. W okresie od 2 do 4 roku obowiązywania PZO.
10.	8210 Wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami (Potentilletalia caulescentis)	Usunięcie stałych punktów asekuracyjnych ze skał (zgodnie z zapisami zarządzenia regulującego ruch turystyczny, w tym wspinaczkowy w rezerwacie przyrody „Sokole Góry”). W okresie od 2 do 4 roku obowiązywania PZO.
11.	8310 Jaskinie niedostępne do zwiedzania 1303 Podkowiec mały (Rhinolophus hipposideros) 1308 Mopek (Barbastella barbastellus) 1323 Nocek Bechsteina (Myotis bechsteinii) 1318 Nocek łydkowłosy (Myotis dasycneme) 1321 Nocek orzęsiony (Myotis emarginatus) 1324 Nocek duży	Przeciwdziałanie antropopresji. Odstąpienie od eksploracji jaskini w kierunku poszukiwania nowych korytarzy, większa kontrola stanowiska (głównie bezpośredniego otoczenia otworu by stwierdzić ewentualne próby eksploracji, zaśmiecenia) Przez cały okres obowiązywania PZO. Kontrola jaskiń (z zewnątrz i wewnątrz) głównie w weekendy (Studnisko) w okresie hibernacji i rozrodu nietoperzy, by stwierdzić ewentualne próby eksploracji, zaśmiecenie, palenie ognisk itp. Przez cały okres obowiązywania PZO (15 RDOŚ Katowice w porozumieniu władającym gruntem Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego – 47 – Poz. 3945 kontroli na jedno stanowisko w sezonie). Ograniczenie dostępności jaskiń, poprzez skuteczne zabezpieczenie otworów wejściowych. Przez cały okres obowiązywania PZO. Usunięcie śmieci, którymi zasypano lej z otworem wejściowym. W 3 roku obowiązywania PZO.
12.	9110 Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion) 9150 Ciepłolubne buczyny storczykowe (CephalantheroFagenion) 9170 Gład środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum) 9190 Kwaśne dąbrowy (Quercetea roboripetraeae)	Modyfikacja metod gospodarowania gatunkami drzew właściwych dla siedliska przyrodniczego poprzez: - pozostawianie gatunków drzew właściwych dla siedlisk przyrodniczych, tak by dążyć do udziału objętościowego drzew starszych niż 100 lat >10% oraz >50% udziału drzew starszych niż 50 lat (z uwagi na długotrwałe procesy zachodzące w siedliskach, zrealizowanie działania może wykroczyć poza okres 10 lat). - w cięciach uprzętających intensywność użytkowania nie może przekroczyć 90% - odstąpienie od realizacji PUL w zakresie wprowadzania odnowień gatunków obcych geograficznie oraz obcych ekologicznie, w tym sosny, dębów (z wyjątkiem siedlisk 9170, 9190), świerka, jodły i modrzewia, - w wydzieleniach sąsiadujących odstąpienie od realizacji PUL w zakresie wprowadzania odnowień gatunków obcych geograficznie. Przez cały okres obowiązywania PZO.
13.	9110 Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion) 9150 Ciepłolubne buczyny storczykowe (CephalantheroFagenion) 9170 Gład środkowoeuropejski i	Modyfikacja metod gospodarowania gatunkami drzew właściwych dla siedliska przyrodniczego poprzez: - pozostawianie martwych drzew i części drzew leżących i stojących od 7 cm grubości w cieńszym końcu, tak by dążyć do wartości 15- 20 m ³ /ha, - pozostawianie grubych kłód i stojących pni >3 m długości/wysokości i >50 cm grubości, mierzonej w pierśnicy martwych drzew stojących, a w

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

L.p.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne
	subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum) 9190 Kwaśne dąbrowy (Quercetea roboretum) 1303 Podkowiec mały (Rhinolophus hipposideros) 1308 Mopek (Barbastella barbastellus) 1323 Nocek Bechsteina (Myotis bechsteinii) 1318 Nocek łydkowłosa (Myotis dasycneme) 1321 Nocek orzęsiony (Myotis emarginatus) 1324 Nocek duży (Myotis myotis)	przypadku kłód leżących – w pierśnicy, jeśli można ją określić, lub w grubszym końcu kłody, tak by dążyć do uzyskania wartości 4-5 szt./ha - pozostawianie 15-20 szt./ha drzew biocenotycznych. Z uwagi na długotrwałe procesy zachodzące w siedliskach, zrealizowanie działania może wykroczyć poza okres 10 lat.
14.	8310 Jaskinie nieudostępniowane do zwiedzania 1303 Podkowiec mały (Rhinolophus hipposideros) 1308 Mopek (Barbastella barbastellus) 1323 Nocek Bechsteina (Myotis bechsteinii) 1318 Nocek łydkowłosa (Myotis dasycneme) 1321 Nocek orzęsiony (Myotis emarginatus) 1324 Nocek duży	Zwiększenie świadomości społeczeństwa poprzez przygotowanie i wydanie materiałów edukacyjnych. Przez cały okres obowiązywania PZO.
15.	6177 Modraszek telejeus Phengaris telejeus	Uzupełnienie stanu wiedzy o gatunku. Przeprowadzenie badań terenowych w zakresie występowania gatunku. W 3-4 roku obowiązywania PZO.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 3 czerwca 2022 r.

Użytek ekologiczny Góry Towarne jest siedliskiem przyrodniczym i stanowiskiem rzadkich lub chronionych gatunków. Jego powierzchnia wynosi 10,38 ha. Użytkiem tym są skały krasowe wraz z porastającymi je murawami naskalnymi oraz kserotermicznymi. Celem ochrony użytku jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych kompleksu wzgórz krasowych z murawami naskalnymi i kserotermicznymi, ze stanowiskami regionalnie rzadkich i ustępujących gatunków roślin.

W poniższej tabeli zostały zestawione zadania określone w Programie Ochrony Środowiska wraz z określonym wpływem ich realizacji na komponent, jakim jest „Obszary chronione, w tym obszary Natura 2000”.

Tabela 15. Wpływ realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000
1.	Wymiana nieekologicznych źródeł ciepła	Wymiana nieekologicznych źródeł ciepła nie wpłynie na funkcjonowanie obszarów chronionych na terenie miasta i gminy Olsztyn. Realizacja tego zadania będzie odbywać się wewnątrz funkcjonujących już obiektów, których dotychczasowa działalność nie była szkodliwa dla obszarów chronionych.
2.	Wymiana systemów grzewczych w budynkach gminnych (pompy ciepła)	Wymiana systemów grzewczych w budynkach gminnych nie wpłynie na obszary chronione. Zasięg tego zadania jest ograniczony wyłącznie do funkcjonujących już obiektów, których dotychczasowa działalność nie była szkodliwa dla obszarów chronionych.
3.	Montaż instalacji odnawialnych źródeł ciepła	Montaż instalacji odnawialnych źródeł ciepła w żaden sposób nie wpłynie na funkcjonowanie obszarów przyrody na terenie miasta i gminy Olsztyn. Realizacja tego zadania będzie się w głównej mierze ograniczać do funkcjonujących już budynków, ewentualnie do obszaru wokół budynku, lecz na pewno nie będą to inwestycje inwazyjne dla obszarów chronionych.
4.	Budowa ścieżek rowerowych Budowa ścieżki rowerowej od Parkingu Sokole Góry do Biskupic Budowa ścieżki rowerowej na trasie Srocko – Kusięta - Olsztyn	Budowa ścieżek rowerowych nie wpłynie na obszary chronione. Realizacja tego zadania obejmuje odpowiednie zabezpieczenie terenu wokół planowanej budowy. W związku z tym nie ma negatywnego wpływu na obszary Natura 2000, gdyż w zakresie ochrony siedlisk i gatunków chronionych w ramach obszaru Natura 2000 przewiduje się ograniczenie dostępności terenu wyłącznie do ścieżki, bez możliwości wkraczania na przyległe tereny.
5.	Budowa drogi gminnej w miejscowości Kusięta Budowa drogi na wzgórzu Biakło Budowa drogi gminnej w Turowie Budowa drogi przebiegającej przez działki nr 59 i 187 w Krasawie Budowa przedłużenia ul. Granicznej w Bukownie Budowa przedłużenia przy łączniku ulic Kościelnej i Zrębskiej Budowa dróg w ramach tzw. Przedziału w Biskupicach Budowa drogi przebiegającej przez działkę nr 51 w Skrajnicy Budowa drogi gminnej w Turowie Budowa drogi gminnej do „Geotermii” w Olsztynie Budowa drogi gminnej na odcinku Biskupice – gmina Olsztyn do Choroń – gmina Poraj Budowa dróg gminnych w celu skomunikowania nowego osiedla w miejscowości Olsztyn z centrum i drogami wyższej kategorii	Budowa drogi może spowodować negatywne oddziaływanie lub nie będzie wpływać w sposób zauważalny na obszary chronione. Jest to uzależnione od przebiegu budowanej drogi, jednakże planowane jest zabezpieczenie w odpowiedni sposób terenu inwestycji, co przyczyni się do minimalizacji wpływu tej inwestycji na komponenty środowiskowe. W przypadku budowy nowych dróg może wystąpić negatywne oddziaływanie na świat roślin, zwierząt i grzybów w wyniku emisji spalin i hałasu oraz oddziaływanie związane z potencjalnym skażeniem wód i gleby. Dodatkowo funkcjonowanie dróg potencjalnie może przyczynić się do wzrostu presji urbanizacyjnej oraz nasilenia presji turystycznej na obszar chroniony. W celu minimalizacji negatywnych skutków podczas budowy i użytkowania będą spełniane zasady podstępowania zapewniający jak w największym stopniu ochronę zdrowia i środowiska naturalnego. Każda z planowanych inwestycji będzie rozpatrywana pod kątem konieczności przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko. W decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zawarte będą warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych.
6.	Modernizacja ul. Bukowej w Olsztynie Modernizacja ul. Granitowej w Zrębicach Modernizacja ul. Akacjowej w Turowie Modernizacja ul. Topolowej w Turowie Modernizacja ul. Polnej w Zrębicach Modernizacja ul. Bukowskiej w Zrębicach Modernizacja ul. Jurajskiej w Zrębicach	Realizacja zadania, jakim jest modernizacja drogi nie wpłynie na obszary chronione. Inwestycji poddana zostanie funkcjonująca już droga. W związku z tym zakres planowanych działań będzie się ograniczał do tego terenu, przez co ich realizacja nie płynie na obszary chronione. Poprawa stanu technicznego dróg spowoduje upłynnienie ruchu samochodowego, a w efekcie ograniczenie emisji spalin i pozytywny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego oraz na stan klimatu akustycznego i w sposób pośredni pozytywnie wpłynie na faunę i florę obszarów przyrodniczych.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000
	<p>Modernizacja ulic Strażackiej, Cichej, Krótkiej i Ks. Kuźmińskiego w Zrębicach</p> <p>Modernizacja łącznika przy ulicach Krótkiej i Lawendowej</p> <p>Modernizacja ul. Polnej w Biskupicach</p> <p>Modernizacja ul. Słonecznej w Biskupicach</p> <p>Modernizacja ul. Kochanowskiego w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Prostopadłej w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Combika w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Konopnickiej i ul. Mickiewicza w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Karłowatej Sosny w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Olsztyńskiej w Biskupicach</p>	
7.	<p>Budowa chodnika wzdłuż ul. Chorońskiej w Biskupicach</p> <p>Budowa chodnika wzdłuż ul. Krótkiej i ul. Zrębskiej w Biskupicach</p>	<p>Budowa chodnika nie wpłynie na funkcjonowanie obszarów chronionych na terenie miasta i gminy Olsztyn. Chodnik ten zostanie wyodrębniony tuż przy funkcjonującej już drodze, a tereny wokół realizacji tego zadania zostaną dokładnie zabezpieczone, przez co nie będzie ono miało negatywnego wpływu.</p>
8.	<p>Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie</p> <p>Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie (Odrzykoń)</p>	<p>Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie nie będzie miała wpływu na obszary chronione. Plan realizacji tego rodzaju inwestycji uwzględni ograniczenia wynikające z rozporządzeń w zakresie ochrony przyrody wraz z doborem odpowiedniej lokalizacji.</p>
9.	<p>Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w zakresie edukacji producentów rolnych w tematyce gospodarowania wodami</p>	<p>Zakres działań w ramach Współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego będzie się ograniczał do działalności poza obszarami chronionymi, przez co nie będzie na nie wpływał w żaden sposób.</p>
10.	<p>Budowa zbiornika retencyjnego na wody opadowe z dróg w miejscowości Olsztyn - poprawa bezpieczeństwa i jakości życia</p>	<p>Realizacja tego zadania może spowodować negatywne oddziaływanie lub nie będzie wpływać w sposób zauważalny na obszary chronione. Jest to zależne od doboru lokalizacji zbiornika retencyjnego. Jednakże jeżeli budowa wywrze na obszarach chronionych jakikolwiek wpływ to będzie to działanie krótkotrwałe, natomiast długotrwałe może zabezpieczać te tereny przed zalaniem.</p>
11.	<p>Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Olsztynie k/Częstochowy przy ul. Storczykowej</p>	<p>Realizacja tego zadania może spowodować negatywne oddziaływanie lub nie będzie wpływać w sposób zauważalny na obszary chronione. Działanie to będzie realizowane w obiekcie już funkcjonującym, który wcześniej nie miał negatywnego wpływu na środowisko. Krótkotrwałe przebudowa ta będzie wywierała presję na komponenty przyrodnicze, lecz finalnie dzięki tej przebudowie może dojść do minimalizacji zagrożenia zanieczyszczeń obszarów chronionych, jakim jest funkcjonowanie zbiorników bezodpływowych.</p>
12.	<p>Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych</p>	<p>Realizacja tego zadania będzie miała pozytywny wpływ na obszary chronione. Prawidłowo funkcjonująca gospodarka odpadami zapewni minimalizację ryzyka zanieczyszczeń środowiska, jakim jest wyrzucanie ich w miejscach do tego nieprzeznaczonych.</p>
13.	<p>Usuwanie wyrobów zawierających azbest</p>	<p>Realizacja tego zadania nie będzie miała żadnego wpływu na obszary chronione, ponieważ na ich terenie nie występują wyroby azbestowe.</p>
14.	<p>Nasadzenia roślinności</p>	<p>Nasadzenia roślinności będą miały pozytywny wpływ na obszary chronione. Realizacja tego zadania zapewni wzrost terenów zielonych na terenie miasta i gminy, co przyczyni się do zwiększenia dbałości o te komponenty.</p>
15.	<p>Wyposażenie jednostek Straży Pożarnej</p>	<p>Wyposażenie jednostek Straży Pożarnej może spowodować pozytywne oddziaływanie lub nie będzie wpływać w sposób zauważalny na obszary chronione. Odpowiednie wyposażenie jednostek zapewni ich gotowość</p>

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000
		w przypadku wystąpienia pożaru lub innych zagrożeń na terenie obszarów chronionych.

Źródło: Opracowanie własne

7.3. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Oddziaływanie zadań na różnorodność biologiczną i rośliny wystąpi jedynie podczas ich realizacji i będzie krótkotrwałe oraz odwracalne. Powierzchnie, które uległy zniszczeniu na skutek prac ziemnych, zostaną poddane kompensacji przyrodniczej. Zaplanowane prace odbywać się będą na przekształconych już terenach, wobec czego nie wpłyną znacząco na różnorodność biologiczną i stan gatunkowy roślin i zwierząt. W celu ograniczenia powierzchni oddziaływania ciężkiego sprzętu na rośliny, dojazd na teren prac budowlanych przebiegał będzie po istniejących szlakach komunikacyjnych.

Istniejące na terenie miasta i gminy zadrzewienia wymagają szczególnej uwagi podczas wszystkich etapów procesu inwestycyjnego. Najgroźniejszymi dla życia drzew są wszystkie te czynniki, które negatywnie wpływają na rozwój ich korzeni. Nie wolno dopuścić, aby wokół drzew sąsiadujących z planowaną inwestycją doszło do zmiany poziomu gruntu ani zagęszczenia gleby, wskutek składowania materiałów budowlanych pod drzewami. Należy również pamiętać, aby zabezpieczyć drzewa przed zmianą właściwości chemicznych gleby przez zanieczyszczenie wodą używaną na budowie np. z wapnem i cementem. Podczas prac inwestycyjnych sąsiadujących z drzewami należy pamiętać o zastosowaniu rozwiązań zapewniających ochronę drzew i gleby, tj. zastosowanie ogrodzenia tymczasowego strefy ochrony drzew (SOD) - wyznaczonej przez inspektora nadzoru dendrologicznego, zastosowanie murków oporowych na granicy SOD w celu zachowania oryginalnego poziomu gruntu, zabezpieczenie konarów i pni (nie należy wycinać całych konarów, ogławiać ani podkrzesywać koron drzew). W przypadku konieczności pozostawienia otwartej ściany wykopu w SOD, na czas robót budowlanych, konieczne jest zamontowanie ekranu korzeniowego w celu ochrony przed przesuszeniem i przemarznięciem korzeni żywicielskich. Należy pamiętać, że ochrona systemu korzeniowego jest konieczna dla przyszłego stanu zdrowia, wzrostu i bezpieczeństwa drzew.

Inwestor danego przedsięwzięcia zobowiązany jest do przestrzegania art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.), tj. uwzględnienia ochrony środowiska w trakcie prac budowlanych. Zapisy ww. ustawy zobowiązują inwestora do oszczędnego korzystania z terenu w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji oraz ochrony

gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych. Zgodnie z art. 75 ust. 2 ww. ustawy wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych przy prowadzeniu prac budowlanych dopuszcza się wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją inwestycji.

Tabela 16. Wpływ realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na różnorodność biologiczną

L.p.	Działanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na różnorodność biologiczną
1.	Wymiana nieekologicznych źródeł ciepła	Wymiana nieekologicznych źródeł ciepła nie będzie bezpośrednio wpływać na różnorodność biologiczną, ponieważ zadanie to będzie realizowane wewnątrz budynków, przez co nie ingeruje w środowisko zewnętrzne. Pośrednio może mieć pozytywny wpływ ze względu na ograniczenie emisji szkodliwych substancji do środowiska.
2.	Wymiana systemów grzewczych w budynkach gminnych (pompy ciepła)	Wymiana systemów grzewczych w budynkach gminnych nie będzie bezpośrednio wpływać na różnorodność biologiczną, ponieważ zadanie to będzie realizowane wewnątrz budynków, przez co nie ingeruje w środowisko zewnętrzne. Pośrednio może mieć pozytywny wpływ ze względu na ograniczenie emisji szkodliwych substancji do środowiska.
3.	Montaż instalacji odnawialnych źródeł ciepła	Montaż indywidualnych źródeł ciepła nie będzie wpływać w żaden sposób na różnorodność biologiczną, ponieważ zadanie to będzie realizowane na obszarach zabudowanych. Zastosowanie oze emituje mniej zanieczyszczeń powietrza niż inne systemy grzewcze, przez co zmniejszy się ilość substancji szkodliwych dla środowiska.
4.	Budowa ścieżek rowerowych Budowa ścieżki rowerowej od Parkingu Sokole Góry do Biskupic Budowa ścieżki rowerowej na trasie Srocko – Kusięta - Olsztyn	Budowa ścieżek rowerowych będzie uwzględniała zrównoważone rozwiązania przez co nie będzie w żaden sposób ingerować na różnorodność biologiczną. Zostaną zastosowane rozwiązania zapobiegawcze dla roślin i zwierząt, które zapewnią uniknięcie niekorzystnego wpływu realizowanego przedsięwzięcia na środowisko. Negatywne oddziaływanie na różnorodność jeśli powstanie, będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac modernizacyjnych. Podczas robót powstawać mogą pyły oraz hałas, a także odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na różnorodność biologiczną.
5.	Budowa drogi gminnej w miejscowości Kusięta Budowa drogi na wzgórzu Biakło Budowa drogi gminnej w Turowie Budowa drogi przebiegającej przez działki nr 59 i 187 w Krasawie Budowa przedłużenia ul. Granicznej w Bukownie Budowa przedłużenia przy łączniku ulic Kościelnej i Zrębskiej Budowa dróg w ramach tzw. Przedziału w Biskupicach Budowa drogi przebiegającej przez działkę nr 51 w Skrajnicy Budowa drogi gminnej w Turowie Budowa drogi gminnej do „Geotermii” w Olsztynie	Budowa dróg będzie uwzględniała zrównoważone rozwiązania przez co nie będzie w żaden sposób ingerować na różnorodność biologiczną. W razie konieczności zostaną zastosowane rozwiązania zapobiegawcze dla roślin i zwierząt, które zapewnią uniknięcie niekorzystnego wpływu realizowanego przedsięwzięcia na środowisko. Negatywne oddziaływanie na różnorodność jeśli powstanie, będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac. Podczas robót powstawać mogą pyły oraz hałas, a także odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na różnorodność biologiczną. W celu minimalizacji negatywnych skutków podczas budowy i użytkowania będą spełniane zasady podstępowania zapewniający jak w największych stopniu ochronę zdrowia i środowiska naturalnego. Każda z planowanych inwestycji będzie rozpatrywana pod kątem konieczności przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko. W decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zawarte będą warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

L.p.	Działanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na różnorodność biologiczną
	<p>Budowa drogi gminnej na odcinku Biskupice – gmina Olsztyn do Choroń – gmina Poraj</p> <p>Budowa dróg gminnych w celu skomunikowania nowego osiedla w miejscowości Olsztyn z centrum i drogami wyższej kategorii</p>	
6.	<p>Modernizacja ul. Bukowej w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Granitowej w Zrębicach</p> <p>Modernizacja ul. Akacjowej w Turowie</p> <p>Modernizacja ul. Topolowej w Turowie</p> <p>Modernizacja ul. Polnej w Zrębicach</p> <p>Modernizacja ul. Bukowskiej Modernizacja ul. Jurajskiej w Zrębicach w Zrębicach</p> <p>Modernizacja ulic Strażackiej, Cichej, Krótkiej i Ks. Kuźmińskiego w Zrębicach</p> <p>Modernizacja łącznika przy ulicach Krótkiej i Lawendowej</p> <p>Modernizacja ul. Polnej w Biskupicach</p> <p>Modernizacja ul. Słonecznej w Biskupicach</p> <p>Modernizacja ul. Kochanowskiego w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Prostopadłej w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Combika w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Konopnickiej i ul. Mickiewicza w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Karłowatej Sosny w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Olsztyńskiej w Biskupicach</p>	<p>Modernizacja drogi będzie uwzględniała zrównoważone rozwiązania przez co nie będzie w żaden sposób ingerować na różnorodność biologiczną. W razie konieczności zostaną zastosowane rozwiązania zapobiegawcze dla roślin i zwierząt, które zapewnią uniknięcie niekorzystnego wpływu realizowanego przedsięwzięcia na środowisko .</p> <p>Negatywne oddziaływanie na różnorodność jeśli powstanie, będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac modernizacyjnych. Podczas robót powstawać mogą pyły oraz hałas, a także odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na różnorodność biologiczną.</p>
7.	<p>Budowa chodnika wzdłuż ul. Chorońskiej w Biskupicach</p> <p>Budowa chodnika wzdłuż ul. Krótkiej i ul. Zrębskiej w Biskupicach</p>	<p>Budowa chodnika będzie uwzględniała zrównoważone rozwiązania przez co nie będzie w żaden sposób ingerować na różnorodność biologiczną. Zostaną zastosowane rozwiązania zapobiegawcze dla roślin i zwierząt, które zapewnią uniknięcie niekorzystnego wpływu realizowanego przedsięwzięcia na środowisko.</p> <p>Negatywne oddziaływanie na różnorodność jeśli powstanie, będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac modernizacyjnych. Podczas robót powstawać mogą pyły oraz hałas, a także odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na różnorodność biologiczną.</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

L.p.	Działanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na różnorodność biologiczną
8.	Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie (Odrzykoń)	Budowa centrum przesiadkowego uwzględnia zrównoważone rozwiązania przez co nie będzie w żaden sposób ingerować na różnorodność biologiczną. W razie konieczności zostaną zastosowane rozwiązania zapobiegawcze dla roślin i zwierząt, które zapewnią uniknięcie niekorzystnego wpływu realizowanego przedsięwzięcia na środowisko. Negatywne oddziaływanie na różnorodność jeśli powstanie, będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac modernizacyjnych. Podczas robót powstawać mogą pyły oraz hałas, a także odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na różnorodność biologiczną.
9.	Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w zakresie edukacji producentów rolnych w tematyce gospodarowania wodami	Realizacja tego zadania nie wpłynie w żaden sposób na różnorodność biologiczną. Działanie to skupia się na współpracy edukacyjnej, która nie ingeruje w środowisko.
10.	Budowa zbiornika retencyjnego na wody opadowe z dróg w miejscowości Olsztyn - poprawa bezpieczeństwa i jakości życia	Realizacja tego zadania będzie uwzględniała zrównoważone rozwiązania przez co nie będzie w żaden sposób ingerować na różnorodność biologiczną. Zostaną zastosowane rozwiązania zapobiegawcze dla roślin i zwierząt, które zapewnią uniknięcie niekorzystnego wpływu realizowanego przedsięwzięcia na środowisko. W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania tego zjawiska na etapie projektowym należy przewidzieć pojemność nienaruszalną oraz przepływ biologiczny, tak aby stworzyć dogodne warunki bytowania dla flory i fauny. Korzyścią z realizacji zadania jest zwiększenie bioróżnorodności flory i fauny w związku z czym zadanie to ma pozytywny wpływ na bioróżnorodność.
11.	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Olsztynie k/Częstochowy przy ul. Storczykowej	Realizacja tego zadania będzie uwzględniała zrównoważone rozwiązania przez co nie będzie w żaden sposób ingerować na różnorodność biologiczną. Zostaną zastosowane rozwiązania zapobiegawcze dla roślin i zwierząt, które zapewnią uniknięcie niekorzystnego wpływu realizowanego przedsięwzięcia na środowisko. Negatywne oddziaływanie na różnorodność jeśli powstanie, będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac modernizacyjnych. Podczas robót powstawać mogą pyły oraz hałas, a także odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na różnorodność biologiczną.
12.	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Realizacja tego zadania nie wpłynie w żaden sposób na różnorodność biologiczną. Odbiór odpadów komunalnych dotyczy głównie ich transportu od mieszkańców do odpowiednich punktów zbiórki odpadów. Zagospodarowanie tych odpadów odbywa się w wyznaczonych do tego miejscach, przez co nie wpływa na różnorodność biologiczną.
13.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Usuwanie wyrobów azbestowych pozytywnie wpływa na różnorodność biologiczną, ponieważ azbest może być szkodliwy dla organizmów żywych, w tym roślin i zwierząt. Usuwanie go chroni środowisko naturalne i przyczynia się do zachowania bioróżnorodności biologicznej.
14.	Nasadenia roślinności	Nasadenia roślinności pozytywnie wpływają na różnorodność biologiczną, ponieważ mogą one stanowić nowe formy roślinności, co wpływa na jej urozmaicenie.
15.	Wyposażenie jednostek Straży Pożarnej	Dzięki wyposażeniu, Straż Pożarna jest w stanie szybko reagować na pożary lasów i inne zagrożenia, co pomaga w ochronie siedlisk naturalnych i zwierząt.

7.4. Oddziaływanie na ludzi

Chwilowe, okresowe, niekorzystne oddziaływanie na zdrowie ludzi związane będzie głównie z pogorszeniem warunków akustycznych, wzrostem zapylenia powietrza oraz zwiększoną emisją spalin w trakcie prac specjalistycznego sprzętu w ramach realizacji inwestycji. Praca urządzeń budowlanych w trakcie wykonywania robót przyczynić się może do uciążliwości akustycznych, wpływając okresowo ujemnie na zdrowie i samopoczucie mieszkańców miasta i gminy przebywających w pobliżu prac. Okresowe utrudnienia związane z pracami budowlanymi i remontowymi mogą spowodować nieznaczne pogorszenie bezpieczeństwa ruchu w rejonach prowadzonych prac. Roboty powodujące powstanie zagrożenia ze względu na swój charakter to roboty rozładunkowe i załadunkowe, roboty wykonywane przy użyciu dźwigów i koparek, roboty wykonywane przy użyciu drobnego sprzętu mechanicznego, tj. piły, zagęszczarki, młoty. W czasie realizacji robót może wystąpić ryzyko zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi związane z wykonywaniem prac pod lub w pobliżu linii elektroenergetycznych. Zagrożenia mogą powstać także w trakcie wykonywania robót ziemnych przy użyciu koparki.

Tabela 17. Wpływ realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na ludzi

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na ludzi
1.	Wymiana nieekologicznych źródeł ciepła	Wymiana nieekologicznych źródeł ciepła wpływa korzystnie na ludzi. Nieekologiczne źródła wytwarzają większą liczbę zanieczyszczeń, co niekorzystnie wpływa na stan zdrowia mieszkańców. Wymiana źródeł ciepła na rozwiązania bardziej ekologiczne przyczyni się do zmniejszenia ilości produkowanych zanieczyszczeń, co pozytywnie wpłynie na zdrowie ludzi.
2.	Wymiana systemów grzewczych w budynkach gminnych (pompy ciepła)	Realizacja tego zadania będzie miała pozytywny wpływ na ludzi. Pompy ciepła, które zostaną zastosowane jako system grzewczy w budynkach gminnych, emitują znikome ilości zanieczyszczeń do powietrza. W związku z tym przyczynią się do poprawy stanu zdrowia mieszkańców Miasta i Gminy Olsztyn.
3.	Montaż instalacji odnawialnych źródeł ciepła	Montaż instalacji odnawialnych źródeł ciepła jest rozwiązaniem korzystnie wpływającym na stan zdrowia ludzi. Inne źródła energii cieplnej oraz elektrycznej niż te, które wykorzystują do produkcji odnawialne źródła, wytwarzają nieporównywalnie więcej zanieczyszczeń, które niekorzystnie wpływają na zdrowie ludzi. W związku z powyższym montaż odnawialnych źródeł ciepła ma pozytywny wpływ na mieszkańców Miasta i Gminy Olsztyn.
4.	Budowa ścieżek rowerowych Budowa ścieżki rowerowej od Parkingu Sokole Góry do Biskupic Budowa ścieżki rowerowej na trasie Srocko – Kusieła - Olsztyn	Realizacja tego zadania daje możliwości spędzania czasu wolnego w sposób, jakim jest jazda na rowerze. Wybudowane ścieżki rowerowe są także elementem, który zachęca do aktywnego trybu życia, co w efekcie przyczynia się do poprawy stanu zdrowia. Zwiększenie liczby ścieżek, a także poprawa ich jakości może wpłynąć na ograniczenie użycia transportu samochodowego, spowoduje bezpośrednią, długoterminową poprawę jakości powietrza. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych wpłynie pozytywnie na stan zdrowia mieszkańców.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na ludzi
5.	<p>Budowa drogi gminnej w miejscowości Kusięta</p> <p>Budowa drogi na wzgórzu Biakło</p> <p>Budowa drogi gminnej w Turowie</p> <p>Budowa drogi przebiegającej przez działki nr 59 i 187 w Krasawie</p> <p>Budowa przedłużenia ul. Granicznej w Bukownie</p> <p>Budowa przedłużenia przy łączniku ulic Kościelnej i Zrębskiej</p> <p>Budowa dróg w ramach tzw. Przedziału w Biskupicach</p> <p>Budowa drogi przebiegającej przez działkę nr 51 w Skrajnicy</p> <p>Budowa drogi gminnej w Turowie</p> <p>Budowa drogi gminnej do „Geotermii” w Olsztynie</p> <p>Budowa drogi gminnej na odcinku Biskupice – gmina Olsztyn do Choroń – gmina Poraj</p> <p>Budowa dróg gminnych w celu skomunikowania nowego osiedla w miejscowości Olsztyn z centrum i drogami wyższej kategorii</p>	<p>Budowa drogi może zarówno pozytywnie, jak i negatywnie oddziaływać na ludzi. Budowa nowej drogi zapewni mieszkańcom więcej możliwości komunikacyjnych. Ponadto wybudowanie drogi sprawi, że ruch pojazdów zostanie upłynniony przez co emisja spalin, które negatywnie wpływają na zdrowie ludzi ulegnie zmniejszeniu. Jednakże podczas realizacji zadania może wystąpić hałas i wzrost pyłów związanych z pracami budowlanymi, co jest negatywnym zjawiskiem. Będzie miała ono charakter krótkotrwały i chwilowy.</p>
6.	<p>Modernizacja ul. Bukowej w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Granitowej w Zrębicach</p> <p>Modernizacja ul. Akacjowej w Turowie</p> <p>Modernizacja ul. Topolowej w Turowie</p> <p>Modernizacja ul. Polnej w Zrębicach</p> <p>Modernizacja ul. Bukowskiej w Zrębicach</p> <p>Modernizacja ul. Jurajskiej w Zrębicach</p> <p>Modernizacja ulic Strażackiej, Cichej, Krótkiej i Ks. Kuźmińskiego w Zrębicach</p> <p>Modernizacja łącznika przy ulicach Krótkiej i Lawendowej</p> <p>Modernizacja ul. Polnej w Biskupicach</p> <p>Modernizacja ul. Słonecznej w Biskupicach</p> <p>Modernizacja ul. Kochanowskiego w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Prostopadłej w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Combika w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Karłowatej Sosny w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Olsztyńskiej w Biskupicach</p>	<p>Modernizacja drogi pokrywa się z poprawą jej stanu technicznego, czyli wymianie nawierzchni, utwardzeniu itp. Takie rozwiązania zapewniają większe bezpieczeństwo na drogach, przez co realizacja tego zadania będzie pozytywnie oddziaływała na ludzi. Ponadto działanie spowoduje upłynnienie ruchu samochodowego, a w efekcie ograniczenie emisji spalin i pozytywny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego, a co za tym idzie w sposób pośredni pozytywnie oddziałuje to także na zdrowie człowieka</p> <p>Oddziaływania negatywne związane z inwestycjami drogowymi będą miały charakter krótkotrwały i chwilowy. Mogą one występować głównie na etapie budowy, który wiąże się z intensyfikacją prac wykonywanych przez ciężki sprzęt budowlany, mogący generować ponadnormatywny hałas.</p> <p>Oddziaływanie będzie jednak miało charakter lokalny i krótkotrwały, nie powinno wpłynąć znacząco wpływać negatywnie na ludzi.</p>
7.	<p>Budowa chodnika wzdłuż ul. Chorońskiej w Biskupicach</p> <p>Budowa chodnika wzdłuż ul. Krótkiej i ul. Zrębskiej w Biskupicach</p>	<p>Budowa chodnika jest inwestycją pozytywnie wpływającą na ludzi. Dzięki wydzielaniu odpowiedniej drogi dla pieszych zyskują oni swoją część, na której będą bezpieczni. Ponadto wybór tego rozwiązania komunikacyjnego jest formą sportu, która pozytywnie wpływa na stan zdrowia ludzi.</p> <p>Zwiększenie liczby chodników, a także poprawa ich jakości może wpłynąć na ograniczenie użycia transportu samochodowego, spowoduje bezpośrednią, długoterminową poprawę jakości powietrza. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych wpłynie pozytywnie na stan zdrowia mieszkańców.</p>

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na ludzi
8.	Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie (Odrzykoń)	Budowa centrum przesiadkowego będzie miała pozytywny wpływ na ludzi. Po zakończeniu budowy, mieszkańcy będą mogli korzystać z transportu publicznego, z którego emisja jest mniejsza niż z wykorzystywanych indywidualnych pojazdów silnikowych. Mniejsza ilość wyprodukowanych spalin przyczyni się do poprawy stanu zdrowia ludzi. Oddziaływania negatywne związane z realizacją prac budowlanych będzie miało charakter krótkotrwały i chwilowy. Oddziaływanie będzie jednak miało charakter lokalny i nie powinno wpłynąć znacząco wpływać negatywnie na ludzi.
9.	Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w zakresie edukacji producentów rolnych w tematyce gospodarowania wodami	Realizacja tego zadania pozytywnie wpływa na ludzi. Dzięki współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego zwiększa się świadomość ekologiczna mieszkańców w zakresie gospodarowania wodami. Ponadto doby stan wód jest istotny ze względu również na stan zdrowia mieszkańców.
10.	Budowa zbiornika retencyjnego na wody opadowe z dróg w miejscowości Olsztyn - poprawa bezpieczeństwa i jakości życia	Realizacja tego zadania pozytywnie wpływa na ludzi, gdyż przyczynia się do minimalizacji ryzyka wystąpienia powodzi. W związku z tym zwiększa bezpieczeństwo mieszkańców Miasta i Gminy Olsztyn.
11.	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Olsztynie k/Częstochowy przy ul. Storczykowej	Przebudowa oczyszczalni ścieków w Olsztynie daje możliwości w zakresie lepszego systemu oczyszczania ścieków. Prawidłowe odprowadzanie nieczystości ciekłych minimalizuje ryzyko zagrożenia dla zdrowia ludzi niedostatecznie oczyszczonych ścieków do odbiornika. Ponadto zadanie daje możliwość zwiększenie obsługiwanej liczby odbiorców.
12.	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Realizacja tego zadania pozytywnie wpływa na ludzi. Mianowicie duża ilość magazynowanych odpadów produkuje substancje szkodliwe dla zdrowia ludzkiego, dlatego ważne jest prawidłowe gospodarowanie odpadów komunalnych.
13.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Usuwanie wyrobów zawierających azbest ma pozytywny wpływ na ludzi. Azbest jest substancją silnie szkodliwą – gdy dostanie się do płuc człowieka wraz z wdychanym powietrzem staje się przyczyną trudności w oddychaniu. W związku z powyższym usuwanie wyrobów zawierających azbest przyczyni się do zmniejszenia ilości chorób związanych z układem oddechowym,
14.	Nasadenia roślinności	Wzrost liczby roślin na terenie miasta i gminy Olsztyn przyczynia się do zwiększonej produkcji tlenu, który jest niezbędny do życia. W związku z tym ma on pozytywny wpływ dla ludzi.
15.	Wyposażenie jednostek Straży Pożarnej	Wyposażenie jednostek Straży Pożarnej jest inwestycją, która może mieć pozytywny wpływ długoterminowy dla ludzi. Dzięki realizacji tego zadania, jednostka będzie posiadała niezbędne wyposażenie w momencie wystąpienia awarii.

Źródło: Opracowanie własne

7.5. Oddziaływanie na zwierzęta

Na etapie realizacji zadań określonych w Programie oddziaływania na zwierzęta będą bezpośrednie, krótkookresowe, stosunkowo mało znaczące, w większości odwracalne. Chwilowe, okresowe, niekorzystne oddziaływanie na zwierzęta związane będzie głównie z pogorszeniem warunków akustycznych, wzrostem zapylenia powietrza, zajęciem terenu oraz zwiększoną emisją spalin w trakcie prac specjalistycznego sprzętu. Praca urządzeń budowlanych w trakcie wykonywania robót przyczynić się może do uciążliwości akustycznych, wpływając okresowo ujemnie na zdrowie zwierząt przebywających w pobliżu prac. Okresowe utrudnienia związane z pracami budowlanymi i remontowymi mogą spowodować nieznaczne pogorszenie warunków bytowania zwierząt

w rejonach prowadzonych prac. Roboty powodujące powstanie zagrożenia ze względu na swój charakter to roboty rozładunkowe i załadunkowe, roboty wykonywane przy użyciu dźwigów i koparek, roboty wykonywane przy użyciu drobnego sprzętu mechanicznego, tj. piły, zagęszczarki czy młoty. Zagrożenia mogą powstać także w trakcie wykonywania robót ziemnych przy użyciu koparki.

W celu ograniczenia niekorzystnych zjawisk związanych ze śmiertelnością zwierząt w wyniku wzmożonego ruchu pojazdów (potrącenia) należy zaplanować infrastrukturę drogową „przyjazną” dla zwierząt. W przypadku drogi przebiegającej przez las należy ustawić znaki ostrzegawcze dla kierowców. Gdy zachodzi taka potrzeba – tworzyć przejścia dla zwierząt. Zagrożeniem dla zwierząt nie będą jedynie potrącenia, ale również hałas, który powoduje ich płoszenie oraz zdezorientowanie. Należy przestrzegać norm dopuszczalnych poziomów hałasu w zasięgu oddziaływania dróg.

Tabela 18. Wpływ realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na zwierzęta

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na zwierzęta
1.	Wymiana nieekologicznych źródeł ciepła	Nieekologiczne źródła ciepła, takie jak piece węglowe, emitują szkodliwe substancje, które mogą negatywnie wpływać na środowisko, w tym zwierzęta. Stąd realizacja zadania przyczyni się do poprawy stanu powietrza, a co za tym idzie ma pozytywny wpływ na zwierzęta.
2.	Wymiana systemów grzewczych w budynkach gminnych (pompy ciepła)	Nieekologiczne źródła ciepła, takie jak piece węglowe, emitują szkodliwe substancje, które mogą negatywnie wpływać na środowisko, w tym zwierzęta. Stąd realizacja zadania przyczyni się do poprawy stanu powietrza, a co za tym idzie ma pozytywny wpływ na zwierzęta.
3.	Montaż instalacji odnawialnych źródeł ciepła	Montaż instalacji odnawialnych źródeł ciepła może pozytywnie wpływać na zwierzęta ze względu na spadek emisji szkodliwych substancji do środowiska. Jednakże realizacja tego zadania może mieć także negatywny wpływ na zwierzęta w zależności od zastosowanych technologii. W przypadku montażu paneli fotowoltaicznych może dojść do zagrożenia życia ptaków. Wobec powyższego możliwość lokalizacji inwestycji związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii powinna być poprzedzona szczegółową analizą wszystkich istotnych uwarunkowań. Lokalizacja tego typu przedsięwzięć musi być zgodna z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa.
4.	Budowa ścieżek rowerowych Budowa ścieżki rowerowej od Parkingu Sokole Góry do Biskupic Budowa ścieżki rowerowej na trasie Srocko – Kusięta - Olsztyn	Budowa ścieżek rowerowych podczas realizacja zadania może negatywny wpływ na zwierzęta. Jest to uzależnione od lokalizacji tych ścieżek, gdyż ich budowa w nieodpowiednich miejscach może prowadzić do zakłócenia naturalnych środowisk i migracji zwierząt. Z uwagi na charakter prac wykonawczych będzie to oddziaływanie krótkoterminowe i odwracalne. Realizacja zadania i zwiększenie liczby ścieżek rowerowych może wpłynąć na ograniczenie użycia transportu samochodowego, co spowoduje bezpośrednią, długoterminową poprawę jakości powietrza. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych wpłynie pozytywnie na stan fauny i flory.
5.	Budowa drogi gminnej w miejscowości Kusięta Budowa drogi na wzgórzu Biakło Budowa drogi gminnej w Turowie	Budowa drogi może mieć krótkotrwały negatywny wpływ na zwierzęta. Czasem w wyniku budowy dróg konieczne jest ich przesiedlenie. Działaniem kompensującym w zakresie tego zadania jest budowa mostów lub korytarzy dla zwierząt na odcinku drogi, której dotyczy realizacja zadania. Negatywne oddziaływanie jeśli powstanie, będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac. Podczas

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na zwierzęta
	<p>Budowa drogi przebiegającej przez działki nr 59 i 187 w Krasawie</p> <p>Budowa przedłużenia ul. Granicznej w Bukownie</p> <p>Budowa przedłużenia przy łączniku ulic Kościelnej i Zrębskiej</p> <p>Budowa dróg w ramach tzw. Przedziału w Biskupicach</p> <p>Budowa drogi przebiegającej przez działkę nr 51 w Skrajnicy</p> <p>Budowa drogi gminnej w Turowie</p> <p>Budowa drogi gminnej do „Geotermii” w Olsztynie</p> <p>Budowa drogi gminnej na odcinku Biskupice – gmina Olsztyn do Choroń – gmina Poraj</p> <p>Budowa dróg gminnych w celu skomunikowania nowego osiedla w miejscowości Olsztyn z centrum i drogami wyższej kategorii</p>	<p>robót powstawać mogą pyły oraz hałas, a także odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na zwierzęta.</p> <p>W celu minimalizacji negatywnych skutków podczas budowy i użytkowania będą spełniane zasady postępowania zapewniający jak w największym stopniu ochronę zdrowia i środowiska naturalnego.</p> <p>Każda z planowanych inwestycji będzie rozpatrywana pod kątem konieczności przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko. W decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zawarte będą warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony zwierząt.</p>
6.	<p>Modernizacja ul. Bukowej w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Granitowej w Zrębicach</p> <p>Modernizacja ul. Akacjowej w Turowie</p> <p>Modernizacja ul. Topolowej w Turowie</p> <p>Modernizacja ul. Polnej w Zrębicach</p> <p>Modernizacja ul. Bukowskiej w Zrębicach</p> <p>Modernizacja ul. Jurajskiej w Zrębicach</p> <p>Modernizacja ulic Strażackiej, Cichej, Krótkiej i Ks. Kuźmińskiego w Zrębicach</p> <p>Modernizacja łącznika przy ulicach Krótkiej i Lawendowej</p> <p>Modernizacja ul. Polnej w Biskupicach</p> <p>Modernizacja ul. Słonecznej w Biskupicach</p> <p>Modernizacja ul. Kochanowskiego w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Prostopadłej w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Combika w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Konopnickiej i ul. Mickiewicza w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Karłowatej Sosny w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Olsztyńskiej w Biskupicach</p>	<p>Modernizacja drogi nie oddziałuje na zwierzęta, ponieważ zasięg tego działania jest ograniczony do istniejących już dróg, które wcześniej nie wywierały presji na zwierzęta.</p> <p>Negatywne oddziaływanie na różnorodność jeśli powstanie, będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac modernizacyjnych. Podczas robót powstawać mogą pyły oraz hałas, a także odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na zwierzęta.</p> <p>Poprawa stanu technicznego dróg spowoduje upłynnienie ruchu samochodowego, a w efekcie pozytywny wpływ na stan klimatu akustycznego. W sposób pośredni pozytywnie oddziałuje to także na organizmy żywe.</p>
7.	<p>Budowa chodnika wzdłuż ul. Chorońskiej w Biskupicach</p> <p>Budowa chodnika wzdłuż ul. Krótkiej i ul. Zrębskiej w Biskupicach</p>	<p>Realizacja zadania może wpłynąć na ograniczenie użycia transportu samochodowego, co spowoduje bezpośrednią, długoterminową poprawę jakości powietrza. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych wpłynie pozytywnie na stan fauny i flory.</p>
8.	<p>Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie</p> <p>Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie (Odrzykoń)</p>	<p>Budowa centrum przesiadkowego nie wpływa na zwierzęta, ponieważ zakres realizacji tego zadania nie jest z tym związany.</p> <p>Realizacja zadania może wpłynąć na ograniczenie użycia transportu samochodowego, co spowoduje bezpośrednią, długoterminową poprawę jakości powietrza. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych wpłynie pozytywnie na stan fauny i flory.</p> <p>Negatywne oddziaływanie na różnorodność jeśli powstanie, będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac budowlanych. Podczas robót powstawać mogą pyły oraz hałas, a także</p>

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na zwierzęta
		odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na zwierzęta.
9.	Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w zakresie edukacji producentów rolnych w tematyce gospodarowania wodami	Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego wpłynie pozytywnie na zwierzęta. Przekazana wiedza przyczyni się do zmniejszenia możliwości przedostania się substancji szkodliwych do wód, a jednocześnie zapewni poprawę jakości i bezpieczeństwa życia zwierząt w nich żyjących.
10.	Budowa zbiornika retencyjnego na wody opadowe z dróg w miejscowości Olsztyn - poprawa bezpieczeństwa i jakości życia	Budowa zbiornika retencyjnego na wody opadowe z dróg może pozytywnie wpłynąć na zwierzęta. Odpowiednie miejsce do składowania wód opadowych zapewni minimalizację ryzyka wystąpienia powodzi. Dzięki temu życie zwierząt nie jest narażone na tego typu zjawiska. Ponadto realizacja tego zadania będzie uwzględniała zastosowane rozwiązania zapobiegawcze dla zwierząt, które zapewnią uniknięcie niekorzystnego wpływu realizowanego przedsięwzięcia na środowisko. W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania tego zjawiska na etapie projektowym należy przewidzieć pojemność nienaruszalaną oraz przepływ biologiczny, tak aby stworzyć dogodne warunki bytowania dla fauny. Korzyścią z realizacji zadania jest zwiększenie fauny.
11.	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Olsztynie k/Częstochowy przy ul. Storczykowej	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków może pozytywnie wpływać na zwierzęta, szczególnie te żyjące w glebie. Prawidłowo funkcjonująca gospodarka ściekowa zapewnia minimalizację przedostania się zanieczyszczeń ciekłych do gleby i jednocześnie zapewnia poprawę jakości i bezpieczeństwa życia zwierząt w niej żyjących. Z uwagi na prowadzenie prac budowlanych mogą również wystąpić negatywne oddziaływania, na elementy biotyczne (np. niszczenie siedlisk roślin i zwierząt). Będą one jednak chwilowe i odwracalne.
12.	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych wpływa pozytywnie na zwierzęta, ponieważ dzięki mniejszej ilości odpadów gromadzonych na składowiskach minimalizowana jest emisja substancji szkodliwych dla zwierząt.
13.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Usuwanie wyrobów zawierających azbest wpływa pozytywnie na zwierzęta. Azbest zawiera substancje szkodliwe dla środowiska, dlatego jego utylizacja jest ważna dla życia i zdrowia zwierząt.
14.	Nasadenia roślinności	Nasadenia roślinności pozytywnie wpływa na zwierzęta. Większa liczba roślin wpływa na wzrost produkowanego tlenu w procesie fotosyntezy, który jest niezbędny do życia zwierząt.
15.	Wyposażenie jednostek Straży Pożarnej	Wyposażenie jednostek Straży Pożarnej zapewnia szybką interwencję w przypadku wystąpienia zagrożenia środowiska, w tym związanego z glebami, wodami, powietrzem, a co za tym idzie ma wpływ na ochronę fauny.

Źródło: Opracowanie własne

7.6. Oddziaływanie na rośliny

Oddziaływanie zadań na roślinność wystąpi jedynie podczas ich realizacji i będzie krótkotrwałe oraz odwracalne. Powierzchnie, które uległy zniszczeniu na skutek prac ziemnych, zostaną poddane kompensacji przyrodniczej. Zaplanowane prace odbywać się będą na przekształconych już terenach, wobec czego nie wpłyną znacząco na stan gatunkowy roślin. W celu ograniczenia powierzchni oddziaływania ciężkiego sprzętu na rośliny, dojazd na teren prac budowlanych przebiegał będzie po istniejących szlakach komunikacyjnych.

Tabela 19. Wpływ realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na rośliny

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na rośliny
1.	Wymiana nieekologicznych źródeł ciepła	Wymiana nieekologicznych źródeł ciepła może pozytywnie wpływać na rośliny. Nieekologiczne źródła ciepła, takie jak piece węglowe, często emitują szkodliwe substancje, które mogą negatywnie wpływać na rośliny. Zastosowane bardziej ekologiczne źródła ciepła będą emitowały mniej zanieczyszczeń, które są szkodliwe dla roślin.
2.	Wymiana systemów grzewczych w budynkach gminnych (pompy ciepła)	Wymiana systemów grzewczych w budynkach gminnych może pozytywnie wpływać na rośliny. Obecnie wykorzystywane źródła ciepła, takie jak piece węglowe, często emitują szkodliwe substancje, które mogą negatywnie wpływać na rośliny. Zastosowane bardziej ekologiczne źródła ciepła będą emitowały mniej zanieczyszczeń, które są szkodliwe dla roślin.
3.	Montaż instalacji odnawialnych źródeł ciepła	Montaż instalacji odnawialnych źródeł ciepła może pozytywnie wpływać na rośliny. Zastosowane bardziej ekologiczne źródła ciepła będą emitowały mniej zanieczyszczeń, które są szkodliwe dla roślin.
4.	Budowa ścieżek rowerowych Budowa ścieżki rowerowej od Parkingu Sokole Góry do Biskupic Budowa ścieżki rowerowej na trasie Srocko – Kusięta - Olsztyn	Budowa ścieżek rowerowych może negatywny wpływ na rośliny. Jest to uzależnione od lokalizacji tych ścieżek, gdyż ich budowa w nieodpowiednich miejscach może prowadzić do zakłócenia naturalnych środowisk i wycinki roślin. Z uwagi na charakter prac wykonawczych będzie to oddziaływanie krótkoterminowe i odwracalne. Realizacja zadania i zwiększenie liczby ścieżek rowerowych może wpłynąć na ograniczenie użycia transportu samochodowego, co spowoduje bezpośrednią, długoterminową poprawę jakości powietrza. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych wpłynie pozytywnie na stan fauny i flory.
5.	Budowa drogi gminnej w miejscowości Kusięta Budowa drogi na wzgórzu Biakło Budowa drogi gminnej w Turowie Budowa drogi przebiegającej przez działki nr 59 i 187 w Krasawie Budowa przedłużenia ul. Granicznej w Bukownie Budowa przedłużenia przy łączniku ulic Kościelnej i Zrębskiej Budowa dróg w ramach tzw. Przedziału w Biskupicach Budowa drogi przebiegającej przez działkę nr 51 w Skrajnicy Budowa drogi gminnej w Turowie Budowa drogi gminnej do „Geotermii” w Olsztynie Budowa drogi gminnej na odcinku Biskupice – gmina Olsztyn do Choroń – gmina Poraj Budowa dróg gminnych w celu skomunikowania nowego osiedla w miejscowości Olsztyn z centrum i drogami wyższej kategorii	Budowa drogi może mieć negatywny wpływ na rośliny. Czasem w wyniku budowy dróg konieczna jest wycinka drzew czy innych roślin, jednakże może być to rekompensowane nowymi nasadzeniami po zakończonej budowie. Negatywne oddziaływanie jeśli powstanie, będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac. Podczas robót powstawać mogą pyły, a także odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na rośliny. W celu minimalizacji negatywnych skutków podczas budowy i użytkowania będą spełniane zasady postępowania zapewniający jak w największym stopniu ochronę środowiska naturalnego. Każda z planowanych inwestycji będzie rozpatrywana pod kątem konieczności przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko. W decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zawarte będą warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony roślin.
6.	Modernizacja ul. Bukowej w Olsztynie Modernizacja ul. Granitowej w Zrębicach Modernizacja ul. Akacjowej w Turowie Modernizacja ul. Topolowej w Turowie Modernizacja ul. Polnej w Zrębicach Modernizacja ul. Bukowskiej w Zrębicach Modernizacja ul. Jurajskiej w Zrębicach	Modernizacja drogi nie oddziałuje na rośliny, ponieważ zasięg tego działania jest ograniczony do istniejących już dróg, które wcześniej nie wywierały presji na rośliny. Negatywne oddziaływanie na różnorodność jeśli powstanie, będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac modernizacyjnych. Podczas robót powstawać mogą pyły, a także odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na rośliny.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na rośliny
	<p>Modernizacja ulic Strażackiej, Cichej, Krótkiej i Ks. Kuźmińskiego w Zrębicach</p> <p>Modernizacja łącznika przy ulicach Krótkiej i Lawendowej</p> <p>Modernizacja ul. Polnej w Biskupicach</p> <p>Modernizacja ul. Słonecznej w Biskupicach</p> <p>Modernizacja ul. Kochanowskiego w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Prostopadłej w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Combika w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Konopnickiej i ul. Mickiewicza w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Karłowatej Sosny w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Olsztyńskiej w Biskupicach</p>	
7.	<p>Budowa chodnika wzdłuż ul. Chorońskiej w Biskupicach</p> <p>Budowa chodnika wzdłuż ul. Krótkiej i ul. Zrębskiej w Biskupicach</p>	<p>Budowa chodnika może mieć krótkotrwały i przejściowy negatywny wpływ na rośliny. Czasem w wyniku budowy chodnika konieczna jest wycinka drzew czy innych roślin, jednakże może być to rekompensowane nowymi nasadzeniami po zakończonej budowie.</p> <p>Realizacja zadania może wpłynąć na ograniczenie użycia transportu samochodowego, co spowoduje bezpośrednią, długoterminową poprawę jakości powietrza. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych wpłynie pozytywnie na stan fauny i flory.</p>
8.	<p>Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie</p> <p>Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie (Odrzykoń)</p>	<p>Budowa centrum przesiadkowego może mieć negatywny wpływ na rośliny. Czasem w wyniku tego typu budowy konieczna jest wycinka drzew czy innych roślin, jednakże może być to rekompensowane nowymi nasadzeniami po zakończonej budowie.</p>
9.	<p>Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w zakresie edukacji producentów rolnych w tematyce gospodarowania wodami</p>	<p>Realizacja tego zadania pozytywnie oddziałuje na roślin, ponieważ prawidłowe gospodarowanie wodami zapewni odpowiednie nawodnienie roślin.</p>
10.	<p>Budowa zbiornika retencyjnego na wody opadowe z dróg w miejscowości Olsztyn - poprawa bezpieczeństwa i jakości życia</p>	<p>Budowa zbiornika retencyjnego na wody opadowe z dróg pozytywnie wpływa na rośliny. Retencjonowanie wód opadowych jest korzystne z uwagi na zapobieganie obniżaniu się poziomu wód w gruncie, lepsze zasilanie roślinności w wodę.</p> <p>Ponadto realizacja tego zadania będzie uwzględniała zastosowane rozwiązania zapobiegawcze dla flory, które zapewnią uniknięcie niekorzystnego wpływu realizowanego przedsięwzięcia na środowisko.</p> <p>W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania tego zjawiska na etapie projektowym należy przewidzieć pojemność nienaruszalną oraz przepływ biologiczny, tak aby stworzyć dogodne warunki bytowania dla flory.</p>
11.	<p>Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Olsztynie k/Częstochowy przy ul. Storczykowej</p>	<p>Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków może negatywnie wpływać na rośliny, gdyż może się wiązać to z koniecznością ich wycinki.</p> <p>Negatywne oddziaływanie o charakterze krótkoterminowym związane będzie z koniecznością przekształcenia powierzchni ziemi. Z uwagi na konieczność prac ziemnych wystąpić może bezpośrednie, krótkoterminowe, negatywne oddziaływanie na roślinność występującą w rejonie inwestycji (głównie na strefę korzeniową drzew).</p> <p>Jednakże realizacja tego zadania ma długoterminowy pozytywny wpływ na rośliny, gdyż odpowiednio działający system gospodarki ściekowej zapewni mniej zanieczyszczeń ciekłych odprowadzanych do gleby, które następnie są przyswajane przez rośliny.</p>
12.	<p>Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych</p>	<p>Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych wpływa pozytywnie na rośliny, ponieważ dzięki mniejszej ilości odpadów gromadzonych na składowiskach minimalizowana jest emisja substancji szkodliwych dla roślin.</p>

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na rośliny
13.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Usuwanie wyrobów zawierających azbest wpływa pozytywnie na rośliny. Azbest zawiera substancje szkodliwe dla środowiska, dlatego jego utylizacja jest ważna dla prawidłowego funkcjonowania roślin.
14.	Nasadenia roślinności	Nasadenia roślinności pozytywnie wpływa na pozostałe rośliny. Nowe nasadenia powodują minimalizację wystąpienia sytuacji, w której zabraknie roślinności do procesu fotosyntezy.
15.	Wyposażenie jednostek Straży Pożarnej	Wyposażenie jednostek Straży Pożarnej zapewnia szybką interwencję w przypadku ewentualnego zagrożenia dla roślin, np. w przypadku pożaru.

Źródło: Opracowanie własne

7.7. Oddziaływanie na wody

Prace związane z budową czy rozbudową infrastruktury technicznej będą realizowane w sposób bezpieczny i minimalizujący ryzyko przenikania szkodliwych substancji do wód. Podczas wykonywania prac budowlanych mogą mieć miejsce jedynie potencjalne, krótkookresowe negatywne oddziaływania na wody powierzchniowe.

Tabela 20. Wpływ realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na wody

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na wody
1.	Wymiana nieekologicznych źródeł ciepła	Wymiana źródeł ciepła będzie miała pozytywny wpływ na jakość wód. Zastosowanie rozwiązań ekologicznych spowoduje zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery, przez co jednocześnie wpłynie na jakość wód. Wymiana źródeł na bardziej efektywne i ekologiczne może przyczynić się do zmniejszenia popytu na zasoby wodne wykorzystywane do procesów chłodzenia nieekologicznych źródeł ciepła, takich jak np. piece na węgiel lub olej opałowy.
2.	Wymiana systemów grzewczych w budynkach gminnych (pompy ciepła)	Zastosowanie pomp ciepła będzie miało korzystny wpływ na wody. Obecnie wykorzystywane źródła ciepła, takie jak piece węglowe, często emitują szkodliwe substancje, które mogą negatywnie wpływać na jakość wód. Zastosowane bardziej ekologiczne źródła ciepła będą emitowały mniej zanieczyszczeń, które są szkodliwe dla wód.
3.	Montaż instalacji odnawialnych źródeł ciepła	Montaż indywidualnych źródeł ciepła może mieć pozytywny wpływ na wody. W przypadku stosowania starych, nieefektywnych źródeł ciepła dochodzi do znacznej emisji zanieczyszczeń do powietrza, które przedostają się do wód deszczowych. W związku z tym, zastosowanie odnawialnych źródeł ciepła przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczeń wód.
4.	Budowa ścieżek rowerowych Budowa ścieżki rowerowej od Parkingu Sokole Góry do Biskupic	Budowa ścieżek rowerowych może pośrednio pozytywnie oddziaływać na wody. Wykorzystywanie rozwiązania komunikacyjnego, jakim jest jazda na rowerze przyczyni się do zmniejszenia emisji spalin wytwarzanych przez pojazdy silnikowe. W związku z tym mniejsza ilość zanieczyszczeń zostanie

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na wody
	Budowa ścieżki rowerowej na trasie Srocko – Kusięta – Olsztyn	uwalniana do atmosfery, w tym także do wód, co przyczyni się do poprawy ich jakości.
5.	<p>Budowa drogi gminnej w miejscowości Kusięta</p> <p>Budowa drogi na wzgórzu Biakło</p> <p>Budowa drogi gminnej w Turowie</p> <p>Budowa drogi przebiegającej przez działki nr 59 i 187 w Krasawie</p> <p>Budowa przedłużenia ul. Granicznej w Bukownie</p> <p>Budowa przedłużenia przy łączniku ulic Kościelnej i Zrębskiej</p> <p>Budowa dróg w ramach tzw. Przedziału w Biskupicach</p> <p>Budowa drogi przebiegającej przez działkę nr 51 w Skrajnicy</p> <p>Budowa drogi gminnej w Turowie</p> <p>Budowa drogi gminnej do „Geotermii” w Olsztynie</p> <p>Budowa drogi gminnej na odcinku Biskupice – gmina Olsztyn do Choroń – gmina Poraj</p> <p>Budowa dróg gminnych w celu skomunikowania nowego osiedla w miejscowości Olsztyn z centrum i drogami wyższej kategorii</p>	<p>Budowa dróg może mieć zarówno pozytywny, jak i negatywny wpływ na wody. Realizacja tego typu zadań może oddziaływać na zaburzenia stosunków wodnych. Wraz z projektowanymi drogami, należy pamiętać o odpowiednim systemie odwadniającym, który zapewni prawidłowe odprowadzanie wód opadowych. Zastosowanie drenażu opadowego oraz systemów oczyszczania wód deszczowych przyczyni się do zwiększenia zasobów wodnych.</p> <p>Negatywne oddziaływanie jeśli powstanie, będzie chwilowe i powstanie jedynie w momencie prowadzonych prac. Podczas robót powstawać mogą pyły, a także odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na wody.</p> <p>Na etapie eksploatacji głównym zagrożeniem dla powierzchni ziemi będzie zanieczyszczenie związane ze spływami powierzchniowymi substancji chemicznych stosowanych przy ich utrzymaniu, wyciekami z pojazdów.</p> <p>Jednak jak wskazują analizy, stosowane środki są łatwo rozpuszczalne i szybko wymywane do głębszych poziomów glebowych i dalej wód podziemnych, a więc oddziaływanie to będzie miało charakter krótkotrwały i będzie ograniczać się do strefy bezpośrednio przylegającej do jezdni oraz miejsc odprowadzenia wód.</p>
6.	<p>Modernizacja ul. Bukowej w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Granitowej w Zrębicach</p> <p>Modernizacja ul. Akacjowej w Turowie</p> <p>Modernizacja ul. Topolowej w Turowie</p> <p>Modernizacja ul. Polnej w Zrębicach</p> <p>Modernizacja ul. Bukowskiej w Zrębicach</p> <p>Modernizacja ul. Jurajskiej w Zrębicach</p> <p>Modernizacja ulic Strażackiej, Cichej, Krótkiej i Ks. Kuźmińskiego w Zrębicach</p> <p>Modernizacja łącznika przy ulicach Krótkiej i Lawendowej</p> <p>Modernizacja ul. Polnej w Biskupicach</p> <p>Modernizacja ul. Słonecznej w Biskupicach</p> <p>Modernizacja ul. Kochanowskiego w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Prostopadłej w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Combika w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Konopnickiej i ul. Mickiewicza w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Karłowatej Sosny w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Olsztyńskiej w Biskupicach</p>	<p>Modernizacja dróg nie oddziałuje na wody, ponieważ zasięg tego działania jest ograniczony do istniejących już dróg, które wcześniej nie wywierały presji na wody.</p> <p>Negatywne oddziaływanie jeśli powstanie, będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac modernizacyjnych. Podczas robót powstawać mogą pyły, a także odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na wody.</p>
7.	<p>Budowa chodnika wzdłuż ul. Chorońskiej w Biskupicach</p> <p>Budowa chodnika wzdłuż ul. Krótkiej i ul. Zrębskiej w Biskupicach</p>	<p>Budowa chodnika może w sposób pośrednio pozytywny oddziaływać na wody. Wykorzystywanie wybudowanych chodników przyczyni się do zmniejszenia emisji spalin wytwarzanych przez pojazdy silnikowe.</p> <p>W związku z tym mniejsza ilość zanieczyszczeń zostanie uwalniana do atmosfery, w tym także do wód, co przyczyni się do poprawy ich jakości.</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na wody
8.	Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie (Odrzykoń)	Budowa centrum przesiadkowego może mieć pośrednio pozytywny wpływ na wody. Centrum przesiadkowe może skłonić ludzi do korzystania z transportu publicznego zamiast indywidualnych pojazdów, co z kolei może przyczynić się do redukcji emisji z pojazdów i poprawy jakości powietrza, co ma pośredni wpływ na jakość wód. Negatywne oddziaływanie na różnorodność jeśli powstanie, będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac modernizacyjnych. Podczas robót powstawać mogą pyły, a także odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na wody.
9.	Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w zakresie edukacji producentów rolnych w tematyce gospodarowania wodami	Realizacja tego zadania w sposób pośredni, pozytywnie wpłynie na wody. Zakres współpracy obejmuje edukację w zakresie prawidłowego gospodarowania wodą. W związku z tym, zadanie to przyczyni się do zrównoważonego korzystania z zasobów wodnych.
10.	Budowa zbiornika retencyjnego na wody opadowe z dróg w miejscowości Olsztyn - poprawa bezpieczeństwa i jakości życia	Budowa zbiornika retencyjnego na wody opadowe korzystnie wpływa na wody. Retencjonowanie wód opadowych jest korzystne z uwagi na zapobieganie obniżania się poziomu wód gruntowych. Zbiornik pozwoli odprowadzić wodę z miejsc, w których kiedyś dochodziło do podtopień i zatrzymać ją, gromadząc nadwyżki wody, którą będzie można wykorzystać np. podczas pożarów czy do nawadniania zieleni oraz mycia ulic i chodników. Negatywne oddziaływanie na różnorodność jeśli powstanie, będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac modernizacyjnych. Podczas robót powstawać mogą pyły, a także odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na wody.
11.	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Olsztynie k/Częstochowy przy ul. Storczykowej	Rozbudowa oczyszczalni ścieków może prowadzić do poprawy jakości wód poprzez zwiększenie zdolności oczyszczalni do usuwania zanieczyszczeń z odprowadzanych ścieków. Nowe technologie i procesy oczyszczania mogą skutkować bardziej efektywnym usuwaniem substancji biodegradowalnych, azotu, fosforu oraz innych zanieczyszczeń. Negatywne oddziaływanie jeśli powstanie, będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac modernizacyjnych. Podczas robót powstawać mogą pyły, a także odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na wody.
12.	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych wpływa pozytywnie na rośliny, ponieważ dzięki mniejszej ilości odpadów gromadzonych na składowiskach minimalizowana jest emisja substancji szkodliwych dla wód.
13.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Usuwanie wyrobów zawierających azbest wpływa pozytywnie na wody. Azbest zawiera substancje szkodliwe dla środowiska, dlatego jego utylizacja jest ważna w celu polepszenia jakości wód.
14.	Nasadenia roślinności	Nasadenia roślinności pozytywnie wpływają na wody. Rośliny mogą działać jako naturalne filtry, oczyszczając wodę z różnych zanieczyszczeń, takich jak związki azotu i fosfor, które mogą prowadzić do eutrofizacji wód. Różne gatunki roślin mogą przyczynić się do poprawy jakości wód.
15.	Wyposażenie jednostek Straży Pożarnej	Wyposażenie jednostek Straży Pożarnej zapewnia szybką interwencję w przypadku wystąpienia zagrożenia środowiska, w tym związanego z glebami, wodami, powietrzem, a co za tym idzie ma wpływ na ochronę wód.

Źródło: Opracowanie własne

7.8. Oddziaływanie na powietrze

W zakresie oddziaływania na powietrze może wystąpić krótkookresowy wzrost zapylenia powietrza oraz emisja spalin w trakcie prac specjalistycznego sprzętu.

Tabela 21. Wpływ realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na powietrze

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na powietrze
1.	Wymiana nieekologicznych źródeł ciepła	Wymiana źródeł ciepła będzie miała pozytywny wpływ na jakość powietrza. Zastosowanie rozwiązań ekologicznych spowoduje zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza. Tradycyjne źródła ciepła, takie jak piece opalane węglem lub olejem opałowym, są często źródłem emisji zanieczyszczeń, które przyczyniają się do powstawania smogu. Wprowadzenie bardziej ekologicznych źródeł ciepła przyczynia się do redukcji smogu, co ma pozytywny wpływ na jakość powietrza.
2.	Wymiana systemów grzewczych w budynkach gminnych (pompy ciepła)	Wymiana systemów grzewczych w budynkach gminnych będzie miała pozytywny wpływ na jakość powietrza. Zastosowanie pomp ciepła spowoduje zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza. Tradycyjne źródła ciepła, takie jak piece opalane węglem lub olejem opałowym, są często źródłem emisji zanieczyszczeń, które przyczyniają się do powstawania smogu. Wprowadzenie nowych źródeł ciepła przyczynia się do redukcji smogu, co ma pozytywny wpływ na jakość powietrza.
3.	Montaż instalacji odnawialnych źródeł ciepła	Montaż instalacji odnawialnych źródeł ciepła pozytywnie wpływa na jakość powietrza. Wykorzystywanie źródeł ciepła, takich jak piece na paliwo węglowe emituje dużą ilość zanieczyszczeń do powietrza, więc zastosowanie ekologicznych rozwiązań zminimalizuje te niekorzystne skutki. Nowo zastosowane systemy grzewcze będą emitowały mniej zanieczyszczeń, przez co jakość powietrza polepszy się.
4.	Budowa ścieżek rowerowych Budowa ścieżki rowerowej od Parkingu Sokole Góry do Biskupic Budowa ścieżki rowerowej na trasie Srocko – Kusiąta - Olsztyn	Budowa ścieżek rowerowych pośrednio pozytywnie wpłynie na jakość powietrza. Rozwiązanie to umożliwi wykorzystywanie środka transportu, jakim jest rower, który w przeciwieństwie do pojazdów silnikowych nie emituje zanieczyszczeń do powietrza. Zwiększenie liczby ścieżek rowerowych może wpłynąć na ograniczenie użycia transportu samochodowego, spowoduje bezpośrednią, długoterminową poprawę jakości powietrza, a co za tym idzie zmniejszenie zanieczyszczeń pyłowych i gazowych wpłynie pozytywnie na stan zdrowia mieszkańców. Podczas prac budowlanych może dojść do krótkotrwale zwiększonej emisji zanieczyszczeń. Podczas robót powstawać mogą pyły, a także odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na powietrze.
5.	Budowa drogi gminnej w miejscowości Kusiąta Budowa drogi na wzgórzu Biakło Budowa drogi gminnej w Turowie Budowa drogi przebiegającej przez działki nr 59 i 187 w Krasawie Budowa przedłużenia ul. Granicznej w Bukownie Budowa przedłużenia przy łączniku ulic Kościelnej i Zrębskiej Budowa dróg w ramach tzw. Przedziału w Biskupicach Budowa drogi przebiegającej przez działkę nr 51 w Skrajnicy Budowa drogi gminnej w Turowie Budowa drogi gminnej do „Geotermii” w Olsztynie Budowa drogi gminnej na odcinku Biskupice – gmina Olsztyn do Choroń – gmina Poraj Budowa dróg gminnych w celu skomunikowania nowego osiedla	Budowa dróg gminnych może wpływać pozytywnie, jak i negatywnie na powietrze. Bezpośrednio zakres prac budowlanych może doprowadzić do krótkotrwale zwiększonej emisji zanieczyszczeń spowodowanej wykorzystaniem urządzeń i maszyn do realizacji tego zadania. Jednakże będzie to zrekompensowane zmniejszoną emisją po jego zakończeniu dzięki upłynnieniu ruchu drogowego. Podczas robót powstawać mogą pyły oraz hałas, a także odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na jakość powietrza. W celu minimalizacji negatywnych skutków podczas budowy i użytkowania będą spełniane zasady podstępowania zapewniający jak w największych stopniu ochronę zdrowia i środowiska naturalnego. Każda z planowanych inwestycji będzie rozpatrywana pod kątem konieczności przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko. W decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zawarte będą warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony jakości powietrza.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na powietrze
	w miejscowości Olsztyn z centrum i drogami wyższej kategorii	
6.	<p>Modernizacja ul. Bukowej w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Granitowej w Zrębicach</p> <p>Modernizacja ul. Akacjowej w Turowie</p> <p>Modernizacja ul. Topolowej w Turowie</p> <p>Modernizacja ul. Polnej w Zrębicach</p> <p>Modernizacja ul. Bukowskiej w Zrębicach</p> <p>Modernizacja ul. Jurajskiej w Zrębicach</p> <p>Modernizacja ulic Strażackiej, Cichej, Krótkiej i Ks. Kuźmińskiego w Zrębicach</p> <p>Modernizacja łącznika przy ulicach Krótkiej i Lawendowej</p> <p>Modernizacja ul. Polnej w Biskupicach</p> <p>Modernizacja ul. Słonecznej w Biskupicach</p> <p>Modernizacja ul. Kochanowskiego w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Prostopadłej w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Combika w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Konopnickiej i ul. Mickiewicza w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Karłowatej Sosny w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Olsztyńskiej w Biskupicach</p>	<p>Modernizacja dróg może wpływać zarówno pozytywnie, jak i negatywnie na powietrze. Zastosowanie nowoczesnych i bardziej ekologicznych asfaltów czy innych materiałów o niskiej emisji lotnych związków organicznych może ograniczyć negatywny wpływ na powietrze. Jednakże sam proces budowy i modernizacji dróg może generować krótkotrwałe emisje zanieczyszczeń powietrza, takich jak pyły, tlenki azotu i lotne związki organiczne. Emisje te mogą wynikać z ruchu maszyn budowlanych, transportu ciężkiego i procesów budowlanych.</p> <p>Negatywne oddziaływanie będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac modernizacyjnych. Podczas robót powstawać mogą pyły, a także odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na powietrze.</p>
7.	<p>Budowa chodnika wzdłuż ul. Chorońskiej w Biskupicach</p> <p>Budowa chodnika wzdłuż ul. Krótkiej i ul. Zrębskiej w Biskupicach</p>	<p>Budowa chodnika może w sposób pośrednio pozytywny oddziaływać na powietrze. Wykorzystywanie wybudowanych chodników przyczyni się do zmniejszenia emisji spalin wytwarzanych przez pojazdy silnikowe. W związku z tym mniejsza ilość zanieczyszczeń zostanie uwalniana do powietrza, co przyczyni się do poprawy jego jakości.</p> <p>Podczas realizacji inwestycji może wystąpić chwilowy wzrost ilości pyłów do atmosfery, jednak nie będzie on znacząco i negatywnie wpływał na powietrze.</p>
8.	<p>Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie</p> <p>Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie (Odrzykoń)</p>	<p>Budowa centrum przesiadkowego może mieć pośrednio pozytywny wpływ na powietrze. Centrum przesiadkowe może skłonić ludzi do korzystania z transportu publicznego zamiast indywidualnych pojazdów, co z kolei może przyczynić się do redukcji emisji z pojazdów i poprawy jakości powietrza.</p> <p>Negatywne oddziaływanie jeśli powstanie, będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac modernizacyjnych. Podczas robót powstawać mogą pyły, a także odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na powietrze.</p>
9.	<p>Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w zakresie edukacji producentów rolnych w tematyce gospodarowania wodami</p>	<p>Realizacja tego zadania nie wpłynie w żaden sposób na powietrze. Zakres jego działania obejmuje współpracę edukacyjną w tematyce gospodarowania wodami, a więc zadanie to nie będzie oddziaływało na powietrze.</p>
10.	<p>Budowa zbiornika retencyjnego na wody opadowe z dróg w miejscowości Olsztyn - poprawa bezpieczeństwa i jakości życia</p>	<p>Realizacja tego zadania nie wpłynie w żaden sposób na powietrze. Zakres jego działania obejmuje budowę retencyjnego zbiornika na wody opadowe z dróg w miejscowości Olsztyn, co nie oddziałuje na powietrze.</p> <p>Negatywne oddziaływanie jeśli powstanie, będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac modernizacyjnych. Podczas robót powstawać mogą pyły, a także odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na powietrze</p>

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na powietrze
11.	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Olsztynie k/Częstochowy przy ul. Storczykowej	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków może mieć zarówno pozytywny, jak i negatywny wpływ na powietrze. Rozbudowa oczyszczalni często wiąże się z większą ilością osadów ściekowych, które muszą być odpowiednio utylizowane. Przy zastosowaniu lepszych technologii, emisja zanieczyszczeń z tych osadów do powietrza ulega zmniejszeniu, przez co wpływa korzystnie na jakość powietrza. Jednakże, proces budowy nowych instalacji lub rozbudowy oczyszczalni ścieków może generować emisje zanieczyszczeń powietrza, takie jak pyły, tlenki azotu czy inne substancje, zwłaszcza jeśli prace obejmują użycie maszyn budowlanych i pojazdów transportowych.
12.	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych wpływa pozytywnie na powietrze, ponieważ dzięki mniejszej ilości odpadów gromadzonych na składowiskach minimalizowana jest emisja substancji szkodliwych do powietrza.
13.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Prawidłowa utylizacja wyrobów zawierających azbest korzystnie wpływa na powietrze. W związku z tym, że azbest emituje do powietrza liczne zanieczyszczenia, realizacja tego zadania przyczynia się do poprawy jakości powietrza.
14.	Nasadenia roślinności	Nasadenia roślinności zapewniają pozytywny wpływ na powietrze. Rośliny, podczas fotosyntezy, pobierają dwutlenek węgla z atmosfery i wytwarzają tlen. Ten proces znacząco przyczynia się do utrzymania odpowiedniego poziomu tlenu w atmosferze. Ponadto, mogą one pochłaniać zanieczyszczenia powietrza, takie jak pyłki, kurz, a także niektóre szkodliwe substancje chemiczne. Liście roślin mogą działać jak naturalne filtry, redukując ilość unoszących się w powietrzu cząstek i zanieczyszczeń.
15.	Wyposażenie jednostek Straży Pożarnej	Wyposażenie jednostek Straży Pożarnej zapewnia szybką interwencję w przypadku wystąpienia zagrożenia środowiska, w tym związanego z glebami, wodami, powietrzem, a co za tym idzie ma wpływ na ochronę powietrza.

Źródło: Opracowanie własne

7.9. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Przekształcenia powierzchni ziemi związane będą m.in. z budową infrastruktury technicznej i będzie to oddziaływanie krótkotrwałe, które ustąpi w chwili zakończenia prac ziemnych.

Tabela 22. Wpływ realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na powierzchnię ziemi

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na powierzchnię ziemi
1.	Wymiana nieekologicznych źródeł ciepła	Wymiana nieekologicznych źródeł ciepła nie będzie wpływać na powierzchnię ziemi, ponieważ zadanie to będzie głównie realizowane wewnątrz budynków, przez co nie ingeruje w środowisko zewnętrzne.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na powierzchnię ziemi
2.	Wymiana systemów grzewczych w budynkach gminnych (pompy ciepła)	Wymiana systemów grzewczych w budynkach gminnych nie będzie wpływać na powierzchnię ziemi, ponieważ zadanie to będzie głównie realizowane wewnątrz budynków, przez co nie ingeruje w środowisko zewnętrzne.
3.	Montaż instalacji odnawialnych źródeł ciepła	Montaż instalacji odnawialnych źródeł ciepła w głównej mierze ogranicza się do infrastruktury już istniejącej, ewentualnie do jej otoczenia. W związku z tym, realizacja tego zadania nie będzie oddziaływać na powierzchnię ziemi.
4.	Budowa ścieżek rowerowych Budowa ścieżki rowerowej od Parkingu Sokole Góry do Biskupic Budowa ścieżki rowerowej na trasie Srocko – Kusięta - Olsztyn	Budowa ścieżek rowerowych może negatywnie wpływać na powierzchnię ziemi. Zakres tego zadania wiąże się z dokonywaniem wykopów ziemi, co przyczynia się do ingerencji w nią. Będzie to jednak krótkotrwałe oddziaływanie o ograniczonej powierzchni. Ważna jest jednak minimalizacja negatywnego wpływu na środowisko, która winna być już przewidziana na poziomie planowania inwestycji i wprowadzona na odpowiednich etapach ich realizacji. Po zakończeniu prac należy doprowadzić miejsce inwestycji do stanu jak najbardziej zbliżonego do naturalnego.
5.	Budowa drogi gminnej w miejscowości Kusięta Budowa drogi na wzgórzu Biakło Budowa drogi gminnej w Turowie Budowa drogi przebiegającej przez działki nr 59 i 187 w Krasawie Budowa przedłużenia ul. Granicznej w Bukownie Budowa przedłużenia przy łączniku ulic Kościelnej i Zrębskiej Budowa dróg w ramach tzw. Przedziału w Biskupicach Budowa drogi przebiegającej przez działkę nr 51 w Skrajnicy Budowa drogi gminnej w Turowie Budowa drogi gminnej do „Geotermii” w Olsztynie Budowa drogi gminnej na odcinku Biskupice – gmina Olsztyn do Choroń – gmina Poraj Budowa dróg gminnych w celu skomunikowania nowego osiedla w miejscowości Olsztyn z centrum i drogami wyższej kategorii	Budowa drogi negatywnie wpływa na powierzchnię ziemi. Zmiany topografii, związane z budową drogi, mogą zwiększyć ryzyko erozji gleby. Usunięcie roślinności, wyrównywanie terenu i inne prace budowlane mogą osłabić strukturę gleby, co zwiększa podatność na erozję. Do oddziaływań bezpośrednich zaliczono wyłączenie pokrycia glebowego nie tylko pod koroną drogi, ale również w obszarze granic samego pasa drogowego, gdzie zlokalizowana będzie przyległa infrastruktura Negatywne skutki będą rekompensowane poprzez stosowanie sprawnych sprzętów i wykonywanie prac zgodnie z projektem technicznym oraz uzyskanymi decyzjami. Na etapie eksploatacji głównym zagrożeniem dla powierzchni ziemi będzie zanieczyszczenie związane ze spływami powierzchniowymi substancji chemicznych stosowanych przy ich utrzymaniu, wyciekami z pojazdów. Jednak jak wskazują analizy, stosowane środki są łatwo rozpuszczalne i szybko wymywane do głębszych poziomów glebowych i dalej wód podziemnych, a więc oddziaływanie to będzie miało charakter krótkotrwały i będzie ograniczać się do strefy bezpośrednio przylegającej do jezdni oraz miejsc odprowadzenia wód. Każda z planowanych inwestycji będzie rozpatrywana pod kątem konieczności przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko. W decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zawarte będą warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony jakości powierzchni ziemi.
6.	Modernizacja ul. Bukowej w Olsztynie Modernizacja ul. Granitowej w Zrębicach Modernizacja ul. Akacjowej w Turowie Modernizacja ul. Topolowej w Turowie Modernizacja ul. Polnej w Zrębicach Modernizacja ul. Bukowskiej w Zrębicach Modernizacja ul. Jurajskiej w Zrębicach Modernizacja ulic Strażackiej, Cichej, Krótkiej i Ks. Kuźmińskiego w Zrębicach Modernizacja łącznika przy ulicach Krótkiej i Lawendowej Modernizacja ul. Polnej w Biskupicach Modernizacja ul. Słonecznej w Biskupicach Modernizacja ul. Kochanowskiego w Olsztynie	Modernizacja drogi nie oddziałuje na powierzchnię ziemi, ponieważ zasięg tego działania jest ograniczony do istniejących już dróg, które wcześniej nie wywierały presji na glebę. Negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi jeśli powstanie, będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac modernizacyjnych. Podczas robót powstawać mogą pyły, a także odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na powierzchnię ziemi.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na powierzchnię ziemi
	Modernizacja ul. Prostopadłej w Olsztynie Modernizacja ul. Combika w Olsztynie Modernizacja ul. Konopnickiej i ul. Mickiewicza w Olsztynie Modernizacja ul. Karłowatej Sosny w Olsztynie Modernizacja ul. Olsztyńskiej w Biskupicach	
7.	Budowa chodnika wzdłuż ul. Chorońskiej w Biskupicach Budowa chodnika wzdłuż ul. Krótkiej i ul. Zrębskiej w Biskupicach	Budowa chodnika może negatywnie wpływać na powierzchnię ziemi. Zakres tego zadania wiąże się z dokonywaniem wykopów ziemi, co przyczynia się do ingerencji w nią. Będzie to jednak krótkotrwałe oddziaływanie o ograniczonej powierzchni. Ważna jest jednak minimalizacja negatywnego wpływu na środowisko, która winna być już przewidziana na poziomie planowania inwestycji i wprowadzona na odpowiednich etapach ich realizacji. Po zakończeniu prac należy doprowadzić miejsce inwestycji do stanu jak najbardziej zbliżonego do naturalnego.
8.	Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie (Odrzykoń)	Budowa centrum przesiadkowego może negatywnie wpływać na powierzchnię ziemi. Zakres tego zadania wiąże się z koniecznością wykopów, co przyczynia się do ingerencji w grunty. Ważna jest jednak minimalizacja negatywnego wpływu na środowisko, która winna być już przewidziana na poziomie planowania inwestycji i wprowadzona na odpowiednich etapach ich realizacji. Po zakończeniu prac należy doprowadzić miejsce inwestycji do stanu jak najbardziej zbliżonego do naturalnego.
9.	Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w zakresie edukacji producentów rolnych w tematyce gospodarowania wodami	Realizacja zadania może pośrednio pozytywnie wpłynąć na powierzchnię ziemi lub w ogóle nie mieć na nią wpływu. Zakres działań w ramach tego zadania wiąże się z edukacją producentów rolnych w tematyce gospodarowania wodami. Prawidłowe gospodarowanie wodami może przyczynić się do odpowiedniego nawadniania gruntów ornych, co wpłynie na efektywną produkcję rolną.
10.	Budowa zbiornika retencyjnego na wody opadowe z dróg w miejscowości Olsztyn - poprawa bezpieczeństwa i jakości życia	Budowa zbiornika retencyjnego na wody opadowe z dróg pozytywnie wpływa na powierzchnię ziemi. Zbyt duża ilość wód opadowych, które nie byłyby retencjonowane mogłaby przyczynić się do erozji gleby. W związku z tym, realizacja tego zadania pozytywnie wpłynie na powierzchnię ziemi.
11.	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Olsztynie k/Częstochowy przy ul. Storczykowej	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków może mieć zarówno pozytywny, jak i negatywny wpływ na powierzchnię ziemi. Prawidłowo funkcjonujący system odprowadzania ścieków minimalizuje ryzyko powstawania zbiorników bezodpływowych, a co za tym idzie, mniejsza ilość zanieczyszczeń ciekłych będzie przedostawała się do gleby. Jednakże podczas realizacji tego zadania może wystąpić konieczność dokonania wykopów ziemi. Ważna jest jednak minimalizacja negatywnego wpływu na środowisko, która winna być już przewidziana na poziomie planowania inwestycji i wprowadzona na odpowiednich etapach ich realizacji. Po zakończeniu prac należy doprowadzić miejsce inwestycji do stanu jak najbardziej zbliżonego do naturalnego.
12.	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych może mieć pośrednio pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi. Zrównoważone gospodarowania odpadami zapewnia ich prawidłową utylizację. Dzięki temu zmniejsza się ryzyko ich wyrzucania na powierzchnię ziemi, przez co zmniejsza się również ryzyko ich rozkładu i przedostawania się substancji szkodliwych do gleby. W związku z tym, realizacja tego zadania będzie miała pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi.
13.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Usuwanie wyrobów zawierających azbest nie wpływa na powierzchnię ziemi. Zakres prac związany z realizacją tego zadania nie jest związany z ingerencją w glebę.
14.	Nasadzenia roślinności	Nasadzenia roślinności mają pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi. Rośliny wzbogacają glebę poprzez dostarczanie substancji organicznych i korzystne mikroorganizmy. To z kolei poprawia strukturę gleby, zwiększając

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na powierzchnię ziemi
		jej zdolność do retencji wody i składników odżywczych. Dodatkowo korzenie roślin stabilizują glebę, tworząc warstwę, która chroni ją przed erozją wywołaną deszczem, wiatrem czy innymi czynnikami atmosferycznymi.
15.	Wyposażenie jednostek Straży Pożarnej	Wyposażenie jednostek Straży Pożarnej zapewnia szybką interwencję w przypadku wystąpienia zagrożenia środowiska, w tym związanego z glebami, wodami, powietrzem, a co za tym idzie ma wpływ na ochronę powierzchni ziemi.

Źródło: Opracowanie własne

7.10. Oddziaływanie na krajobraz

Zadania realizowane będą w sposób bezpieczny dla krajobrazu i umożliwiając zachowanie jego najcenniejszych elementów. Przestrzegane będą zapisy Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. Budowa nowych obiektów wpływa na przekształcenie krajobrazu i walory estetyczne środowiska.

Tabela 23. Wpływ realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na krajobraz

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na krajobraz
1.	Wymiana nieekologicznych źródeł ciepła	Wymiana nieekologicznych źródeł ciepła nie wpływa na krajobraz, ponieważ zakres tego działania ma miejsce wewnątrz budynku i nie ingeruje w środowisko zewnętrzne.
2.	Wymiana systemów grzewczych w budynkach gminnych (pompy ciepła)	Wymiana systemów grzewczych w budynkach gminnych nie wpływa na krajobraz, ponieważ zakres tego działania ma miejsce wewnątrz budynku i nie ingeruje w środowisko zewnętrzne.
3.	Montaż instalacji odnawialnych źródeł ciepła	Montaż instalacji odnawialnych źródeł ciepła nie wpływa na krajobraz, ponieważ zakres tego działania ogranicza się w głównej mierze do obiektów już istniejących lub do obszarów wokół, które są tylko małym elementem krajobrazu. Zastosowane rozwiązania zostaną zaplanowane w taki sposób, aby wpisywały się w istniejący krajobraz.
4.	Budowa ścieżek rowerowych Budowa ścieżki rowerowej od Parkingu Sokole Góry do Biskupic Budowa ścieżki rowerowej na trasie Srocko – Kusięta - Olsztyn	Budowa ścieżek rowerowych może pozytywnie wpłynąć na krajobraz. Realizacja tego zadania przyczyni się do polepszenia walorów krajobrazowych, gdyż wzbogaci estetykę obszaru. Urządzenia i maszyny wykorzystywane do realizacji tego zadania krótkotrwale będą zakłócały obecny krajobraz, lecz zostaną one od razu usunięte po zakończeniu prac.
5.	Budowa drogi gminnej w miejscowości Kusięta Budowa drogi na wzgórzu Biakło Budowa drogi gminnej w Turowie Budowa drogi przebiegającej przez działki nr 59 i 187 w Krasawie	Budowa drogi może wpływać zarówno pozytywnie, jak i negatywnie na krajobraz. Nowo powstała droga może zakłócać dotychczas istniejące walory krajobrazowe. Dodatkowo urządzenia i maszyny wykorzystywane do realizacji tego zadania krótkotrwale będą zakłócały obecny krajobraz. Jednakże drogi często zostają zaprojektowane w taki sposób, aby poprawić estetykę danego obszaru, przez co pozytywnie wpływają na krajobraz.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na krajobraz
	<p>Budowa przedłużenia ul. Granicznej w Bukownie</p> <p>Budowa przedłużenia przy łączniku ulic Kościelnej i Zrębskiej</p> <p>Budowa dróg w ramach tzw. Przedziału w Biskupicach</p> <p>Budowa drogi przebiegającej przez działkę nr 51 w Skrajnicy</p> <p>Budowa drogi gminnej w Turowie</p> <p>Budowa drogi gminnej do „Geotermii” w Olsztynie</p> <p>Budowa drogi gminnej na odcinku Biskupice – gmina Olsztyn do Choroń – gmina Poraj</p> <p>Budowa dróg gminnych w celu skomunikowania nowego osiedla w miejscowości Olsztyn z centrum i drogami wyższej kategorii</p>	
6.	<p>Modernizacja ul. Bukowej w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Granitowej w Zrębicach</p> <p>Modernizacja ul. Akacyjowej w Turowie</p> <p>Modernizacja ul. Topolowej w Turowie</p> <p>Modernizacja ul. Polnej w Zrębicach</p> <p>Modernizacja ul. Bukowskiej w Zrębicach</p> <p>Modernizacja ul. Jurajskiej w Zrębicach</p> <p>Modernizacja ulic Strażackiej, Cichej, Krótkiej i Ks. Kuźmińskiego w Zrębicach</p> <p>Modernizacja łącznika przy ulicach Krótkiej i Lawendowej</p> <p>Modernizacja ul. Polnej w Biskupicach</p> <p>Modernizacja ul. Słonecznej w Biskupicach</p> <p>Modernizacja ul. Kochanowskiego w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Prostopadłej w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Combika w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Konopnickiej i ul. Mickiewicza w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Karłowatej Sosny w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Olsztyńskiej w Biskupicach</p>	<p>Modernizacja drogi wpływa pozytywnie na krajobraz. Stare, zniszczone drogi wpływają niekorzystnie na krajobraz powodując jego dewastację. Zmodernizowane drogi przyczynią się do polepszenia walorów krajobrazowych, gdyż wzbogacą estetykę obszaru.</p>
7.	<p>Budowa chodnika wzdłuż ul. Chorońskiej w Biskupicach</p> <p>Budowa chodnika wzdłuż ul. Krótkiej i ul. Zrębskiej w Biskupicach</p>	<p>Budowa chodników może pozytywnie wpłynąć na krajobraz. Realizacja tego zadania przyczyni się do polepszenia walorów krajobrazowych, gdyż wzbogaci estetykę obszaru. Urządzenia i maszyny wykorzystywane do realizacji tego zadania krótkotrwale będą zakłócały obecny krajobraz, lecz zostaną one od razu usunięte po zakończeniu prac.</p>
8.	<p>Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie</p> <p>Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie (Odrzykoń)</p>	<p>Budowa centrum przesiadkowego może zarówno pozytywnie, jak i negatywnie wpływać na krajobraz. Wprowadzenie nowoczesnej i atrakcyjnej architektury centrum przesiadkowego może poprawić ogólną estetykę danego obszaru. Jednakże, kiedy inwestycja ta zostanie zaplanowana w sposób niewpisujący się w dotychczasowy krajobraz, może go zakłócić. Dodatkowo, urządzenia i maszyny wykorzystywane do realizacji tego zadania krótkotrwale będą zakłócały obecny krajobraz, lecz zostaną one od razu usunięte po zakończeniu prac.</p>

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na krajobraz
9.	Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w zakresie edukacji producentów rolnych w tematyce gospodarowania wodami	Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w zakresie edukacji producentów rolnych w tematyce gospodarowania wodami nie wpłynie na krajobraz. Zakres realizacji tego zadania ogranicza się do działań edukacyjnych, które nie są związane z dokonywaniem zmian w krajobrazie, przez co nie ingerują w niego.
10.	Budowa zbiornika retencyjnego na wody opadowe z dróg w miejscowości Olsztyn - poprawa bezpieczeństwa i jakości życia	Budowa zbiornika retencyjnego na wody opadowe może wpływać zarówno pozytywnie, jak i negatywnie na krajobraz, w zależności od zastosowanej architektury tego obiektu. Wygląd zbiornika retencyjnego zależy również od sposobu, w jaki jest projektowany i utrzymany. Estetyczne rozwiązania architektoniczne, roślinność wokół zbiornika czy harmonijne wkomponowanie w otoczenie mogą wpływać na poprawę walorów krajobrazowych. Jednakże, urządzenia i maszyny wykorzystywane do realizacji tego zadania krótkotrwale będą zakłócały obecny krajobraz, lecz zostaną one od razu usunięte po zakończeniu prac.
11.	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Olsztynie k/Częstochowy przy ul. Storczykowej	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków może zarówno pozytywnie, jak i negatywnie wpływać na krajobraz. Jeżeli będzie zaprojektowana zgodnie z nowoczesnymi standardami architektonicznymi, co może przyczynić się do estetycznej poprawy krajobrazu. Projektanci starają się coraz częściej uwzględniać aspekty wizualne, co może skutkować bardziej atrakcyjnym wyglądem obiektu. Jednakże, urządzenia i maszyny wykorzystywane do realizacji tego zadania krótkotrwale będą zakłócały obecny krajobraz, lecz zostaną one od razu usunięte po zakończeniu prac.
12.	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w sposób pośredni, pozytywnie wpływa na krajobraz. Zrównoważone gospodarowanie odpadami minimalizuje ryzyko ich utylizacji do środowiska zewnętrznego. Dzięki temu, realizacja tego zadania może pozytywnie wpływać na estetykę krajobrazu.
13.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Usuwanie wyrobów zawierających azbest będzie pozytywnie wpływać na krajobraz. Zakres tego zadania przyczynia się do poprawy estetyki krajobrazu.
14.	Nasadzenia roślinności	Nasadzenia roślinności pozytywnie wpływają na krajobraz. Zastosowanie zieleni wzbogaca walory krajobrazowe i poprawia estetykę danego terenu. Roślinność dodaje kolorów, tekstur i różnorodności form do krajobrazu, co sprawia, że jest bardziej atrakcyjny wizualnie. Kwiaty, drzewa i zielone obszary nadają miejscu charakter i piękno.
15.	Wyposażenie jednostek Straży Pożarnej	Wyposażenie jednostek Straży Pożarnej nie będzie wpływać na krajobraz. Zakres tego zadania nie przyczynia się do ingerencji w estetykę i walory krajobrazu.

Źródło: Opracowanie własne

7.11. Oddziaływanie na klimat

W zakresie oddziaływania na klimat może wystąpić krótkookresowy wzrost zapylenia powietrza oraz emisja spalin w trakcie prac specjalistycznego sprzętu, co niekorzystnie wpłynie na klimat w trakcie prowadzonych prac. Należy jednak zauważyć, że są to skutki niemożliwe do uniknięcia, natomiast efekty realizowanych zadań w długiej perspektywie mają na celu ochronę środowiska oraz ograniczenie i łagodzenie zmian klimatycznych.

Tabela 24. Wpływ realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na klimat

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na klimat
1.	Wymiana nieekologicznych źródeł ciepła	Wymiana nieekologicznych źródeł ciepła wpływa pozytywnie na klimat. Realizacja tego zadania przyczynia się do zmniejszenia emisji dwutlenku węgla oraz innych substancji szkodliwych, które przyczyniają się do niekorzystnych zmian i pogorszenia klimatu. W związku z powyższym, zadanie to będzie miało pozytywny wpływ na klimat.
2.	Wymiana systemów grzewczych w budynkach gminnych (pompy ciepła)	Wymiana systemów grzewczych w budynkach gminnych na pompy ciepła wpływa pozytywnie na klimat, ponieważ wykorzystywanie tego typu rozwiązań emituje mniej szkodliwych substancji do atmosfery. W związku z tym, nowe systemy grzewcze będą emitowały mniej zanieczyszczeń, przez co stan klimatu nie ulegnie pogorszeniu.
3.	Montaż instalacji odnawialnych źródeł ciepła	Montaż instalacji odnawialnych źródeł ciepła pozytywnie wpływa na klimat. Wykorzystywanie źródeł ciepła, takich jak piece na paliwo węglowe emituje dużą ilość zanieczyszczeń, w tym dwutlenku węgla, które wpływa na niekorzystne zmiany klimatyczne. Zastosowanie odnawialnych źródeł ciepła które będą emitowały mniej zanieczyszczeń przyczyni się do zmniejszenia ryzyka występowania zmian klimatycznych.
4.	Budowa ścieżek rowerowych Budowa ścieżki rowerowej od Parkingu Sokole Góry do Biskupic Budowa ścieżki rowerowej na trasie Srocko – Kusięta - Olsztyn	Budowa ścieżek rowerowych pośrednio pozytywnie na klimat. Promowanie korzystania z rowerów jako środka transportu sprawia, że mniej osób będzie korzystało z pojazdów silnikowych, co oznacza mniejszą emisję gazów cieplarnianych do atmosfery. W związku z powyższym, realizacja tego zadania przyczyni się do zmniejszenia ryzyka występowania zmian klimatycznych. Jednakże realizacja tego zadania może mieć także krótkotrwale negatywny wpływ na klimat poprzez chwilowo zwiększoną emisję zanieczyszczeń. Podczas robót powstawać mogą pyły, a także odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na klimat.
5.	Budowa drogi gminnej w miejscowości Kusięta Budowa drogi na wzgórzu Biakło Budowa drogi gminnej w Turowie Budowa drogi przebiegającej przez działki nr 59 i 187 w Krasawie Budowa przedłużenia ul. Granicznej w Bukownie Budowa przedłużenia przy łączniku ulic Kościelnej i Zrębskiej Budowa dróg w ramach tzw. Przedziału w Biskupicach Budowa drogi przebiegającej przez działkę nr 51 w Skrajnicy Budowa drogi gminnej w Turowie Budowa drogi gminnej do „Geotermii” w Olsztynie Budowa drogi gminnej na odcinku Biskupice – gmina Olsztyn do Choroń – gmina Poraj Budowa dróg gminnych w celu skomunikowania nowego osiedla w miejscowości Olsztyn z centrum i drogami wyższej kategorii	Budowa drogi może wpłynąć pośrednio pozytywnie na klimat. Wzrost dostępności infrastruktury drogowej przyczyni się do upłynnienia ruchu, co z kolei zmniejsza emisję spalin, a zarazem zmniejsza ryzyko pogorszenia się klimatu. Jednakże realizacja tego zadania może mieć także krótkotrwale negatywny wpływ na klimat poprzez chwilowo zwiększoną emisję zanieczyszczeń. Podczas robót powstawać mogą pyły, a także odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na klimat.
6.	Modernizacja ul. Bukowej w Olsztynie Modernizacja ul. Granitowej w Zrębicach Modernizacja ul. Akacjowej w Turowie Modernizacja ul. Topolowej w Turowie	Modernizacja dróg może wpływać zarówno pozytywnie, jak i negatywnie na klimat. Zastosowanie nowoczesnych i bardziej ekologicznych asfaltów czy innych materiałów o niskiej emisji lotnych związków organicznych może ograniczyć negatywny wpływ na klimat. Jednakże sam proces modernizacji dróg może generować krótkotrwale emisje zanieczyszczeń, takich jak pyły,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na klimat
	<p>Modernizacja ul. Polnej w Zrębicach Modernizacja ul. Bukowskiej w Zrębicach Modernizacja ul. Jurajskiej w Zrębicach Modernizacja ulic Strażackiej, Cichej, Krótkiej i Ks. Kuźmińskiego w Zrębicach Modernizacja łącznika przy ulicach Krótkiej i Lawendowej Modernizacja ul. Polnej w Biskupicach Modernizacja ul. Słonecznej w Biskupicach Modernizacja ul. Kochanowskiego w Olsztynie Modernizacja ul. Prostopadłej w Olsztynie Modernizacja ul. Combika w Olsztynie Modernizacja ul. Konopnickiej i ul. Mickiewicza w Olsztynie Modernizacja ul. Kartowatej Sosny w Olsztynie Modernizacja ul. Olsztyńskiej w Biskupicach</p>	<p>tlenki azotu i lotne związki organiczne. Emisje te mogą wynikać z ruchu maszyn budowlanych, transportu ciężkiego i procesów budowlanych.</p> <p>Negatywne oddziaływanie będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac modernizacyjnych. Podczas robót powstawać mogą pyły, a także odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na klimat.</p>
7.	<p>Budowa chodnika wzdłuż ul. Chorońskiej w Biskupicach Budowa chodnika wzdłuż ul. Krótkiej i ul. Zrębskiej w Biskupicach</p>	<p>Budowa chodnika może w sposób krótkotrwale negatywny i pośrednio pozytywny oddziaływać na klimat. Wykorzystywanie wybudowanych chodników przyczyni się do zmniejszenia emisji spalin wytwarzanych przez pojazdy silnikowe. W związku z tym mniejsza ilość zanieczyszczeń zostanie uwalniana do powietrza, co przyczyni się do poprawy jego jakości. Jednakże sam proces budowy chodników może generować krótkotrwale emisje zanieczyszczeń, takich jak pyły, tlenki azotu i lotne związki organiczne. Emisje te mogą wynikać z ruchu maszyn budowlanych, transportu ciężkiego i procesów budowlanych.</p> <p>Negatywne oddziaływanie będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac modernizacyjnych. Podczas robót powstawać mogą pyły, a także odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na klimat.</p>
8.	<p>Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie (Odrzykoń)</p>	<p>Budowa centrum przesiadkowego może mieć krótkotrwale negatywny i pośrednio pozytywny wpływ na klimat. Centrum przesiadkowe może skłonić ludzi do korzystania z transportu publicznego zamiast indywidualnych pojazdów, co z kolei może przyczynić się do redukcji emisji z pojazdów i zmniejszenia ryzyka występowania zmian klimatycznych. Jednakże sam proces budowy centrum przesiadkowego może generować krótkotrwale emisje zanieczyszczeń, takich jak pyły, tlenki azotu i lotne związki organiczne. Emisje te mogą wynikać z ruchu maszyn budowlanych, transportu ciężkiego i procesów budowlanych.</p> <p>Negatywne oddziaływanie na różnorodność jeśli powstanie, będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac modernizacyjnych. Podczas robót powstawać mogą pyły, a także odpady budowlane, jednakże po zakończonych pracach te niedogodności zostaną wygaszone i nie będą miały wpływu na klimat.</p>
9.	<p>Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w zakresie edukacji producentów rolnych w tematyce gospodarowania wodami</p>	<p>Realizacja tego zadania nie wpłynie w żaden sposób na klimat. Zakres jego działania obejmuje współpracę edukacyjną w tematyce gospodarowania wodami, a więc zadanie to nie będzie oddziaływało na klimat.</p>
10.	<p>Budowa zbiornika retencyjnego na wody opadowe z dróg w miejscowości Olsztyn - poprawa bezpieczeństwa i jakości życia</p>	<p>Realizacja tego zadania pozytywnie wpłynie na klimat. Poprawi funkcjonowanie kanalizacji deszczowej w Olsztynie i tym samym pozwoli na dostosowanie się do zmian klimatu, zwiększenie odporności na klęski żywiołowe, w szczególności katastrofy naturalne.</p>
11.	<p>Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków zlokalizowanej</p>	<p>Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków może mieć zarówno pozytywny, jak i negatywny wpływ na klimat. Rozbudowa oczyszczalni często wiąże się z większą ilością osadów ściekowych, które muszą być odpowiednio utylizowane. Przy zastosowaniu lepszych technologii, emisja</p>

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na klimat
	w Olsztynie k/Częstochowy przy ul. Storczykowej	zanieczyszczeń z tych osadów do atmosfery ulega zmniejszeniu, przez co wpływa na zmniejszenie ryzyka występowania zmian klimatu. Jednakże, proces budowy nowych instalacji lub rozbudowy oczyszczalni ścieków może generować emisje zanieczyszczeń, takich jak pyły, tlenki azotu czy inne substancje, zwłaszcza jeśli prace obejmują użycie maszyn budowlanych i pojazdów transportowych, co krótkotrwale negatywnie może oddziaływać na klimat.
12.	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych wpływa pozytywnie na klimat, ponieważ dzięki mniejszej ilości odpadów gromadzonych na składowiskach minimalizowana jest emisja substancji szkodliwych do atmosfery.
13.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Prawidłowa utylizacja wyrobów zawierających azbest korzystnie wpływa na klimat. W związku z tym, że azbest emituje do powietrza liczne zanieczyszczenia, realizacja tego zadania przyczynia się do zmniejszenia ryzyka występowania negatywnych zmian klimatycznych.
14.	Nasadenia roślinności	Nasadenia roślinności zapewniają pozytywny wpływ na atmosferę. Rośliny, podczas fotosyntezy, pobierają dwutlenek węgla z atmosfery i wytwarzają tlen. Ten proces znacząco przyczynia się do utrzymania odpowiedniego poziomu tlenu w atmosferze. Ponadto, mogą one pochłaniać zanieczyszczenia powietrza, takie jak pyłki, kurz, a także niektóre szkodliwe substancje chemiczne. Liście roślin mogą działać jak naturalne filtry, redukując ilość unoszących się w powietrzu cząstek i zanieczyszczeń. W związku z tym, rośliny odbierają dwutlenek węgla z powietrza, przez co przyczyniają się do zmniejszenia ryzyka wystąpienia niekorzystnych zmian klimatycznych.
15.	Wyposażenie jednostek Straży Pożarnej	Wyposażenie jednostek Straży Pożarnej zapewnia szybką interwencję w przypadku wystąpienia zagrożenia środowiska, a co za tym idzie ma wpływ na ochronę klimatu.

Źródło: Opracowanie własne

7.12. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Realizacja części z wyznaczonych zadań wpłynie w sposób pozytywny na zachowanie zasobów naturalnych.

Tabela 25. Wpływ realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na zasoby naturalne

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na zasoby naturalne
1.	Wymiana nieekologicznych źródeł ciepła	Wymiana nieekologicznych źródeł ciepła wpłynie pozytywnie na zachowanie zasobów naturalnych. Wymiana źródeł ciepła z pieców na węgiel czy też olej opałowy zapewni ograniczenie konieczności wydobycia tych surowców, przez co ich zasób nie zmniejsza się.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na zasoby naturalne
2.	Wymiana systemów grzewczych w budynkach gminnych (pompy ciepła)	Wymiana systemów grzewczych na pompy ciepła wpłynie pozytywnie na zachowanie zasobów naturalnych. Wymiana źródeł ciepła z pieców na węgiel czy też olej opałowy zapewnia ograniczenie konieczności wydobycia tych surowców, przez co ich zasób nie zmniejsza się.
3.	Montaż instalacji odnawialnych źródeł ciepła	Montaż instalacji odnawialnych źródeł ciepła wpłynie pozytywnie na zachowanie zasobów naturalnych. Wymiana źródeł ciepła z pieców na węgiel czy też olej opałowy zapewnia ograniczenie konieczności wydobycia tych surowców, przez co ich zasób nie zmniejsza się.
4.	Budowa ścieżek rowerowych Budowa ścieżki rowerowej od Parkingu Sokole Góry do Biskupic Budowa ścieżki rowerowej na trasie Srocko – Kusięta - Olsztyn	Budowa ścieżek rowerowych nie będzie wpływać na zasoby naturalne. Zakres tego zadania nie przyczynia się do ograniczenia zasobów naturalnych.
5.	Budowa drogi gminnej w miejscowości Kusięta Budowa drogi na wzgórzu Biakło Budowa drogi gminnej w Turowie Budowa drogi przebiegającej przez działki nr 59 i 187 w Krasawie Budowa przedłużenia ul. Granicznej w Bukownie Budowa przedłużenia przy łączniku ulic Kościelnej i Zrębskiej Budowa dróg w ramach tzw. Przedziału w Biskupicach Budowa drogi przebiegającej przez działkę nr 51 w Skrajnicy Budowa drogi gminnej w Turowie Budowa drogi gminnej do „Geotermii” w Olsztynie Budowa drogi gminnej na odcinku Biskupice – gmina Olsztyn do Choroń – gmina Poraj Budowa dróg gminnych w celu skomunikowania nowego osiedla w miejscowości Olsztyn z centrum i drogami wyższej kategorii	Budowa dróg nie będzie wpływać na zasoby naturalne. Zakres tego zadania nie przyczynia się do ograniczenia zasobów naturalnych.
6.	Modernizacja ul. Bukowej w Olsztynie Modernizacja ul. Granitowej w Zrębicach Modernizacja ul. Akacyjowej w Turowie Modernizacja ul. Topolowej w Turowie Modernizacja ul. Polnej w Zrębicach Modernizacja ul. Bukowskiej w Zrębicach Modernizacja ul. Jurajskiej w Zrębicach Modernizacja ulic Strażackiej, Cichej, Krótkiej i Ks. Kuźmińskiego w Zrębicach Modernizacja łącznika przy ulicach Krótkiej i Lawendowej Modernizacja ul. Polnej w Biskupicach Modernizacja ul. Słonecznej w Biskupicach Modernizacja ul. Kochanowskiego w Olsztynie Modernizacja ul. Prostopadłej w Olsztynie Modernizacja ul. Combika w Olsztynie	Modernizacja dróg nie będzie wpływać na zasoby naturalne. Zakres tego zadania ogranicza się do istniejącej już infrastruktury i nie przyczynia się do ograniczenia zasobów naturalnych.

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na zasoby naturalne
	Modernizacja ul. Konopnickiej i ul. Mickiewicza w Olsztynie Modernizacja ul. Karłowatej Sosny w Olsztynie Modernizacja ul. Olsztyńskiej w Biskupicach	
7.	Budowa chodnika wzdłuż ul. Chorońskiej w Biskupicach Budowa chodnika wzdłuż ul. Krótkiej i ul. Zrębskiej w Biskupicach	Budowa chodników nie będzie wpływać na zasoby naturalne. Zakres tego zadania nie przyczynia się do ograniczenia zasobów naturalnych.
8.	Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie (Odrzykoń)	Budowa centrum przesiadkowego nie będzie wpływać na zasoby naturalne. Zakres tego zadania nie przyczynia się do ograniczenia zasobów naturalnych.
9.	Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w zakresie edukacji producentów rolnych w tematyce gospodarowania wodami	Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w zakresie nie będzie wpływać na zasoby naturalne. Zakres tego zadania nie przyczynia się do ograniczenia zasobów naturalnych.
10.	Budowa zbiornika retencyjnego na wody opadowe z dróg w miejscowości Olsztyn - poprawa bezpieczeństwa i jakości życia	Budowa zbiornika retencyjnego na wody opadowe z dróg w zakresie nie będzie wpływać na zasoby naturalne. Zakres tego zadania nie przyczynia się do ograniczenia zasobów naturalnych.
11.	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Olsztynie k/Częstochowy przy ul. Storczykowej	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków nie będzie wpływać na zasoby naturalne. Zakres tego zadania nie przyczynia się do ograniczenia zasobów naturalnych.
12.	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych nie będzie wpływać na zasoby naturalne. Zakres tego zadania nie przyczynia się do ograniczenia zasobów naturalnych.
13.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Usuwanie wyrobów zawierających azbest nie będzie wpływać na zasoby naturalne. Zakres tego zadania nie przyczynia się do ograniczenia zasobów naturalnych.
14.	Nasadenia roślinności	Nasadenia roślinności nie będą wpływać na zasoby naturalne. Zakres tego zadania nie przyczynia się do ograniczenia zasobów naturalnych.
15.	Wyposażenie jednostek Straży Pożarnej	Wyposażenie jednostek Straży Pożarnej nie będzie wpływać na zasoby naturalne. Zakres tego zadania nie przyczynia się do ograniczenia zasobów naturalnych.

Źródło: Opracowanie własne

7.13. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne²⁹

Niewielkie oddziaływania mogą wystąpić na etapie prac remontowych i montażowych bezpośrednio prowadzonych przy obiektach cennych kulturowo, tj. zabytków w zakresie wystąpienia ewentualnych drgań, czy wibracji podczas wykonywania prac budowlanych spowodowanych wykorzystaniem urządzeń i maszyn. Jednakże elementy te zostaną zabezpieczone w odpowiedni sposób, by zminimalizować ryzyko oddziaływania na nie.

²⁹ Dobro materialne – jest tym wszystkim, co dany człowiek może gromadzić wokół siebie tworząc własne środowisko materialne (na podstawie definicji przytoczonej w Prognozie oddziaływania na środowisko dla Polityki ekologicznej państwa 2030 – Strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej, str. 115).

Tabela 26. Wpływ realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na zabytki i dobra materialne

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na zabytki i dobra materialne
1.	Wymiana nieekologicznych źródeł ciepła	Wymiana nieekologicznych źródeł ciepła nie wpływa na zabytki i dobra materialne, ponieważ zakres tego działania ma miejsce wewnątrz budynków, co nie stwarza zagrożenia dla nich.
2.	Wymiana systemów grzewczych w budynkach gminnych (pompy ciepła)	Wymiana systemów grzewczych w budynkach gminnych nie wpływa na zabytki i dobra materialne, ponieważ zakres tego działania ma miejsce wewnątrz budynków, co nie stwarza zagrożenia dla nich.
3.	Montaż instalacji odnawialnych źródeł ciepła	Montaż instalacji odnawialnych źródeł ciepła nie wpływa na zabytki i dobra materialne, ponieważ zakres tego działania ogranicza się w głównej mierze do obiektów już istniejących lub do obszarów wokół. Jeżeli wystąpi konieczność montażu instalacji w pobliżu zabytku lub dobra materialnego, zostaną one zabezpieczone w odpowiedni sposób.
4.	Budowa ścieżek rowerowych Budowa ścieżki rowerowej od Parkingu Sokole Góry do Biskupic Budowa ścieżki rowerowej na trasie Srocko – Kusiecia - Olsztyn	Budowa ścieżek rowerowych nie wpłynie lub może krótkotrwale negatywnie wpływać na zabytki i dobra materialne podczas prac budowlanych. Wykorzystywanie urządzeń i maszyn może powodować drgania, przez co może dojść do ich uszkodzeń. Jednakże podczas realizacji zadania przewiduje się zakres działań obejmujących zabezpieczenie tychże elementów. Negatywne oddziaływanie na zabytki i dobra materialne jeśli powstanie, będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac modernizacyjnych.
5.	Budowa drogi gminnej w miejscowości Kusiecia Budowa drogi na wzgórzu Biakło Budowa drogi gminnej w Turowie Budowa drogi przebiegającej przez działki nr 59 i 187 w Krasawie Budowa przedłużenia ul. Granicznej w Bukownie Budowa przedłużenia przy łączniku ulic Kościelnej i Zrębskiej Budowa dróg w ramach tzw. Przedziału w Biskupicach Budowa drogi przebiegającej przez działkę nr 51 w Skrajnicy Budowa drogi gminnej w Turowie Budowa drogi gminnej do „Geotermii” w Olsztynie Budowa drogi gminnej na odcinku Biskupice – gmina Olsztyn do Choroń – gmina Poraj Budowa dróg gminnych w celu skomunikowania nowego osiedla w miejscowości Olsztyn z centrum i drogami wyższej kategorii	Budowa ścieżki rowerowej nie wpłynie lub może krótkotrwale negatywnie wpływać na zabytki i dobra materialne podczas prac budowlanych. Wykorzystywanie urządzeń i maszyn może powodować drgania, przez co może dojść do ich uszkodzeń. Jednakże podczas realizacji zadania przewiduje się zakres działań obejmujących zabezpieczenie tychże elementów. Negatywne oddziaływanie na zabytki i dobra materialne jeśli powstanie, będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac modernizacyjnych.
6.	Modernizacja ul. Bukowej w Olsztynie Modernizacja ul. Granitowej w Zrębicach Modernizacja ul. Akacjowej w Turowie Modernizacja ul. Topolowej w Turowie Modernizacja ul. Polnej w Zrębicach Modernizacja ul. Bukowskiej w Zrębicach Modernizacja ul. Jurajskiej w Zrębicach	Modernizacja dróg nie wpłynie lub może krótkotrwale negatywnie wpływać na zabytki i dobra materialne podczas prac modernizacyjnych. Wykorzystywanie urządzeń i maszyn może powodować drgania, przez co może dojść do ich uszkodzeń. Jednakże podczas realizacji zadania przewiduje się zakres działań obejmujących zabezpieczenie tychże elementów. Negatywne oddziaływanie na zabytki i dobra materialne jeśli powstanie, będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac modernizacyjnych.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na zabytki i dobra materialne
	<p>Modernizacja ulic Strażackiej, Cichej, Krótkiej i Ks. Kuźmińskiego w Zrębicach</p> <p>Modernizacja łącznika przy ulicach Krótkiej i Lawendowej</p> <p>Modernizacja ul. Polnej w Biskupicach</p> <p>Modernizacja ul. Słonecznej w Biskupicach</p> <p>Modernizacja ul. Kochanowskiego w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Prostopadłej w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Combika w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Konopnickiej i ul. Mickiewicza w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Karłowatej Sosny w Olsztynie</p> <p>Modernizacja ul. Olsztyńskiej w Biskupicach</p>	
7.	<p>Budowa chodnika wzdłuż ul. Chorońskiej w Biskupicach</p> <p>Budowa chodnika wzdłuż ul. Krótkiej i ul. Zrębskiej w Biskupicach</p>	<p>Budowa chodników nie wpłynie lub może krótkotrwale negatywnie wpływać na zabytki i dobra materialne podczas prac budowlanych. Wykorzystywanie urządzeń i maszyn może powodować drgania, przez co może dojść do ich uszkodzeń. Jednakże podczas realizacji zadania przewiduje się zakres działań obejmujących zabezpieczenie tychże elementów.</p> <p>Negatywne oddziaływanie na zabytki i dobra materialne jeśli powstanie, będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac modernizacyjnych.</p>
8.	<p>Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie</p> <p>Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie (Odrzykoń)</p>	<p>Budowa centrum przesiadkowego nie wpłynie lub może krótkotrwale negatywnie wpływać na zabytki i dobra materialne podczas prac budowlanych. Zastosowanie odpowiednich odległości planowanej inwestycji od zabytków i dóbr kultury zapewni nienaruszenie ich. Podczas realizacji zadania przewiduje się zakres działań obejmujących zabezpieczenie tychże elementów.</p> <p>Negatywne oddziaływanie na zabytki i dobra materialne jeśli powstanie, będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac modernizacyjnych.</p>
9.	<p>Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w zakresie edukacji producentów rolnych w tematyce gospodarowania wodami</p>	<p>Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w zakresie edukacji producentów rolnych w tematyce gospodarowania wodami nie wpływa na zabytki i dobra materialne. Zakres działań tego zadania ogranicza się do edukacji, która nie wpływa na dewastację tych elementów.</p>
10.	<p>Budowa zbiornika retencyjnego na wody opadowe z dróg w miejscowości Olsztyn - poprawa bezpieczeństwa i jakości życia</p>	<p>Budowa zbiornika retencyjnego nie wpłynie lub może krótkotrwale negatywnie wpływać na zabytki i dobra materialne podczas prac budowlanych. Zastosowanie odpowiednich odległości planowanej inwestycji od zabytków i dóbr kultury zapewni nienaruszenie ich. Podczas realizacji zadania przewiduje się zakres działań obejmujących zabezpieczenie tychże elementów.</p> <p>Negatywne oddziaływanie na zabytki i dobra materialne jeśli powstanie, będzie chwilowe i całkowicie odwracalne, powstające jedynie w momencie prowadzonych prac modernizacyjnych.</p>
11.	<p>Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Olsztynie k/Częstochowy przy ul. Storczykowej</p>	<p>Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków nie wpłynie na zabytki i dobra materialne. Zakres działań w ramach tego zadania w głównej mierze dotyczy infrastruktury już istniejącej lub jej rozbudowy. Przedmiotowa oczyszczalnia ścieków została zlokalizowana w odpowiedniej odległości od zabytków i dóbr materialnych, więc realizacja tego nie wpłynie na ich zniszczenie. Podczas realizacji zadania przewiduje się zakres działań obejmujących zabezpieczenie tychże elementów.</p>
12.	<p>Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych</p>	<p>Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych nie wpłynie na zabytki i dobra materialne. Zakres działań w ramach tego zadania nie przyczynia się do możliwego zniszczenia tych elementów.</p>

L.p.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na zabytki i dobra materialne
13.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Usuwanie wyrobów zawierających azbest nie wpłynie na zabytki i dobra materialne. Zakres działań w ramach tego zadania nie przyczynia się możliwości zniszczenia tych elementów.
14.	Nasadenia roślinności	Nasadenia roślinności mogą pozytywnie wpłynąć na zabytki i dobra materialne. Realizacja tego zadania może przyczynić się do poprawy walorów estetycznych w ich pobliżu.
15.	Wyposażenie jednostek Straży Pożarnej	Wyposażenie jednostek Straży Pożarnej w sposób pośredni pozytywnie wpływa na zabytki i dobra materialne. Odpowiednie wyposażenie zapewnia szybką ingerencję w przypadku zagrożenia związanego z dewastacją zabytków i dóbr materialnych.

Źródło: Opracowanie własne

7.14. Wpływ na środowisko realizacji zadań monitorowanych

Celem zadań monitorowanych jest zbieranie, analizowanie i udostępnianie danych o środowisku i zachodzących w nim zmian, w sposób zapewniający zwiększenie efektywności zaplanowanej polityki środowiskowej. Zadania te pozwolą:

- ocenić aktualny stan środowiska,
- zidentyfikować obszary problemowe,
- ocenić rozbieżności pomiędzy założonymi celami, a obecnym stanem.

W ramach monitoringu prowadzone są stałe obserwacje poszczególnych komponentów środowiska, dzięki którym można ocenić i w razie potrzeby podjąć kroki zmierzające do poprawy stanu środowiska naturalnego na terenie miasta i gminy.

7.15. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Zgodnie z zapisami ustawy Prawo ochrony środowiska oraz ustaleniami Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz.U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1110), oddziaływanie transgraniczne definiowane jest jako „jakiegokolwiek oddziaływanie, niemające wyłącznie charakteru globalnego, na terenie podlegającym jurysdykcji Strony, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie podlegającym jurysdykcji innej Strony; przy czym „oddziaływanie” oznacza jakiegokolwiek skutek planowanej działalności dla środowiska z uwzględnieniem: zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, flory, fauny, gleby, powietrza, wody, klimatu, krajobrazu i pomników historii lub innych budowli albo wzajemnych oddziaływań między tymi czynnikami; obejmuje ono również skutki dla dziedzictwa kultury lub dla warunków społeczno-gospodarczych spowodowane zmianami tych czynników”.

Wobec powyższego, ze względu na lokalny charakter działań oraz zasięg przestrzenny obszaru objętego Programem (w tym wielkość oddziaływania zaplanowanych przedsięwzięć), skutki realizacji jego założeń nie będą miały znaczenia transgranicznego.

8. Edukacja ekologiczna

Zgodnie z przepisem art. 77 z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 poz. 2556 ze zm.) problematykę ochrony środowiska uwzględnia się w podstawach programowych kształcenia ogólnego dla wszystkich typów szkół. Obowiązkiem tym ustawodawca objął również organizatorów kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych i środki masowego przekazu, które są obowiązane kształtować pozytywny stosunek społeczeństwa do ochrony środowiska oraz popularyzować zasady tej ochrony w publikacjach i audycjach. Konstytucyjnych podstaw dla realizacji edukacji ekologicznej należy upatrywać w zasadzie zrównoważonego rozwoju (art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483) oraz w generalnym obowiązku każdego obywatela do dbałości o stan środowiska, oraz odpowiedzialności za spowodowane przez siebie jego pogorszenie określone w art. 86 Konstytucji RP.

Aktualnie edukacja ekologiczna na terenie miasta i gminy Olsztyn prowadzona jest przede wszystkim w formalnym systemie kształcenia. W szkołach przeprowadzane są m.in.: kampanie ekologiczne, konkursy ekologiczne, pogadanki dot. ochrony ptaków, pogadanki dot. zbiórki i utylizacji odpadów, zajęcia plenerowe.

Proponowane zadania w zakresie edukacji ekologicznej to:

- edukacja lokalnej społeczności z zakresu efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii,
- prowadzenie kampanii informacyjno–promocyjnej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej oraz wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej budynków, promowanie atrakcyjności transportu publicznego, pieszego i rowerowego,
- działania zmierzające do różnicowania rolnictwa w kierunku rolnictwa ekologicznego,
- edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i negatywnych skutków promieniowania elektromagnetycznego,
- edukacja mieszkańców w zakresie racjonalnego korzystania z zasobów wodnych,
- prowadzenie akcji edukacyjno–informacyjnych w zakresie właściwego postępowania z odpadami oraz ograniczenia ich powstawania,
- edukacja mieszkańców w zakresie właściwego zachowania się w sytuacji wystąpienia nadzwyczajnego zagrożenia.
- promowanie ochrony środowiska przyrodniczego na terenie miasta i gminy,
- działania zmierzające do różnicowania rolnictwa w kierunku rolnictwa ekologicznego.

9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Programu

Zadania ujęte w Programie wpływają na:

- poprawę jakości powietrza atmosferycznego poprzez zmniejszenie emisji CO₂, wzrost efektywności energetycznej oraz zwiększenie wykorzystywania OZE,
- poprawę klimatu akustycznego poprzez zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym,
- ochronę jakości wód poprzez zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi,
- poprawę funkcjonowania gospodarki wodnej i kanalizacyjnej poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury wodno-ściekowej,
- zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami poprzez racjonalne gospodarowanie odpadami,
- zachowanie i ochronę walorów przyrodniczych poprzez rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących w dobrym stanie,
- minimalizację możliwości wystąpienia poważnych awarii poprzez ochronę przed poważnymi awariami oraz zagrożeniami naturalnymi.

Wpływ na środowisko zadań przewidzianych do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 będzie stosunkowo niewielki i będzie ograniczał się do etapu budowy. Ponadto planowane inwestycje bazują na tzw. „istniejącym śladzie”, tzn. zakłada się przebudowę lub remont już istniejących obiektów, nie ingerując w nowe, cenne przyrodniczo obszary. Nowa infrastruktura będzie realizowana poza miejscami występowania gatunków chronionych oraz nie wiąże się z koniecznością wycinki drzew ani krzewów. Zadania będą zlokalizowane na terenach już przekształconych, gdzie występuje zabudowa mieszkalna lub w sąsiedztwie pól uprawnych. Ponadto po zakończeniu realizacji teren robót ziemnych zostanie uporządkowany i przywrócony do stanu sprzed inwestycji. W związku z tym, nie przewiduje się konieczności przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej.

Działania mające na celu zapobieganie lub ograniczenie oddziaływań poszczególnych zadań na środowisko przedstawiono w rozdziale 7. W poniższej tabeli zaprezentowano zbiorczo środki łagodzące i zalecenia, które należy wziąć pod uwagę przy realizacji większości z planowanych zadań.

Tabela 27. Proponowane środki i zalecenia łagodzące niekorzystne oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji Programu

Element środowiska przyrodniczego	Środki łagodzące/zalecenia
<p>Powietrze i klimat</p>	<p>Wpływ przedsięwzięć na jakość powietrza związany z etapem realizacji inwestycji (pracami budowlanymi) można ograniczyć przez zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót, a w szczególności przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> — systematyczne sprzątanie placów budowy, — zraszanie wodą placów budowy (zależnie od potrzeb), — ograniczenie do minimum czasu pracy silników spalinowych maszyn i samochodów budowy na biegu jałowym, — uważne ładowanie materiałów sypkich na samochody (niesypanie na nadkola i inne części pojazdu), — przykrywanie plandekami skrzyń ładunkowych samochodów transportujących materiały sypkie (dotyczy też ziemi z wykopów), — ograniczenie prędkości jazdy pojazdów samochodowych w rejonie budowy. <p>Ważną kwestią, mającą wpływ na poziom emisji zanieczyszczeń do powietrza, jest również dobra organizacja dojazdów do placu budowy oraz utrzymanie płynności ruchu. Właściwe rozwiązania w tym zakresie pozwolą na znaczne zmniejszenie emisji ze środków transportu. Ponadto należy monitorować właściwe wykorzystanie maszyn i urządzeń pracujących na budowie.</p>
<p>Wody</p>	<p>Aby zapobiec przedostawaniu się nieoczyszczonych ścieków bytowych do wód, zaleca się stosowanie instalacji pozwalających na odprowadzanie ścieków bytowych oraz ich oczyszczanie. Powstające ścieki bytowe przed wprowadzeniem do środowiska należy oczyszczać do wymaganych prawem parametrów.</p> <p>Należy badać jakość wód przepływających przez separatory w celu sprawdzenia ich sprawności. Należy prowadzić badania jakości zrzucanych wód opadowych w oparciu o obowiązujące warunki, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.</p> <p>Należy kontrolować szczelność zbiorników paliw płynnych pojazdów stosowanych w czasie prac budowlanych, aby nie dopuścić do skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi.</p> <p>Należy zapewnić dostęp do przenośnych toalet pracownikom budowy oraz regularnie opróżniać toalety z wykorzystaniem samochodów serwisowo-aseniczacyjnych wyposażonych w odpowiednie akcesoria.</p> <p>Magazynowane na placach budowy substancje, materiały oraz odpady należy zabezpieczyć przed możliwością kontaktu z wodami opadowymi tak, aby nie dopuścić do skażenia środowiska gruntowo-wodnego w wyniku wymywania z nich substancji toksycznych.</p>
<p>Gleby</p>	<p>Należy kontrolować szczelność zbiorników paliw płynnych, aby nie dopuścić do skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi. Magazynowane substancje, materiały oraz odpady należy zabezpieczyć przed możliwością kontaktu z wodami opadowymi tak, aby nie dopuścić do skażenia gruntu w wyniku wymywania z nich substancji toksycznych. Po zakończeniu realizacji inwestycji należy usunąć wszystkie tymczasowe instalacje i urządzenia oraz wykonać niezbędne niwelacje powierzchni terenu.</p> <p>W miarę możliwości technicznych parkingi dla sprzętu budowlanego powinny być utwardzone i odwadniane. Umowy z wykonawcami prac budowlanych powinny zawierać klauzule o odpowiedzialności ekologicznej – należy stosować zasadę „zanieczyszczający płaci”.</p> <p>Zabiegi solenia dróg i chodników zimą powinny zostać ograniczone do niezbędnego minimum.</p> <p>Przed rozpoczęciem prac ziemnych warstwa wierzchnia gleby (humus) powinna być zebrana, a po zakończeniu prac – deponowana na powierzchni terenu.</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Element środowiska przyrodniczego	Środki łagodzące/zalecenia
	<p>Podczas realizacji zadań infrastrukturalnych przestrzegane będą zapisy art. 87a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Prace wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa, lub w obrębie korzeni, lub pędów krzewu przeprowadzane będą w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom, zabezpieczając je przed:</p> <p>uszkodzeniami mechanicznymi pni poprzez zastosowanie tymczasowych osłon, np. tkaniny jutowej, desek połączonych drutem lub grubych materiałów z trzciny lub słomy do wysokości minimalnej 2 m,</p> <p>fizycznym uszkodzeniem krzewów poprzez wygrodzenie terenu ich występowania,</p> <p>przesuszeniem odkrytych korzeni poprzez ograniczenie do niezbędnego minimum czasu prowadzenia głębokich wykopów oraz stosowanie słomianych mat zabezpieczających bryły korzeniowe przed przesuszeniem,</p> <p>mechanicznym uszkodzeniem korzeni szkieletowych poprzez ręczne prowadzenie wykopów w strefie brył korzeniowych w obrębie rzutu korony, bądź stosowanie metod bezwykopowych, przy czym prace odkrywkowe prowadzić należy w odległości minimum 1 m od pni drzew, a napotkane korzenie przyciąć na równi ze ścianą wykopu,</p> <p>zanieczyszczeniem gruntu w obrębie brył korzeniowych poprzez lokalizację miejsc postoju maszyn i tymczasowego składowania materiałów budowlanych poza obrysem koron drzew,</p> <p>mechanicznym uszkodzeniem gałęzi poprzez podwiązywanie gałęzi kolidujących z pracą pojazdów i maszyn wykorzystywanych w trakcie robót budowlanych.</p>
<p>Rośliny</p>	<p>W czasie wykonywania prac budowlanych w sąsiedztwie systemów korzeniowych należy przeprowadzać wykopy ręcznie. W przypadku konieczności odsłonięcia korzeni należy je zabezpieczyć. Należy unikać usuwania korzeni strukturalnych, zabezpieczyć środkami grzybobójczymi rany po odciętych korzeniach.</p> <p>Pnie drzew narażonych na otarcia ze strony sprzętu budowlanego należy zabezpieczyć, np. stosując odpowiednie włókniny i obudowy drewniane.</p> <p>Podczas realizacji zadań infrastrukturalnych przestrzegane będą zapisy art. 87a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Prace wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa, lub w obrębie korzeni, lub pędów krzewu przeprowadzane będą w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom, zabezpieczając je przed:</p> <p>uszkodzeniami mechanicznymi pni poprzez zastosowanie tymczasowych osłon, np. tkaniny jutowej, desek połączonych drutem lub grubych materiałów z trzciny lub słomy do wysokości minimalnej 2 m,</p> <p>fizycznym uszkodzeniem krzewów poprzez wygrodzenie terenu ich występowania,</p> <p>przesuszeniem odkrytych korzeni poprzez ograniczenie do niezbędnego minimum czasu prowadzenia głębokich wykopów oraz stosowanie słomianych mat zabezpieczających bryły korzeniowe przed przesuszeniem,</p> <p>mechanicznym uszkodzeniem korzeni szkieletowych poprzez ręczne prowadzenie wykopów w strefie brył korzeniowych w obrębie rzutu korony bądź stosowanie metod bezwykopowych, przy czym prace odkrywkowe prowadzić należy w odległości minimum 1 m od pni drzew, a napotkane korzenie przyciąć na równi ze ścianą wykopu,</p> <p>zanieczyszczeniem gruntu w obrębie brył korzeniowych poprzez lokalizację miejsc postoju maszyn i tymczasowego składowania materiałów budowlanych poza obrysem koron drzew,</p> <p>mechanicznym uszkodzeniem gałęzi poprzez podwiązywanie gałęzi kolidujących z pracą pojazdów i maszyn wykorzystywanych w trakcie robót budowlanych.</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Element środowiska przyrodniczego	Środki łagodzące/zalecenia
Zwierzęta	W celu minimalizacji niekorzystnego oddziaływania na faunę planowane prace budowlane powinny zostać przeprowadzone w możliwie najkrótszym czasie, poza okresem lęgowym ptaków. Prace należy prowadzić również poza okresem migracyjnym ptaków.
Ludzie	<p>Należy czytelnie oznakować obszary, gdzie prowadzone będą prace budowlane, aby zwiększyć poziom bezpieczeństwa ludzi podczas wykonywania tych prac.</p> <p>W celu zachowania bezpieczeństwa na terenie budowy zaleca się stosowanie sprawnego technicznie sprzętu, stałe prowadzenie nadzoru budowlanego oraz bezwzględne przestrzeganie przepisów BHP.</p> <p>W czasie trwania prac budowlanych należy zmniejszyć czas pracy maszyn budowlanych do niezbędnego minimum, aby ograniczyć emisję spalin oraz hałasu.</p>
Krajobraz, zabytki i dobra materialne	Wszystkie inwestycje powinny być zaplanowane tak, aby nie niszczyły walorów estetycznych krajobrazu. W przypadku natrafienia na przedmioty o charakterze zabytkowym należy zabezpieczyć teren znaleziska i powiadomić o tym fakcie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Źródło: Opracowanie własne

10. Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie Programu

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć charakteryzuje się pozytywnym wpływem na środowisko przyrodnicze oraz bazuje na tzw. „istniejącym śladzie” i nie wykracza na nowe obszary. W takim przypadku proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Ponadto brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych w Programie inwestycji, ponieważ skutki środowiskowe podejmowanych zadań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub też od występowania w otoczeniu tzw. obszarów wrażliwych. Trafne wskazanie rozwiązań alternatywnych jest niemożliwe również w przypadku braku pełnej dokumentacji technicznej – większość zadań zaplanowanych do realizacji nie ma opracowanej jeszcze takiej dokumentacji.

Przeprowadzając analizę wariantów poszczególnych przedsięwzięć, można porównywać ze sobą następujące elementy inwestycyjne:

- warianty lokalizacji,
- warianty konstrukcyjne i technologiczne,
- warianty organizacyjne,
- wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”.

Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe.

11. Napotkane trudności i luki w wiedzy

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 odnosi się do szerokiego spectrum zagadnień. Poziom szczegółowości prowadzonej strategicznej oceny oddziaływania jest ściśle powiązany z poziomem szczegółowości przedmiotowego Programu, w tym posiadanej wiedzy na temat zakresu poszczególnych działań w chwili opracowywania Programu. Dostępne dane techniczne opisujące planowane zadania prezentują bowiem bardzo zróżnicowany poziom szczegółowości – od projektów technicznych po ogólne koncepcje.

12. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego Programu oraz częstotliwości jej przeprowadzania – monitoring

Zgodnie z art. 18 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. z 2022 poz. 2556 ze zm.), organ wykonawczy gminy jest zobowiązany sporządzać, co dwa lata raporty z wykonania programów ochrony środowiska, które przedstawia na posiedzeniach rady miasta i gminy, a następnie przekazuje organowi wykonawczemu powiatu. Wskazane jest, by ewentualne korekty programu ochrony środowiska były wprowadzane w drodze uchwały.

Pierwszy raport z wykonania przedmiotowego Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 powinien zostać przygotowany za lata 2023-2024, następny za lata 2025-2026 itd.

W związku z powyższym podstawowe działania mające na celu kontrolę wdrażania Programu obejmują sporządzanie co dwa lata raportu oceniającego postęp wdrażania tegoż programu, którego przykładowa formuła powinna zawierać:

- ocenę efektywności wykonania zadań,
- ocenę aktualności zidentyfikowanych problemów ekologicznych oraz adekwatności podjętych działań,
- ocenę stopnia realizacji Programu w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań i przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę przyczyn ewentualnych rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę potrzeby aktualizacji Programu.

Po sporządzeniu raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030, Burmistrz Miasta i Gminy Olsztyn przedstawi efekty podjętych działań Radzie Miejskiej, a następnie przekaże do informacji raport Zarządowi Powiatu Częstochowskiego.

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które powinny zostać zweryfikowane w trakcie oceny stopnia realizacji zaplanowanych zadań.

Tabela 28. Propozycje wskaźników monitorowania celów Programu

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik		Wskaźnik monitorowania celu
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość docelowa	
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza atmosferycznego	Liczba wymienionych źródeł ciepła [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	180	Zmniejszenie zanieczyszczeń wprowadzonych do powietrza
		Liczba budynków z wymienionymi systemami grzewczymi [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	8	
		Liczba zamontowanych instalacji OZE [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	300	
		Długość wybudowanych ścieżek rowerowych [km] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	10,4	
Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego	Długość wybudowanych dróg [km] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	12,495	Zmniejszenie zagrożenia hałasem poprzez jego utrzymanie w granicach poziomu obowiązujących standardów
		Długość zmodernizowanych dróg [km] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	7,33	
		Liczba wybudowanych budynków centrum przesiadkowego [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	2	
		Długość wybudowanego chodnika [km] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	3,7	
Gospodarowanie wodami	Ochrona jakości wód	Liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	Według potrzeb	Jakość/Stan JCWP i JCWPd znajdujących się na terenie miasta i gminy
		Liczba wybudowanych zbiorników retencyjnych na wody opadowe [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	1	

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn
na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik		Wskaźnik monitorowania celu
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość docelowa	
Gospodarka wodno-ściekowa	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej	Liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	1	Wartość ładunków zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami	Stopień nieruchomości od których odbierane są odpady komunalne [%] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	100	Udział odpadów zebranych selektywnie w odpadach komunalnych ogółem Ilość zutylizowanych wyrobów azbestowych
		Ilość odpadów zawierających azbest [t] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	Spadek wartości >1 174	
Zasoby przyrodnicze	Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych	Liczba nowych nasadzeń [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	Wzrost wartości	Poprawa jakości utrzymania roślinności w dobrym stanie
Zagrożenia poważnymi awariami	Ochrona przed poważnymi awariami o zagrożeniami naturalnymi	Liczba OSP ze zmodernizowanym sprzętowieniem [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	6	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii na terenie miasta i gminy Olsztyn

Źródło: Opracowanie własne

Poza głównymi miernikami, przy ocenie skuteczności realizacji Programu, powinny być również wzięte pod uwagę wskaźniki społeczno-ekonomiczne, wskaźniki presji na środowisko i stanu środowiska oraz wskaźniki reakcji państwa i społeczeństwa.

Wskaźniki społeczno-ekonomiczne:

- poprawa stanu zdrowia mieszkańców mierzona przy pomocy takich mierników, jak: długość życia, spadek umieralności niemowląt, spadek zachorowalności,
- zmniejszenie zużycia energii, surowców i materiałów na jednostkę produkcji,
- coroczny przyrost netto miejsc pracy w wyniku realizacji przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska,
- zmniejszenie tempa przyrostu obszarów wyłączanych z rolniczego i leśnego użytkowania dla potrzeb innych sektorów produkcji i usług materialnych.

Wskaźniki stanu środowiska i zmiany presji na środowisko:

- zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód, poprawa jakości wód płynących, stojących i wód podziemnych, a szczególnie głównych zbiorników wód podziemnych, poprawa jakości wody do picia oraz spełnienie wymagań jakościowych obowiązujących w Unii Europejskiej,
- poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza (zwłaszcza zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla zdrowia i wywierających najbardziej niekorzystny wpływ na ekosystemy, przede wszystkim metali ciężkich, substancji zakwaszających, pyłów i lotnych związków organicznych),
- zmniejszenie uciążliwości hałasu, przede wszystkim hałasu komunikacyjnego,
- zmniejszenie ilości wytwarzanych i składowanych odpadów, rozszerzenie zakresu ich gospodarczego wykorzystania oraz ograniczenie zagrożeń dla środowiska ze strony odpadów niebezpiecznych,
- ograniczenie degradacji gleb, zwiększenie skali przywracania obszarów bezpośrednio lub pośrednio zdegradowanych przez działalność gospodarczą do stanu równowagi ekologicznej,
- wzrost lesistości, a także wzrost poziomu różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych,
- zmniejszenie ingerencji w krajobraz oraz kształtowanie estetycznego krajobrazu zharmonizowanego z otaczającą przyrodą.

Wskaźniki aktywności państwa i społeczeństwa:

- kompletność regulacji prawnych i tempo ich harmonizacji z prawem wspólnotowym i prawem międzynarodowym,
- zakres i efekty działań edukacyjnych oraz stopień udziału społeczeństwa w procesach decyzyjnych.

13. Konsultacje społeczne

Projekt Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko podlegają udostępnieniu społeczeństwu na okres min. 21 dni w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

14. Streszczenie w języku niespecjalistyczny

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 została wykonana z uwzględnieniem zakresu określonego w art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.) oraz zgodnie z ustaleniami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Zakres Prognozy jest zgodny z zapisami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001).

Niniejsza Prognoza podlega opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Ponadto Program wraz z prognozą podlegają udostępnieniu społeczeństwu w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Prognoza składa się z kilku zasadniczych części: informacji o zawartości Prognozy, głównych celach, jej powiązaniach z innymi dokumentami, metodach sporządzenia czy miernikach.

W Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030, dla którego sporządzono Prognozę, określonych zostało dziesięć obszarów interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze oraz zagrożenia poważnymi awariami. W obrębie określonych obszarów interwencji wyznaczono cele i kierunki działań oraz zadania wpływające na osiągnięcie założonych celów.

Miasto i Gmina Olsztyn jest gminą miejsko-wiejską o powierzchni 10 913 ha, położoną w powiecie częstochowskim, województwie śląskim. W jej skład wchodzi 12 sołectw: Olsztyn, Odrzykoń, Skrajnica, Kusięta, Turów, Bukowno, Przymiłowice, Zrębice Pierwsze, Zrębice Drugie, Krasawa, Biskupice i Biskupice Nowe. Według danych GUS w 2022 roku, miasto i gminę zamieszkiwało 8 214 osób.

W granicach miasta i gminy występują formy ochrony przyrody takie, jak:

- Rezerwat Przyrody Sokole Góry,
- Rezerwat Przyrody Zielona Góra,
- Park Krajobrazowy Orlich Gniazd,
- Obszar Natura 2000 Ostoja Olsztyńsko – Mirowska,
- Użytek ekologiczny Góry Towarne,
- 13 pomników przyrody.

Stan powietrza atmosferycznego i wód powierzchniowych na obszarze miasta i gminy jest poddawany okresowym badaniom. Monitoringiem w tym zakresie zajmuje się WIOŚ w Katowicach. Główne źródła powstawania zanieczyszczenia na powietrzu na terenie miasta i gminy stanowią: źródła punktowe i źródła liniowe. Badania powietrza w roku 2022 wykazały, że terytorium Miasta i Gminy Olsztyn znajduje się na obszarze przekroczeń wartości poziomu docelowego benzo(a)pirenu i ozonu na poziomie celu długoterminowego.

Na terenie miasta i gminy Olsztyn możliwa jest budowa głównie instalacji fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych oraz pomp ciepła. Budowa lub montaż pojedynczych instalacji w budynkach oraz na dachach budynków nie stanowi zagrożenia dla środowiska. Ewentualne zagrożenie może wystąpić dla ptaków gniazdujących w budynkach.

W przypadku realizowania zadań: termomodernizacja budynków mieszkalnych oraz montaż instalacji fotowoltaicznych na obiektach mieszkalnych, zarządca budynku powinien zlecić przeprowadzenie inwentaryzacji pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków. W razie stwierdzenia występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy, termin i sposób wykonania prac należy dostosować do ich okresów lęgowych i rozrodczych oraz okresu hibernacji.

W celu zminimalizowania wpływu na faunę i główne szlaki migracyjne, konieczne jest przeprowadzenie szczegółowych badań przed rozpoczęciem prac. Badania te powinny obejmować identyfikację gatunków występujących w korytarzu ekologicznym oraz ich szlaków migracyjnych. Należy również monitorować zmiany w zachowaniach zwierząt oraz ich populacjach w odpowiedzi na wprowadzone zmiany infrastrukturalne i rozwijane odnawialne źródła energii. W razie konieczności, powinny być wprowadzone środki ochrony, takie jak dodatkowe korytarze ekologiczne, aby umożliwić zwierzętom bezpieczną migrację.

Od dnia 17 lutego 2023 roku obowiązuje rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry. Poniżej przedstawiono jednolite części wód powierzchniowych, które obecnie wg nowego podziału znajdują się na terenie miasta i gminy: Kucelinka, Warta od Zbiornika Poraj do Cieku spod Rudnik, Ordonka, Dopływ spod Choronia, Wiercica.

W granicach miasta i gminy Olsztyn położona jest jedna jednolita część wód podziemnych GW600099.

Obszar ten jest dobrze zwodociągowany - 100% budynków podłączonych jest do sieci wodociągowej. Natomiast wymagane są działania zmierzające do rozbudowy systemu kanalizacyjnego.

Na obszarze miasta i gminy funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, który zajmuje się odbieraniem odpadów od mieszkańców i ich utylizacją. Miasto i Gmina Olsztyn prowadzi działania zmierzające do systematycznego usuwania wyrobów, zawierających azbest.

Działania wskazane w Programie i Prognozie mają na celu ograniczenie uciążliwości, czyli zjawisk wpływających w sposób negatywny na stan otaczającego środowiska, które utrudniają lub pogarszają komfort życia ludzi. Przekroczenie dopuszczalnych wartości parametrów, charakteryzujących stan środowiska (np. normy jakości powietrza), stwarza zagrożenie zdrowia ludzi lub degradacji środowiska. Instrumenty prawne nakładają na organy administracji państwowej, jak i samorządowej obowiązek kontroli, ograniczania lub eliminowania uciążliwości. Podmioty gospodarcze są zobowiązane do stosowania rozwiązań technologicznych, które spełniają wymagania ochrony środowiska.

W Prognozie przeanalizowano potencjalny wpływ wskazanych do realizacji w Programie zadań na takie aspekty środowiska, jak: obszary chronione, w tym obszary natura 2000, różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, woda, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne. W Prognozie wskazano również czy oddziaływanie może mieć wpływ negatywny, pozytywny czy neutralny na powyższe elementy.

W dokumencie dokonano oceny pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji, zakładając, że uciążliwości występujące na etapie budowy z reguły mają charakter przejściowy. Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć wywrze pozytywny wpływ na środowisko, w związku z czym proponowanie rozwiązań alternatywnych nie znajduje uzasadnienia. Należy również podkreślić przewagę pozytywnego oddziaływania realizacji Programu na środowisko.

W stosunku do każdego planowanego przedsięwzięcia przeanalizowano potencjalne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego. Wpływ zadań przewidzianych do realizacji w ramach Programu na środowisko będzie stosunkowo niewielki i w przypadku większości inwestycji będzie ograniczał się do etapu realizacji przedsięwzięcia (etapu budowy). Proponowane zadania mają w swym założeniu poprawę standardu i jakości życia mieszkańców, przy jednoczesnych działaniach ochronnych względem elementów

przyrodniczych. W związku z tym nie przewiduje się konieczności przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej. W celu zmniejszenia lub eliminacji negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze lub społeczne proponuje się podjęcie działań łagodzących.

Zakłada się, że w wyniku realizacji Programu nastąpi poprawa stanu środowiska przyrodniczego i standardu życia mieszkańców. Ograniczona zostanie emisja zanieczyszczeń do środowiska, dzięki czemu poprawie ulegnie jakość powietrza, wód i gleb, co przełoży się na podwyższenie jakości życia mieszkańców.

Wdrażanie Programu odbywać się będzie przez stałe monitorowanie uzyskiwanych efektów. Organ wykonawczy miasta i gminy Olsztyn odpowiedzialny będzie za sporządzanie i przedstawianie Radzie Miasta i Gminy Olsztyn raportu z wykonania Programu, co 2 lata. Monitoring będzie obejmował także bieżące kontrolowanie postępu działań zdefiniowanych i zaleconych w programie.

15. Spis tabel, rysunków

Tabela 1. Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030	9
Tabela 2. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi.....	10
Tabela 3. Położenie Miasta i Gminy Olsztyn według regionalizacji fizycznogeograficznej Polski	29
Tabela 4. Wynikowe klasy strefy śląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustalonych w celu ochrony zdrowia ludzi	32
Tabela 5. Wynikowe klasy strefy śląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	32
Tabela 6. Charakterystyka zlewni JCWP prowadzonych na obszarze miasta i gminy	37
Tabela 7. Klasyfikacja i ocena zlewni JCWP na terenie miasta i gminy Olsztyn	38
Tabela 8. Charakterystyka złóż kopalin położonych na terenie miasta i gminy Olsztyn.....	44
Tabela 9. Charakterystyka obszarów górniczych na terenie miasta i gminy Olsztyn	45
Tabela 10. Obszary występowania złóż na terenie miasta i gminy Olsztyn.....	46
Tabela 11. Struktura lasów na terenie miasta i gminy Olsztyn	47
Tabela 12. Pomniki przyrody na terenie miasta i gminy Olsztyn.....	53
Tabela 13. Wpływ zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na poszczególne komponenty środowiska, zdrowie i dobra materialne	58
Tabela 14. Przedmioty ochrony występujące na obszarze Natura 2000 wraz z zaplanowanymi działaniami ochronnymi.....	64
Tabela 15. Wpływ realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000	68
Tabela 16. Wpływ realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na różnorodność biologiczną.....	71
Tabela 17. Wpływ realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na ludzi	74
Tabela 18. Wpływ realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na zwierzęta	77
Tabela 19. Wpływ realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na rośliny	80
Tabela 20. Wpływ realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na wody	82
Tabela 21. Wpływ realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na powietrze	85
Tabela 22. Wpływ realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na powierzchnię ziemi	87
Tabela 23. Wpływ realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na krajobraz	90
Tabela 24. Wpływ realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na klimat	93
Tabela 25. Wpływ realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na zasoby naturalne	95
Tabela 26. Wpływ realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na zabytki i dobra materialne	98
Tabela 27. Proponowane środki i zalecenia łagodzące niekorzystne oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji Programu	103
Tabela 28. Propozycje wskaźników monitorowania celów Programu.....	108
Rysunek 1. Położenie Miasta i Gminy Olsztyn na tle powiatu częstochowskiego i województwa śląskiego	28
Rysunek 2. Zlewnie JCWP na terenie miasta i gminy Olsztyn.....	39
Rysunek 3. JCWPd na obszarze miasta i gminy Olsztyn	40
Rysunek 4. GZWP znajdujące w granicach administracyjnych miasta i gminy Olsztyn	41
Rysunek 5. Obszar miasta i gminy Olsztyn, dla którego opracowane zostały arkusze map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego.....	42
Rysunek 6. Mapa utworów przypowierzchniowych na terenie miasta i gminy Olsztyn.....	44
Rysunek 7. Mapa obszarów leśnych na terenie miasta i gminy Olsztyn.....	48
Rysunek 8. Rezerваты Przyrody znajdujące się w obrębie miasta i gminy Olsztyn	50
Rysunek 9. Park Krajobrazowy znajdujący się w obrębie miasta i gminy Olsztyn.....	51
Rysunek 10. Obszar Natura 2000 znajdujący się w obrębie miasta i gminy Olsztyn	52
Rysunek 11. Użytek ekologiczny znajdujący się w obrębie miasta i gminy Olsztyn	53

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr IV/40/24
Rady Miejskiej w Olsztynie
z dnia 12 listopada 2024 r.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Olsztyn 2023

Zamawiający:

Miasto i Gmina Olsztyn
Plac Marszałka Józefa Piłsudskiego 10
42-256 Olsztyn

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów pod kierownictwem
Karoliny Drzewieckiej – Kierownika Projektu:
Joanna Kaszubska – Konsultant
Zuzanna Ciska – Analityk

Spis treści

Wykaz skrótów	4
1. Wstęp.....	6
2. Efekty realizacji dotychczasowego programu	8
3. Ocena stanu środowiska	9
3.1 Charakterystyka miasta i gminy	9
3.1.1 Położenie administracyjne i geograficzne	9
3.1.2 Infrastruktura techniczna	11
3.2 Analiza stanu środowiska przyrodniczego miasta i gminy	13
3.2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza.....	14
3.2.2 Zagrożenia hałasem	25
3.2.3 Pola elektromagnetyczne	27
3.2.4 Gospodarowanie wodami	29
3.2.5 Gospodarka wodno-ściekowa.....	37
3.2.6 Zasoby geologiczne.....	40
3.2.7 Gleby.....	43
3.2.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	44
3.2.9 Zasoby przyrodnicze	47
3.2.10 Zagrożenia poważnymi awariami.....	58
3.3 Zagadnienia horyzontalne	59
3.3.1 Adaptacja do zmian klimatu.....	59
3.3.2 Działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska.....	61
3.3.3 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe	62
3.3.4 Monitoring środowiska	63
4. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie	64
4.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska	64
4.2 Instrumenty realizacji programu	80
5. System realizacji programu ochrony środowiska	81
5.1 Zarządzanie ochroną środowiska w mieście i gminie	81
5.2 Monitoring programu ochrony środowiska.....	82
6. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi	85
7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	102
Spis tabel, rysunków i wykresów	104

Wykaz skrótów

Art. – Artykuł

As – Arsen

B(a)P – Benzo(a)Piren

bd– brak danych

C₆H₆ – Benzen

CO – Tlenek węgla

CO₂ – Dwutlenek węgla

Dz.U. – Dziennik Ustaw

FE SL 2021-2027 – Fundusze Europejskie dla Śląska 2021-2027

FDS – Fundusz Dróg Samorządowych

GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

GUS – Główny Urząd Statystyczny

GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych

IMGW – Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej

Jedn.– Jednostka miary

jcwp – Jednolite Części Wód Powierzchniowych

jcwpd – Jednolite Części Wód Podziemnych

JST – Jednostka Samorządu Terytorialnego

K – Potas

N – Azot

nN – niskie napięcie

NN – najwyższe napięcie

Ni – Nikiel

NO₂ – Dwutlenek azotu

O₂– Tlen

O₃ – Ozon

OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

OUG – Wyższy Urząd Regionalny

OZE – Odnawialne źródła energii

P – Fosfor

Pb – Ołów

PEM – Pole elektromagnetyczne

PCB – Polichlorowane bifenyle

PCK – Polska Czerwona Księga

PKOG – Park Krajobrazowy Orlich Gniazd

PZD – Powiatowy Zarząd Dróg

PIB – Państwowy Instytut Badawczy

Pkt – Punkt

PM10 – mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek, których średnica nie przekracza 10 mikrometrów

PM2,5 – mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek, których średnica nie jest większa niż 2,5 mikrometra

PM – pył zawieszony

PMŚ – Państwowy Monitoring Środowiska

POŚ – Program Ochrony Środowiska

PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna

PSZOK – Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

PWiK – Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji

RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

RDW – Ramowa Dyrektywa Wodna

RPO – Regionalny Program Operacyjny

RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej

SN – średnie napięcie

SO₂ – Dwutlenek siarki

SPA – Strategiczny Plan Adaptacji

u.p.o.ś. – Ustawa Prawo Ochrony Środowiska

UE – Unia Europejska

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

ZDR – Zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii

ZZR – Zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii

1. Wstęp

Zgodnie z art. 17 ust. 1. ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.), organ wykonawczy gminy w celu realizacji polityki ochrony środowiska zobligowany jest do sporządzenia gminnego programu ochrony środowiska.

Projekt gminnego programu ochrony środowiska opiniowany jest przez właściwy zarząd powiatu, a następnie uchwalany przez radę gminy. Z realizacji programu organ wykonawczy gminy sporządza co dwa lata raport, który przedstawia najpierw radzie gminy, a następnie przekazuje do organu wykonawczego powiatu.

Należy również podkreślić, że zgodnie z art. 17 ust. 4 ww. ustawy, organ wykonawczy gminy zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie programu ochrony środowiska.

Niniejszy program ochrony środowiska (dalej Program lub POŚ) został sporządzony z uwzględnieniem „Wytucznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” z dnia 2 września 2015 r. Ministerstwa Środowiska. Zawiera cele i działania, a także środki i mechanizmy niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów oraz monitoring realizacji programu. Określony harmonogram działań jest niezbędny do poprawy jakości życia mieszkańców i stanu środowiska oraz przyczynia się do zapewnienia zrównoważonego rozwoju.

W Programie uwzględniono wymagania następujących przepisów prawnych, w tym dotyczących ochrony środowiska:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 r., poz. 1094 ze zm.),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2023 r., poz. 1469 ze zm.),
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2023 r., poz. 1587 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz.U. z 2023 r., poz. 160 ze zm.),

- ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz.U. 2020 r., poz. 1903 ze zm.),
- ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. 2020 poz. 1680),
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. prawo wodne (Dz.U. 2023 r., poz. 1478 ze zm.),
- ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz.U. 2023 r., poz. 569 ze zm.),
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2022 r., poz. 2409 ze zm.),
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2023 r., poz. 977 ze zm.),
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. 2023 r., poz. 1356 ze zm.),
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. 2023 r., poz. 537 ze zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2023 r., poz. 633 ze zm.).

W trakcie prac nad Programem:

- konsultowano się z pracownikami Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn w zakresie pozyskania informacji niezbędnych do opracowania Programu,
- dokonano oceny relacji pomiędzy zapisami środowiskowych dokumentów strategicznych szczebla centralnego, wojewódzkiego i powiatowego, w celu ustalenia uwarunkowań zewnętrznych dla opracowywanego Programu,
- dokonano analizy aktualnych dokumentów strategicznych Urzędu Miasta i Gminy w celu zachowania spójności priorytetów oraz zapewnienia skoordynowanej realizacji działań w nich ujętych,
- określono potrzeby w zakresie ochrony środowiska na terenie miasta i gminy i na ich podstawie sprecyzowano cele i niezbędne działania ekologiczne pozostające w zgodności z celami ujętymi w krajowych, wojewódzkich i powiatowych dokumentach strategicznych oraz innymi obowiązującymi dokumentami strategicznymi Miasta i Gminy,
- opracowano harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji poszczególnych działań ekologicznych, mając na uwadze pilność zaspokojenia potrzeb w zakresie ochrony środowiska, możliwości finansowe Miasta i Gminy oraz dostępne źródła finansowania,
- określono sposób wdrażania i zasady monitorowania realizacji Programu.

W niniejszym Programie Ochrony Środowiska uwzględniono następujące, zasadnicze części:

- charakterystykę miasta i gminy, uwzględniającą położenie oraz stan infrastruktury i środowiska,

- uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne realizacji Programu Ochrony Środowiska na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym oraz gminnym,
- analizę jakości środowiska na terenie miasta i gminy wraz z planowanymi działaniami ekologicznymi,
- obszary interwencji, kierunki interwencji, cele oraz zadania wraz z harmonogramem ich realizacji,
- propozycje systemu wdrażania i monitorowania Programu.

2. Efekty realizacji dotychczasowego programu

Na obszarze miasta i gminy Olsztyn, w przeciągu ostatnich 5 lat realizowane były zadania, które miały pozytywny wpływ na stan środowiska. Należały do nich m.in.¹:

- wymiana nieekologicznych źródeł ciepła,
- usuwanie wyrobów zawierający azbest na pokryciach dachowych,
- montaż instalacji fotowoltaicznych, pomp do ciepłej wody użytkowej, pieców na biomasę, kolektorów słonecznych,
- montaż czujników powietrza: Airly i „Ecosłupków AirSensor”,
- budowa kanalizacji sanitarnej,
- budowa trasy rowerowej w ciągu Regionalnej Trasy Rowerowej,
- budowa i przebudowa dróg gminnych,
- zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Zrębicach,
- zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Olsztyn,
- termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.

Powyższe działania przyniosły w efekcie polepszenie jakości środowiska na obszarze miasta i gminy Olsztyn. Wpłynęły na ochronę klimatu i poprawę jakości powietrza, rozwój gospodarki wodno-ściekowej, wpieranie prawidłowego gospodarowania odpadami oraz minimalizacji zagrożenia w przypadku wystąpienia poważnej awarii.

¹ Dane pozyskane z Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn oraz Raporty o stanie Miasta i Gminy za lata 2018-2022

3. Ocena stanu środowiska

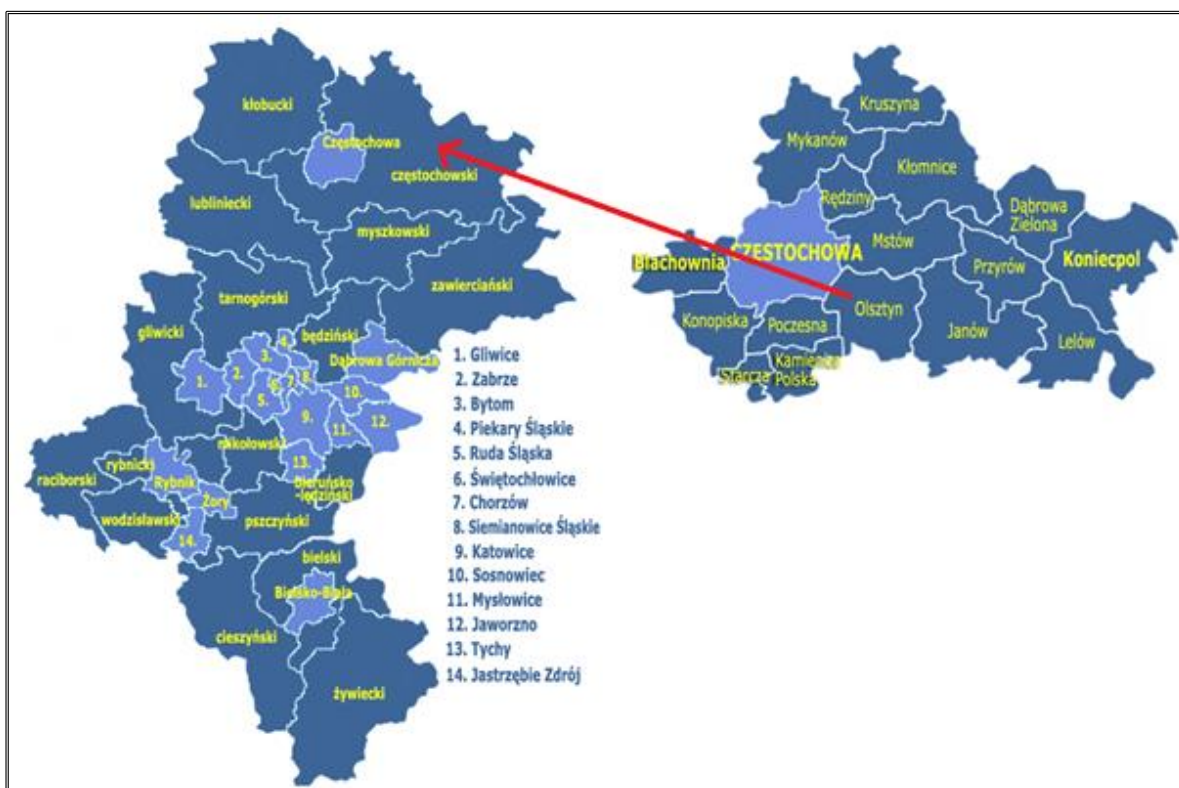
3.1 Charakterystyka miasta i gminy

3.1.1 Położenie administracyjne i geograficzne

Miasto i Gmina Olsztyn jest gminą miejsko-wiejską o powierzchni 10 913 ha, położoną w powiecie częstochowskim, województwie śląskim. W jej skład wchodzi 12 sołectw: Olsztyn, Odrzykoń, Skrajnica, Kusięta, Turów, Bukowno, Przymiłowice, Zrębice Pierwsze, Zrębice Drugie, Krasawa, Biskupice i Biskupice Nowe. Oddalona jest o 15 km od Częstochowy oraz o 70 km od Katowic². Sąsiaduje z³:

- Gminą Mstów, pow. częstochowski, woj. śląskie,
- Gminą Janów, pow. częstochowski, woj. śląskie,
- Gminą Żarki, pow. myszkowski, woj. śląskie,
- Gminą Poraj, pow. myszkowski, woj. śląskie,
- Gminą Kamienica Polska, pow. częstochowski, woj. śląskie,
- Gminą Poczesna, pow. częstochowski, woj. śląskie,
- Miastem na prawach powiatu Częstochowa, woj. śląskie.

Rysunek 1. Położenie Miasta i Gminy Olsztyn na tle powiatu częstochowskiego i województwa śląskiego

Źródło: <http://gminy.pl>

² Raport o stanie Miasta i Gminy Olsztyn za 2022 rok

³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Olsztyn

Zgodnie z Regionalizacją fizycznogeograficzną Polski, Miasto i Gmina Olsztyn należy do mezoregionów: Wyżyny Częstochowskiej, która obejmuje większą część miasta i gminy oraz Obniżenia Górnej Warty, która położona jest w zachodniej części.

Tabela 1. Położenie Miasta i Gminy Olsztyn według regionalizacji fizycznogeograficznej Polski

Miasto i Gmina Olsztyn		
Megaregion	Pozaalpejska Europa Środkowa	
Prowincja	Wyżyny Polskie	
Podprowincja	Wyżyna Śląsko-Krakowska	
Makroregion	Wyżyna Woźnico-Wieluńska	Wyżyna Krakowsko-Częstochowska
Mezoregion	Obniżenie Górnej Warty	Wyżyna Częstochowska

Źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl>

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31 grudnia 2022 roku liczba ludności ogółem na terenie miasta i gminy Olsztyn wynosiła 8 214 osób. Liczba ta wzrosła o 392 (5,01%) w stosunku do roku 2018. W latach 2019-2022 liczba kobiet przewyższała liczbę mężczyzn na tym obszarze. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2. Liczba ludności na terenie miasta i gminy Olsztyn w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	Jednostka	2018	2019	2020	2021	2022
Ogółem	Osoba	7 822	7 810	8 181	8 179	8 214
Kobiety		3 910	3 913	4 149	4 158	4 173
Mężczyźni		3 912	3 897	4 032	4 021	4 041

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Znaczną część powierzchni terenu miasta i gminy Olsztyn stanowią lasy (47,9% powierzchni całkowitej). Około 40% powierzchni to grunty orne. Natomiast reszta powierzchni to zabudowa mieszkaniowa, tereny otwarte o dużych walorach krajobrazowych oraz sieć dróg⁴.

⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Olsztyn

3.1.2 Infrastruktura techniczna

Przez obszar miasta i gminy Olsztyn przebiega sieć dróg obejmujących 107 dróg publicznych o łącznej długości 121,32 km oraz 43 drogi wewnętrzne o długości 18,54 km⁵.

Drogą krajową przebiegającą przez teren miasta i gminy jest droga krajowa DK 46 o długości 12,3 km⁶. Nie przebiegają tu żadne drogi wojewódzkie, natomiast występuje 10 dróg powiatowych

o łącznej długości 43,8 km⁷:

- S1010, relacji Częstochowa – Dębowiec – Choroń,
- S1012, relacji Zrębice – Biskupice – Choroń,
- S1013, relacji Biskupice – Zaborze – Przybynów,
- S1042, relacji Częstochowa – Kusięta – Odrzykoń,
- S1043, relacji Brzyszów – Olsztyn,
- S1044, relacji Małusy Wielkie – Turów – Zrębice,
- S1045, relacji Olsztyn – Turów,
- S1065, relacji Olsztyn – Biskupice,
- S1066, relacji Zrębice – Krasawa – Siedlec – do drogi 793,
- S1069, relacji Turów – do drogi 1041.

Pozostałą sieć dróg stanowi 94 drogi gminne, z czego 44 znajdują się poza granicami miasta Olsztyn. Dodatkowo przez obszar miasta i gminy przebiega linia kolejowa nr 61, relacji Kielce – Fosowskie⁸.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w 2021 roku długość dróg dla rowerów na obszarze miasta i gminy wynosiła 11,8 km.⁹

⁵ Raport o stanie Miasta i Gminy Olsztyn za 2022 rok

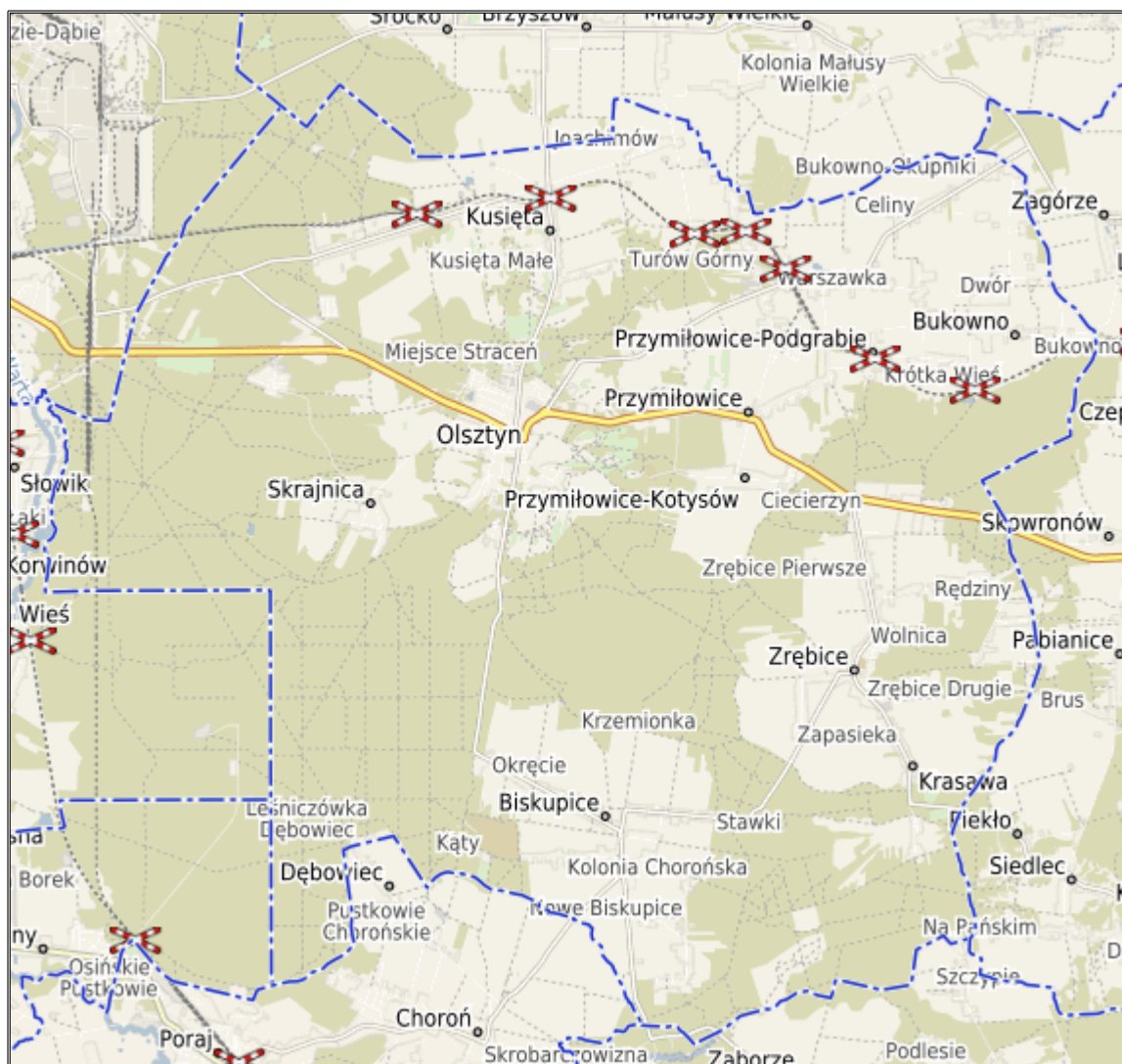
⁶ Raport o stanie Miasta i Gminy Olsztyn za 2022 rok

⁷ <https://czestochowa.powiat.pl/pzd/index.php?page=olsztyn>

⁸ Raport o stanie Miasta i Gminy Olsztyn za 2022 rok

⁹ Brak danych za 2022 rok, stan na dzień 17.08.2023 r.

Rysunek 2. Sieć dróg na terenie miasta i gminy Olsztyn

Źródło: <https://olsztynczestochowski.e-mapa.net/>

Infrastruktura zaopatrzenia w ciepło, gaz ziemny i energię elektryczną

Na obszarze miasta i gminy Olsztyn nie funkcjonuje sieć ciepłownicza. Wszystkie budynki mieszkalne, przedsiębiorstwa oraz budynki użyteczności publicznej są ogrzewane przy użyciu własnych, indywidualnych źródeł ciepła¹⁰. Mieszkańcy w celach grzewczych wykorzystują głównie gaz ziemny oraz paliwa stałe¹¹.

Długość czynnej sieci gazowej na terenie miasta i gminy wynosiła 84,94 km w 2021 roku¹². W tym samym roku, podłączonych do sieci gazowej było 1 665 budynków mieszkalnych, co stanowiło 60,94% ogółu budynków mieszkalnych na obszarze miasta i gminy. W latach 2018-2021 nastąpił wzrost liczby przyłączy, co świadczy o rozwoju sieci gazowej¹³.

¹⁰ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Olsztyn

¹¹ Projekt do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Olsztyn

¹² Dane Głównego Urzędu Statystycznego, brak danych za 2022 rok

¹³ Dane Głównego Urzędu Statystycznego

Przez obszar miasta i gminy przebiegają linie elektroenergetyczne NN¹⁴:

- Joachimów – Trębaczew - 400 kV,
- Joachimów – Rogowiec tor 3 - 400 kV,
- Joachimów – Rogowiec tor 2 - 220 kV,
- Joachimów – Rogowiec tor 1 - 220 kV,
- Joachimów – Wielopole - 400 kV,
- Joachimów – punkt rozgałęźny XJL - 220 kV,
- Punkt rozgałęźny XJL – Wrzosowa - 220 kV,
- Punkt rozgałęźny XJL – Łągisza - 220 kV,
- Joachimów – Huta Częstochowa - 220 kV,
- Joachimów – Aniołów - 220 kV,
- Joachimów – Kielce - 220 kV,
- Joachimów – Łośnice - 220 kV,
- Wrzosowa – Huta Częstochowa - 220 kV.

Za system przesyłowy na terenie miasta i gminy Olsztyn odpowiada stacja elektroenergetyczna 400/220 kV „Joachimów”. Zaopatrzenie tego obszaru w sieć średniego napięcia 15 kV odbywa się ze stacji zlokalizowanych w sąsiednich gminach, tj. SE „Wrzosowa” – 220/110/30/15 kV, SE „Julianka” – 110/15 kV, SE „Poraj” – 110/15 kV, RS „Mstów” – 15 kV. Ponadto występują też dwie linie napowietrzne wysokiego napięcia 110 kV relacji: SE Wrzosowa - SE Stubiecko i SE Wrzosowa - SE Rudniki oraz SE Wrzosowa - SE Julianka. Dystrybucja energii elektrycznej odbywa się na średnim napięciu 15 kV oraz na niskim napięciu – liniami napowietrznymi i kablowymi. Występują tu również stacje transformatorowe 15/0,4 kV¹⁵.

3.2 Analiza stanu środowiska przyrodniczego miasta i gminy

Zgodnie z „Wytocznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” z 2 września 2015 roku, sporządzonymi przez Ministerstwo Środowiska, Rozdział 4, str. 6: „Należy dokonać oceny stanu środowiska na terenie danej JST z uwzględnieniem dziesięciu obszarów przyszłej interwencji: (1) ochrona klimatu i jakości powietrza, (2) zagrożenia hałasem, (3) pola elektromagnetyczne, (4) gospodarowanie wodami, (5) gospodarka wodno-ściekowa, (6) zasoby geologiczne, (7) gleby, (8) gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, (9) zasoby przyrodnicze, (10) zagrożenia poważnymi awariami”.

¹⁴ Projekt do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Olsztyn

¹⁵ Projekt do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Olsztyn

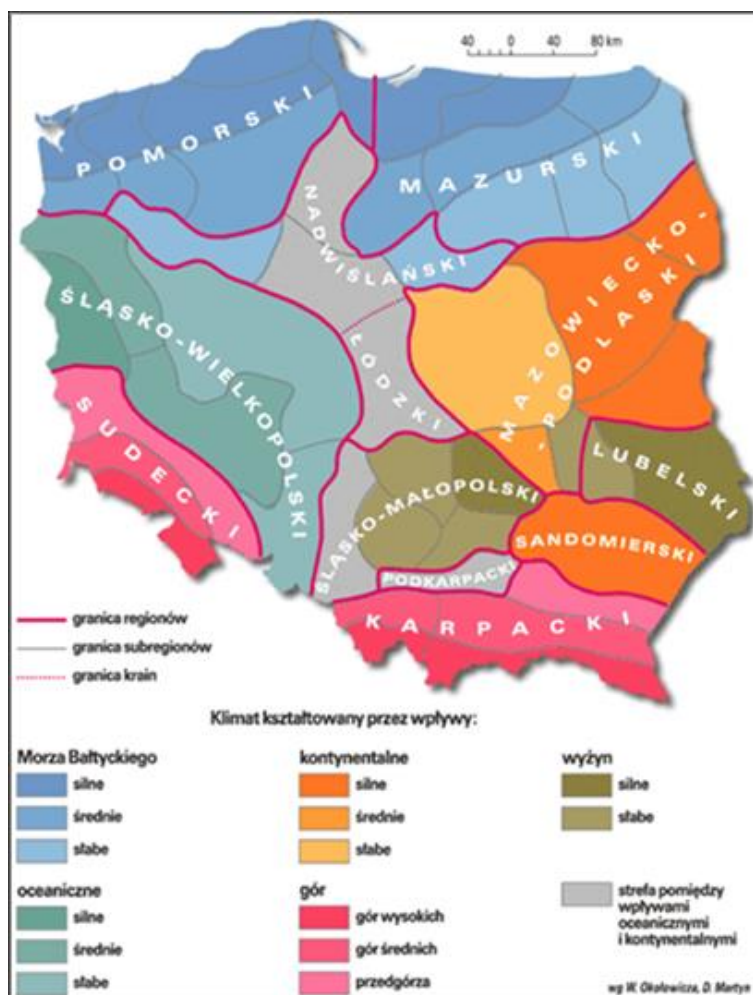
W związku z powyższym przeprowadzono analizę stanu środowiska naturalnego na obszarze miasta i gminy Olsztyn z uwzględnieniem dziesięciu obszarów interwencji określonych w wyżej wymienionych wytycznych, które scharakteryzowano w kolejnych podrozdziałach.

3.2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

Klimat

Według klasyfikacji W. Okołowicza i D. Martyn, Miasto i Gmina Olsztyn zlokalizowana jest w śląsko-małopolskim regionie klimatycznym. Charakteryzuje się on przewagą wpływów oceanicznych. Lato w tym regionie jest długie i ciepłe, natomiast zima krótka i łagodna¹⁶. Klimat jest suchy i ciepły. Średnia temperatura powietrza w ciągu roku osiąga wartość 7,5-8,0°C. Natomiast suma opadów rocznych wynosi ok. 600-650 mm. Na obszarze miasta i gminy Olsztyn przeważają wiatry z kierunku zachodniego i południowo-zachodniego¹⁷.

Rysunek 3. Dzielnice klimatyczne Polski wg. W. Okołowicza i D. Martyn

Źródło: <http://www.wiking.edu.pl>

¹⁶ <https://opracowania.pl/opracowania/geografia/regiony-klimatyczne-polski,oid,1723>

¹⁷ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Olsztyn na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026

Źródła emisji zanieczyszczeń

Najczęściej stosowaną klasyfikacją źródeł emisji jest następujący podział:

- źródła punktowe (emisja punktowa) związane z energetycznym spalaniem paliw i procesami technologicznymi w zakładach przemysłowych,
- źródła liniowe (emisja liniowa) związane z komunikacją,
- źródła powierzchniowe (emisja powierzchniowa) związane ze spalaniem paliw w gospodarstwach domowych na cele komunalno-bytowe i technologiczne.

Emisja punktowa

Punktowe źródła mają istotny wpływ na wielkość i zasięg stężeń zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym. Emisja punktowa pochodzi głównie z dużych zakładów przemysłowych emitujących pyły, dwutlenek siarki, tlenek azotu, tlenek węgla oraz metale ciężkie.

Z racji tego, iż na terenie miasta i gminy nie występują duże zakłady przemysłowe, obszar ten nie jest narażony na emisję zanieczyszczeń punktowych.

Emisja liniowa

Emisja zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych to tzw. emisja liniowa. System komunikacyjny ma istotny wpływ na stan jakości powietrza głównie z tytułu transportu drogowego. Pomimo działań w zakresie modernizacji i przebudowy dróg, ciągły wzrost ruchu samochodowego pociąga za sobą degradację stanu technicznego nawierzchni, a co za tym idzie zwiększenie hałasu komunikacyjnego i wzrost ilości zanieczyszczeń uwalnianych do atmosfery. W im gorszym stanie technicznym znajduje się nawierzchnia drogi, tym mniejsza prędkość poruszania się pojazdem. Powoduje to dłuższy czas pokonania danego odcinka trasy, a co za tym idzie, większe spalanie i większą emisję spalin do powietrza.

Do emisji zanieczyszczeń linowych można zaliczyć przebiegającą drogę krajową, która jest głównym szlakiem komunikacyjnym na tym obszarze. Przez to, iż drogi krajowe cechuje duże natężenie ruchu, są one narażone na wzmożoną emisję zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Do ograniczenia emisji ze źródeł liniowych przyczynią się głównie inwestycje w zakresie przebudowy/modernizacji szlaków komunikacyjnych. Korzystny wpływ na ograniczenie tego rodzaju emisji wywierają również kampanie społeczne o tematyce proekologicznej (zachęcanie do korzystania ze środków transportu publicznego).

Emisja powierzchniowa

Źródłem emisji powierzchniowej, pochodzącej z sektora bytowego, są lokalne kotłownie i paleniska domowe. Ogrzewanie domów węglem przez mieszkańców miasta i gminy Olsztyn przyczynia się do wysokiej emisji dwutlenku siarki, tlenku azotu, pyłów, sadzy oraz tlenku

węgla i węglowodorów aromatycznych. W konsekwencji zaobserwować można zjawisko tzw. „niskiej emisji”, czyli emisji pochodzącej ze źródeł o wysokości nieprzekraczającej 40 metrów wysokości.

Głównym źródłem emisji zanieczyszczeń na obszarze miasta i gminy do powietrza atmosferycznego i gleby jest emisja z ogrzewania budynków (głównie emisja niska uzależniona od rodzaju stosowanych paliw do celów grzewczych i nisko sprawnych urządzeń grzewczych). Jednakże realizowane są dofinansowania na wymianę źródeł ciepła oraz na termomodernizację budynków, co w konsekwencji przynosi rezultat, jakim jest zmniejszenie źródeł emisji powierzchniowych.

Odnawialne źródła energii

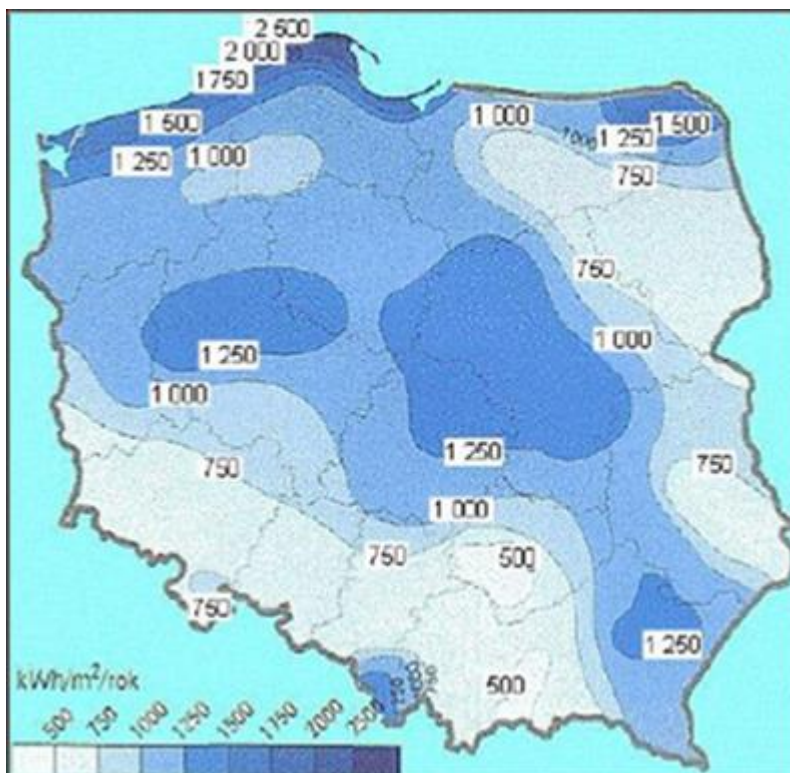
Możliwość wprowadzanie większej ilości odnawialnych źródeł energii (OZE) daje szansę na wykorzystanie potencjału energetycznego miasta i gminy. Inwestycje dotyczące montażu urządzeń produkujących energię wiążą się z dość dużymi nakładami, lecz w fazie eksploatacji zostają one zwrócone z nadwyżką. Do najbardziej znanych i wykorzystywanych źródeł energii odnawialnych należą:

- biomasa,
- energia wiatru,
- energia słoneczna,
- energia wody
- energia geotermalna.

Poniższy rysunek przedstawia mezoskalową mapę wiatrów z izoliniami rocznej podaży surowej energii wiatru, niesionej przez strugę wiatru o powierzchni przekroju 1 m² na wysokości 30 m nad poziomem gruntu (30 m n.p.g.). Z analizy mapy wynika, że miasto i gmina Olsztyn znajdują się na obszarze, na którym energia wiatru wynosi 750-1000 kWh/m², przez co jest dobrym miejscem na lokalizację instalacji wiatrowych w celu pozyskania energii. Na terenie tym nie funkcjonuje żadna elektrownia wiatrowa¹⁸.

¹⁸ Dane z Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn oraz Raport Prezesa URE za 2022 rok – Wytwarzanie energii elektrycznej w Polsce w małych instalacjach OZE

Rysunek 4. Energia wiatru w kWh/m² na wysokości 30 m nad poziomem gruntu

Źródło: Halina Lorenc, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Opracowanie 2001, Warszawa

Energia wodna wykorzystywana jest głównie do wytwarzania energii elektrycznej za pośrednictwem turbiny wodnej połączonej z prądnicą. Na potencjał energetyczny rzek wpływ mają przede wszystkim dwa czynniki takie jak spadek koryta rzeki oraz przepływy wody. Z racji tego, iż sieć hydrograficzna na tym obszarze jest słabo rozwinięta, to nie funkcjonuje tu żadna elektrownia wodna.

Biomasę definiuje się jako „materiały organiczne pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, jak też wszelkie substancje uzyskane z transformacji surowców tego pochodzenia”. Z tego powodu, można wyróżnić następujące rodzaje biomasy:

- drewno odpadowe w leśnictwie i przemyśle drzewnym,
- produkty uboczne i odpadowe rolnictwa i przemysłu rolno-spożywczego, a także gospodarki komunalnej,
- produkcja, plantacje drzew i traw szybko rosnących, uprawy energetyczne.

Obecnie na terenie miasta i gminy nie funkcjonuje większa instalacja, z której można by uzyskać energię w postaci biomasy. W gospodarstwach domowych wykorzystywane są jednak piece na biomasę¹⁹.

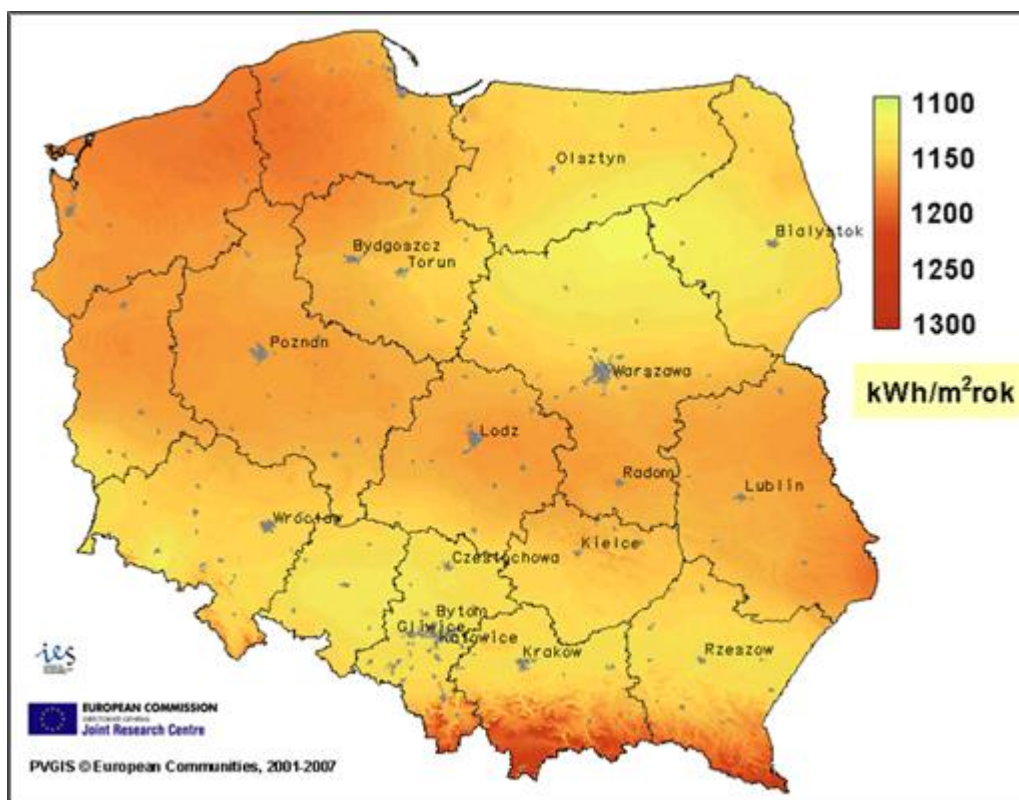
¹⁹ Dane pozyskane z Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn

Energię słoneczną wykorzystuje się, przetwarzając ją w inne użyteczne formy, a więc w energię:

- ciepłą – za pomocą kolektorów,
- elektryczną – za pomocą ogniw fotowoltaicznych.

Poniższy rysunek przedstawia mapę nasłonecznienia Polski. Średnie nasłonecznienie w Polsce to ok. 1000 kWh/m² rocznie. Miasto i Gmina Olsztyn znajduje się w obrębie obszaru, gdzie nasłonecznienie wynosi 1100-1150 kWh/m²rok. Na obszarze tym występują budynki, które do produkcji energii wykorzystują kolektory słoneczne oraz panele fotowoltaiczne. Kolektory słoneczne zostały zlokalizowane w obrębie OSP Przymiłowice oraz Szkoły w Kusiętach. Natomiast panele fotowoltaiczne zostały umiejscowione na: GOSiR w Olsztynie, UG Olsztyn, SP Olsztyn Kuhna, SP Olsztyn Zielona, Przedszkole w Olsztynie, SP w Zrębicach, SP w Biskupicach, SP w Turnowie i SP w Kusiętach.²⁰

Rysunek 5. Mapa nasłonecznienia Polski

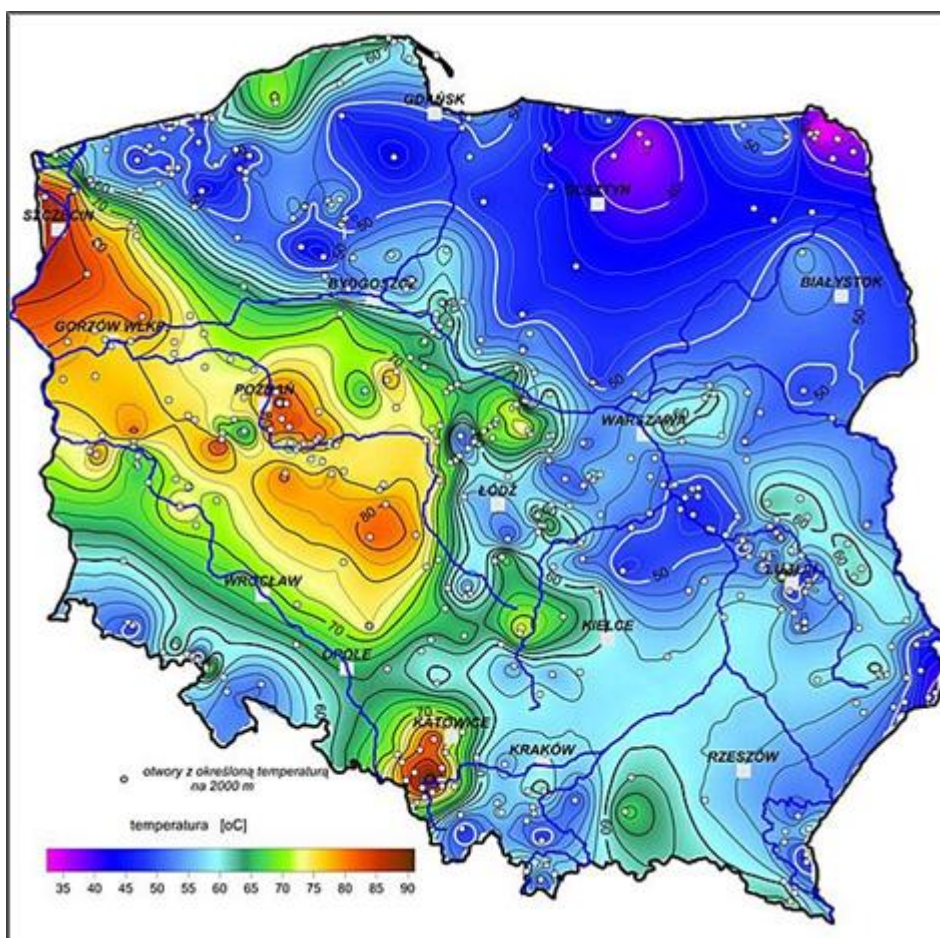
Źródło: <https://www.planergia.pl/>

Na rysunku poniżej zaprezentowana została mapa Polski z uwzględnieniem temperatury na głębokości 2 000 m p.p.t. Geotermię dzielimy na geotermię niskotemperaturową i wysokotemperaturową. Geotermia wysokotemperaturowa umożliwia bezpośrednie wykorzystanie ciepła ziemi, którego nośnikiem są substancje wypełniające puste przestrzenie

²⁰ Dane pozyskane z Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn

skalne (woda, para, gaz i ich mieszaniny) o względnie wysokich wartościach temperatur. Można ją wykorzystywać w celach grzewczych, ale również m.in. do celów rekreacyjnych, hodowli ryb, produkcji rolnej itp. Geotermia niskotemperaturowa nie daje natomiast możliwości wykorzystania bezpośredniego ciepła ziemi. Wymaga ona zastosowania urządzeń wspomagających, tj. pomp ciepła, które doprowadzają do podniesienia energii na wyższy poziom termodynamiczny. Z mapy tej wynika, iż miasto i gmina Olsztyn znajduje się w miejscu, gdzie temperatura na głębokości 2 000 m p.p.t. wynosi ok. 60-70 °C. Mieszkańcy w celach grzewczych wykorzystują pompy ciepła²¹.

Rysunek 6. Temperatura na głębokości 2 000 m p.p.t.

Źródło: <http://www.pgi.gov.pl/>

Stan powietrza

Główny Inspektor Ochrony Środowiska, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni oraz odrębnie dla każdej substancji dokonuje klasyfikacji stref. Na podstawie tej oceny sporządzane jest opracowanie: „Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Śląskim”.

²¹ Dane pozyskane z Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn

W celu oceny jakości powietrza teren kraju podzielony został na strefy. Wyznaczono je w oparciu o podział administracyjny. Strefy stanowią aglomeracje obejmujące miasta powyżej 100 tys. mieszkańców oraz pozostałe obszary leżące w granicach województwa. Miasto i Gmina Olsztyn zlokalizowana jest w strefie śląskiej.

Rysunek 7. Podział województwa śląskiego na strefy dla celów oceny jakości powietrza za 2022 rok

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim za rok 2022

Stan jakości powietrza w województwie śląskim jest co roku oceniany na podstawie pomiarów prowadzonych na stacjach automatycznych i manualnych oraz wyników modelowania matematycznego. Stacje pomiarowe zlokalizowane są w taki sposób, aby pomiary poziomów stężeń zanieczyszczeń prowadzone na nich zapewniały informacje o wielkościach stężeń na dużym obszarze.

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref²²:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:

- **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
- **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Poziom dopuszczalny – dopuszczalny poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko, jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy – docelowy poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:

- **klasa D1** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Poziom celu długoterminowego – poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie – z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków – w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

3. Dla PM_{2,5}, dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:

- **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Poziom dopuszczalny faza II – poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej. Od 1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 µg/m³.

W poniższych tabelach zestawiono wyniki klasyfikacji poszczególnych zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia i roślin dla strefy śląskiej za 2022 rok.

²² Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim. Raport za rok 2022

Tabela 3. Wynikowe klasy strefy śląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy
		Kryterium – poziom dopuszczalny								Kryterium – poziom docelowy					Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂	NO ₂	PM10	PM2,5		Pb	C ₆ H ₆	CO	As	B(a)P	Cd	Ni	O ₃	
			Faza I	Faza II											
strefa śląska	PL2405	A	A	C	A	C1	A	A	A	A	C	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim za rok 2022

Tabela 4. Wynikowe klasy strefy śląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy				Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
		Kryterium – poziom dopuszczalny				Kryterium - poziom docelowy	Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂		NO _x			
strefa śląska	PL2405	A		A		A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim za rok 2022

Roczna ocena jakości powietrza za 2022 r. w strefie śląskiej wykazała przekroczenia następujących standardów emisyjnych:

- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne (kryterium ochrona zdrowia) – przekroczenie pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe (kryterium ochrona zdrowia) – przekroczenie benzo(a)pirenu,
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy celu długoterminowego (kryterium ochrona zdrowia oraz kryterium ochrona roślin) – przekroczenie ozonu.

Dla pozostałych zanieczyszczeń standardy emisyjne na terenie strefy śląskiej były dotrzymane. Bezpośrednio na terenie miasta i gminy Olsztyn doszło do przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomu docelowego benzo(a)pirenu i ozonu na poziomie celu długoterminowego.

Benzo(a)piren to organiczny związek chemiczny będący przedstawicielem Wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA). Benzo(a)piren wykazuje małą toksyczność ostrą, zaś dużą toksyczność przewlekłą, co związane jest z jego zdolnością kumulacji w organizmie. Podobnie jak inne WWA, jest związkiem silnie rakotwórczym. Posiada również właściwości mutagenne. Do innych działań niepożądanych zalicza się podrażnienie oczu, nosa, gardła i oskrzeli.²³

Przekroczenie dopuszczalnych poziomów ozonu troposferycznego może prowadzić do reakcji zapalnych oczu czy chorób dróg oddechowych, w tym nasilenia objawów astmy oraz zmniejszenia wydolności płuc. Ponadto podwyższone stężenia ozonu niszą roślinność i przyspieszają korozję materiałów.²⁴

Aktualne wartości stężeń średniorocznych na terenie miasta i gminy²⁵:

1. Dwutlenek azotu - nr CAS 10102-44-0: Sa = 8 – 10 µg/m³
2. Dwutlenek siarki - nr CAS 7446-09-5: Sa = 5 µg/m³
3. Pył zawieszony PM10: Sa = 19 – 20 µg/m³
4. Pył zawieszony PM2,5: Sa = 13 – 14 µg/m³
5. Benzen - nr CAS 71-43-2: Sa = 1 µg/m³
6. Ołów - nr CAS 7439-92-1: Sa = 0,01 – 0,02 µg/m³
7. Tlenek węgla - nr CAS 630-08-0: Sa = 0,18 – 0,35 mg/m³
8. Arsen - nr CAS 7440-38-2: Sa = 0,6 – 1 ng/m³
9. Kadm - nr CAS 7440-43-9: Sa = 0,3 – 0,5 ng/m³

²³ <https://polskialarmsmogowy.pl/>

²⁴ <https://www.gios.gov.pl/pl/>

²⁵ Dane pozyskane od GIOŚ, stan na dzień 03.07.2023 r.

10. Nikiel - nr CAS 7440-02-0: Sa = 1 – 4 ng/m³

11. Benzo(a)piren - nr CAS 50-32-8: Sa = 1 – 2 ng/m³

Miasto i Gminy Olsztyn realizuje założenia programu „Czyste powietrze”, którego celem jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

Mieszkańcy mogą wykorzystać fundusze z dofinansowania na²⁶:

- wymianę starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy,
- przeprowadzenie niezbędnych prac termomodernizacyjnych budynku tj. zakup i montaż ocieplenia przegród budowlanych, okien, drzwi zewnętrznych, drzwi/bram garażowych,
- instalację c.o. i c.w.u.,
- mikroinstalację fotowoltaiczną,
- wentylację mechaniczną z odzyskiem ciepła.

Na terenie województwa śląskiego obowiązują ograniczenia i zakazy zawarte w uchwale nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Na terenie miasta i gminy zostały zlokalizowane czujniki powietrza Airly oraz Ekosłupki w celu stałej weryfikacji stanu jakości powietrza²⁷.

Podsumowanie: analiza SWOT

Tabela 5. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">— monitoring powietrza na terenie strefy śląskiej, do której należy Miasto i Gmina Olsztyn,— udział w programie „Czyste Powietrze”, którego celem jest dofinansowanie na wymianę źródeł ciepła,— obowiązująca „ustawa antysmogowa”,— wykorzystywanie pomp ciepła, kolektorów słonecznych i paneli fotowoltaicznych w celu wytwarzania energii,— występowanie czujników powietrza.	<ul style="list-style-type: none">— odnotowane przekroczenia benzo(a)pirenu oraz ozonu w celu ochrony zdrowia ludzi na obszarze miasta i gminy,— emisja zanieczyszczeń z systemów ogrzewania wykorzystywanych przez mieszkańców Miasta i Gminy.
Szanse	Zagrożenia

²⁶ <https://www.olsztyn-jurajski.pl/ratujmy-sie-wymienmy-piece/>

²⁷ <https://czestochowa.naszemiasto.pl/nowoczesne-czujniki-mierzace-jakosc-powietrza-w-jurajskiej/ar/c15-8304784>

<ul style="list-style-type: none">— dofinansowania w celu poprawy jakości powietrza,— moda na ekologiczny tryb życia,— edukacja ekologiczna mieszkańców,— termomodernizacja budynków i wzrost wykorzystania OZE.	<ul style="list-style-type: none">— spalanie odpadów w indywidualnych kotłowniach,— niska świadomość ekologiczna społeczeństwa,— zmiany klimatu,— wzrost natężenia ruchu na szlakach komunikacyjnych,— wzrost cen nośników energii wykorzystywanych na cele grzewcze.
---	---

Źródło: Opracowanie własne

3.2.2 Zagrożenia hałasem

Rozwój gospodarczy charakteryzuje się m.in. budową nowych zakładów przemysłowych, modernizacją już istniejących oraz rozbudową infrastruktury komunikacyjnej. Sytuacja ta wpływa na wzrost zagrożenia hałasem. Hałas w środowisku to wszelkiego rodzaju niepożądane, nieprzyjemne i uciążliwe dźwięki w danym miejscu i czasie o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy to różnego rodzaju niepożądane, uciążliwe, a w niektórych przypadkach nawet szkodliwe dla człowieka i jego samopoczucia oraz zdrowia drgania mechaniczne ośrodka sprężystego, które za pośrednictwem powietrza oddziałują – nierzadko w sposób zły – na zmysły i organizm człowieka. Taki hałas wpływa bardzo niekorzystnie na koncentrację i znacząco utrudnia odpoczynek, czasem nawet we własnym domu. W konsekwencji może odbijać się na naszym zdrowiu oraz wydajności w pracy i innych dziedzinach życia codziennego i społecznego.

Hałas komunikacyjny

Największa uciążliwość hałasu obserwowana jest na obszarach położonych wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Należy się spodziewać, że w najbliższych latach natężenie ruchu kołowego (w tym maszyn rolniczych) będzie wzrastać, co przyczyni się do zwiększenia natężenia hałasu w sąsiedztwie tych szlaków.

Hałas dokuczliwy jest też dla wszelkich zabudowań usytuowanych przy szlakach komunikacyjnych i osób w nich mieszkających. Uciążliwość hałasu może być pośrednio zmniejszana poprzez realizację inwestycji z zakresu przebudowy czy modernizacji dróg, a także poprzez tworzenie wzdłuż tras o wysokim natężeniu ruchu pasów zieleni izolacyjnej.

Na terenie miasta i gminy funkcjonuje przedsiębiorstwo, które przyczynia się do emisji zanieczyszczeń hałasem na obszarze miasta i gminy. Jest to firma WEGA-TRANS Olsztyn Transport. Zakład ten zajmuje się spedycją, logistyką oraz transportem drogowym. Zgłaszane

problemy przez mieszkańców to: hałas, uciążliwości spowodowane wzmożonym ruchem z naczepami oraz niszczenie nawierzchni dróg²⁸.

Dodatkowo, obszar miasta i gminy narażony jest na nadmiernym zagrożeniem zanieczyszczeń hałasem komunikacyjnym z powodu występowania drogi krajowej DK 46, występuje duży ruch pojazdów emitujących hałas do środowiska. W związku z tym, obszar miasta i gminy narażony jest na nadmierne zagrożenie zanieczyszczenie hałasem komunikacyjnym, co w rezultacie powoduje uciążliwość dla mieszkańców.

Na dwóch odcinkach drogi krajowej znajdujących się w granicach gminy Olsztyn prowadzony był pomiar Średniego Dobowego Ruchu Roczego w ramach Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/21. Na żadnej z dróg nie doszło do przekroczenia średniej wartości określającej ruch na drogach krajowych.

Badania natężenia hałasu

Oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu określonych wskaźnikami hałasu L_{DWN} i L_N , z uwzględnieniem pozostałych danych, w szczególności danych demograficznych i dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu.

Podstawowym kryterium oceny hałasu w środowisku są dopuszczalne poziomy hałasu odnoszące się do różnych grup źródeł hałasu oraz rodzajów terenów, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112).

Na terenie miasta i gminy Olsztyn w latach 2019-2022 Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska nie prowadził badań stanu akustycznego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Nie wykonano także pomiarów hałasu przemysłowego i komunikacyjnego²⁹.

Podsumowanie: analiza SWOT

Tabela 6. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem

Mocne strony	Słabe strony
— brak przekroczeń natężenia ruchu na drodze krajowej przebiegającej przez obszar miasta i gminy powyżej średniej dla dróg krajowych.	— występowanie drogi krajowej, na której korzystające pojazdy emitują hałas komunikacyjny do środowiska, — występowanie przedsiębiorstwa zajmującego się logistyką, przez które występuje zagrożenie hałasem komunikacyjnym,

²⁸ Dane pozyskane z Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn

²⁹ Dane pozyskane od GIOŚ, stan na dzień 03.07.2023 r.

Szanse	Zagrożenia
— modernizacja dróg lokalnych i wykorzystywanie cichych nawierzchni drogowych.	— brak pomiarów hałasu przemysłowego i komunikacyjnego. — rozwój komunikacji i wzrost liczby pojazdów na drogach, — wysokie koszty rozbudowy transportu niezagrażającego środowisku naturalnemu.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.3 Pola elektromagnetyczne

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2022, poz. 2556 ze zm.) przez pola elektromagnetyczne rozumie się pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz.

W aktualnym stanie prawnym można wyróżnić promieniowanie:

- jonizujące, powstające w wyniku użytkowania substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych, przed którym ochrona unormowana jest w ustawie z 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe,
- niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne, związane ze zmianami pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez źródła energetyczne i radiokomunikacyjne, przed którym ochronę reguluje ustawa Prawo ochrony środowiska, w dziale VI pod nazwą „Ochrona przed polami elektromagnetycznymi”.

Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne w postaci pól elektromagnetycznych (PEM) zawsze występowało w środowisku naturalnym. Pochodzi ono od naturalnych źródeł, jakimi są np.: Słońce, Ziemia, zjawiska atmosferyczne. Natomiast sztuczne pola elektromagnetyczne zaczęły pojawiać się w środowisku ponad sto lat temu i były związane z techniczną działalnością człowieka. Promieniowanie elektromagnetyczne występuje wszędzie. Do najważniejszych źródeł promieniowania należą:

- stacje i linie energetyczne,
- nadajniki radiowe i telewizyjne oraz CB-radio i radiostacje amatorskie,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- wojskowe i cywilne urządzenia radionawigacji i radiolokacji,
- urządzenia powszechnego użytku: kuchenki mikrofalowe, monitory, aparaty komórkowe.

Przez obszar miasta i gminy przebiegają linie elektroenergetyczne najwyższych napięć: 400 kV, 220 kV. Zaopatrzenie w sieć średniego napięcia 15 kV odbywa się ze stacji zlokalizowanych w sąsiednich gminach. Ponadto obszar ten przecinają dwie linie napowietrzne wysokiego napięcia 110 kV. Dystrybucja energii elektrycznej na obszarze miasta

i gminy odbywa się na średnim napięciu 15 kV oraz na niskim napięciu – liniami napowietrznymi i kablowymi.³⁰

Na obszarze miasta i gminy Olsztyn zlokalizowane są pojedyncze stacje bazowe telefonii komórkowej. Są to nadajniki o standardach GSM i UMTS, w których transmisja mowy i danych może odbywać się w różnych pasmach częstotliwości. Na terenie miasta i gminy zlokalizowane są następujące stacje telefonii komórkowej: Plus, Orange, T-mobile oraz Play.

W ramach PMŚ, w 2022 roku na obszarze miasta i gminy Olsztyn przeprowadzono pomiar okresowy promieniowania elektromagnetycznego w punkcie zlokalizowanym w rejonie ul. Mstowskiej. Wyniki badań PEM nie wykazały przekroczeń progu czułości sondy pomiarowej, tj. 0,7 V/m. Oznacza to, że pomiar nie wykazał przekroczenia dopuszczalnych poziomów pola elektromagnetycznego w środowisku dla badanego zakresu częstotliwości, o wartości minimalnej wynoszącej 28 V/m, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r. poz. 2448)³¹.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 7. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — przeprowadzone w 2022 roku badanie pól elektromagnetycznych na terenie miasta i gminy, — brak przekroczenia poziomu PEM na terenie miasta i gminy, — mała koncentracja bazowych stacji telefonicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> — występowanie na terenie miasta i gminy napowietrznych linii energetycznych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — prowadzenie procedur oddziaływania na środowisko, — modernizacja napowietrznej sieci energetycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> — wzrost liczby urządzeń emitujących pola elektromagnetyczne, — niska świadomość społeczna dotycząca pól elektromagnetycznych.

Źródło: Opracowanie własne

³⁰ Projekt do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Olsztyn

³¹ Dane pozyskane od GIOŚ, stan na dzień 03.07.2023 r.

3.2.4 Gospodarowanie wodami

Obszar miasta i gminy Olsztyn znajduje się na obszarze dorzecza Warty. Do płynących cieków powierzchniowych (rzek, strumieni, potoków) występujących na terenie miasta i gminy należą: Dopływ spod góry Pustelnia, Dopływ spod Choronia i Ordonówka. Na północny zachód od stacji kolejowej Kusięta, w dnie szerokiego obniżenia dolinnego, znajduje się podłużne jezioro, którego zasięg zmienia się sezonowo, w zależności od ilości opadów. Jest to forma jeziora krasowego. Krasowa depresja wypełniona została nieprzepuszczalnymi glinami, co spowodowało zahamowanie odpływu wód powierzchniowych do podziemnych poziomów wodonośnych istniejących w pokładach wapieni. Występują także nieliczne stawy i oczka wodne. Sieć hydrologiczna na terenie miasta i gminy jest słabo rozwinięta³².

Zgodnie z wykazem obowiązującym w latach 2016-2021, Miasto i Gmina Olsztyn znajdowała się na terenie 5 zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych:

- RW600017181369 – Wiercica,
- RW60001918133 – Warta od Zbiornika Poraj do Cieku spod Rudnik,
- RW600061811549 – Ordonka,
- RW600061811949 – Dopływ spod Choronia,
- RW6000618132 – Kucelinka.

Zlewnie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych znajdujące się obecnie na terenie miasta i gminy Olsztyn (zgodnie z wykazem z dnia 17 lutego 2023 w ramach rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry)³³:

- RW60000618132 – Kucelinka,
- RW6000111813399 – Warta od Zbiornika Poraj do Cieku spod Rudnik,
- RW6000061811549 – Ordonka,
- RW6000061811949 – Dopływ spod Choronia,
- RW6000101813699 – Wiercica.

³² Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Olsztyn

³³ <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>

Tabela 8. Charakterystyka zlewni JCWP prowadzonych na obszarze miasta i gminy

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Typ JCWP	Status JCWP	Czy JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych?
RW60000618132	Kucelinka	RW_wap	SCW	zagrożona
RW6000111813399	Warta od Zbiornika Poraj do Cieku spod Rudnik	RzN	SZCW	zagrożona
RW6000061811549	Ordonka	RW_wap	SZCW	zagrożona
RW6000061811949	Dopływ spod Choronia	RW_wap	NAT	niezagrożona
RW6000101813699	Wiercica	PNp	NAT	zagrożona

Legenda:

RW_wap – Potok lub mała rzeka wyżynna na podłożu węglanowym

RZN – Rzeka nizinna

PNp – Potok lub strumień nizinny piaszczysty

SCW – Sztuczna część wód

SZCW – Silnie zmieniona część wód

NAT – Naturalna część wód

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>

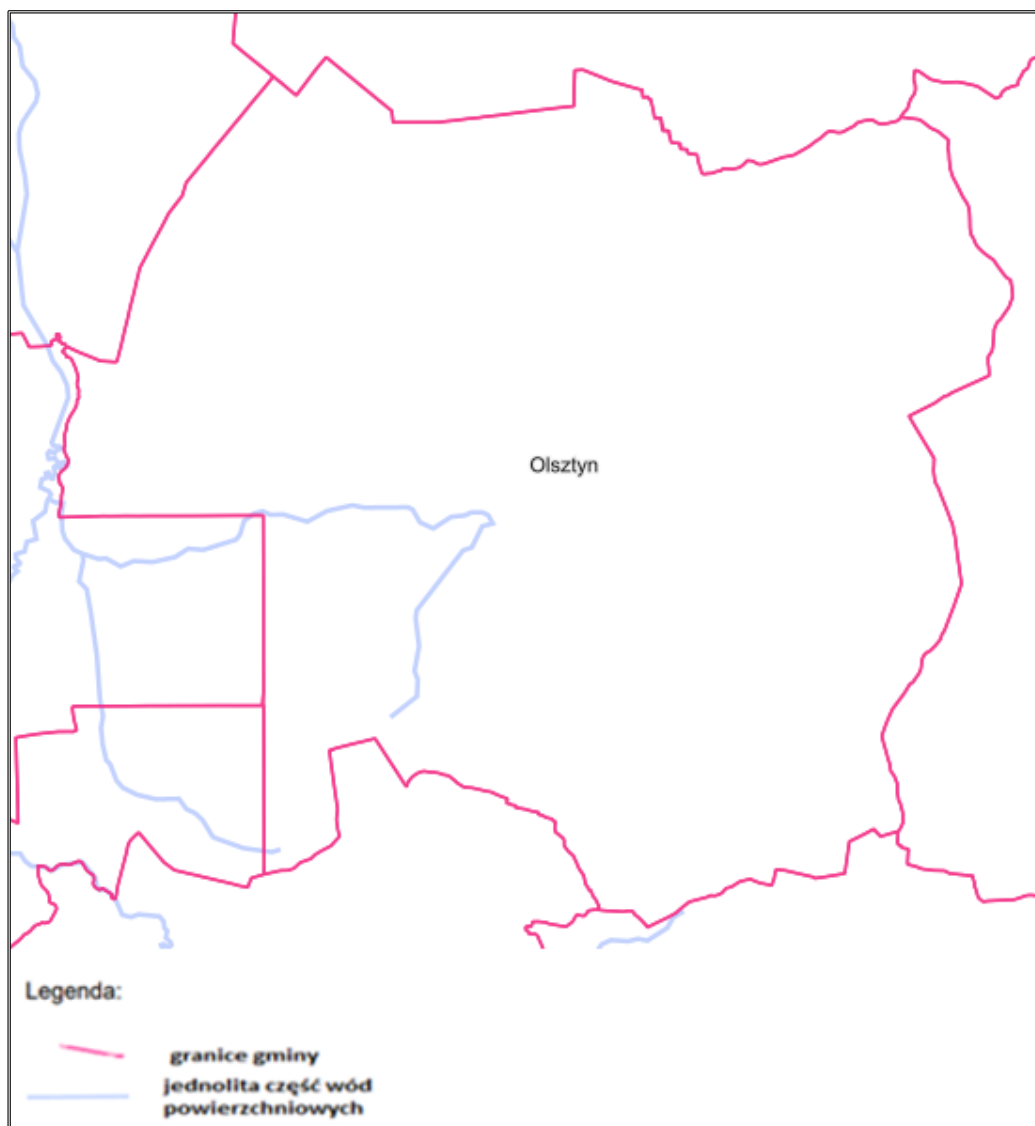
Poniżej przedstawiono klasyfikację i ocenę zlewni JCWP w obrębie miasta i gminy Olsztyn. Ocena stanu wszystkich JCWP wskazuje na ich zły stan, na co wpływa stan chemiczny poniżej dobrego.

Tabela 9. Klasyfikacja i ocena zlewni JCWP na terenie miasta i gminy Olsztyn

Nazwa ocenianej JCWP		Kucelinka	Warta od Zbiornika Poraj do Cieku spod Rudnik	Ordonka	Dopływ spod Choronia	Wiercica
Kod JCWP		RW60000618132	RW600011813399	RW6000061811549	RW6000061811949	RW6000101813699
Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód	Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	3 (2020)	3 (2020)	3 (2020)	3 (2021)	4 (2022)
	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	5 (2020)	2 (2017)	3 (2017)	3 (2017)	4 (2022)
	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	>2 (2020)	>2 (2020)	>2 (2020)	>2 (2021)	2 (2022)
	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)	2 (2020)	2 (2020)	2 (2020)	2 (2021)	2 (2022)
STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)		Umiarkowany potencjał ekologiczny (2021)	Umiarkowany potencjał ekologiczny (2020)	Umiarkowany stan ekologiczny (2020)	Umiarkowany stan ekologiczny (2021)	Słaby stan ekologiczny (2020)
STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)		Stan chemiczny poniżej dobrego (2020)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2020)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2021)
OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)		Zły stan wód (2020)	Zły stan wód (2021)	Zły stan wód (2020)	Zły stan wód (2021)	Zły stan wód (2021)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska

Rysunek 8. Zlewnie JCWP na terenie miasta i gminy Olsztyn

Źródło: https://mapy.geoportal.gov.pl/imap/lmgp_2.html

Jednolita Część Wód Podziemnych znajdująca się na terenie miasta i gminy to: GW600099.

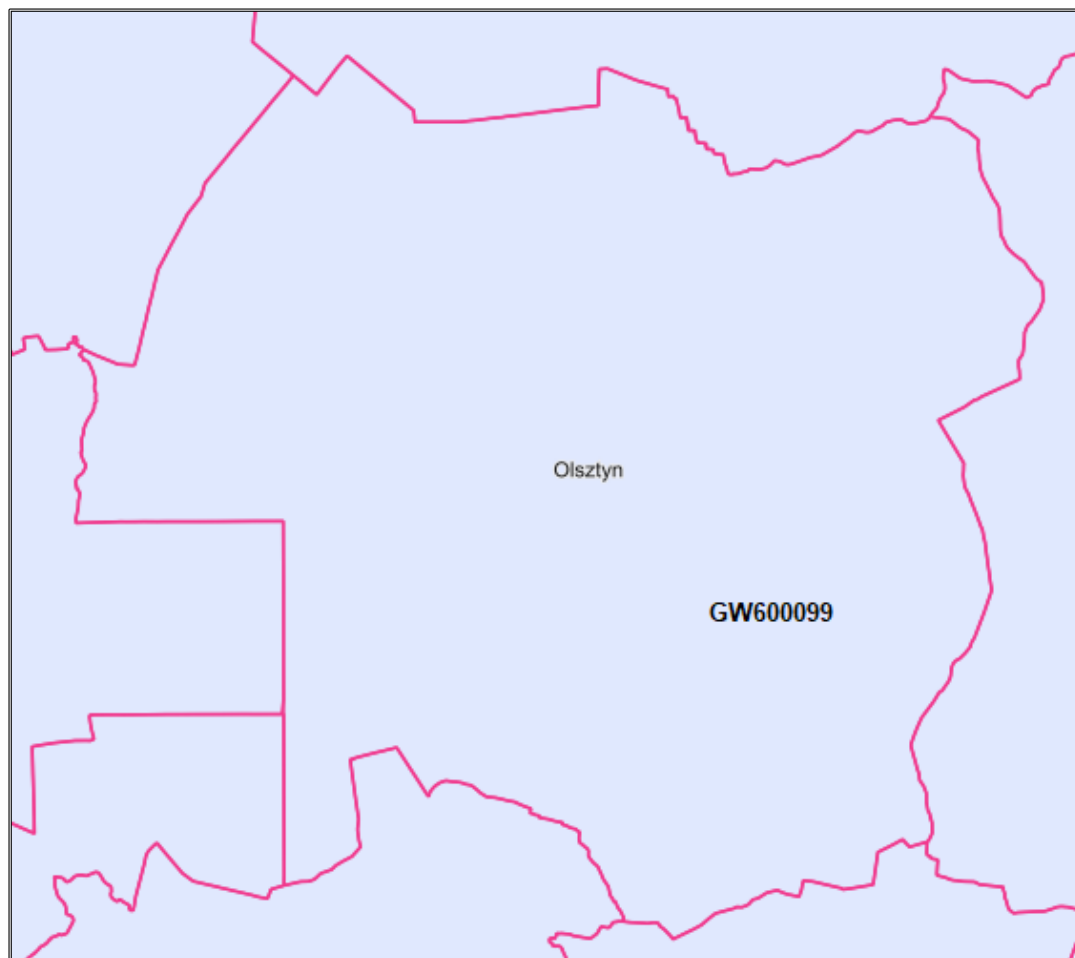
Na terenie tym dokonano oceny stanu JCWPd. Została ona wykonana na zlecenie GIOŚ przez Państwową Służbę Hydrogeologiczną w oparciu o wyniki monitoringu diagnostycznego z roku 2019. Przedstawiają się one następująco³⁴:

— PLGW600099:

- stan ilościowy: dobry,
- stan chemiczny: dobry,
- stan wód: dobry.

³⁴ Raport o stanie Jednolitych Części Wód Podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2019

Rysunek 9. JCWPd na obszarze miasta i gminy Olsztyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z <https://mapy.geoportal.gov.pl>

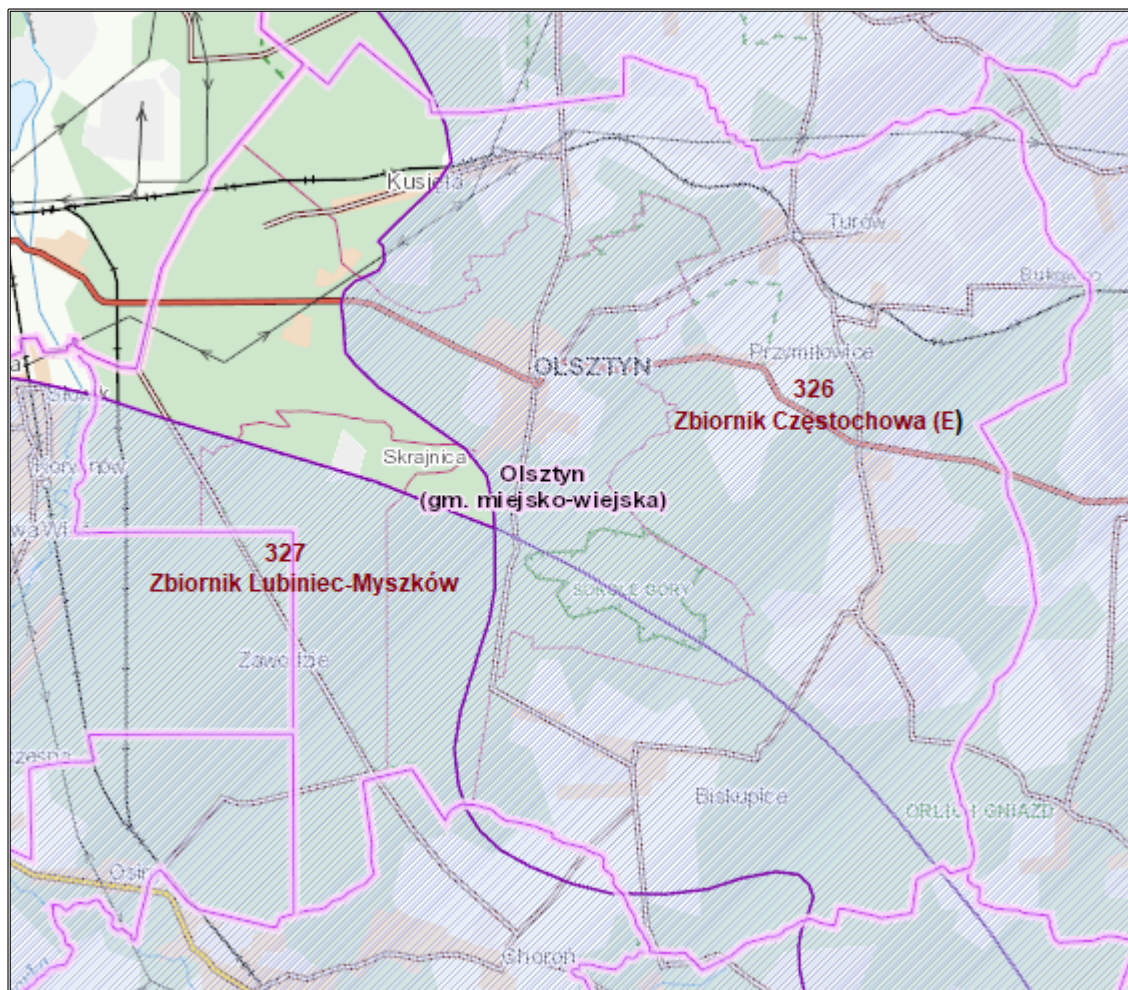
Granice administracyjne miasta i gminy Olsztyn zlokalizowane są w obrębie dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych:

- 326 – Zbiornik Częstochowa (E),
- 327 – Zbiornik Lubiniec – Myszków.

Na terenie miasta i gminy Olsztyn prowadzone są badania wód podziemnych w punkcie sieci regionalnej J322 Olsztyn Lipówka. Badania sieci regionalnej GZWP mają miejsce co 3 lata. W bieżącym roku, wody GZWP nr 326 zaklasyfikowano jako wody klasy II (dobrej jakości), co oznacza, że mogą być wykorzystywane jako źródło zaopatrzenia w wodę hodowli zwierząt, do celów rekreacyjnych i innych³⁵.

³⁵ Dane pozyskane od GIOŚ, stan na dzień 03.07.2023 r.

Rysunek 10. GZWP znajdujące w granicach administracyjnych miasta i gminy Olsztyn

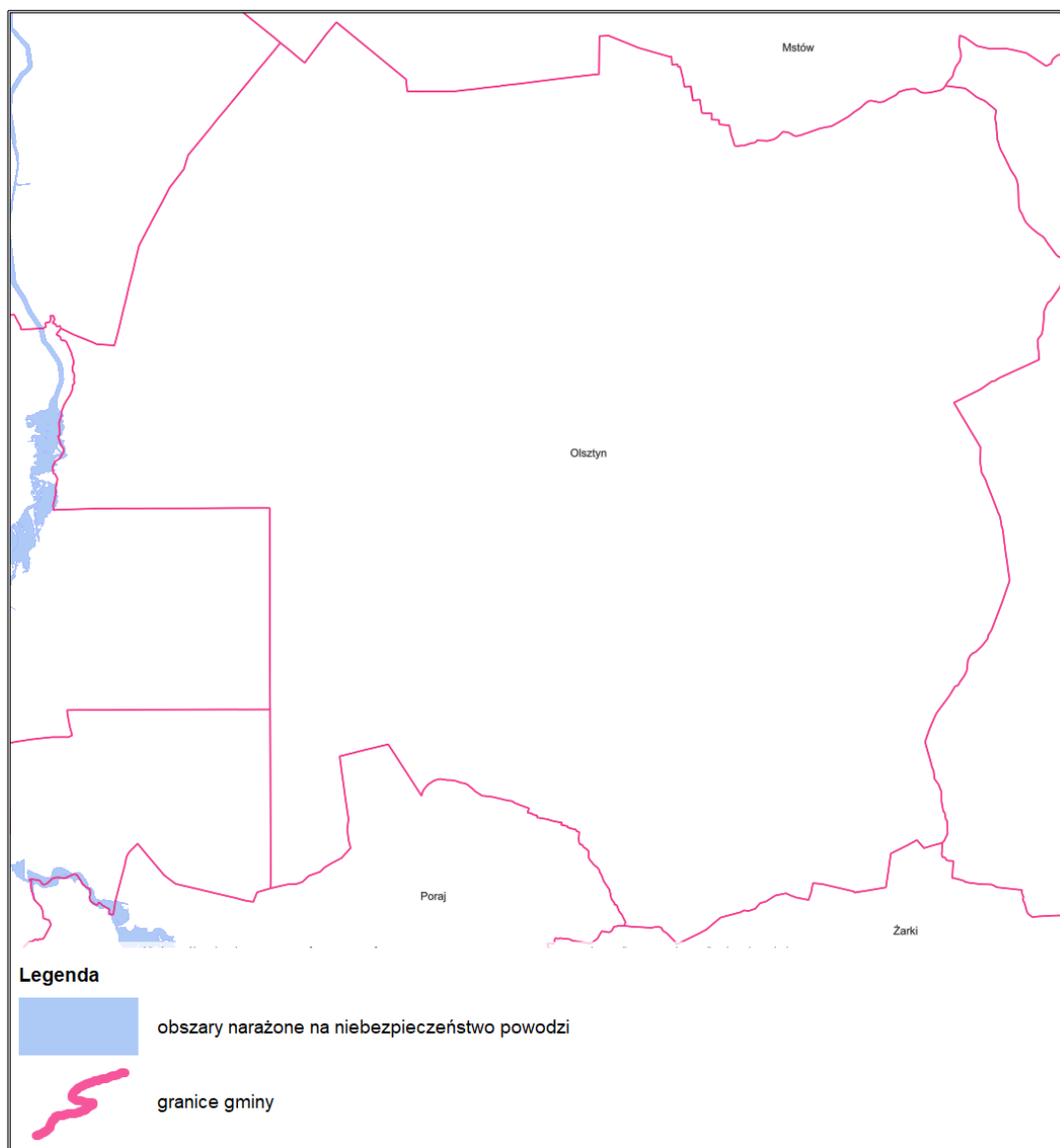
Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geologia.pgi.gov.pl/>

Zagrożenie i ryzyko powodziowe

Występowanie zagrożenia powodziowego na danym terenie oznacza duże prawdopodobieństwo wystąpienia tam zjawiska powodzi. Ryzyko powodzi natomiast oznacza kombinację prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i prawdopodobieństwa wystąpienia związanych z powodzią potencjalnych negatywnych konsekwencji dla życia i zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej.

Ocena ryzyka powodziowego przygotowywana jest przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej. Obszar miasta i gminy Olsztyn jest jedynie w niewielkim stopniu narażony na zagrożenie powodzią od strony zachodniej, co prezentuje poniższa mapa.

Rysunek 11. Obszar miasta i gminy Olsztyn, dla którego opracowane zostały arkusze map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie https://mapy.geoportal.gov.pl/imap/lmgp_2.html?gpmmap=gp0

Zagrożenia wód powierzchniowych i podziemnych

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych powodowane jest głównie przez bezpośrednią lub pośrednią działalność człowieka, np. rolnictwo, działalność gospodarcza, poziom urbanizacji terenu.

Do możliwych zagrożeń mogących wpłynąć na zasoby i jakość wód należy zaliczyć m.in.: spływ powierzchniowy zanieczyszczeń, obciążonych głównie związkami biogennymi (azotem i fosforem) pochodzenia rolniczego. Zjawisko to jest potęgowane przez nadmierne stosowanie chemicznych środków ochrony roślin oraz ryzyko niewłaściwego wykonywania zabiegów agrotechnicznych. W przypadku nadmiernego, długotrwałego spływu składników biogennych do wód, dochodzi do ich przeżyźnienia. Proces ten, zwany eutrofizacją prowadzi do szeregu

konsekwencji tj. zakwity (gwałtowny rozwój makrofitów i toksycznego fitoplanktonu – glony, sinice), zakwaszenie wód, pogłębienie strefy beztlenowej, spadek przezroczystości wody, wymieranie ichtiofauny, a także znaczne pogorszenie walorów użytkowych, przyrodniczych i rekreacyjnych wód. W efekcie, zbiornik wodny ulega postępującej degradacji, która może doprowadzić do jego całkowitego zaniku na skutek zarastania. Eutrofizacja stanowi poważne zagrożenie dla wszystkich wód powierzchniowych na terenie Polski ze względu na ryzyko nadużywania nawozów i środków ochrony roślin, które dostają się do wód na skutek spływu powierzchniowego.

Istotnym źródłem presji na środowisko wodne jest niedostateczna sanitacja obszarów wiejskich gminy. W takiej sytuacji, mieszkańcy obszarów nieskanalizowanych korzystają ze zbiorników bezodpływowych (szamb), opróżnianych przez wyspecjalizowane firmy. Korzystanie z nieszczelnego szamba grozi skażeniem bakteriologicznym gleby oraz wody wokół posesji, a zanieczyszczenia chemiczne są wchłaniane przez rośliny, w tym warzywa i zboża. Szkodliwe związki chemiczne rozprzestrzeniają się także na większe odległości, skażając wody podziemne.

Susza

W ramach planu przeciwdziałania skutkom suszy wyznaczono w czterostopniowym podziale zagrożenia suszą następujące klasy obszarów³⁶:

- I klasa – obszary zagrożone w stopniu słabym,
- II klasa – obszary zagrożone w stopniu umiarkowanym,
- III klasa – obszary zagrożone w stopniu silnym,
- IV klasa – obszary zagrożone w stopniu ekstremalnym.

Miasto i Gmina Olsztyn według:

- mapy klas zagrożenia suszą rolniczą na terenach rolnych i leśnych, położona jest na terenie klasy I, czyli obszarze słabo zagrożonym,
- mapy klas zagrożenia suszą hydrologiczną, znajduje się na terenie klasy III, świadczy to o silnym zagrożeniu suszą,
- mapy klas zagrożenia suszą hydrogeologiczną, znajduje się na terenie klasy II, czyli występuje tam umiarkowane zagrożenie suszą hydrogeologiczną.

Na podstawie mapy łącznego zagrożenia suszą (suma zagrożenia suszą rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną) miasto i gmina Olsztyn, znajduje się na terenie zagrożenia suszą w stopniu umiarkowanym.

³⁶ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz.U. 2021 poz. 1615)

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 10. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">— monitorowanie wód powierzchniowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiskowego prowadzonego przez GIOŚ,— dobry stan jednolitych części wód podziemnych,— GZWP położony na obszarze miasta i gminy.	<ul style="list-style-type: none">— małe zasoby wód powierzchniowych,— zły stan wód powierzchniowych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">— wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa,— zwiększenie działań z zakresu ochrony wód.,— rozwój „systemu retencjonowania wody” w postaci rozbudowy tzw. małej retencji,— prowadzenie kontroli zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe.	<ul style="list-style-type: none">— działalność rolniczo-gospodarcza stanowiąca ryzyko zanieczyszczeń wód,— zagrożenie suszą,— gwałtowne zjawiska pogodowe mogące spowodować powodzie oraz odtopienia.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.5 Gospodarka wodno-ściekowa

Infrastruktura wodociągowa

Źródłem zaopatrzenia w wodę na obszarze miasta i gminy Olsztyn jest ujęcie „Olsztyn”, Przymiłowice, Biskupice, Bukowno³⁷. Mieszkańcy mają dostęp do wodociągów: Olsztyn, Biskupice, Przymiłowice, Bukowno, wodociągu lokalnego Bloki Kolejowe oraz wodociągu zakładowego PKP Mirów³⁸.

Zgodnie z danymi GUS długość sieci wodociągowej rozdzielczej na terenie miasta i gminy Olsztyn w roku 2022 wynosiła 93,7 km, czyli o 1,8 km więcej niż w 2018 roku. Liczba przyłączy w analizowanym okresie, zwiększyła się o 148 sztuk. Liczba awarii do roku 2020 miała tendencję wzrostową, po czym do roku 2022 zaobserwowano spadek. Stopień zwodociągowania jest zadowalający. Świadczy o tym 100% podłączenie budynków mieszkalnych do sieci wodociągowej.

³⁷ <https://www.pwik.czest.pl/zaopatrzenie-w-wode>

³⁸ Ocena obszarowa jakości wody na terenie miasta Częstochowy i powiatu częstochowskiego za 2022 rok

Tabela 11. Sieć wodociągowa na terenie miasta i gminy Olsztyn w latach 2018-2022³⁹

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2018	2019	2020	2021	2022
Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	91,9	92,5	92,8	93,3	93,7
Liczba przyłączy	szt.	2 710	2 754	2 788	2 816	2 858
Awarie sieci	szt.	8	14	26	13	9
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	276,5	280,0	303,7	299,5	298,3
Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej	%	100	100	100	100	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań Państwowego Powiatowy Inspektor Sanitarny, w Częstochowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) wydał ocenę o przydatności wody do spożycia w 2022 roku z wodociągów zaopatrujących mieszkańców w wodę.

Infrastruktura kanalizacyjna

Zgodnie z danymi GUS, przez analizowany okres, długość czynnej sieci kanalizacyjnej pozostawała niezmienna i wynosiła 50,3 km. Zwiększyła się natomiast liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania o 173 sztuk, czyli o 15,10%. Liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w roku 2021 wynosiła 43,6%⁴⁰.

Tabela 12. Sieć kanalizacyjna na terenie miasta i gminy Olsztyn w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2018	2019	2020	2021	2022
Długość czynnej sieci	km.	50,3	50,3	50,3	50,3	50,3
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 146	1 288	1 299	1 307	1 319
Ścieki bytowe odprowadzane siecią kanalizacyjną	dam ³	119,2	133,7	144,0	143,8	147,0
Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury	%	43,2	43,3	43,6	43,6	-
Awarie sieci kanalizacyjnej	szt.	1	0	1	0	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

³⁹ Brak danych za 2022 rok, stan na 16.08.2023 r.

⁴⁰ Brak danych za 2022 rok, stan na 16.08.2023 r.

Na terenie miasta i gminy Olsztyn w miejscowości Olsztyn funkcjonuje oczyszczalnia ścieków. Instalacja jest złożona z dwóch modułów, co łącznie stanowi potencjał oczyszczania 900 m³ na dobę. W skład układu technologicznego oczyszczalni wchodzi m.in. punkt zlewny do przyjmowania ścieków dowożonych beczkowitzami z terenu miasta i gminy. Oczyszczone ścieki są odprowadzane do kanału ulgi rzeki Warty – Kucelinki za pośrednictwem rowu otwartego. Oczyszczalnia posiada pozwolenie wodnoprawne, wydane decyzją Starosty Częstochowskiego Nr OŚ.V.6223-5-28/10 z dnia 07.12.2020 r. z terminem obowiązywania do 1 stycznia 2031 r.⁴¹.

W granicach miasta i gminy Olsztyn znajduje się aglomeracja ściekowa Olsztyn ustanowiona uchwałą Nr V/190/20/20 Rady Gminy Olsztyn z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Olsztyn. W jej skład wchodzi miejscowości: Olsztyn, Kusięta, Przymiłowice, Skrajnica.

Zbiorniki bezodpływowe i przydomowe oczyszczalnie ścieków

Liczba zbiorników bezodpływowych na terenie miasta i gminy Olsztyn w okresie lat 2018-2022 zmniejszała się. W roku 2022 było o 687 zbiorników bezodpływowych mniej niż w roku 2018 (spadek o 29,93%)⁴². Zarejestrowano także 3 przydomowe oczyszczalnie ścieków w 2022 roku⁴³.

Tabela 13. Liczba zbiorników bezodpływowych występujących na terenie gminy i miasta Olsztyn w latach 2018-2021

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2018	2019	2020	2021	2022
Zbiorniki bezodpływowe	szt.	2 295	2 159	1 570	1 608	1 608

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 14. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">— funkcjonowanie oczyszczalni ścieków,— przynależność do aglomeracji ściekowej,— mała ilość awarii sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,— wysoki stopień zwodociągowania obszaru miasta i gminy,— woda z wodociągu publicznego możliwa do spożycia.	<ul style="list-style-type: none">— dysproporcja pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania obszaru miasta i gminy,— duża liczba występujących zbiorników bezodpływowych.

⁴¹ <https://www.pwik.czest.pl/olsztyn>

⁴² Dane Głównego Urzędu Statystycznego

⁴³ Dane Głównego Urzędu Statystycznego

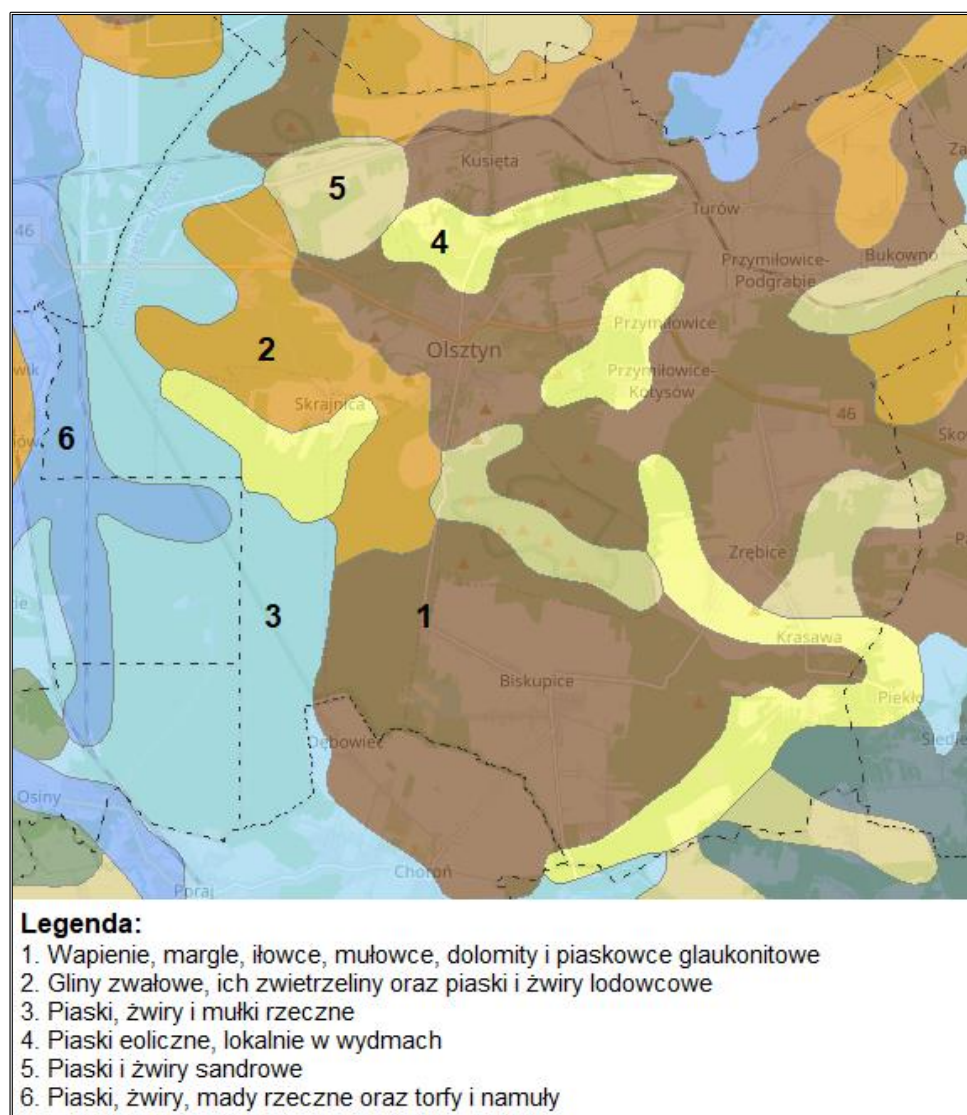
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej, — prowadzenie kontroli zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe. 	<ul style="list-style-type: none"> — ryzyko niewłaściwego zagospodarowania nieczystości ciekłych przez właścicieli, — awarie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.6 Zasoby geologiczne

Geologia powiązana jest ściśle z rzeźbą terenu. Lokalizacja miasta i gminy Olsztyn na obszarze Wyżyny Częstochowskiej klasyfikuje jej przynależność pod względem geologicznym do Monokliny Śląsko - Krakowskiej. Charakterystyczne dla tego terenu są widoczne wzniesienia oraz pojedyncze skały-ostańce zbudowane ze zbitego wapienia skalistego. Pozostała pod powierzchnią gruntu część zbudowana jest z wapienia płytowego.

Rysunek 12. Mapa utworów przypowierzchniowych na terenie miasta i gminy Olsztyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bdl.lasy.gov.pl

Na terenie miasta i gminy Olsztyn znajdują się złoża kruszyw naturalnych: piaski i żwiry, piaski formierskie, wapienie i margle przemysłu cementowego oraz rudy żelaza.

Tabela 15. Charakterystyka złóż kopalin położonych na terenie miasta i gminy Olsztyn

Lp.	Numer złoża	Nazwa	Stan zagospodarowania
1.	6979	Przymiłowice	Eksploatacja złoża zaniechana
2.	6982	Skrajnica	Złoże skreślone z bilansu zasobów
3.	1159	Zrębice I	Złoże rozpoznane wstępnie
4.	1163	Kotysów	Złoże rozpoznane szczegółowo
5.	5700	Łysa Górka	Złoże rozpoznane wstępnie
6.	1176	Kąty Chorońskie	Eksploatacja złoża zaniechana
7.	1177	Wolnica-Zapasieka	Złoże rozpoznane wstępnie
8.	1830	Mstów	Złoże rozpoznane szczegółowo
9.	1110	Olsztyn II	Eksploatacja złoża zaniechana
10.	7681	Olsztyn-Szubienice	Złoże rozpoznane szczegółowo
11.	1183	Zrębice	Eksploatacja złoża zaniechana
12.	2822	Olsztyn	Złoże skreślone z bilansu zasobów
13.	2541	Kielnik-Olsztyn	Eksploatacja złoża zaniechana
14.	1185	Biskupice X	Złoże rozpoznane wstępnie
15.	1184	Kotysów I	Złoże skreślone z bilansu zasobów
16.	1191	Podgrabie	Złoże rozpoznane wstępnie
17.	1190	Krasawa II	Złoże rozpoznane wstępnie
18.	1189	Zaborze	Złoże skreślone z bilansu zasobów
19.	42	Libidza-Olsztyn (rej.)	Złoże o zasobach prognostycznych
20.	1192	Krótką Wieś	Złoże rozpoznane wstępnie
21.	1198	Zaborze	Złoże zagospodarowane
22.	44	Tadeusz II (kop.)	Złoże skreślone z bilansu zasobów
23.	45	Dębowiec (kop.)	Złoże skreślone z bilansu zasobów
24.	2832	Biskupice	Złoże skreślone z bilansu zasobów
25.	8187	Odrzykoń	Złoże rozpoznane szczegółowo

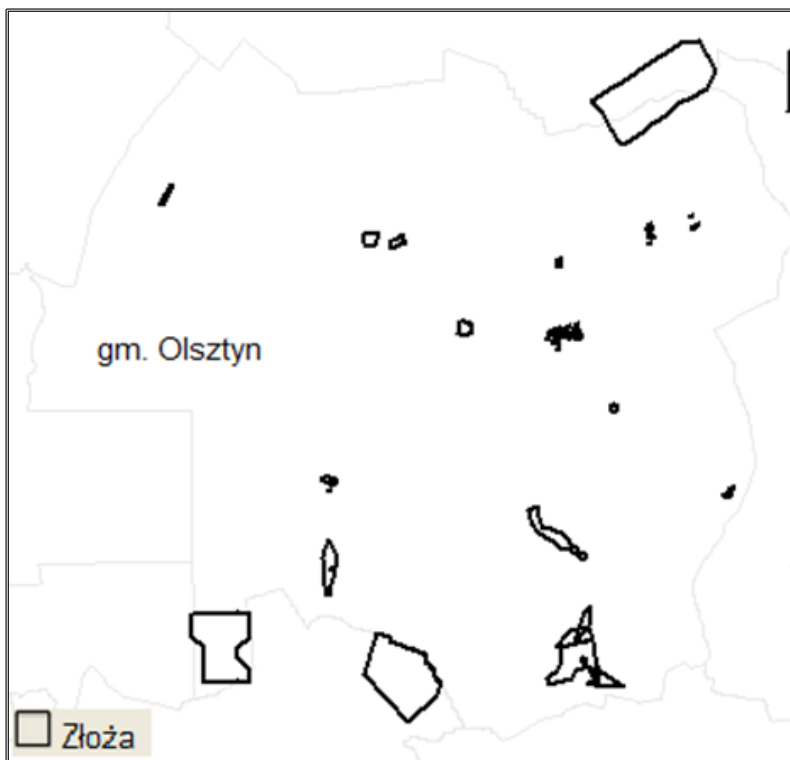
Źródło: Serwis MIDAS <http://geoportal.pgi.gov.pl/>

Tabela 16. Charakterystyka obszarów górniczych na terenie miasta i gminy Olsztyn

Nazwa przestrzeni	Typ	Nr w rejestrze	Status	Położenie
Skrajnica	OG	VII/1/51	aktualny	Skrajnica, dz. 129/1, 129/2, 130, 131
Biskupice	OG	VII/1/58	aktualny	Biskupice
Zaborze II	OG	10-12/3/211	aktualny	Biskupice

Źródło: Serwis MIDAS <http://geoportal.pgi.gov.pl/>

Rysunek 13. Obszary występowania złóż na terenie miasta i gminy Olsztyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/pages/index.jsf?conversationContext=2>

Zgodnie z mapą dostępną na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego (System Ochrony Przeciwosuwiskowej SOPO), na terenie miasta i gminy Olsztyn wstępnie nie rozpoznano obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych, w tym zagrożeń osuwania się mas ziemnych/skalnych.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 17. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — brak występowania obszarów zagrożonych osuwiskami, — występowanie obszarów górniczych, — eksploatacja złóż kopalin. 	<ul style="list-style-type: none"> — brak złóż kopalin o znaczeniu ponadlokalnym i ponadregionalnym.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — rozwój nowych technologii poszukiwania i eksploatacji surowców mineralnych, — ochrona kopalin w planach zagospodarowania przestrzennego. 	<ul style="list-style-type: none"> — wyłączenie terenów pod inwestycje, — nielegalna eksploatacja złóż.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.7 Gleby

Większość gleb na terenie miasta i gminy Olsztyn zalicza się do kompleksów rolnych: żytniego słabego oraz żytniego bardzo słabego. Jest to spowodowane niedoborem wilgoci i składników pokarmowych w glebie. Znacznie mniejsza część gleb należy do kompleksów: żytniego dobrego, zbożowego- pastewnego słabego oraz do użytków zielonych średnich. Dodatkowo znaczna część gleb została zakwalifikowana do rolniczo nieprzydatnych⁴⁴.

Grunty rolne stanowią 45% powierzchni całkowitej gleb. Najwięcej jest gleb klasy V i VI. Znacznie mniej gleb klasy IV (6,6% powierzchni terenu miasta i gminy) i klasy III (0,3% powierzchni miasta i gminy). Część użytków rolnych w wyniku wieloletniego odłogowania została pokryta lekkonasiennymi drzewami: brzozą i sosną⁴⁵.

Według informacji uzyskanych z WIOŚ w Katowicach, organ ten nie prowadził badań chemizmu gleb na terenie miasta i gminy. Na tym obszarze nie został zlokalizowany punkt pomiarowo-kontrolny monitoringu chemizmu gleb ornych, realizowanego w ramach obowiązującego Państwowego Monitoringu Środowiska, z racji czego nie dokonano żadnych badań w kontekście jakości gleby na tym obszarze⁴⁶.

Według ustawy Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku, przez historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi rozumie się zanieczyszczenie powierzchni ziemi, które zaistniało przed dniem 30 kwietnia 2007 r. lub wynika z działalności, która została zakończona przed dniem 30 kwietnia 2007 r., a także szkodę w środowisku w powierzchni ziemi. Według danych z mapy zanieczyszczeń powierzchni ziemi, na terenie miasta i gminy Olsztyn nie udokumentowano żadnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi⁴⁷.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 18. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby

Mocne strony	Słabe strony
— brak istotnych zanieczyszczeń gleb.	— gleby niskiej jakości, — brak stałego monitoringu gleb.
Szanse	Zagrożenia
— wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców, — popularyzacja działań ekologicznych, — programy rolno-środowiskowe.	— postępująca urbanizacja i fragmentyzacja terenu, — zmiany klimatyczne.

Źródło: Opracowanie własne

⁴⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Olsztyn

⁴⁵ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Olsztyn

⁴⁶ Raport z III etapu realizacji zamówienia „Monitoring chemizmu gleb ornych w Polsce w latach 2020-2022”

⁴⁷ <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

3.2.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Aktem prawnym regulującym system gospodarki odpadami na terenie miasta i gminy jest Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Olsztyn, który zawiera szczegółowe zasady w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta i gminy, dotyczące:

- wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości oraz na terenach służących do użytku publicznego,
- rodzajów i minimalnych pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunki rozmieszczenia tych pojemników, ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
- częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz terenów przeznaczonych do użytku publicznego,
- obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku,
- wymagań odnośnie utrzymania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej w tym także zakazu ich utrzymania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach,
- wyznaczenia obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji oraz terminów jej przeprowadzenia.

Źródłami wytwarzanych odpadów na tym obszarze są gospodarstwa domowe, przedsiębiorstwa i podmioty prowadzące działalność gospodarczą, obiekty użyteczności publicznej oraz komunalne, obszary terenów publicznych oraz ulice

Na terenie miasta i gminy Olsztyn w okresie lat 2018-2022 nastąpił wzrost ilości produkowanych odpadów o 43,24% więcej. Zaobserwowano wzrost odpadów zebranych selektywnie o 111,79% względem roku 2018. Szczegółowe dane na temat odpadów zebranych ogółem, odpadów zmieszanych i odpadów zebranych w sposób selektywny zawiera poniższa tabela.

Tabela 19. Odpady zebrane terenu miasta i gminy Olsztyn w latach 2018-2022

Rodzaj odpadów	Jednostka	2018	2019	2020	2021	2022
Zebrane ogółem	t	1 766,59	2 702,71	3 116,63	2 648,31	3 112,16
Zmieszane ogółem	t	921,94	1 127,18	1 242,50	1 254,33	1 323,28
Selektywne ogółem	t	844,65	1 575,53	1 874,13	1 393,98	1 788,88

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Szczegółowe informacje dotyczące odpadów zebranych w sposób selektywny z terenu miasta i gminy w latach 2018-2022 zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 20. Ilość odpadów zebranych selektywnie na terenie miasta i gminy Olsztyn w latach 2018-2022

Rodzaj odpadów	Jednostka	2018	2019	2020	2021	2022
Opakowania z papieru i tektury	t	11,15	30,55	51,44	68,42	55,32
Opakowania z tworzyw sztucznych	t	84,39	158,32	158,78	87,30	87,26
Szkło	t	178,14	376,88	211,34	222,94	196,12
Metale	t	0,90	14,17	50,34	88,66	0,58
Tekstyli	t	0,00	0,00	0,00	2,58	0,00
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	t	8,18	12,95	19,06	2,07	5,20
Odpady wielkogabarytowe	t	25,70	5,78	74,92	134,06	33,98
Odpady biodegradowalne	t	197,18	615,36	731,43	731,06	782,40
Zmieszane odpady opakowaniowe	t	141,22	32,16	142,52	56,73	116,92
Baterie i akumulatory	t	0,05	0,02	0,03	0,00	0,04
Niebezpieczne	t	0,00	0,00	0,48	0,16	0,00
Pozostałe	t	197,74	329,34	433,79	0,00	511,06
Ogółem	t	844,65	1 575,53	1 874,13	1 393,98	1 788,88

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując dane zestawione w powyższych tabelach można zauważyć wzrost ilości odpadów zebranych selektywnie w stosunku do ogólnej ilości wytworzonych odpadów. W 2018 roku wartość ta wynosiła 47,81%, natomiast w roku 2022 było to 57,49%, co oznacza ponad połowę odpadów zebranych w sposób selektywny.

W celu zmniejszenia ilości odpadów zmieszanych w stosunku do ilości odpadów segregowanych, na terenie miasta i gminy prowadzone są akcje informacyjne poprzez publikacje artykułów o tej tematyce na stronie internetowej Urzędu oraz w gazetce lokalnej⁴⁸.

⁴⁸ Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Olsztyn za 2019 rok

Na terenie miasta i gminy Olsztyn funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. PSZOK został zlokalizowany na obszarze Oczyszczalni Ścieków w Olsztynie przy ul. Storczykowej 21. Został on wyposażony w szereg kontenerów i pojemników, które pomagają prawidłowo segregować odpady. Do PSZOK można przekazywać odpady komunalne zebrane w sposób selektywny, w tym⁴⁹: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło, odpady wielomateriałowe, przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty kompletny sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, zużyte opony, odzież i tekstylia, w tym odpady opakowaniowe z tekstyliów, odpady niebezpieczne, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwach domowych w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek.

Na terenie miasta i gminy funkcjonuje przedsiębiorstwo Z.U.H. „MEGA-POL”, którego działalność jest szczególnie uciążliwa dla środowiska. Przedsiębiorstwo to zajmuje się wyburzeniami, rozbiórkami i demontażami. Wraz z pracami w tym zakresie, powstaje ogromna ilość odpadów porozbiórkowych, na skutek czego mogą powstawać zakłócenia stosunków wodnych na gruntach sąsiednich przedsiębiorstwa.

Do gospodarki odpadami należy zaliczyć również kwestie utylizacji azbestu i wyrobów zawierających azbest.

W poniższej tabeli zostały zaprezentowane dane dotyczące masy wyrobów zinwentaryzowanych, unieszkodliwionych i pozostałych do unieszkodliwienia zawierających azbest zebranych z terenu miasta i gminy Olsztyn wg aktualnych danych znajdujących się w bazie azbestowej w 2022 roku.

Tabela 21. Wyroby azbestowe na terenie miasta i gminy Olsztyn [kg]

Zinwentaryzowane	Unieszkodliwione	Pozostałe do unieszkodliwienia
1 474 323	299 747	1 174 577

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: www.bazaazbestowa.gov.pl

Na terenie miasta i gminy Olsztyn zinwentaryzowano 1 474 323 kg wyrobów azbestowych. Większość z nich, bo aż 1 174 577 kg (79,67%) pozostało jeszcze do unieszkodliwienia. Dane wykazują, iż na ten moment zostało unieszkodliwionych zaledwie 299 747 kg wyrobów zawierających azbest.

⁴⁹ <https://koma.pl/pszok/>

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 22. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">— funkcjonujący punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie miasta i gminy,— większa ilość odpadów zebranych selektywnie w stosunku do ogólnej ilości odpadów.	<ul style="list-style-type: none">— bardzo niski stopień usunięcia wyrobów azbestowych na terenie miasta i gminy,— działalność przedsiębiorstwa szczególnie uciążliwego dla środowiska.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">— pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowanie infrastruktury gospodarki odpadami,— ciągła edukacja i podnoszenie świadomości ekologicznej.	<ul style="list-style-type: none">— rosnące koszty systemu gospodarowania odpadami,— dzikie wysypiska śmieci,— rozwój turystyki wpływający na niebezpieczeństwo pozostawiania odpadów na terenie miasta i gminy.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.9 Zasoby przyrodnicze

Zasoby przyrodnicze na terenie miasta i gminy Olsztyn są zależne od występujących form rzeźby terenu. Znaczną część walorów przyrodniczych na tym obszarze stanowią znajdujące się tam skały. Są to głównie skały pozostałe po zlodowaceniach. Największe ich nagromadzenie znajdują się w zachodniej części strefy wapieni skalistych. Na terenie miasta i gminy występują liczne jaskinie, które są siedliskiem reliktowych gatunków bezkręgowców oraz nietoperzy⁵⁰.

Na obszarze miasta i gminy występuje wiele gatunków roślin chronionych: wawrzynek wilczełyko, kłokoczka południowa, bluszcz i dziewięciśń bezłodygowy. Gatunki drzew występujących najczęściej: buk, dąb, grab, sosna, świerk, jawor, jodła, brzoza. Można również zidentyfikować takie krzewy jak: leszczyna, malina, jeżyna⁵¹.

Gatunkami zwierząt występującymi na tym terenie są głównie gatunki bytujące w lasach: wiewiórki, łasice, myszy leśne, sarny, jelenie, lisy, dziki, borsuki. Dodatkowo można wyodrębnić kilka gatunków płazów: kumaka nizinnego, ropuchę szarą, ropuchę paskówkę, rzekotkę drzewną. Natomiast do gatunków ptaków występujących na tym obszarze zaliczamy: bażanta, kuropatwę, drozda śpiewaka, turkawkę, dzięcioła zielonego, puszczyka i lelka kozodoja⁵².

⁵⁰ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Olsztyn

⁵¹ http://www.archiwum.olsztyn-jurajski.pl/kategorie/jurajska_fauna_i_flora_1

⁵² http://www.archiwum.olsztyn-jurajski.pl/kategorie/jurajska_fauna_i_flora_1

Lasy na obszarze miasta i gminy zajmują powierzchnię 5 375,58 ha, stanowiąc przy tym 47,9% ogółu gruntów gminnych. Lasy publiczne pokrywają 79,95% powierzchni ogólnej lasów, z czego większość z nich należy do Skarbu Państwa. Poniżej zamieszczono tabelę z podziałem gruntów leśnych na terenie miasta i gminy Olsztyn.

Tabela 23. Struktura lasów na terenie miasta i gminy Olsztyn

Wyszczególnienie	Jednostka	2018	2019	2020	2021	2022
Lesistość	%	46,7	46,9	46,9	47,9	47,9
Lasy ogółem	ha	5 244,75	5 267,04	5 264,67	5 375,73	5 375,58
Lasy publiczne ogółem	ha	4 273,75	4 296,04	4 293,67	4 297,73	4 297,58
Lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	4 141,75	4 164,04	4 161,67	4 165,73	4 165,58
Lasy prywatne ogółem	ha	971,00	971,00	971,00	1 078,00	1 078,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

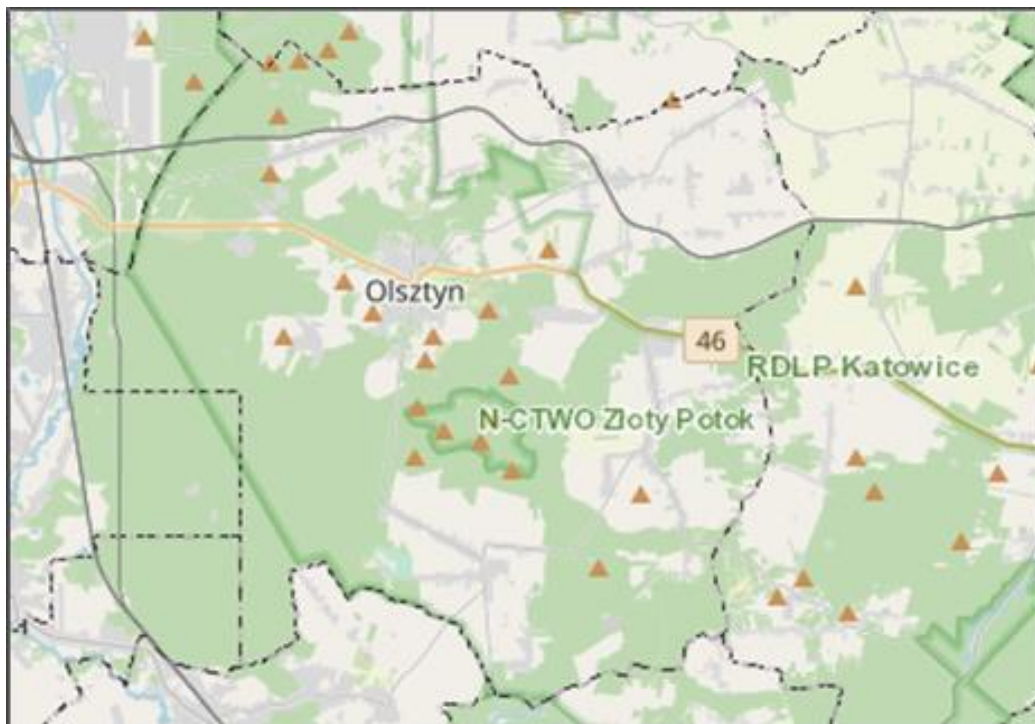
Lasy Państwowe znajdujące się na terenie miasta i gminy znajdują się w zarządzie Nadleśnictwa Złoty Potok. Miasto i Gmina Olsztyn znajduje się na terenie Wyżyny Krakowsko – Częstochowskiej. Wyżyna Krakowsko - Częstochowska posiada ogromną różnorodność warunków siedliskowych, dzięki czemu wykształciła się lub zachowała z poprzednich okresów klimatycznych bardzo bogata szata roślinna. Według obliczeń niektórych przyrodników tylko w okolicach Olsztyna i Janowa znajduje się ponad 800 gatunków roślin naczyniowych. Dużym bogactwem gatunków szczyłą się również rośliny niższe: ok. 400 gatunków grzybów dostrzegalnych gołym okiem, ponad 200 gatunków mchów⁵³.

Teren miasta i gminy położony jest także w pełni na obszarze Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach. Na tym obszarze znajduje się ok. 754 tys. ha lasów. Największą część lasów zajmują takie zespoły gatunków drzew, jak: sosna i modrzew (66,4% oraz dąb, klon, jawor, wiąz, jesion (8,2%)⁵⁴.

⁵³ http://www.archiwum.olsztyn-jurajski.pl/kategorie/jurajska_fauna_i_flora_1

⁵⁴ <https://www.katowice.lasy.gov.pl/lasy-regionu>

Rysunek 14. Mapa obszarów leśnych na terenie miasta i gminy Olsztyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://www.bdl.lasy.gov.pl>

Większość zwierząt i ptaków występujących na terenie miasta i gminy Olsztyn podlega ochronie prawnej na mocy ustawy o ochronie przyrody (Dz.U.2023., poz. 1336) i Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2022 r., poz. 2380).

Formami ochrony przyrody w Polsce, w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody są:

- parki narodowe, rezerваты przyrody,
- parki krajobrazowe,
- obszary chronionego krajobrazu,
- obszary Natura 2000,
- pomniki przyrody,
- stanowiska dokumentacyjne,
- użytki ekologiczne,
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na terenie miasta i gminy Olsztyn występują:

- Rezerwat Przyrody Sokole Góry,
- Rezerwat Przyrody Zielona Góra,
- Park Krajobrazowy Orlich Gniazd,

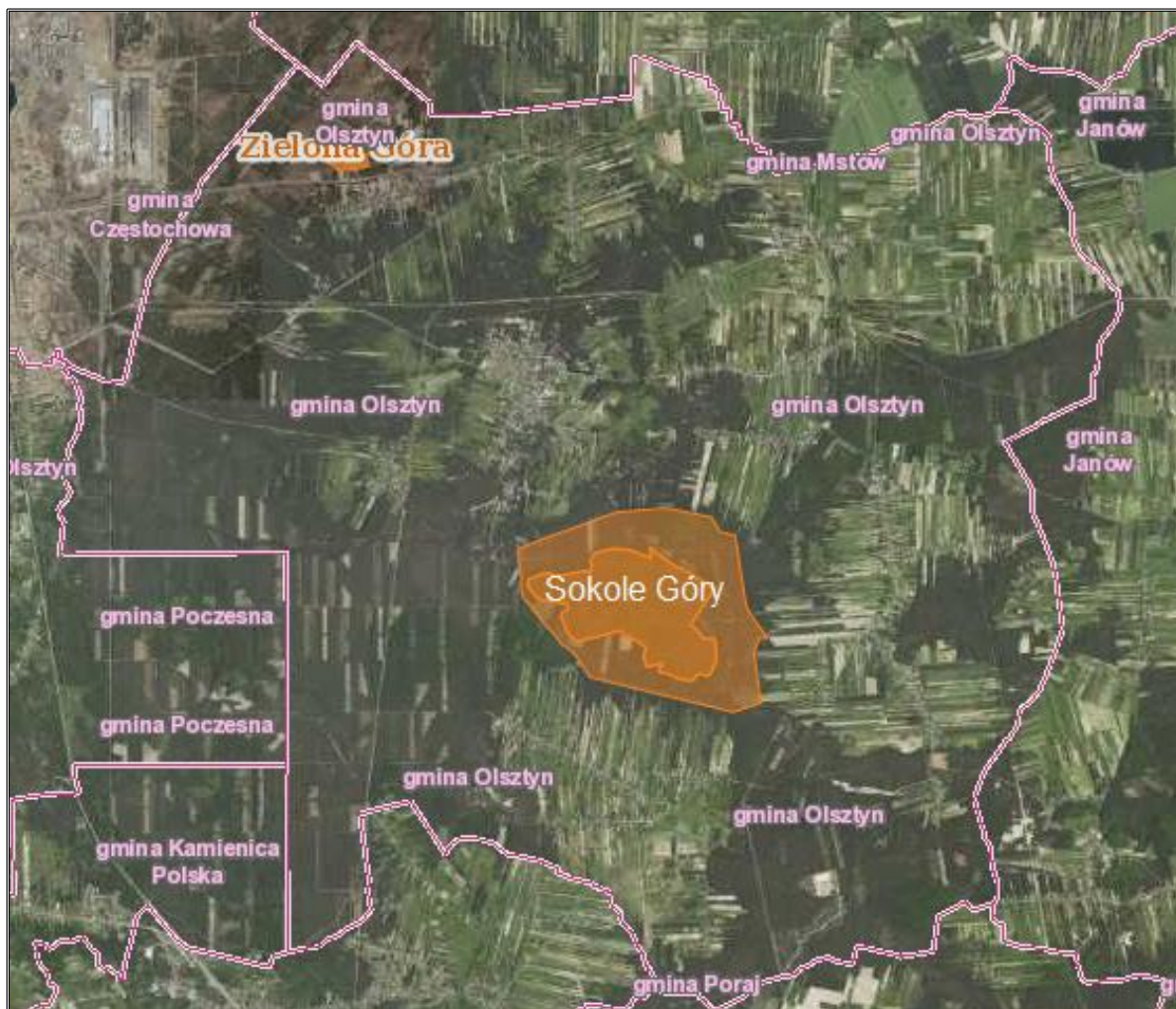
- Obszar Natura 2000 Ostoja Olsztyńsko – Mirowska,
- Użytek ekologiczny Góry Towarne,
- 13 pomników przyrody.

Rezerwat Przyrody Sokole Góry – rezerwat Sokole Góry położony jest na południe od Olsztyna w północnej części Jury Krakowsko-Częstochowskiej. Został utworzony w drodze Zarządzenia Ministra Leśnictwa z dnia 8 grudnia 1953 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody na powierzchni 333,27 ha; w 1963 roku zmniejszono go do 215,95 ha. Obejmuje szereg wapiennych wzgórz porośniętych lasem. Przez obszar ten przebiega czerwony Szlak Orlich Gniazd. Jest on drugim pod względem wielkości, po Dolinie Raclawki, rezerwatem na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej. Celem ochrony tego terenu jest zachowanie za względów naukowych, dydaktycznych i społecznych obszaru leśnego o różnych typach lasów mieszanych i sosnowych porastających szczególnie wyróżniający się pięknem krajobrazu fragment Jury Krakowsko-Wieluńskiej z charakterystycznymi wychodniami skał wapiennych uformowanych i wyżłobionych erozją w fantastyczne kształty, jaskinie itp.

Rezerwat Przyrody Zielona Góra – rezerwat przyrody nieożywionej położony na wzniesieniu Zielona Góra w pobliżu wsi Kusięta w Mieście i Gminie Olsztyn. Pod względem geograficznym znajduje się na Wyżynie Mirowsko-Olsztyńskiej i w obrębie Jury Krakowsko-Częstochowskiej. Pod względem ochrony przyrody znajduje się na obszarze Ostoi Olsztyńsko-Mirowskiej w obrębie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd. Przez rezerwat przebiega Szlak Orlich Gniazd. Rezerwat został utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa z dnia 27 kwietnia 1953 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. W 1963 powiększono go do 19,66 ha. Obecnie podawana wielkość rezerwatu to 19,36 ha. Rezerwat stanowi wzgórze wapienne o wysokości 343 m n.p.m. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną ścisłą, chroniona jest tu ciepłolubna roślinność murawowo-zaroślowa i leśna (buczyna, grąd). Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i społecznych obszaru leśnego. Obejmującego wzgórze wapienne Jury Krakowsko-Wieluńskiej z różnymi typami lasów mieszanych z charakterystycznymi wschodnimi skał wapiennych, uformowanych i wyżłobionych erozją w kształty, jaskinie itp.

Na obszarze tym obowiązują zakazy zgodne z przepisami z art. 15 ustawy o ochronie przyrody.

Rysunek 15. Rezerwaty Przyrody znajdujące się w obrębie miasta i gminy Olsztyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

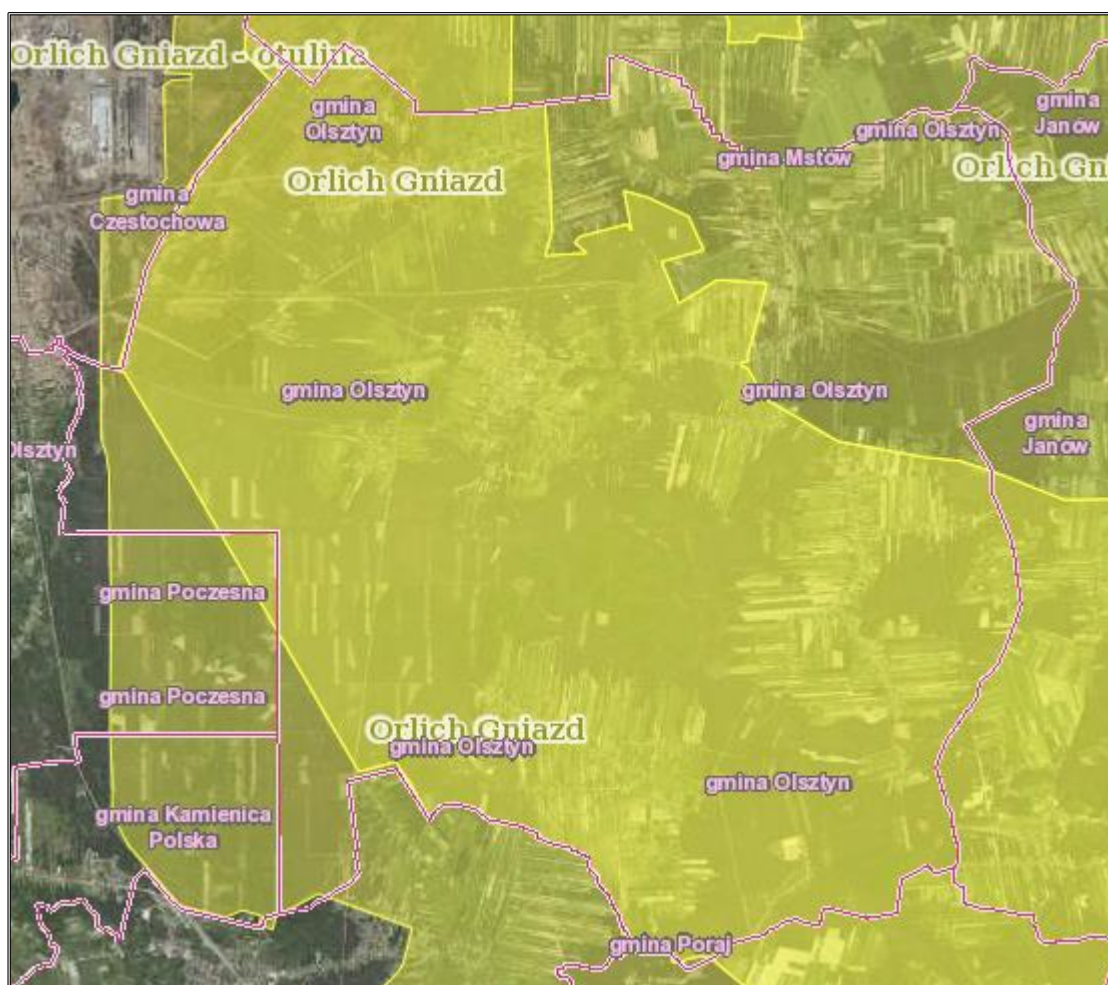
Park Krajobrazowy Orlich Gniazd - obszar parku podlega pod Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego i Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego. Park Krajobrazowy Orlich Gniazd (PKOG) położony jest w północno-wschodniej części województwa śląskiego, jego granice rozciągają się od przełomu rzeki Warta koło Mstowa do doliny Białej Przemszy. Zachodni kraniec PKOG stanowi tzw. kuesta jurajska – próg strukturalny. Od wschodu mniej wyraźnie widoczna jest granica z Niecką Nidziańską. Obszar ten jest mocno zróżnicowany krajobrazowo i przyrodniczo. Budowa geologiczna to przede wszystkim twory jurajskie. Do charakterystycznych obiektów tutejszej przyrody nieożywionej, które stanowią atrakcje turystyczne, należą wapienne ostańce, doliny krasowe oraz jaskinie, których na terenie województwa śląskiego naliczono dotychczas przeszło pół tysiąca. W urozmaiconym krajobrazie Wyżyny znajduje się szereg różnorodnych zbiorowisk roślinnych, natomiast wśród zwierząt charakterystycznymi gatunkami są nietoperze oraz rzadkie, ciepłolubne bezkręgowce. Ponadto występują tu średniowieczne zamczyska, które z powodu usytuowania na skalnych, trudno dostępnych wniesieniach, otrzymały nazwę Orlich Gniazd. Na obszarze parku leży jedna z największych w Europie warowni, zamek

Ogrodzieniec w Podzamczu. Inne, najbardziej znane obiekty Szlaku Orlich Gniazd, to twierdze w Mirowie, Bobolicach, Morsku i Smoleniu.

Park Krajobrazowy Orlich Gniazd utworzony został 20.06.1980 r. na mocy uchwały Nr III/11/80 Woj. Rady Narodowej w Katowicach z dnia 20 czerwca 1980 r., zaś w obecnej formie uchwałą Nr XVI/70/82 Wojewódzkiej Rady Nadzorczej w Częstochowie z dnia 17 czerwca 1982 r. w sprawie utworzenia Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych w granicach województwa częstochowskiego.

Na obszarze tym obowiązują zakazy zgodne z przepisami z art. 17 ustawy o ochronie przyrody.

Rysunek 16. Park Krajobrazowy znajdujący się w obrębie miasta i gminy Olsztyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

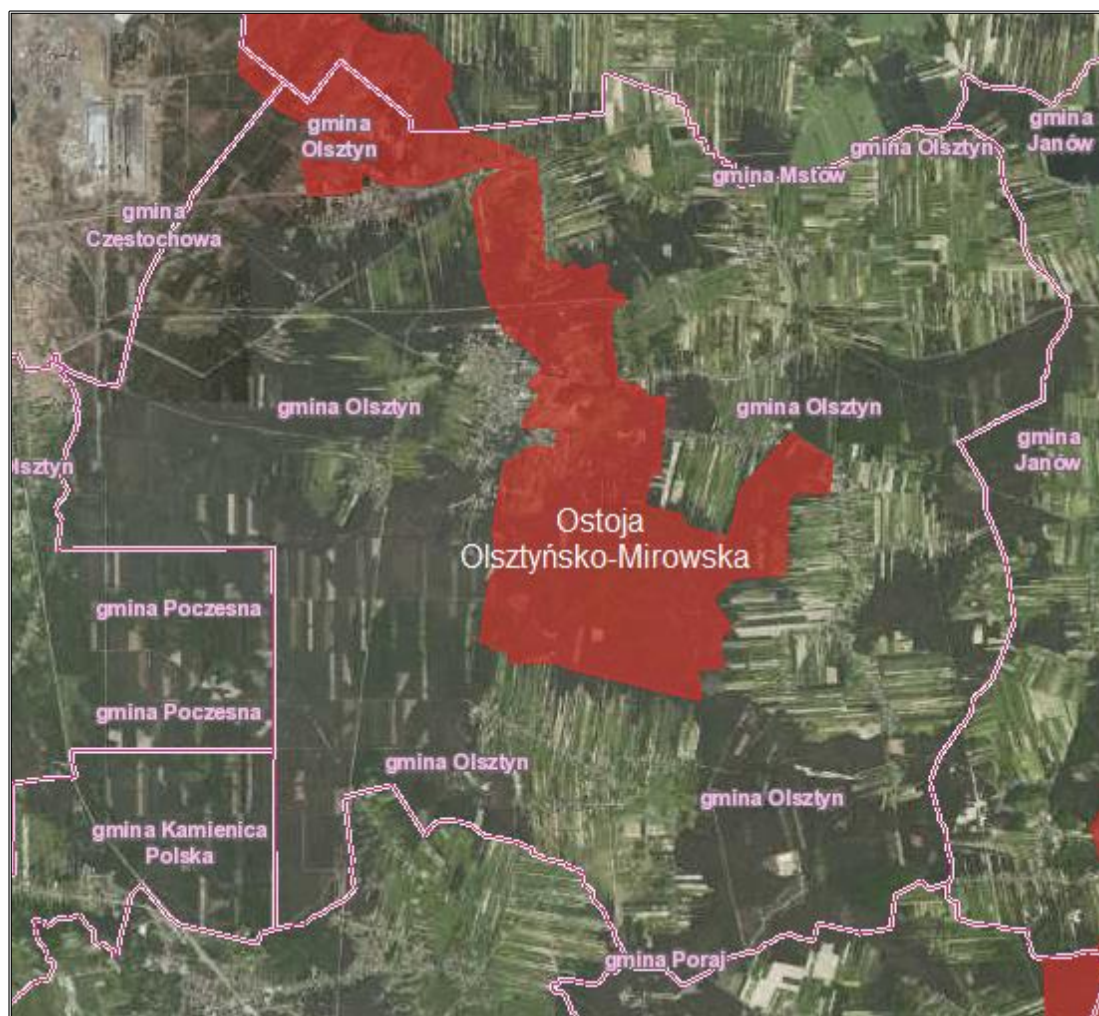
Obszar Natura 2000 Ostoja Olsztyńsko - Mirowska (PLH240015) – specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 na Wyżynie Częstochowskiej. Obejmuje obszar o powierzchni 2 210,878 ha, który charakteryzuje się dużym zalesieniem, zróżnicowaniem krajobrazowym i siedliskowym, występowaniem wapiennych wzgórz (mogotów), licznych form skałkowych oraz licznych jaskiń i schronisk. Wzniesienia w obrębie ostoi wykorzystywane były do celów

pasterskich, wskutek czego wytworzyły się na nich murawy kserotermiczne, w tym również murawy naskalne z charakterystycznymi dla tego typu siedlisk gatunkami roślin, w tym rzadkich, takich jak skalnica gronkowa, kostrzewa blada, pszonak panoński i będąca polskim endemitem przytulia krakowska. Wzniesienia, na których występują naturalne lasy bukowe, objęte zostały ochroną rezerwatową. Jaskinie są schronieniem i miejscem rozrodu dla licznych nietoperzy, m.in. podkowiec mały, nocek orzęsiony, nocek duży.

Na terenie obszaru obowiązuje rozporządzenie z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Olsztyńsko-Mirowska (PLH240015).

Na ww. Obszarach Natura 2000 obowiązują przepisy art. 33 ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z nimi na obszarach tych wprowadza się następujące zakazy: podejmowanie działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności: pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Rysunek 17. Obszar Natura 2000 znajdujący się w obrębie miasta i gminy Olsztyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Użytek ekologiczny Góry Towarne - kompleks wzgórz krasowych o pow. 10,38 ha. Przedmiotem ochrony są tu rzadkie gatunki roślin porastające murawy kserotermiczne oraz murawy naskalne. Celem jego ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych kompleksu wzgórz krasowych z murawami naskalnymi i kserotermicznymi, ze stanowiskami regionalnie rzadkich i ustępujących gatunków roślin.

W stosunku do użytku ekologicznego mogą być wprowadzone zakazy zgodnie z art. 45 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Rysunek 18. Użytek ekologiczny znajdujący się w obrębie miasta i gminy Olsztyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Pomniki przyrody

Na terenie miasta i gminy Olsztyn znajduje się 13 pomników przyrody.

Tabela 24. Pomniki przyrody na terenie miasta i gminy Olsztyn

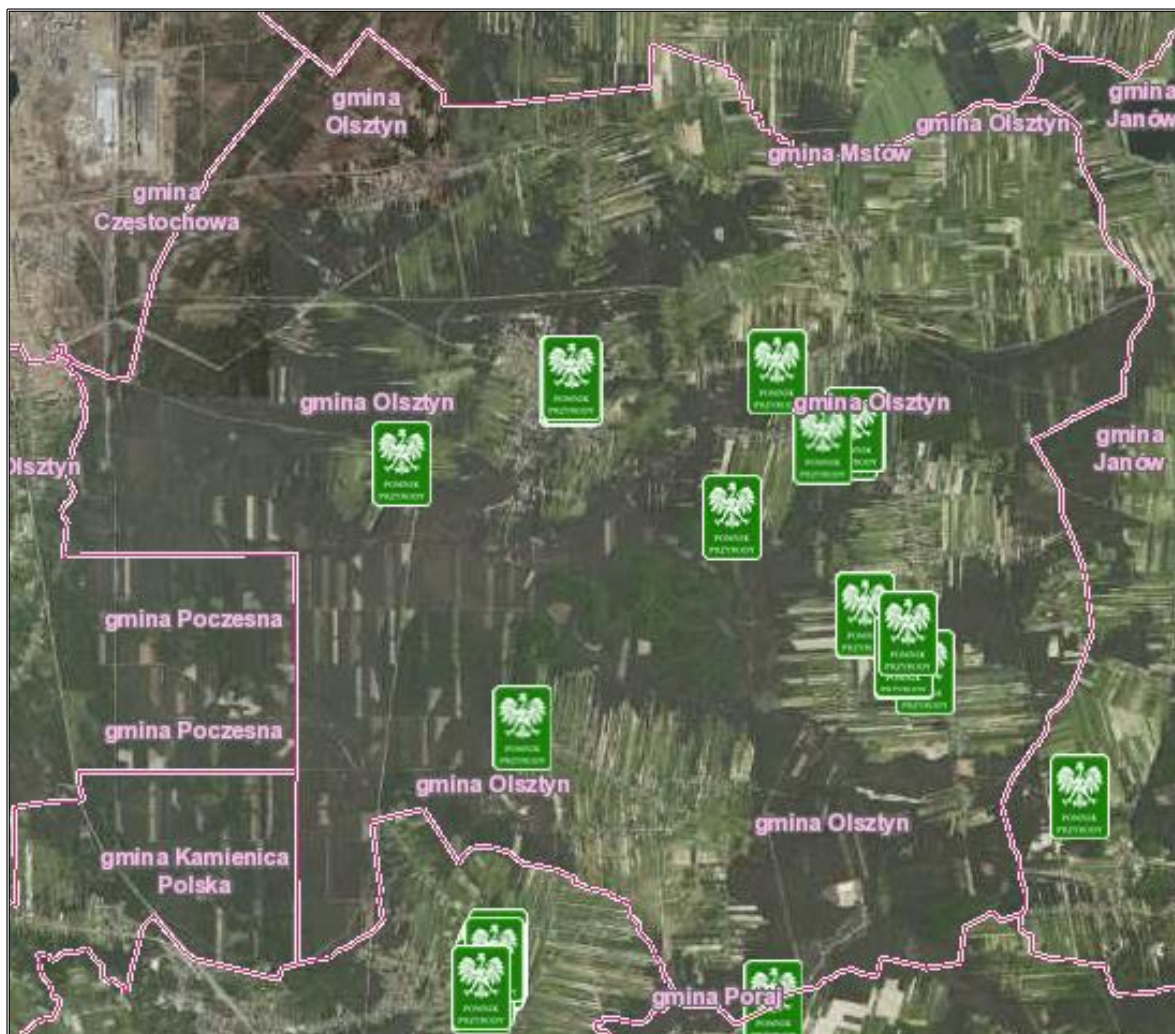
L.p.	Typ pomnika	Rodzaj tworu	Tekstowy opis położenia
1.	Wieloobiektowy	grupa drzew Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i> Lipa szerokolistna - <i>Tilia platyphyllos</i>	przy murze kościoła p.w. Św. Jana Chrzciciela w Olsztynie, ul. Kościelna 6
2.	Wieloobiektowy	Grupa drzew Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i> Lipa szerokolistna - <i>Tilia platyphyllos</i>	przy murze kościoła p.w. Św. Jana Chrzciciela w Olsztynie, ul. Kościelna 6
3.	Jednoobiektowy	drzewo Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - <i>Pinus sylvestris</i>	przy skrzyżowaniu dróg prowadzących do Olsztyna i do Częstochowy, ul. Słoneczna 12
4.	Jednoobiektowy	drzewo Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>	na terenie Zespołu Szkół w Zrębicach, ul. Główna 143, 42-256 Olsztyn

L.p.	Typ pomnika	Rodzaj tworu	Tekstowy opis położenia
5.	Jednoobiektowy	drzewo Lipa drobnolistna - Tilia cordata	na posesji Koła Łowieckiego "Orlik" w Biskupicach ul. Olsztyńska 4, 42-256 Olsztyn
6.	Jednoobiektowy	krzew Kłokoczka południowa	Nadleśnictwo Złoty Potok, Leśnictwo Zrębice, oddział 339d lub c, Przymiłowice-Kotysów przy słupku granicznym nr. 1873
7.	Jednoobiektowy	krzew Kłokoczka południowa	na terenie posesji Przymiłowice 38 (przy ogrodzeniu)
8.	Wieloobiektowy	grupa drzew Morwa biała - Morus alba	przy kapliczce św. Idziego w Zrębicach
9.	Jednoobiektowy	drzewo Lipa szerokolistna - Tilia platyphyllos	przy murze cmentarza w Zrębicach przy ul. Żareckiej 35
10.	Wieloobiektowy	grupa drzew Lipa drobnolistna - Tilia cordata Lipa szerokolistna - Tilia platyphyllos	na placu Kościoła p.w. Św. Idziego w Zrębicach
11.	Wieloobiektowy	grupa drzew Dąb szypułkowy - Quercus robur	na parkingu za stacją paliw w Przymiłowcach przy DK-1; oddz. 333d
12.	Jednoobiektowy	drzewo Dąb szypułkowy - Quercus robur	Nadleśnictwo Złoty Potok, Leśnictwo Zrębice, oddział 334a, na skraju lasu w pobliżu miejscowości Przymiłowice-Kotysów oraz parkingu przy DK-1 za stacją paliw w Przymiłowcach
13.	Jednoobiektowy	drzewo Czereśnia – Cerasum	przy drodze polnej, naprzeciwko oddziałów 335 i 336 Nadleśnictwa Złoty Potok

Źródło: Dane pozyskane od Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn

W stosunku do pomnika przyrody mogą być wprowadzone zakazy zgodne z art. 45 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Rysunek 19. Pomniki przyrody znajdujące się w obrębie miasta i gminy Olsztyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Korytarze ekologiczne

Korytarz ekologiczny to wydłużony obszar łączący podobne siedliska będący drogą wybieraną przez zwierzęta do przemieszczania się między nimi. Oprócz drogi wędrówki zwierząt jest też drogą rozprzestrzeniania się roślin i grzybów.

Na terenie miasta i gminy Olsztyn nie znajdują się korytarze ekologiczne⁵⁵.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 25. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — stosunkowo wysoka lesistość, — istniejące walory naturalne i krajobrazowe, — występowanie form ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000, 	<ul style="list-style-type: none"> — presja urbanizacyjna i turystyczna na obszary chronione, — brak pełnej waloryzacji przyrodniczej obszaru,

⁵⁵ <https://mapa.korytarze.pl/>

Mocne strony	Słabe strony
— duża różnorodność krajobrazowa, ekosystemowa, siedliskowa i gatunkowa.	— brak korytarzy ekologicznych przebiegających przez obszar miasta i gminy.
Szanse	Zagrożenia
— programy i akcje edukacyjno-informacyjne o potrzebie ochrony przyrody, — zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pożarowego obszarów leśnych, — zalesianie nieużytków.	— zmiany klimatyczne powodujące nieodwracalne przekształcenia w ekosystemach, — dewastacja i degradacja istniejących form ochrony przyrody i krajobrazu, — fragmentacja siedlisk związana z rozwojem zabudowy i przebiegiem ważnych szlaków komunikacyjnych.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.10 Zagrożenia poważnymi awariami

Zakładem stwarzającym zagrożenie awarią przemysłową jest każdy zakład, na którego terenie znajdują się substancje niebezpieczne, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska. Ze względu na rodzaj i ilość substancji niebezpiecznych zakłady, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2022 r. , poz. 2556 ze zm.) dzielimy na:

- zakłady o dużym ryzyku,
- zakłady o zwiększonym ryzyku.

W obydwu przypadkach dzielimy je jeszcze z uwzględnieniem:

- kryteriów kwalifikowania substancji do kategorii substancji stwarzających zagrożenia:
 - dla zdrowia,
 - fizyczne,
 - dla środowiska,
 - pozostałe,
- nazw i oznaczeń numerycznych substancji niebezpiecznych decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku.

Na terenie miasta i gminy Olsztyn nie funkcjonują zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZDR) ani zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZZR)⁵⁶.

Przebiegająca droga krajowa DK 46 przez obszar miasta i gminy Olsztyn, stanowi ryzyko transportu substancji niebezpiecznych i zagrożeń z tego wynikających.

⁵⁶ Wykaz zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej wg stanu na 31.12.2021

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 26. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami

Mocne strony	Słabe strony
— brak zakładów ZDR i ZZR.	— występowanie szlaku komunikacyjnego transportu substancji niebezpiecznych, — małe prawdopodobieństwo przewidzenia możliwości wystąpienia poważnej awarii.
Szanse	Zagrożenia
— edukacja społeczeństwa na temat postępowania podczas wystąpienia poważnej awarii, — doposażenie służb odpowiadających za bezpieczeństwo na terenie miasta i gminy.	— możliwość wystąpienia zdarzeń losowych w zakładach pracy, — nasilające się ekstremalne zjawiska pogodowe (zmiany klimatyczne).

Źródło: Opracowanie własne

3.3 Zagadnienia horyzontalne

Zgodnie z wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, w ramach każdego obszaru interwencji należy uwzględnić zagadnienia horyzontalne: adaptację do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne oraz monitoring środowiska.

3.3.1 Adaptacja do zmian klimatu

Pogłębiające się w ostatnich latach zmiany klimatu niosą ze sobą wiele negatywnych zjawisk, takich jak ekstremalnie wysokie temperatury, które z roku na rok są coraz to wyższe. Zjawiska te są zagrożeniem, dla rozwoju kraju, zarówno sfery społecznej, jak i gospodarczej. Konieczne jest zatem podjęcie działań na rzecz dostosowania się (adaptacji) do prognozowanych skutków zmian klimatu, które powinny być realizowane jednocześnie z działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych (mitygacja).

Dokument pn. „Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020) stanowi odpowiedź na walkę ze zmianami klimatu, a jego głównym celem jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. Ponadto uruchomiona została strona internetowa klimada.mos.gov.pl, na której znajdują się informacje dotyczące adaptacji do zmian klimatu.

Według SPA2020 do najważniejszych negatywnych skutków zmian klimatu w skali regionalnej zaliczyć należy niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych, zwiększenie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof (silne wiatry, incydentalne trąby powietrzne, wyładowania atmosferyczne, ulewne deszcze, wzrost okresów upalnych).

Gminy posiadają uprawnienia do kształtowania i tworzenia polityki ekologicznej za pomocą obowiązujących przepisów. Podstawą podejmowania działań proekologicznych w gminach są przepisy m.in.:

- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

Poza obowiązkowymi działaniami wynikającymi z przepisów prawa, gminy mogą wprowadzać dodatkowe inicjatywy. Wśród przykładowych działań mających pozytywny wpływ na środowisko można wskazać:

- angażowanie mieszkańców, m.in. poprzez prowadzenie działań edukacyjnych na terenie gminy – organizacja warsztatów oraz konkursów o tematyce proekologicznej,
- wyodrębnienie w budżecie gminy środków finansowych na realizację projektów klimatyczno-środowiskowych,
- prowadzenie mobilnych punktów odbioru odpadów, np. elektroodpadów,
- prowadzenie bezpłatnych punktów doradztwa energetycznego,
- wykorzystywanie energii odnawialnej do zasilania infrastruktury gminnej,
- ograniczanie strat ciepła poprzez termomodernizację budynków gminnych, modernizację lub wymianę indywidualnych źródeł ciepła,
- zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnej,
- wprowadzanie zielonej infrastruktury w mieście (np. zielone dachy, ogrody deszczowe),
- stworzenie systemu ostrzegania i informowania o zagrożeniach związanych ze zmianami klimatu.

Zaplanowane w Programie Ochrony Środowiska zadania mają na celu mitygację, adaptację do zmian klimatu oraz ograniczenie jego skutków. Należą do nich m.in. działania służące przede wszystkim ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń w zakresie: efektywności energetycznej (termomodernizacje budynków, wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii, wymiany kotłów na ekologiczne, wymiana oświetlenia), transportu – poprawy jakości dróg, w dziedzinie gospodarki odpadami – ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów, powstających ścieków oraz ich efektywnego zagospodarowania, zaangażowanie społeczne i wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców, uwzględnianie zmian klimatu w dokumentach planistycznych.

3.3.2 Działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska

Zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (Dz.U. 2022 r., poz. 2556) problematykę ochrony środowiska uwzględnia się w podstawach programowych kształcenia ogólnego dla wszystkich typów szkół. Obowiązkiem tym ustawodawca objął również organizatorów kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych i środki masowego przekazu, które są zobowiązane kształtować pozytywny stosunek społeczeństwa do ochrony środowiska oraz popularyzować zasady tej ochrony w publikacjach i audycjach. Konstytucyjnych podstaw dla realizacji edukacji ekologicznej należy upatrywać w zasadzie zrównoważonego rozwoju (art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski z dnia 2 kwietnia 1997 r.) oraz w generalnym obowiązku każdego obywatela do dbałości o stan środowiska oraz odpowiedzialności za spowodowane przez siebie jego pogorszenie określonym w art. 86 Konstytucji RP.

Aktualnie edukacja ekologiczna na terenie miasta i gminy Olsztyn prowadzona jest przede wszystkim w formalnym systemie kształcenia. W szkołach przeprowadzane są m.in.: kampanie ekologiczne, konkursy ekologiczne, pogadanki dot. ochrony ptaków, pogadanki dot. zbiórki i utylizacji odpadów, zajęcia plenerowe.

Proponowane zadania w zakresie edukacji ekologicznej to:

- edukacja lokalnej społeczności z zakresu efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii,
- prowadzenie kampanii informacyjno–promocyjnej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej oraz wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej budynków, promowanie atrakcyjności transportu publicznego, pieszego i rowerowego,
- działania zmierzające do różnicowania rolnictwa w kierunku rolnictwa ekologicznego,
- edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i negatywnych skutków promieniowania elektromagnetycznego,
- edukacja mieszkańców w zakresie racjonalnego korzystania z zasobów wodnych,
- prowadzenie akcji edukacyjno–informacyjnych w zakresie właściwego postępowania z odpadami oraz ograniczenia ich powstawania,
- edukacja mieszkańców w zakresie właściwego zachowania się w sytuacji wystąpienia nadzwyczajnego zagrożenia.
- promowanie ochrony środowiska przyrodniczego na terenie gminy,
- działania zmierzające do różnicowania rolnictwa w kierunku rolnictwa ekologicznego.

3.3.3 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska są pojęciem, które zostało zdefiniowane w art. 104 ust. 2 ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska jako *zagrożenie spowodowane gwałtownym zdarzeniem, nie będącym klęską żywiołową, które może wywołać znaczne zniszczenie środowiska lub pogorszenie jego stanu, stwarzające powszechne niebezpieczeństwo dla ludzi i środowiska.*

Obecnie pojęcie to nie jest definiowane, chociaż powszechnie w środowisku twierdzi się, że zastąpiło je pojęcie poważnej awarii, zdefiniowane w ustawie. Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. 2022 poz. 2556 ze zm.). Wobec powyższego, rozumiane jest jako zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Jako nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska, a także poważną awarię należy traktować zdarzenia, takie jak: pęknięcie i rozszczelnienie instalacji rurociągów transportowych, wybuch, awarię zbiornika, katastrofę autocysterny lub cysterny kolejowej przewożącej substancję niebezpieczną, awarię obiektów hydrotechnicznych, itp.

Aktem prawnym definiującym pojęcie innego miejscowego zagrożenia jest ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2022 r., poz. 2057 ze zm.), która definiuje je jako zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody niebędące pożarem ani klęską żywiołową, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieżenie lub usunięcie skutków lub którego usunięcie skutków nie wymaga zastosowania nadzwyczajnych środków. W świetle tej ustawy ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

- zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- zapewnianie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia oraz na rzecz ochrony ludności,
- prowadzenie działań ratowniczych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej.

3.3.4 Monitoring środowiska

Państwowy monitoring środowiska został powołany ustawą z dnia 10 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2023 r., poz. 824 ze zm.) w celu zapewnienia wiarygodnych informacji o stanie środowiska. Stanowi on system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz zbierania, analizowania, udostępniania wyników badań i oceny elementów środowiska. Jego celem jest systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o:

- jakości elementów przyrodniczych, dotrzymany standardów jakości środowiska określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów,
- występujących zmian jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian, w tym powiązaniach przyczynowo skutkowych występujących pomiędzy emisjami i stanem elementów przyrodniczych.

Zakres zadań państwowego monitoringu środowiska jest określany w wieloletnich strategicznych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanych przez Ministra Klimatu oraz w wykonawczych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Obecnie obowiązujący Strategiczny Program PMŚ na lata 2023-2028 powstał na podstawie art. 4a ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 10 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska i obejmuje zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych oraz innych potrzeb wynikających ze strategii rozwoju oraz innych programów i dokumentów programowych.

„Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą dla roku 2030” wykorzystuje i będzie wykorzystywał informacje wytworzone w ramach PMŚ w celu monitorowania skuteczności działań i strategicznego planowania w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Wyniki monitoringu publikowane są w wydawanych co roku raportach o stanie środowiska w województwie śląskim oraz w rocznych ocenach jakości powietrza w województwie śląskim.

4. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

4.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska

Na podstawie diagnozy stanu istniejącego oraz zagrożeń środowiska przyrodniczego miasta i gminy, zachowując spójność z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz powiatowym, dla każdego z obszarów interwencji określono kierunki interwencji.

W ramach obszarów interwencji wyznaczono cele operacyjne i działania ekologiczne. Zaplanowane zadania mają na celu poprawę jakości środowiska na terenie miasta i gminy Olsztyn. Ich realizacja nie wpłynie negatywnie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000. Zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji powstałej infrastruktury, nie będą podejmowane działania, których skutkiem byłoby naruszenie katalogu czynności zabronionych w odniesieniu do form ochrony przyrody, występujących na tym obszarze. Zadania nie wpłyną w sposób znaczący na populacje siedlisk i gatunków chronionych. Realizacja Programu nie wpłynie negatywnie na realizację celów ochrony obszarów chronionych. Przedsięwzięcia prowadzone będą na terenach głównie zurbanizowanych. Spodziewane są jedynie krótkoterminowe oddziaływania lub uciążliwości związane z prowadzonymi robotami budowlanymi, które ustaną po ich zakończeniu.

Należy zaznaczyć, że podmioty realizujące poszczególne działania powinny każdorazowo rozpatrywać kwestie ich wpływu na środowisko na kolejnych etapach procesu planistycznego i inwestycyjnego, po doprecyzowaniu lokalizacji, rodzaju i zakresu danego przedsięwzięcia, wpisującego się w założenia niniejszego dokumentu.

Tabela 27. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza atmosferycznego	Liczba wymienionych źródeł ciepła [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		180	Zmniejszenie emisji CO ₂	Wymiana nieekologicznych źródeł ciepła	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba budynków z wymienionymi systemami grzewczymi [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		8	Poprawa efektywności energetycznej Zmniejszenie emisji CO ₂	Wymiana systemów grzewczych w budynkach gminnych (pompy ciepła)	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba zamontowanych instalacji OZE [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		300	Zwiększenie wykorzystania OZE	Montaż instalacji odnawialnych źródeł ciepła	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Długość wybudowanych ścieżek rowerowych [km] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		4	Zmniejszenie emisji CO ₂	Budowa ścieżek rowerowych	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Długość wybudowanych ścieżek rowerowych [km] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		2	Zmniejszenie emisji CO ₂	Budowa ścieżki rowerowej od Parkingu Sokole Góry do Biskupic	PZD Częstochowa	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanych ścieżek rowerowych [km] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		4,4	Zmniejszenie emisji CO ₂	Budowa ścieżki rowerowej na trasie Srocko – Kusięta - Olsztyn	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego	Długość wybudowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		600	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Budowa drogi gminnej w miejscowości Kusięta	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
		Długość zmodernizowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		550	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Modernizacja ul. Bukowej w Olsztynie	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość zmodernizowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		800	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Modernizacja ul. Granitowej w Zrębicach	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		140	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Budowa drogi na wzgórzu Biakło	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		130	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Budowa drogi gminnej w Turowie	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość zmodernizowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		300	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Modernizacja ul. Akacyjowej w Turowie	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość zmodernizowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		380	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Modernizacja ul. Topolowej w Turowie	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		380	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Budowa drogi przebiegającej przez działki nr 59 i 187 w Krasawie	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość zmodernizowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		610	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Modernizacja ul. Polnej w Zrębicach	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość zmodernizowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		380	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Modernizacja ul. Bukowskiej w Zrębicach	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
		Długość zmodernizowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		320	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Modernizacja ul. Jurajskiej w Zrębicach	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanego chodnika [km] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		2,2	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Budowa chodnika wzdłuż ul. Chorońskiej w Biskupicach	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanego chodnika [km] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		1,5	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Budowa chodnika wzdłuż ul. Krótkiej i ul. Zrębskiej w Biskupicach	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość zmodernizowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		1100	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Modernizacja ulic Strażackiej, Cichej, Krótkiej i Ks. Kuźmińskiego w Zrębicach	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość zmodernizowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		460	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Modernizacja łącznika przy ulicach Krótkiej i Lawendowej	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		570	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Budowa przedłużenia ul. Granicznej w Bukownie	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		1540	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Budowa przedłużenia przy łączniku ulic Kościelnej i Zrębskiej	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość zmodernizowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		850	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Modernizacja ul. Polnej w Biskupicach	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość zmodernizowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		400	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Modernizacja ul. Słonecznej w Biskupicach	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
		Długość zmodernizowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		170	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Modernizacja ul. Kochanowskiego w Olsztynie	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Długość wybudowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		2000	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Budowa dróg w ramach tzw. Przedziału w Biskupicach	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Liczba wybudowanych budynków centrum przesiadkowego [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	0	1	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Liczba wybudowanych budynków centrum przesiadkowego [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	0	1	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie (Odrzykoń)	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość zmodernizowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		260	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Modernizacja ul. Prostopadłej w Olsztynie	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość zmodernizowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		120	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Modernizacja ul. Combika w Olsztynie	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość zmodernizowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		320	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Modernizacja ul. Konopnickiej i ul. Mickiewicza w Olsztynie	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		480	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Budowa drogi przebiegającej przez działkę nr 51 w Skrajnicy	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
		Długość zmodernizowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		210	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Modernizacja ul. Karłowatej Sosny w Olsztynie	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość zmodernizowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		100	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Modernizacja ul. Olsztyńskiej w Biskupicach	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		670	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Budowa drogi gminnej w Turowie	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		440	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Budowa drogi gminnej do „Geotermii” w Olsztynie	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		1665	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Budowa drogi gminnej na odcinku Biskupice – gmina Olsztyn do Choroń – gmina Poraj	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		3880	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Budowa dróg gminnych w celu skomunikowania nowego osiedla w miejscowości Olsztyn z centrum i drogami wyższej kategorii	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
Gospodarowanie wodami	Ochrona jakości wód	Liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		Według potrzeb	Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi	Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w zakresie edukacji producentów rolnych w tematyce gospodarowania wodami	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak zainteresowania wśród mieszkańców

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
		Liczba wybudowanych zbiorników retencyjnych na wody opadowe [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		1	Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi	Budowa zbiornika retencyjnego na wody opadowe z dróg w miejscowości Olsztyn - poprawa bezpieczeństwa i jakości życia	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Wydłużenie inwestycji w czasie
Gospodarka wodno-ściekowa	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej	Liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	0	1	Poprawa funkcjonowania gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Olsztynie k/Częstochowy przy ul. Storczykowej	Miasto i Gmina Olsztyn, PWİK Częstochowa	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia Wydłużenie inwestycji w czasie
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami	Stopień nieruchomości od których odbierane są odpady komunalne [%] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	100	100	Racjonalne gospodarowanie odpadami	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Miasto i Gmina Olsztyn	Zmiana uwarunkowań prawnych
		Ilość odpadów zawierających azbest [t] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	1 174	Spadek wartości <1 174		Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
Zasoby przyrodnicze	Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych	Liczba nowych nasadzeń [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn		Wzrost wartości	Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących w dobrym stanie	Nasadzenia roślinności	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
Zagrożenia poważnymi awariami	Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi	Liczba OSP ze zmodernizowanym sprzętowieniem [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	0	6	Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii	Wyposażenie jednostek Straży Pożarnej	Miasto i Gmina Olsztyn	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 28. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem	
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Wymiana nieekologicznych źródeł ciepła	Miasto i Gmina Olsztyn	100 000	10 000	80 000	80 000	70 000	.	.	.	340 000	Budżet własny Miasta i Gminy, Dotacje WFOŚiGW
	Wymiana systemów grzewczych w budynkach gminnych (pompy ciepła)	Miasto i Gmina Olsztyn	.	20 000	50 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	.	.	3 070 000	FE SL 2021-2027
	Montaż instalacji odnawialnych źródeł ciepła	Miasto i Gmina Olsztyn	.	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	.	.	5 000 000	FE SL 2021-2027
	Budowa ścieżek rowerowych	Miasto i Gmina Olsztyn	.	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	.	.	5 000 000	FE SL 2021-2027
	Budowa ścieżki rowerowej od Parkingu Sokole Góry do Biskupic	PZD Częstochowa	.	2 000 000	2 000 000	FDS
	Budowa ścieżki rowerowej na trasie Srocko – Kusięta - Olsztyn	Miasto i Gmina Olsztyn	.	2 000 000	3 000 000	5 000 000	FDS

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania	
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem		
Zagrożenia hałasem	Budowa drogi gminnej w miejscowości Kusięta	Miasto i Gmina Olsztyn	.	600 000	600 000	Budżet własny Miasta i Gminy
	Modernizacja ul. Bukowej w Olsztynie	Miasto i Gmina Olsztyn	.	2 000 000	2 000 000	4 000 000	FDS
	Modernizacja ul. Granitowej w Zrębicach	Miasto i Gmina Olsztyn	.	1 000 000	1 000 000	FDS
	Budowa drogi na wzgórze Biakło	Miasto i Gmina Olsztyn	.	300 000	300 000	Budżet własny Miasta i Gminy
	Budowa drogi gminnej w Turowie	Miasto i Gmina Olsztyn	.	300 000	300 000	Budżet własny Miasta i Gminy
	Modernizacja ul. Akacyjowej w Turowie	Miasto i Gmina Olsztyn	.	.	.	900 000	900 000	Budżet własny Miasta i Gminy

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem	
	Modernizacja ul. Topolowej w Turowie	Miasto i Gmina Olsztyn	.	.	.	900 000	900 000	Budżet własny Miasta i Gminy
	Budowa drogi przebiegającej przez działki 59 i 187 w Krasawie	Miasto i Gmina Olsztyn	.	.	600 000	600 000	Budżet własny Miasta i Gminy
	Modernizacja ul. Polnej w Zrębicach	Miasto i Gmina Olsztyn	.	.	800 000	800 000	Budżet własny Miasta i Gminy
	Modernizacja ul. Bukowskiej w Zrębicach	Miasto i Gmina Olsztyn	.	.	800 000	800 000	FDS
	Modernizacja ul. Jurajskiej w Zrębicach	Miasto i Gmina Olsztyn	.	.	700 000	700 000	Budżet własny Miasta i Gminy
	Budowa chodnika wzdłuż ul. Chorońskiej w Biskupicach	Miasto i Gmina Olsztyn	.	1 000 000	500 000	1 500 000	FDS

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem	
	Budowa chodnika wzdłuż ul. Krótkiej i ul. Zrębskiej w Biskupicach	Miasto i Gmina Olsztyn	.	.	2 000 000	1 000 000	3 000 000	FDS
	Modernizacja łącznika przy ulicach Krótkiej i Lawendowej	Miasto i Gmina Olsztyn	.	.	.	3 000 000	3 000 000	FDS
	Budowa przedłużenia ul. Granicznej w Bukownie	Miasto i Gmina Olsztyn	.	.	600 000	600 000	Budżet własny Miasta i Gminy
	Budowa przedłużenia ulic Kościelnej i Zrębskiej	Miasto i Gmina Olsztyn	.	.	500 000	500 000	Budżet własny Miasta i Gminy
	Modernizacja ul. Polnej w Biskupicach	Miasto i Gmina Olsztyn	.	.	.	2 000 000	1 500 000	.	.	.	3 500 000	FDS
	Modernizacja ul. Słonecznej w Biskupicach	Miasto i Gmina Olsztyn	.	.	.	400 000	500 000	.	.	.	900 000	Budżet własny Miasta i Gminy

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem	
	Modernizacja ul. Kochanowskiego w Olsztynie	Miasto i Gmina Olsztyn	.	.	.	200 000	300 000	.	.	.	500 000	Budżet własny Miasta i Gminy
	Modernizacja ul. Kochanowskiego w Olsztynie	Miasto i Gmina Olsztyn	600 000	.	.	.	600 000	Budżet własny Miasta i Gminy
	Budowa dróg w ramach tzw. Przedziału w Biskupicach	Miasto i Gmina Olsztyn	3 000 000	2 000 000	.	5 000 000	FDS
	Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie	Miasto i Gmina Olsztyn	.	1 000 000	1 000 000	Budżet własny Miasta i Gminy
	Budowa centrum przesiadkowego w Olsztynie (Odrzykoń)	Miasto i Gmina Olsztyn	.	900 000	900 000	FE SL 2021-2027
	Modernizacja ul. Prostopadłej w Olsztynie	Miasto i Gmina Olsztyn	400 000	100 000	500 000	FDS

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania	
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem		
	Modernizacja drogi przy ul. Combika w Olsztynie	Miasto i Gmina Olsztyn	.	400 000	400 000	Budżet własny Miasta i Gminy
	Modernizacja ul. Konopnickiej i ul. Mickiewicza w Olsztynie	Miasto i Gmina Olsztyn	400 000	400 000	Budżet własny Miasta i Gminy
	Budowa drogi przebiegającej przez działkę nr 51 w Skrajnicy	Miasto i Gmina Olsztyn	500 000	500 000	Budżet Województwa Śląskiego
	Modernizacja ul. Karłowatej Sosny w Olsztynie	Miasto i Gmina Olsztyn	.	.	600 000	600 000	Budżet własny Miasta i Gminy
	Modernizacja ul. Olsztyńskiej w Biskupicach	Miasto i Gmina Olsztyn	.	.	200 000	200 000	Budżet własny Miasta i Gminy
	Budowa drogi gminnej w Turowie	Miasto i Gmina Olsztyn	900 000	.	.	900 000	Budżet własny Miasta i Gminy

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania	
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem		
	Budowa drogi gminnej do „Geotermii” w Olsztynie	Miasto i Gmina Olsztyn	600 000	.	600 000	Budżet własny Miasta i Gminy
	Budowa drogi gminnej na odcinku Biskupice – gmina Olsztyn do Choroń – gmina Poraj	Miasto i Gmina Olsztyn	6 105 000	6 105 000	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
	Budowa dróg gminnych w celu skomunikowania nowego osiedla w miejscowości Olsztyn z centrum i drogami wyższej kategorii	Miasto i Gmina Olsztyn	9 387 729	9 387 729
Gospodarowanie wodami	Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w zakresie edukacji producentów rolnych w tematyce gospodarowania wodami	Miasto i Gmina Olsztyn	Budżet własny Miasta i Gminy
	Budowa zbiornika retencyjnego na wody opadowe z dróg w miejscowości Olsztyn - poprawa bezpieczeństwa i jakości życia	Miasto i Gmina Olsztyn	.	540 030,00	540 030,00
Gospodarka wodno-ściekowa	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Olsztynie k/Częstochowy przy ul. Storczykowej	Miasto i Gmina Olsztyn, PWiK Częstochowa	.	15 500 000	15 500 000	Budżet własny Miasta i Gminy, Dofinansowanie z PWiK, WFOŚiGW, RPO

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem	
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Miasto i Gmina Olsztyn	Opłaty użytkowników za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych									Mieszkańcy, Pomioty zewnętrzne
	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Miasto i Gmina Olsztyn	45 000	50 000	50 000	50 000	195 000	Budżet własny Miasta i Gminy, Dofinansowanie z WFOŚiGW
Zasoby przyrodnicze	Nasadzenia roślinności	Miasto i Gmina Olsztyn	Budżet własny Miasta i Gminy
Zagrożenia poważnymi awariami	Wyposażenie jednostek Straży Pożarnej	Miasto i Gmina Olsztyn	.	.	1 000 000	500 000	1 500 000	FE SL 2021-2027

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 29. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Prowadzenie systemu monitoringu powietrza oraz kontrola dotrzymania standardów emisyjnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu w środowisku	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	Prowadzenie monitoringu natężenia pól elektromagnetycznych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
4.	GOSPODAROWANIE WODAMI	Prowadzenie monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
5.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Kontrola pozwoleń wodno-prawnych	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących	-
6.	ZASOBY GEOLOGICZNE	Kontrola i ograniczenie nielegalnej eksploatacji kopalni	Okręgowy Urząd Górniczy (OUG)	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, Środki własne OUG	-
7.	GLEBY	Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb, zwłaszcza środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi	Urząd Marszałkowski, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, Właściciele gospodarstw rolnych	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących	-
8.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Prowadzenie i monitorowanie bazy danych azbestu i PCB	Urząd Marszałkowski	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, fundusze zewnętrzne	-
9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	Monitorowanie i kontrolowanie podmiotów korzystających ze środowiska	GIOŚ, RDOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
10.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Prowadzenie kontroli na terenach zakładów przemysłowych	GIOŚ, Powiatowa Państwowa Straż Pożarna	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-

Źródło: Opracowanie własne

4.2 Instrumenty realizacji programu

Realizacja zagadnień ochrony środowiska przyrodniczego w polskim porządku prawnym opiera się na bogatym zasobie aktów prawnych regulujących tę materię, wśród których kluczowymi są: prawo ochrony środowiska, prawo wodne, ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawa o ochronie przyrody, ustawa o odpadach, prawo geologiczne i górnictwo oraz prawo budowlane.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 będzie realizowany w oparciu o instrumenty, które można podzielić na prawne, finansowe, społeczne i strukturalne.

Do instrumentów prawnych zalicza się przede wszystkim wydawane decyzje i pozwolenia. Do kompetencji burmistrza należy m.in. wydawanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego czy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Działania przewidziane do realizacji w ramach przedmiotowego Programu mogą wymagać również uzyskania innych decyzji lub pozwoleń, np. pozwolenia na budowę, które wydaje starosta czy pozwolenia wodnoprawnego, które w zależności od rodzaju inwestycji wydaje: dyrektor zarządu zlewni Wód Polskich, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Wód Polskich lub minister właściwy do spraw gospodarki wodnej.

Do instrumentów finansowych, poza opłatami i administracyjnymi karami pieniężnymi, należy zaliczyć środki finansowe na realizację poszczególnych działań określonych w Programie. Planowane działania będą wdrażane z wykorzystaniem środków własnych gminy (w ramach budżetu Miasta i Gminy Olsztyn), ale również w oparciu o środki zewnętrzne, w tym dotacje i pożyczki z funduszy krajowych, europejskich czy norweskich. Część zadań będzie realizowana przez jednostki organizacyjne Miasta i Gminy Olsztyn w ramach ich budżetów, ale także przez indywidualnych mieszkańców. Ponadto w Programie uwzględnione zostały zadania monitorowane, za których realizację odpowiadają organy zewnętrzne, które będą pokrywać koszty zadań zgodnie z planem swoich budżetów.

Najważniejszym instrumentem społecznym realizacji Programu jest edukacja ekologiczna, w tym organizowanie konkursów, warsztatów czy kampanii informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców. Innym instrumentem społecznym są również postępowania prowadzone z udziałem społeczeństwa oraz konsultacje społeczne, w ramach których można zgłaszać uwagi i sugestie do projektów dokumentów strategicznych i programów, jak również planowanych inwestycji.

5. System realizacji programu ochrony środowiska

5.1 Zarządzanie ochroną środowiska w mieście i gminie

Zarządzanie Programem Ochrony Środowiska powinno odbywać się w strukturze zadaniowo-instrumentalnej, obejmując wszystkie jednostki organizacyjne świadomie uczestniczące w jego realizacji.

Do podmiotów uczestniczących w organizacji i zarządzaniu Programem Ochrony Środowiska należą:

- Burmistrz Miasta i Gminy Olsztyn,
- Rada Miasta i Gminy Olsztyn.

Do grupy podmiotów monitorujących przebieg realizacji i efekty Programu należą:

- WIOŚ, PSSE, IMGW, RZGW,
- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska,
- Podmioty gospodarcze (w określonym zakresie),
- Jednostki naukowo-badawcze (na zlecenia w określonym zakresie),
- Podmioty finansujące realizację zadań.

Do grupy podmiotów kształtujących społeczne wsparcie Programu Ochrony Środowiska należą:

- lokalne media,
- szkoły (system edukacji ekologicznej),
- organizacje pozarządowe funkcjonujące na obszarze miasta i gminy.

Do grupy podmiotów bezpośrednio realizujących Program Ochrony Środowiska należą:

- podmioty gospodarcze realizujące zadania własne,
- samorząd gminny realizujący zadania publiczne w zakresie ochrony środowiska na swoim terenie.

Odbiorcą Programu Ochrony Środowiska jest społeczeństwo Miasta i Gminy Olsztyn, które dokonuje jego oceny: akceptacji lub krytyki zaplanowanych działań oraz uczestniczy w negocjacjach rozwiązujących konflikty na tle lokalizacji inwestycji lub przeznaczenia określonych terenów.

5.2 Monitoring programu ochrony środowiska

Zgodnie z art. 18 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.), organ wykonawczy gminy jest zobowiązany sporządzać, co dwa lata raporty z wykonania programów ochrony środowiska, które przedstawia na posiedzeniach rady gminy, a następnie przekazuje organowi wykonawczemu powiatu. Wskazane jest, by ewentualne korekty programu ochrony środowiska były wprowadzane w drodze uchwały.

Pierwszy raport z wykonania przedmiotowego „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030” powinien zostać przygotowany z lat 2023-2024 następny z lat 2025-2026, itd.

W związku z powyższym, podstawowe działania mające na celu kontrolę wdrażania programu obejmują sporządzanie, co dwa lata raportu oceniającego postęp wdrażania tegoż programu, którego przykładowa formuła powinna zawierać:

- ocenę efektywności wykonania zadań,
- ocenę aktualności zidentyfikowanych problemów ekologicznych oraz adekwatności podjętych działań,
- ocenę stopnia realizacji Programu w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań i przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę przyczyn ewentualnych rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę niezbędnych modyfikacji Programu.

Nadzór i kontrola przebiegu realizacji i efektów wdrażania programu prowadzona będzie przez:

- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach,
- Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną,
- Urząd Miasta i Gminy Olsztyn.

W tabeli poniżej przedstawiono propozycje wskaźników monitorowania celów Programu Ochrony Środowiska.

Tabela 30. Propozycje wskaźników monitorowania celów

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik		Wskaźnik monitorowania celu
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość docelowa	
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza atmosferycznego	Liczba wymienionych źródeł ciepła [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	180	Zmniejszenie zanieczyszczeń wprowadzonych do powietrza
		Liczba budynków z wymienionymi systemami grzewczymi [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	8	
		Liczba zamontowanych instalacji OZE [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	300	
		Długość wybudowanych ścieżek rowerowych [km] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	10,4	
Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego	Długość wybudowanych dróg [km] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	12,495	Zmniejszenie zagrożenia hałasem poprzez jego utrzymanie w granicach poziomu obowiązujących standardów
		Długość zmodernizowanych dróg [km] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	7,33	
		Liczba wybudowanych budynków centrum przesiadkowego [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	2	
		Długość wybudowanego chodnika [km] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	3,7	
Gospodarowanie wodami	Ochrona jakości wód	Liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	Według potrzeb	Jakość/Stan JCWP i JCWPd znajdujących się na terenie miasta i gminy

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik		Wskaźnik monitorowania celu
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość docelowa	
		Liczba wybudowanych zbiorników retencyjnych na wody opadowe [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	1	
Gospodarka wodno-ściekowa	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej	Liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	1	Wartość ładunków zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami	Stopień nieruchomości od których odbierane są odpady komunalne [%] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	100	Udział odpadów zebranych selektywnie w odpadach komunalnych ogółem Ilość zutylizowanych wyrobów azbestowych
		Ilość odpadów zawierających azbest [t] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	Spadek wartości >1 174	
Zasoby przyrodnicze	Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych	Liczba nowych nasadzeń [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	Wzrost wartości	Poprawa jakości utrzymania roślinności w dobrym stanie
Zagrożenia poważnymi awariami	Ochrona przed poważnymi awariami o zagrożeniami naturalnymi	Liczba OSP ze zmodernizowanym usprzętowieniem [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn	6	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii na terenie miasta i gminy Olsztyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn

6. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

W niniejszej tabeli została opisana zgodność z dokumentami strategicznymi i programowymi. Przedstawiono akty prawne przyjmujące dane dokumenty czy programy, wyznaczone w nich kierunki działań/ działania odnoszące się do ochrony środowiska oraz wykazana została zgodność Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn z tymi dokumentami/programami poprzez przedstawienie celów środowiskowych/ kierunków działań, które są spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym, czy programie.

Tabela 31. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.	<p>Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Rozwój obszarów wiejskich; <p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii - Energia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju; — Kierunek interwencji – Poprawa efektywności energetycznej; <p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii - Środowisko:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód; — Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego; — Kierunek interwencji – Ochrona gleb przed degradacją; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami geologicznymi; — Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji – Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym <p>Cel: Ochrona jakości wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii
Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020	Rada Ministrów przyjęła Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów	Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska:	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
z perspektywą do roku 2030 (spa 2020)	wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, tzw.SPA2020w dniu 29.10.2013 r.	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 1.1 – dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie. <p>Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu; <p>Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie); <p>Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczenia ich wpływu 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących
Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030	Konkluzje Rady Europejskiej z dn. 23-24października2014 r.	<p>Cel: Ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych względem roku 1990;</p> <p>Cel: Zapewnienie co najmniej 32% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii;</p> <p>Cel: Poprawa efektywności energetycznej o co najmniej32,5%.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisjiCO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
<p>Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej</p>	<p>Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.</p>	<p>Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód; — Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu; — Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska;</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym <p>Cel: Ochrona jakości wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Kierunek interwencji: Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania	
Polityka energetyczna Polski do 2030 roku	Uchwała nr 202/2009 (Obwieszczenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2009 r.)	<p>Cel: dążenie do utrzymania zero energetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną;</p> <p>Cel: konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15,</p> <p>Cel: zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego,</p> <p>Cel: zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii,</p> <p>Cel: wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych,</p> <p>Cel: ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego,</p> <p>Cel: ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych,</p> <p>Cel: ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych,</p> <p>Cel: minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce,</p> <p>Cel: zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <p>— Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂</p> <p>— Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE</p> <p>— Kierunek: Poprawa efektywności</p>

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Polityka energetyczna Polski do 2040 roku	Uchwała nr 22/2021 (Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 r. M.P. z 2021 r. poz. 264)	<p>Cel szczegółowy: Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozbudowa infrastruktury wytwórczej sieciowej energii elektrycznej;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozwój odnawialnych źródeł energii;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji;</p> <p>Cel szczegółowy: Poprawa efektywności energetycznej.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności
Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2030	Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r.	<p>Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów. 	<p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej
Strategia rozwoju kapitału ludzkiego 2030	Uchwała Rady Ministrów nr 184/2020 z dnia 14 grudnia 2020 r. (M.P. 2020 poz. 1060)	<p>Cel szczegółowy: Poprawa zdrowia obywateli oraz systemu opieki zdrowotnej.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2030	Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1150)	<p>Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia infrastruktury i stanu środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska; — Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym <p>Cel: Ochrona jakości wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii
Strategia Rozwoju Kapitału społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030	Uchwała nr 155 Rady Ministrów z dnia 27 października 2020 r. (M.P. z 2020 r. poz. 1060)	<p>Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji 1.2. – rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Uchwała nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1054)	Kierunek interwencji: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym
Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030)	Komunikat Ministra Środowiska z dnia 17 września 2015 r. w sprawie Krajowego Programu Ochrony Powietrza	<p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM_{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia;</p> <p>— Osiągnięcie w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego.</p>	
Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032	Uchwała nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15marca 2010 r.	<p>Cele:</p> <p>— usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,</p> <p>— minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju,</p> <p>— likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.</p>	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <p>— Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest</p>
Krajowy Program Zapobiegania Powstawaniu Odpadów	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy	<p>Cele:</p> <p>— rozwój zrównoważonej gospodarki opartej na efektywniejszym wykorzystaniu zasobów, poszanowaniu środowiska i osiągnięciu wyższej konkurencyjności, dzięki wykorzystaniu technologii o niższym zapotrzebowaniu na surowce i energię oraz umożliwiającej wykorzystanie surowców wtórnych i odnawialnych źródeł energii;</p> <p>— budowa świadomego i odpowiedzialnego społeczeństwa na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez edukację ekologiczną opartą na propagowaniu działań o charakterze niematerialnym np. propagowanie inwestycji w rozwój kompetencji, naukę, rozpowszechnianie kultury, turystyki zamiast dóbr materialnych, ograniczenia zbędnej konsumpcji, uczenia</p>	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <p>— Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest</p>

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>podejmowania świadomych wyborów i wsparciu dobrych praktyk oraz inicjatyw społecznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> — zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych. 	
Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028	Uchwała nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r.	<p>Cele określone w Planie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — wdrażanie ZPO oraz zmniejszenie ilości powstających odpadów, — zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat ZPO, w tym zakresie ZPO żywności, — osiągnięcie następujących poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych: <ul style="list-style-type: none"> — 55% dla roku 2025, — 60% dla roku 2030, — 65% dla roku 2035, — minimalizacja ilości składowanych odpadów: <ul style="list-style-type: none"> — do 30% w roku 2025, — do 20% w roku 2030, — do 10% w roku 2035, — zwiększenie recyklingu organicznego przez propagowanie kompostowania przez mieszkańców bioodpadów „u źródła”, — zapewnienie selektywnego zbierania bioodpadów od mieszkańców oraz zakładów zbiorowego żywienia, — zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat postępowania z odpadami, w tym w zakresie selektywnego zbierania odpadów oraz zagrożeń związanych z nielegalnym postępowaniem z odpadami, 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w strumieniu obieranych i zbieranych odpadów, — zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych selektywnie odpadów, aby mogły one zostać skierowane do procesu recyklingu, — utrzymanie występującego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszania ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska, aby składowanych nie było więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r., — ograniczenie powstawania tzw. dzikich wysypisk. 	
Aktualizacja „Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych”	Rada Ministrów 5 maja 2022 r. przyjęła szóstą aktualizację KPOŚK.	Celem Programu, przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.	Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej
Program wodno-środowiskowy kraju	Artykuł 4 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. (RDW)	Cele: <ul style="list-style-type: none"> — niepogarszanie stanu części wód, — osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych, — spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w winnych unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia 	Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie), — zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji.	
Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry	Cele Planu: — niepogarszanie się stanu wód powierzchniowych oraz ochrona i przywrócenie dobrego stanu JCW, — osiągnięcie, co najmniej dobrego stanu lub potencjału ekologicznego wód powierzchniowych, — stopniowe eliminowanie, a w rezultacie zaprzestanie zrzutów do wód powierzchniowych substancji priorytetowych i niebezpiecznych, a także zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych	Cel: Ochrona jakości wód — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi
Plany zarządzania ryzykiem powodziowym	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r.	Cele zawarte w dokumencie: — Wyeliminowanie/unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, — Określenie warunków możliwego zagospodarowywania obszarów chronionych obwałowaniami, — Ograniczanie istniejącego zagrożenia powodziowego, — Ograniczanie wrażliwości obiektów i społeczności, — Budowa instrumentów prawnych i finansowych zniechęcających lub skłaniających do	Cel: Ochrona jakości wód — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>określonych zachowań zwiększających bezpieczeństwo powodziowe,</p> <ul style="list-style-type: none"> — Budowa programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego. 	
Plan przeciwdziałania skutkom suszy	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy	Cel: skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych	<p>Cel: Ochrona jakości wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi
Strategia rozwoju województwa śląskiego „Śląskie 2030” – Zielone Śląskie	Uchwała nr VI/24/1/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19 listopada 2020 r.	<p>Cel strategiczny C: Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni</p> <p>Cele operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Wysoka jakość środowiska, — Efektywna infrastruktura, — Atrakcyjne warunki zamieszkania, kompleksowa rewitalizacja, zapobieganie i dostosowanie do zmian klimatu 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisjiCO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym <p>Cel: Ochrona jakości wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p>

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi — Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego 2020+	Uchwała Nr VI/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r.	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Promocja gospodarczego wzrostu i innowacji. — Zapewnienie mieszkańcom dostępu do usług publicznych. — Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego. — Infrastrukturalne powiązania regionu. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym <p>Cel: Ochrona jakości wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p>

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			— Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii
Program ochrony środowiska dla województwa śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024	Uchwała Nr V/11/8/2015 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 31 grudnia 2015 roku	<p>Cel nadrzędny: innowacyjna gospodarka i wysoka jakości życia przy zachowaniu dobrego stanu środowiska przyrodniczego.</p> <p>Cele podrzędne:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Znacząca poprawa jakości powietrza na obszarze województwa śląskiego związana z realizacją kierunków działań naprawczych, — Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami, — System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód, — Zbudowanie systemu zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami, w której priorytetem jest zapobieganie powstawaniu odpadów, a następnie przygotowanie do ponownego użycia, recykling i inne metody odzysku oraz wdrożenie modelu gospodarowania odpadami komunalnymi opartego na ich selektywnym zbieraniu i termicznym przekształcaniu pozostałych odpadów palnych z odzyskiem energii, — Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu, — Zrównoważona gospodarka zasobami surowców naturalnych, — Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi, — Przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych województwa śląskiego 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym <p>Cel: Ochrona jakości wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społeczno – ekonomicznymi, <ul style="list-style-type: none"> — Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska, — Utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych, niskich poziomach, — Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków. 	
Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2023	Uchwała nr VI/12/8/2019 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 26 sierpnia 2019 roku	Celem Programu jest wyszczególnienie podstawowych kierunków i zakresu niezbędnych do przywrócenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.	Cel: Poprawa klimatu akustycznego <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym
Program usuwania azbestu z terenu województwa śląskiego do roku 2032	Uchwała 1258/49/IV/2011 Zarządu Województwa Śląskiego	Celem Programu jest aktywizacja działań związanych z oczyszczaniem terenu województwa śląskiego z azbestu tj. wyrobów budowlanych zawierających azbest jak również pozostałych wyrobów azbestowych w określonym horyzoncie czasowym.	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest
Program ochrony środowiska dla powiatu częstochowskiego do roku 2023 z perspektywą na lata 2024-2027	Uchwała nr XXII/175/2021 Rady Powiatu Częstochowskiego z dnia 11 lutego 2021 roku	Cele Programu: <ul style="list-style-type: none"> — Znacząca poprawa jakości powietrza na obszarze województwa śląskiego związana z realizacją kierunków działań naprawczych, — Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami, — System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód, — Zbudowanie systemu zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami, w której priorytetem 	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej Cel: Poprawa klimatu akustycznego <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym Cel: Ochrona jakości wód <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>jest zapobieganie powstawaniu odpadów, a następnie przygotowanie do ponownego użycia, recykling i inne metody odzysku oraz wdrożenie modelu gospodarowania odpadami komunalnymi opartego na ich selektywnym zbieraniu i termicznym przekształcaniu pozostałych odpadów palnych z odzyskiem energii,</p> <ul style="list-style-type: none"> — Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu, — Zrównoważona gospodarka zasobami surowców naturalnych, — Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi, — Przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych województwa śląskiego zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społecznoekonomicznymi, — Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska, — Utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych, niskich poziomach, — Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii
<p>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Olsztyn</p>	<p>Uchwała nr II/15/18 Rady Gminy Olsztyn z dnia 17 grudnia 2018 r.</p>	<p>W Studium wskazano cele obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów; — Kierunki i wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów; — Zasady ochrony środowiska i jego zasobów; — Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego; — Kierunki rozwoju transportu; — Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej; 	<p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Obszary dla których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego; — Obszary dla których należy sporządzić plany miejscowe; — Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej; — Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji. Obszar narażony na niebezpieczeństwo powodzi. 	

Źródło: Opracowanie własne

7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Opracowanie gminnego programu ochrony środowiska wynika z ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.).

Program ochrony środowiska jest dokumentem strategicznym odnoszącym się do aspektów środowiskowych. Dokument ten określa i systematyzuje działania niezbędne do poprawy jakości życia i stanu środowiska na terenie miasta i gminy Olsztyn oraz przyczynia się do zapewniania jej zrównoważonego rozwoju.

Miasto i Gmina Olsztyn jest gminą miejsko-wiejską o powierzchni 10 913 ha, położoną w powiecie częstochowskim, województwie . W jej skład wchodzi 12 sołectw: Olsztyn, Odrzykoń, Skrajnica, Kusięta, Turów, Bukowno, Przymiłowice, Zrębice Pierwsze, Zrębice Drugie, Krasawa, Biskupice i Biskupice Nowe. Według danych GUS w 2022 roku, miasto i gminę zamieszkiwało 8 214 osób.

W granicach miasta i gminy występują formy ochrony przyrody takie, jak:

- Rezerwat Przyrody Sokole Góry,
- Rezerwat Przyrody Zielona Góra,
- Park Krajobrazowy Orlich Gniazd,
- Obszar Natura 2000 Ostoja Olsztyńsko – Mirowska,
- Użytek ekologiczny Góry Towarne,
- 13 pomników przyrody.

Obszar ten jest dobrze zwodociągowany - 100% budynków podłączonych jest do sieci wodociągowej. Natomiast wymagane są działania poprawiające jakość systemu kanalizacyjnego.

Na obszarze miasta i gminy funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, który zajmuje się odbieraniem odpadów od mieszkańców i ich utylizacją. Mimo tego uporządkowanego systemu gospodarki odpadami, Miasto i Gmina wymaga poprawy w zakresie unieszkodliwiania wyrobów azbestowych, ponieważ większość z nich nie została jeszcze poddana temu działaniu.

Stan powietrza atmosferycznego i wód powierzchniowych na obszarze miasta i gminy jest poddawany okresowym badaniom. Monitoringiem w tym zakresie zajmuje się WIOŚ w Katowicach . Główne źródła powstawania zanieczyszczenia na powietrza na terenie miasta i gminy stanowią: źródła punktowe i źródła liniowe. Badania powietrza w roku 2022 wykazały, że terytorium Miasta i Gminy Olsztyn znajduje się na obszarze przekroczeń wartości poziomu docelowego benzo(a)pirenu i ozonu na poziomie celu długoterminowego.

Od dnia 17 lutego 2023 roku obowiązuje rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry. Poniżej przedstawiono jednolite części wód powierzchniowych, które obecnie wg nowego podziału znajdują się na terenie miasta i gminy: Kucelinka, Warta od Zbiornika Poraj do Cieku spod Rudnik, Ordonka, Dopływ spod Choronia, Wiercica.

W granicach miasta i gminy Olsztyn położona jest jedna jednolita część wód podziemnych GW600099.

Na terenie tym prowadzone były badania w zakresie promieniowania pól elektromagnetycznych, które nie wykazały przekroczeń. Koncentracja bazowych stacji telefonicznych na tym terenie jest mała, co przyczynia się do minimalizacji ryzyka wystąpień tego typu przekroczeń.

45% powierzchni miasta i gminy Olsztyn stanowią grunty orne. Najwięcej jest tu gleb niskiej jakości o klasach bonitacyjnych V i VI. Dodatkowo nie są prowadzone badania w ramach monitoringu jakości gleb.

Eksploatowane są tu złoża i występują aktywne obszary górnicze. Nie zarejestrowano natomiast osuwisk oraz nie wyodrębniono terenów, które mogłyby być narażone na występowanie tych zjawisk.

Na terenie miasta i gminy Olsztyn nie funkcjonują zakłady ZDR i ZZR. Natomiast zagrożenie w zakresie zagrożenia poważnymi awariami stanowi droga krajowa nr 46, która stanowi ryzyko transportu substancji niebezpiecznych i zagrożeń z niego wynikających.

W Programie przeanalizowano 10 obszarów interwencji, do których należą: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowania wodami, gospodarka wodno – ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze oraz zagrożenia poważnymi awariami.

Następnie w ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono cele, kierunki interwencji i zadania, które zostały zaprezentowane w formie tabeli. Harmonogram planowanych działań obejmuje głównie zadania własne samorządu, ale także zadania jednostek organizacyjnych i podmiotów działających na terenie miasta i gminy Olsztyn.

Wdrażania programu będzie się odbywać przez stałe monitorowanie uzyskiwanych efektów. Organ wykonawczy Miasta i Gminy Olsztyn odpowiedzialny będzie na sporządzanie i przedstawianie Radzie Miasta i Gminy Olsztyn raportu z wykonania Programu co 2 lata. Monitoring będzie obejmował także bieżące kontrolowanie postępu działań zdefiniowanych i zaleconych w Programie.

Spis tabel, rysunków i wykresów

Tabela 1. Położenie Miasta i Gminy Olsztyn według regionalizacji fizycznogeograficznej Polski	10
Tabela 2. Liczba ludności na terenie miasta i gminy Olsztyn w latach 2018-2022	10
Tabela 3. Wynikowe klasy strefy śląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi	22
Tabela 4. Wynikowe klasy strefy śląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	22
Tabela 5. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza	24
Tabela 6. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem	26
Tabela 7. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne	28
Tabela 8. Charakterystyka zlewni JCWP prowadzonych na obszarze miasta i gminy	30
Tabela 9. Klasyfikacja i ocena zlewni JCWP na terenie miasta i gminy Olsztyn	31
Tabela 10. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami.....	37
Tabela 11. Sieć wodociągowa na terenie miasta i gminy Olsztyn w latach 2018-2022.....	38
Tabela 12. Sieć kanalizacyjna na terenie miasta i gminy Olsztyn w latach 2018-2022.....	38
Tabela 13. Liczba zbiorników bezodpływowych występujących na terenie gminy i miasta Olsztyn w latach 2018-2021	39
Tabela 14. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa	39
Tabela 15. Charakterystyka złóż kopalin położonych na terenie miasta i gminy Olsztyn	41
Tabela 16. Charakterystyka obszarów górniczych na terenie miasta i gminy Olsztyn	41
Tabela 17. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne	42
Tabela 18. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby.....	43
Tabela 19. Odpady zebrane terenu miasta i gminy Olsztyn w latach 2018-2022.....	44
Tabela 20. Ilość odpadów zebranych selektywnie na terenie miasta i gminy Olsztyn w latach 2018-2022	45
Tabela 21. Wyroby azbestowe na terenie miasta i gminy Olsztyn [kg].....	46
Tabela 22. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	47
Tabela 23. Struktura lasów na terenie miasta i gminy Olsztyn	48
Tabela 24. Pomniki przyrody na terenie miasta i gminy Olsztyn.....	55
Tabela 25. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze	57
Tabela 26. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami	59
Tabela 27. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030	65
Tabela 28. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem	71
Tabela 29. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem	79
Tabela 30. Propozycje wskaźników monitorowania celów.....	83
Tabela 31. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi.....	86
Rysunek 1. Położenie Miasta i Gminy Olsztyn na tle powiatu częstochowskiego i województwa śląskiego	9
Rysunek 2. Sieć dróg na terenie miasta i gminy Olsztyn	12
Rysunek 3. Dzielnice klimatyczne Polski wg. W. Okołowicza i D. Martyn	14
Rysunek 4. Energia wiatru w kWh/m ² na wysokości 30 m nad poziomem gruntu	17
Rysunek 5. Mapa nasłonecznienia Polski	18
Rysunek 6. Temperatura na głębokości 2 000 m p.p.t.....	19
Rysunek 7. Podział województwa śląskiego na strefy dla celów oceny jakości powietrza za 2022 rok	20
Rysunek 8. Zlewnie JCWP na terenie miasta i gminy Olsztyn.....	32
Rysunek 9. JCWPd na obszarze miasta i gminy Olsztyn	33
Rysunek 10. GZWP znajdujące w granicach administracyjnych miasta i gminy Olsztyn	34
Rysunek 11. Obszar miasta i gminy Olsztyn, dla którego opracowane zostały arkusze map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego.....	35
Rysunek 12. Mapa utworów przypowierzchniowych na terenie miasta i gminy Olsztyn	40
Rysunek 13. Obszary występowania złóż na terenie miasta i gminy Olsztyn.....	42
Rysunek 14. Mapa obszarów leśnych na terenie miasta i gminy Olsztyn	49
Rysunek 15. Rezerваты Przyrody znajdujące się w obrębie miasta i gminy Olsztyn	51
Rysunek 16. Park Krajobrazowy znajdujący się w obrębie miasta i gminy Olsztyn.....	52

Rysunek 17. Obszar Natura 2000 znajdujący się w obrębie miasta i gminy Olsztyn	54
Rysunek 18. Użytek ekologiczny znajdujący się w obrębie miasta i gminy Olsztyn	55
Rysunek 19. Pomniki przyrody znajdujące się w obrębie miasta i gminy Olsztyn	57

Uzasadnienie

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 został sporządzony w celu realizacji krajowej polityki ochrony środowiska, która jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, a także za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia Programu jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. Program powinien stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu danej jednostki samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094 ze zm.) wystąpiono z wnioskiem do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach oraz do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030.

Uwzględniając zakres i stopień szczegółowości prognozy ustalony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach i Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, sporządzono Prognozę oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030.

Po opracowaniu Prognozy oddziaływania na środowisko, wystąpiono ponownie z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach i Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o zaopiniowanie Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.

Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny dnia 06.02.2024 r. (pismo znak: DN-NS-NZ.9022.23.1.2024) przekazał pozytywną opinię dla projektu Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach dnia 06.02.2024 r., (pismo znak: WOŚ.410.15.2024.AOK) wydał opinię dla projektu Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko. Wskazana została w niej jedna uwaga dotycząca korekty informacji dotyczącej korytarzy ekologicznych. Zarówno w Programie jak i prognozie poprawiono tę kwestię i wymieniono korytarze ekologiczne przebiegające przez teren miasta i gminy Olsztyn. Dodatkowo w prognozie przeanalizowano wpływ realizacji zapisów przedmiotowego dokumentu na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.

Zgodnie z art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112) Burmistrz Miasta i Gminy Olsztyn zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko projektu Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko. Podał do publicznej wiadomości informację o opracowaniu Programu wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko oraz o możliwości zapoznania się z ich treścią oraz składania uwag i wniosków od 10.01.2024 r. do dnia 30.01.2024 r. Dokumenty zostały wyłożone ww. terminie do wglądu publicznego w Urzędzie Miasta i Gminy Olsztyn, Plac Marszałka Piłsudskiego 10, w godzinach urzędowania oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn. We wskazanym terminie do wyłożonych do wglądu publicznego przedmiotowych dokumentów nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski z konsultacji społecznych.

Ponadto przedmiotowy Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 został pozytywnie zaopiniowany przez Zarząd Powiatu Częstochowskiego uchwałą nr 1178/2023 z dnia 7 listopada 2023 r.

W świetle powyższego, w celu realizacji obowiązku ustawowego, zasadnym jest przyjęcie uchwały.

Opracowała:

Marzena Płatek